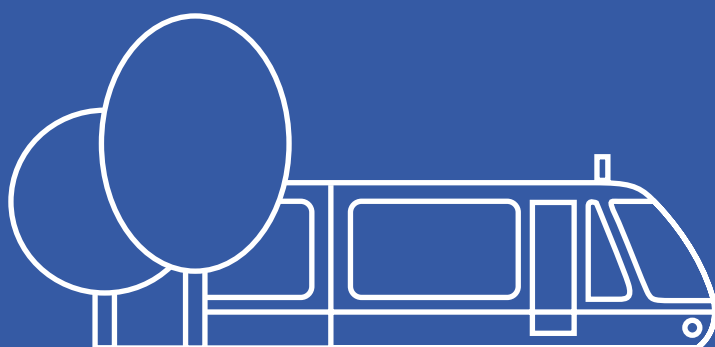

Raport o stanie miasta Poznania

za rok 2022

Opracowanie merytoryczne:

Wydział Rozwoju Miasta i Współpracy Międzynarodowej Urzędu Miasta Poznania

ul. Za Bramką 1, 61-842 Poznań

tel. + 48 61 878 56 95

e-mail: rmwm@um.poznan.pl, badam@um.poznan.pl

Wydawca:

Wydawnictwo Miejskie Poznania

ul. Ratajczaka 44, 61-728 Poznań

tel. +48 61 851 86 01, faks + 48 61 856 04 56

www.wmposnania.pl

Opracowanie graficzne:

Studio Graficzne Wydawnictwa Miejskiego Poznania

© Copyright by Miasto Poznań, Poznań 2023

Zapraszam do zapoznania się z „Raportem o stanie miasta Poznania za rok 2022”, który stanowi podsumowanie najważniejszych informacji na temat sytuacji społeczno-gospodarczej miasta oraz działań i przedsięwzięć realizowanych przez Urząd Miasta Poznania, miejskie jednostki organizacyjne oraz wiele instytucji i podmiotów pozasamorządowych. Rok 2022 to czas niespotykanej od lat niepewności będącej wynikiem rosyjskiej agresji na Ukrainę, najwyższej od 25 lat inflacji oraz zmian w przepisach podatkowych. Mimo tych wyzwań Poznań pozostaje miastem, którego kluczowymi priorytetami są innowacyjność, dbałość o środowisko oraz troska o potrzeby i komfort życia wszystkich mieszkańców. Sprzyja temu nie tylko postępująca cyfryzacja usług miejskich, realizowane programy oraz inwestycje proekologiczne, rewitalizacyjne czy komunikacyjne, ale także troska o wszystkie grupy społeczne, w szczególności: seniorów, rodziny z małymi dziećmi oraz wielodzietne. Dla Państwa wygody, kierując się dbałością o środowisko naturalne, raport oraz jego załączniki ukazują się wyłącznie w wersji cyfrowej w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w wersji online na portalu Bazy Danych Miasta.

O RAPORCIE

CEL

Niniejszy „Raport o stanie miasta Poznania za rok 2022” powstał na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 a i art. 28 aa ust. 9 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713). Jego celem jest przedstawienie przez Prezydenta Miasta Poznania Radzie Miasta Poznania (RMP) sytuacji społeczno-gospodarczej w danym roku. Raport jest przedmiotem debaty, na podstawie której podejmowana jest uchwała RMP w sprawie udzielenia lub nieudzielenia wotum zaufania Prezydentowi. W raporcie prezentowane są kluczowe obszary funkcjonowania miasta w 2022 r. Dokument ma charakter przeglądowy.

ZAŁĄCZNIKI

Załączniki stanowią integralną część raportu i zawierają szczegółowe podsumowanie działalności Prezydenta Miasta Poznania w 2022 r., w szczególności realizację programów, strategii, uchwał RMP, Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego, a także rekomendacji Poznańskiego Panelu Obywatelskiego.

ŹRÓDŁA

Większość informacji w raporcie opiera się na danych pozyskanych od wydziałów/biur Urzędu Miasta Poznania, miejskich jednostek organizacyjnych, spółek oraz innych podmiotów współpracujących z Miastem. Część informacji opiera się na najnowszych dostępnych danych Głównego Urzędu Statystycznego, agencji rządowych i wynikach badań ankietowych. Wykorzystano również dane z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

JAK CZYTAĆ?

Prezentowane dane dotyczą Poznania w 2022 r. Kiedy mowa o „Mieście Poznaniu” lub o „Mieście”, chodzi o Urząd Miasta Poznania i miejskie jednostki organizacyjne.

W całym dokumencie została zastosowana forma rodzaju męskiego, np. „mieszkańcy, seniorzy, cudzoziemcy etc.”, a rozumie się pod tym również formy żeńskie, tj. „mieszkanki, seniorki, cudzoziemki etc.”.

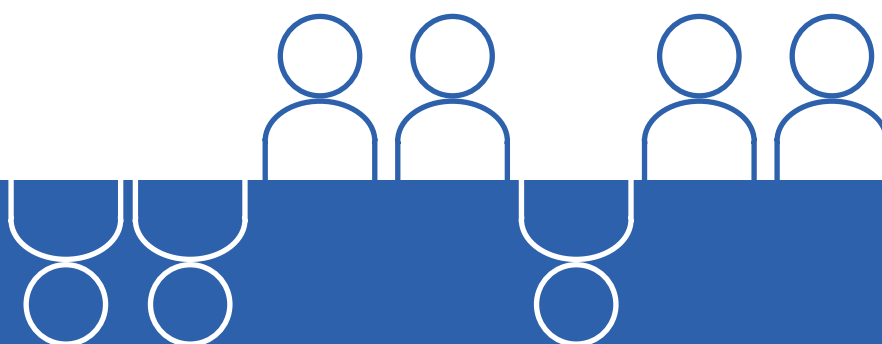
Tam, gdzie mowa o wydziałach/biurach Urzędu Miasta Poznania, zastosowano ogólną formę „Urząd Miasta Poznania”.

Szczegółowe roczne dane statystyczne oraz wykazy dostępne są na stronie Bazy Danych Miasta (www.badam.poznan.pl) w zakładkach „Statystyki miejskie/ Rok 2022/Roczne” oraz „Opracowania”.

SPIIS TREŚCI

I MY I NASZE ŻYCIE	6
01 Mieszkańcy	7
02 Oświata i wychowanie	22
03 Kultura	34
04 Sport i rekreacja	43
05 Zdrowie	49
06 Pomoc społeczna	56
II NASZA PRZESTRZEŃ	64
01 Powierzchnia i położenie	65
02 Środowisko	67
03 Zagospodarowanie przestrzenne	80
04 Rewitalizacja	83
05 Mieszkalnictwo	88
06 Mobilność miejska	92
07 Bezpieczeństwo publiczne	101
III NASZ ROZWÓJ I GOSPODARKA	105
01 Kierunki rozwoju miasta	106
02 Aktywność gospodarcza	108
03 Współpraca międzynarodowa i krajowa	121
04 Promocja	127
05 Rynek pracy	132
06 Szkolnictwo wyższe	136
07 Innowacje i nauka	142
IV NASZ BUDŻET I ZARZĄDZANIE	149
01 Organizacja i zarządzanie Miastem	150
02 Partycypacja społeczna	161
03 Budżet i finanse Miasta	172
V WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW	183

I MY I NASZE ŻYCIE

01 MIESZKAŃCY

Demografia

Według oficjalnej statystyki **Głównego Urzędu Statystycznego (GUS)**, w połowie 2022 r. (najnowsze dostępne dane) **w Poznaniu mieszkało 541,3 tys. osób**. Statystyka GUS-u **nie uwzględnia ponad 80 tys. niezameldowanych osób**, które mieszkały w mieście i korzystały w ciągu roku z przestrzeni miejskiej i usług miejskich. Były to przede wszystkim osoby spoza Poznania uczące się oraz studiujące w trybie dziennym, osoby pracujące tymczasowo, osoby posiadające obce obywatelstwo (głównie z Ukrainy). Do tej liczby należy doliczyć także **ok. 40 tys. uchodźców wojennych z Ukrainy**.

Według opublikowanych wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 (NSPLiM 2021), na koniec marca 2021 r. w Poznaniu mieszkało 546,9 tys. osób – o ponad 14 tys. więcej niż dotąd publikował GUS.

Wyniki NSPLiM 2021 wskazują, że w Poznaniu w ciągu dekady o 40% zwiększył się udział osób rozwiedzionych (do 9,5% w 2011 r.), przy jednoczesnym spadku udziału osób pozostających w związku małżeńskim (do 45,6%). Udział mieszkańców owdowiawłych zmniejszył się o 1/6 (do 8,1%), natomiast o 1/7 wzrósł udział kawalerów i panien (do 36,6% w 2011 r.). Łączna liczba osób stanu wolnego w 2021 r. wyniosła ok. 54% i po raz pierwszy od czasów II wojny światowej, przewyższyła liczbę osób pozostających w związkach małżeńskich.

Poznań zamieszkiwały osoby o wysokich kwalifikacjach zawodowych. **Blisko 2/5 mieszkańców posiadało wykształcenie wyższe (37,7%), a 30,6% średnie lub policealne**. Udział grupy osób z wykształceniem wyższym w latach 2011–2021 wzrósł o blisko 1/4. Systematycznie spada udział osób z wykształceniem zawodowym – o ile w 2011 r. wynosił 15,5%, to w 2021 r. – 12,1%.

Według GUS-u na koniec 2022 r. **udział ludności w wieku produkcyjnym wyniósł w Poznaniu 60,4%**. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 25–44 lata (34,7%). Struktura wiekowa ludności ulegała stopniowym zmianom. Dzięki stosunkowo wysokiemu poziomowi urodzeń w ostatnich kilkunastu latach zwiększała się liczba osób w wieku przedprodukcyjnym. W szybkim tempie wzrastała także liczba osób w wieku poprodukcyjnym, a jednocześnie zmniejszała się liczba osób w wieku produkcyjnym. Na 100 mężczyzn przypadało 114 kobiet.

W 2022 r. urodziło się 4,9 tys. dzieci. Zmarło 6,3 tys. osób (0,8 tys. mniej niż w 2021 r., w którym odnotowano najwięcej zgonów spowodowanych pandemią COVID-19). Liczba urodzeń była niższa od liczby zgonów, co spowodowało – po raz trzeci z rzędu – ujemny przyrost naturalny, który wyniósł –2,6‰.

Według GUS-u saldo migracji wyniosło w 2022 r. –1,6 tys. osób, czyli –2,9‰. Oficjalne saldo migracji nie pokazuje wszystkich przemieszczeń osób faktycznie mieszkających w Poznaniu, gdyż nie ujmuje ruchu migracyjnego osób niezameldowanych. Ich liczba rekompensuje ujemne saldo migracji i zwiększa liczbę osób rzeczywiście mieszkających w Poznaniu.

Większość osób meldujących się w Poznaniu przybyła z Wielkopolski. Dobre skomunikowanie gmin ościennych z miastem powodowało, że część osób podejmowała decyzję, by pracować i kształcić się w Poznaniu, ale nie zmieniać miejsca zamieszkania. Większość osób, które wyprowadziły się z Poznania, wybrało obszar powiatu poznańskiego – najczęściej były to gminy: Komorniki, Rokietnica i Dopiewo.

W 2022 r. gęstość zaludnienia w Poznaniu wynosiła 2059 osób/km². Gęstość zaludnienia obszarów **42 jednostek pomocniczych miasta** była zróżnicowana – największą, wynoszącą 15,4 tys. osób/km² posiadało Osiedle Grunwald Północ, a najmniejszą, wynoszącą 0,17 tys. osób/km², Osiedle Morasko-Radojewo. **Najwięcej osób było zameldowanych w Poznaniu na obszarze Osiedla Rataje (31,5 tys. osób) oraz Osiedla Piątkowo (32,3 tys.),** najmniej – na obszarze Osiedla Fabianowo-Kotowo (1,8 tys.) oraz Osiedla Kiekrz (1,8 tys. osób).

W śródmieściu obejmującym obszar 5 osiedli (Jeżyce, Ostrów Tumski–Śródka–Zawady–Komandoria, Stare Miasto, Święty Łazarz, Wilda) w 2022 r. było zameldowanych 103,3 tys. osób, a gęstość zaludnienia wynosiła 5203 osób/km².

Rodzina i dzieci

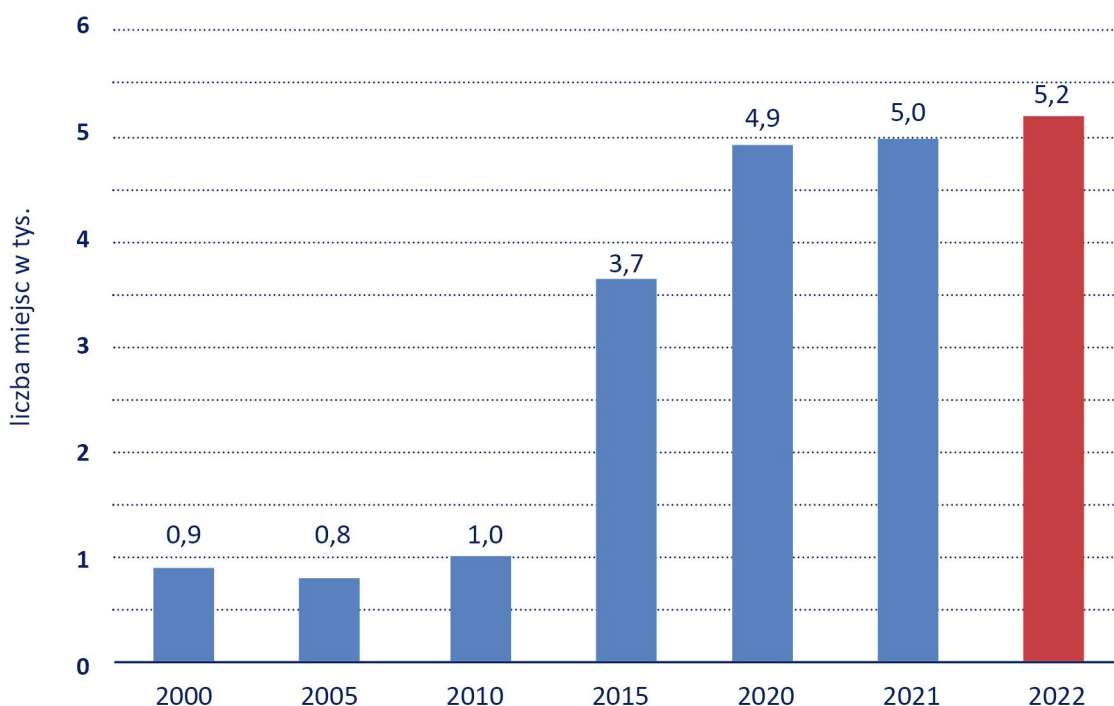
Według GUS-u na koniec 2022 r. w Poznaniu mieszkało 19,5 tys. dzieci w wieku żłobkowym (0–3 lata). Stanowiły one 3,6% mieszkańców miasta. Rodzice i opiekunowie dzieci do lat 3 mieli do dyspozycji łącznie 5,2 tys. miejsc zorganizowanych w 180 placówkach (żłobki, kluby dziecięce, dzienni opiekunowie). Miasto Poznań prowadziło 15 żłobków (zorganizowanych w Poznańskim Zespole Żłobków) z 1,3 tys. miejscami, a podmioty niepubliczne – 165 placówek z 3,9 tys. miejscami.

W 2022 r. z poznańskiej oferty placówek opieki dla dzieci do lat 3 skorzystało łącznie 4,5 tys. dzieci, tj. o 240 więcej niż rok wcześniej.

Rekrutacja do żłobków odbywała się poprzez internetowy system „Nabór”. Dostęp do opieki żłobkowej ułatwiało zróżnicowanie odpłatności w żłobkach publicznych (szczególnie dla rodzin w trudnej sytuacji) oraz dofinansowanie 2,3 tys. miejsc w żłobkach

niepublicznych (500 zł na jedno miejsce). W żłobkach publicznych i niepublicznych kontynuowano proces wdrażania standardów jakości, m.in. dotyczących adaptacji. Wśród dzieci uczęszczających do publicznych i niepublicznych placówek opieki żłobkowej przeprowadzono konsultacje specjalistów, m.in. fizjoterapeuty, psychologa, logopedy, pediatry. Ich celem było wykrycie i podjęcie działań w kierunku eliminacji ewentualnych deficytów rozwojowych u dzieci w wieku od 20. tygodnia do 3. roku życia. Realizowany był także projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej (UE) pn. „Wracamy na rynek pracy – aktywizacja zawodowa osób powracających lub wchodzących na rynek pracy po przerwie związanej z opieką nad dzieckiem do lat 3”, którego celem m.in. utworzenie 360 miejsc opieki dziećmi świadczonej przez opiekunów dziennych. Podniesiony został standard budynków żłobków poprzez przeprowadzone remonty i modernizacje. Największe działania polegały na: termomodernizacji (żłobki: „Ptyś”, „Balbinka”), montażu wentylacji (żłobek „Przemko”), modernizacji instalacji centralnego ogrzewania (żłobki: „Calineczka”, „Balbinka”, „Krecik”). W związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie **żłobki prowadzone przez Miasto Poznań przyjęły 59 dzieci uchodźczych, które przez maksymalnie 60 dni mogły korzystać z bezpłatnej opieki oraz wyżywienia. Z kolei w ramach współpracy z UNICEF-em (Fundusz Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci) dofinansowano 119 miejsc w żłobkach niepublicznych dla dzieci z Ukrainy oraz przeprowadzono szkolenia w zakresie umiejętności międzykulturowych dla 250 osób zatrudnionych zarówno w żłobkach publicznych, jak i niepublicznych.**

Wykres 1. Miejsca w placówkach opieki nad dziećmi do lat 3 w Poznaniu

Źródło: GUS, UMP

Poznańskie rodziny korzystały z różnych form pomocy, w tym ze świadczeń wypłacanych przez **Poznańskie Centrum Świadczeń (PCS)** oraz **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)**. Część tych świadczeń skierowana była do osób o niskich dochodach. Najwięcej środków przeznaczono na wypłatę świadczenia wychowawczego „500+” (wypłacanego bez względu na wysokość osiąganych dochodów).

Świadczenia „500+” otrzymywało 96,9 tys. dzieci z poznańskich rodzin.

Poza świadczeniem „500+” PCS przekazało rodzinom, m.in. następujące świadczenia:

- **rodzinne:** zasiłki rodzinne wraz z dodatkami (155,2 tys. świadczeń), jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka (1,3 tys. świadczeń), dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej (19,9 tys. świadczeń), świadczenie rodzicielskie (7,7 tys. świadczeń), świadczenie „Za życiem” (57 świadczeń), Poznańskie świadczenie na rzecz wieloraczków (25 rodzin/73 dzieci), Poznańskie świadczenie żłobkowe (675 świadczeń);
- **związane z niepełnosprawnością:** świadczenia opiekuńcze (97,7 tys. świadczeń), zasiłki dla opiekuna (262 świadczenia);
- **związane z nauką dzieci w szkołach:** stypendia (dla 572 uczniów), zasiłki (dla 48 uczniów), świadczenia dla uczniów z niepełnosprawnością (dla 388 uczniów);
- **alimentacyjne** – dla 1,3 tys. dzieci;
- **związane z mieszkaniem:** dodatki mieszkaniowe (dla 7,3 tys. gospodarstw domowych), ryczałt na zakup opału (29,1 tys. wypłaconych ryczałtów), obniżenie czynszu (26 pozytywnie rozpatrzonych wniosków) oraz nowe formy pomocy wprowadzone w odpowiedzi na wzrost cen energii i gazu, tj.: dodatek osłonowy (22,7 tys. pozytywnie rozpatrzonych wniosków), dodatek węglowy (10,8 tys. pozytywnie rozpatrzonych wniosków), zaświadczenie do zakupu paliwa stałego w preferencyjnej cenie (dla 936 osób), dodatek z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła (1,5 tys. pozytywnie rozpatrzonych wniosków), dodatek elektryczny (514 pozytywnie rozpatrzonych wniosków);
- **dla repatriantów i członków ich rodzin** – wypłacono świadczenia dla 3 rodzin, w tym dla 2 nowych rodzin z Kazachstanu, które osiedliły się w 2022 r. w Poznaniu;
- **dla posiadaczy Karty Polaka** – 180 pozytywnie rozpatrzonych wniosków;
- **dla uchodźców** – jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę (przyznano 31,9 tys. osobom), zasiłek rodzinny (przyznano dla 2,8 tys. dzieci), stypendium szkolne lub zasiłek dla ucznia z Ukrainy (otrzymało 114 osób).

Ponadto ZUS wsparł poznańskie rodziny, wypłacając nowe świadczenia – którymi było dofinansowanie do żłobka (dla 2,4 tys. dzieci), Rodzinny Kapitał Opiekuńczy (dla 3 tys. dzieci) – oraz kontynuując wypłatę wyprawki „Dobry Start” (dla 58,3 tys. dzieci).

Funkcję organizatorów **pieczy zastępczej** pełniły w Poznaniu **Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie (MOPR)** – piecza rodzinna i instytucjonalna – oraz **Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda”** – piecza rodzinna.

W 2022 r. ze wsparcia całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin zastępczych skorzystało łącznie 845 dzieci i młodzieży, czyli o 16 osób więcej niż rok wcześniej.

Większość dzieci i młodzieży (76% wszystkich dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej) objęta była pomocą 443 rodzin zastępczych, najczęściej spokrewnionych. Spośród 18 całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych, 12 prowadziło Miasto Poznań. Zapewniały one łącznie 198 miejsc (w tym 33 interwencyjne). Od 1.01.2022 r. **rozpoczęło działalność 6 nowych placówek opiekuńczo-wychowawczych**, tj. „Marcelin” i „Marcelinka” (zorganizowane w nowo wybudowanych budynkach, powstały w ramach funkcjonującego Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda”), „Dom Pamiątkowa” i „Dom Filarecka” (zorganizowane w nowo wybudowanych budynkach, powstały w ramach funkcjonującego Domu Dziecka nr 2), „Nasz Dom” i „Zakątek” (powstały w ramach funkcjonującego Domu Dziecka nr 3). Z kolei Rodzinny Dom nr 5 wznowił swoją działalność. Wszystkie placówki spełniały odpowiednie standardy dotyczące liczby osób w nich przebywających (max. 14 osób) wymagane ustawą. Z powodu niewystarczającej liczby miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych działających na terenie Poznania, na umieszczenie w placówce oczekiwało 34 dzieci (stan na 31.12.2022 r.). Miasto Poznań udzielało dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej pomocy finansowej polegającej m.in. na wypłacie różnych świadczeń, w tym dla dzieci cudzoziemskich, sfinansowaniu kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego dla 13 rodzin zastępczych zawodowych, dofinansowaniu do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dla 88 dzieci. Miasto Poznań pomagało w życiowym usamodzielnieniu się i integracji ze środowiskiem osobom, które po osiągnięciu pełnoletności przestały korzystać ze wsparcia instytucjonalnej czy rodzinnej pieczy zastępczej. Młodzież ta otrzymała pomoc finansową na usamodzielnienie (dla 44 osób), dofinansowanie kontynuacji nauki (dla 129 osób), a także pomoc na zagospodarowanie (dla 55 osób).

Wśród działań Miasta Poznania skierowanych do poznańskich rodzin wzmacniających potencjał rodziny, należy wymienić:

- **funkcjonowanie Centrum Inicjatyw Rodzinnych (CIR)** – w 2022 r. placówkę odwiedziło 7 tys. osób, w tym 1,5 tys. dzieci; wydarzenia organizowane przez CIR były bezpłatne i otwarte dla wszystkich zainteresowanych; prowadzone były takie działania jak: 6 spotkań w ramach „Cyklu kreatywnych spotkań dla najmłodszych”, poradnictwo indywidualne (9 spotkań z psycholożką pn. „Dobre Rozmowy”, 37 spotkań pn. „Coaching Rodzicielski Dobre Pytanie”, 8 spotkań z mecenasem prawa pn. „Mamy Prawa!”), 200 spotkań dla rodzin w ramach projektów: „Akademia Zdrowia dla Rodziców”, „Czekamy na Gzuba” (warsztaty dla rodziców planujących rodzinę), „Akademia dla Rodziców” (warsztaty kompetencji rodzicielskich), „Rodzinny Krąg”

(grupa wsparcia), „Mamy Wsparcie” (grupa wsparcia dla rodziców małych dzieci), warsztaty dla rodziców z pierwszej pomocy udzielanej dzieciom, warsztaty dotyczące wad postawy oraz zaburzeń sensorycznych dzieci i młodzieży, zorganizowano różne wydarzenia okolicznościowe, np. z okazji świąt, Dnia Dziecka, Dnia Niepodległości, realizowano projekt pn. „Kobieca strona POZnania”, serię warsztatów i podcastów pn. „Gadki DyleMatki”, rozpoczęto cykl spotkań dla ojców pn. „Jak być Tatą, za którym dzieci podążają z ufnością”;

- **funkcjonowanie 17 placówek udzielających wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży**, w tym prowadzone przez Miasto Poznań **Centrum Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Klub”** oraz 2 placówki pracy podwórkowej i 14 placówek (w tym świetlic socjoterapeutycznych) prowadzonych przez fundacje, stowarzyszenia, parafie oraz organizacje kościelne; z oferty placówek wsparcia dziennego skorzystało łącznie 660 osób; placówki oferowały dla dzieci i młodzieży, m.in. opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe, rozwój zainteresowań oraz ciepły posiłek, a rodzicom ścisłą współpracę;
- **wsparcie rodzin wielodzietnych** polegające na wydawaniu kart dla rodzin wielodzietnych uprawniających do zniżek, tj.: **Karty Dużej Rodziny** (łącznie od początku programu wydano 99,3 tys. kart, w tym 10,7 tys. w 2022 r.); **Wielkopolskiej Karty Rodziny** (łącznie od początku programu wydano 25,6 tys. kart, w tym 991 kart w 2022 r.); **Wielkopolskiej Karty Rodziny dla Obywateli Ukrainy** (programem objęto 200 rodzin); świadczeniu usługi „Wygoda 3+”, działalności Rady Rodziny Dużej III kadencji, działalności Pełnomocnika Prezydenta Miasta Poznania ds. Rodzin Wielodzietnych, realizacji zadań takich jak: „Poradnictwo dla rodzin, w tym w szczególności dla rodzin wielodzietnych”, „Wsparcie rodziców samodzielnie wychowujących dzieci”, „Program Wspierania Rodzin Wieloraczków, edycja V”; wypłacie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługującego na trzecie i kolejne uprawnione do zasiłku rodzinnego dziecko (wypłacono 19,9 tys. świadczeń);
- **poszerzenie oferty Karty Dużej Rodziny o 14 partnerów** (łącznie posiadacze karty mogli korzystać z usług 140 partnerów);
- **pomoc dzieciom w poszerzaniu wiedzy oraz organizacji czasu wolnego**, w tym m.in.: półkolonie miejskie (skorzystało z nich 1,2 tys. uczniów z klas 1–3), bezpłatne korepetycje dla uczniów („Korki w Mieście 2022 – edukacja, wiedza i rozwój dzieci i młodzieży”, „Wielka Dogrywka z Korków” – skorzystało z nich 300 dzieci z klas 4–8);
- **prowadzenie centrum mediacji** oraz organizacja mediacji rówieśniczych w szkołach;
- **wsparcie poznańskich rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej**, m.in. poradnictwo specjalistyczne (skorzystało 317 rodzin), ośrodki wsparcia (skorzystało 120 rodzin) oraz wsparcie rodziców w wychowaniu dzieci (skorzystało 797 rodzin);
- **wsparcie w korzystaniu z transportu miejskiego** w formie bezpłatnych przejazdów lub biletów ulgowych, lub specjalnych dla uprawnionych osób;

- **organizowanie wydarzeń kulturalno-rozrywkowo-edukacyjnych integrujących poznańskie rodziny**, w tym sprzyjających integracji międzypokoleniowej, np.: 10. edycja **Poznańskich Dni Rodziny** (300 wydarzeń i atrakcji);
- **przekazywanie dla nowo narodzonych dzieci „Wyprawki dla Gzubka”** (wydano 970 zestawów powitalnych);
- **realizowanie przez MOPR (w tym wspólnie z innymi jednostkami UMP i MJO) projektów, takich jak:** „Poprawa dostępu do usług społecznych wspierających rodzinę i rodzinną pieczę zastępczą na terenie MOF Poznań – edycja II” (441 osób objętych pomocą), „Asystentura rodzin” (wsparto 425 rodzin), Poradnictwo Specjalistyczne i Terapia (m.in. konsultacje psychologiczne – 372 rodziny, konsultacje pedagogiczne – 83 rodziny, porady psychologiczne – 2,5 tys., indywidualne porady pedagogiczne – 547, świadczenia terapeutyczne – 1,2 tys.), Poradnictwo Specjalistyczne Prawne (2,3 tys. porad), „Wolontariat w poznańskich rodzinach” (pomocą objęto 75 osób);
- **utworzenie Centrum Integracji Międzypokoleniowej – Dojazd**, w którym przeprowadzono wiele działań we współpracy ze społecznością lokalną aktywizujących mieszkańców (m.in. „Korki na Dojeździe”, „Dojazd 60+”, „Piękne Podwórko”, „Ciekawy Klub Malucha”);
- **przyznanie organizacjom pozarządowym tzw. „małych grantów”** na realizację działań na rzecz poznańskich rodzin w okresie świąt Bożego Narodzenia – zorganizowano m.in.: koncert, cykl warsztatów rękodzieła, wizytę dzieci i rodzin na Poznańskim Jarmarku Świątecznym MTP.

Z powodu przemocy w rodzinie ze świadczeń udzielanych przez MOPR skorzystało 87 rodzin liczących 252 osoby. Podejrzenie stosowania przemocy zaistniało wobec 3,5 tys. osób. Działania Miasta Poznania pomagające rodzinom doświadczającym przemocy oraz znajdującym się w sytuacjach kryzysowych polegały na:

- **udzielaniu pomocy w formie poradnictwa:** socjalnego (1,6 tys. osób), zawodowego i rodzinnego (858 osób), psychologicznego (752 osoby), prawnego (378 osób), oraz medycznego (114 osób);
- **prowadzeniu procedury Niebieskiej Karty**, którą objętych było 1,5 tys. rodzin;
- **działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**, który udzielił pomocy 1,9 tys. osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, wśród których było 1,3 tys. kobiet, 325 dzieci oraz 291 mężczyzn;
- **działalności Miejskiego Centrum Interwencji Kryzysowej**, które zapewniło m.in. schronienie i specjalistyczną pomoc: w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (skorzystało 65 osób), w Hostelu Drugi Dom (skorzystały 33 osoby), w Hostelu Interwencji Kryzysowej (skorzystało 120 osób), udzielało pomocy w sytuacjach kryzysowych (3,7 tys. interwencji) oraz prowadziło 2 infolinie: Telefon Zaufania (3,4 tys. rozmów) oraz Telefon Zaufania dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin (730 rozmów);
- **realizacji programów dla sprawców przemocy w rodzinie**, tj. korekcyjno-edukacyjnego (wzięło udział 11 osób) oraz psychologiczno-terapeutycznego (wzięło udział 18 osób);

- **realizacji Programu Ośłonowego pn. „Specjalistyczne wsparcie dla osób doświadczających przemocy w rodzinie”**, którego celem była poprawa jakości i zwiększenia dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie (z porad i konsultacji skorzystało 145 osób, w spotkaniach grupy wsparcia dla rodziców wzięło udział 12 osób, w spotkaniach grupy psychoedukacyjnej dla dzieci wzięło udział 8 osób”.

Młodzież

Według GUS-u w 2022 r. młodzież w wieku 15–29 lat liczyła w Poznaniu 91 tys. osób, co stanowiło 16,8% mieszkańców.

Realizując założenia „**Polityki dla Ludzi Młodych Miasta Poznania na lata 2019–2025**”, w ramach aktywizowania młodzieży, podejmowano m.in. takie działania, jak:

- **zorganizowanie V edycji konkursu pn. „Fundusz Samorządów Uczniowskich”**, który umożliwiał poznańskiej młodzieży uzyskanie środków na realizację własnych pomysłów; konkurs adresowany był do uczniów poznańskich szkół ponadpodstawowych; młodzież zrealizowała 36 projektów (każda szkoła mogła pozyskać do 2 tys. zł na projekt);
- **wsparcie organizacji pozarządowych w zakresie aktywizacji i integracji młodzieży** – przeprowadzono otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych w obszarach „Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie” oraz „Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży”; organizacje pozarządowe zrealizowały 18 projektów, w tym działania mające na celu kształtowanie postaw obywatelskich i kompetencji społecznych młodzieży oraz zwiększenie świadomości w obszarze zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska i ekologii; ponadto wspierano organizacje w formie tzw. „małych grantów” w zakresie przeprowadzania debat oksfordzkich, działań na rzecz rozwijania samorządów uczniowskich i wydarzeń integracyjnych (wsparto m.in. organizację Kongresu Samorządów Uczniowskich);
- **włączanie młodzieży w projekty aktywizujące mieszkańców i wspomagające relacje w społecznościach lokalnych**, realizowane w ramach Regrantingowego Centrum Inicjatyw Lokalnych oraz Sąsiedzkiego Centrum Inicjatyw Lokalnych;
- **kreowanie postaw obywatelskich wśród młodzieży** w ramach Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego, Szkolnego Budżetu Obywatelskiego oraz projektu pn. „Działamy – program rozwoju edukacji obywatelskiej w Wielkopolsce”, a także programu pn. „Future Mentors” organizowanego przez sieć EURO CITIES;
- **działania miejskich jednostek kultury, m.in.:** warsztaty plastyczne, muzyczne i teatralne, wykłady, koncerty, spektakle, festiwale, kluby dyskusyjne i filmowe, programy edukacji medialnej i społecznej oraz praktyki i wolontariat;
- **wspieranie przedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa młodzieży;**
- **wspieranie młodych talentów** (m.in. poprzez konkursy i programy stypendialne);
- **projekty w zakresie profilaktyki zdrowotnej i przeciwdziałania uzależnieniom.**

Powrót do spisu treści >>

Wiele inicjatyw podejmowała **Młodzieżowa Rada Miasta Poznania (MRMP)**, składająca się z uczniów poznańskich szkół ponadpodstawowych. Poza Komisją Skrutacyjną i Komisją Rewizyjną, MRMP działała w ramach 7 komisji tematycznych: Komisji Edukacji i Nauki, Komisji Klimatu i Ochrony Środowiska, Komisji Kultury i Sportu, Komisji Relacji Zewnętrznych, Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, Komisji Wspierania Młodzieżowej Przedsiębiorczości i Projektów oraz Komisji Historii i Tradycji.

MRMP aktywnie włączyła się m.in. w realizację projektu pn. „Niemy krzyk pokolenia Z” oraz walkę z ubóstwem menstruacyjnym w szkołach. Zorganizowała **Konwent Młodzieżowych Rad Aglomeracji Poznańskiej** (w którym uczestniczyły także młodzieżowe rady z Lubonia, Kostrzyna, Murowanej Gośliny, Tarnowa, Suchego Lasu i Obornik). Uczestniczyła także w wydarzeniu pn. „Euroscola online”, organizowanym przez Parlament Europejski. Po rozpoczęciu konfliktu zbrojnego w Ukrainie MRMP włączyła się w działania pomocowe. MRMP współorganizowała **Kongres Samorządów Uczniowskich**. Przedstawiciele MRMP zorganizowali także zbiórkę w ramach akcji pn. „Szlachetna paczka”. Reprezentanci MRMP brali udział w sesjach oraz posiedzeniach komisji Rady Miasta Poznania oraz współpracowali z **Pełnomocniczką Prezydenta ds. młodzieży i współpracy akademickiej**.

Seniorzy

W Poznaniu według GUS-u w 2022 r. mieszkało 142,2 tys. seniorów w wieku 60 lat i powyżej, którzy stanowili 26,3% wszystkich mieszkańców.

Instytucjonalną opiekę nad osobami starszymi Miasto Poznań zapewniało poprzez działalność 6 domów pomocy społecznej (DPS) oraz 2 dziennych domów pomocy (DDP).

Łącznie DPS-y dysponowały 616 miejscami, z których na koniec roku korzystało 609 osób w starszym wieku lub przewlekłe somatycznie chorych. Dienne domy pomocy (znajdujące się w 6 lokalizacjach) dysponowały 420 miejscami, z których na koniec roku korzystało 239 osób. W DPS-ach i DDP-ach zrealizowano pilotażowy projekt pn. „Poznań uzależniony od profilaktyki”. Jego celem było zapobieganie wśród seniorów nadużywania alkoholu, leków nasennych czy środków uspakajających. W ramach projektu odbyły się m.in. warsztaty informacyjno-edukacyjne oraz bezpłatne badania diagnostyczne. **Bezpłatną opiekę wytchnieniową dla opiekunów osób starszych** kontynuował **Senioralny Dom Krótkiego Pobytu PETRA**. Ze wsparcia domu skorzystało 160 osób, w tym 84 seniorów oraz 76 opiekunów. Osobom starszym, które wymagały częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych w miejscu zamieszkania, wsparcia udzielały podmioty świadczące usługi opiekuńcze. Z usług tych skorzystało 4,1 tys. osób.

Działalność kontynuowała **Miejska Rada Seniorów (IV kadencja)** reprezentująca osoby starsze oraz pełniącą funkcję doradczą i opiniotwórczą wobec działań Miasta Poznania.

[Powrót do spisu treści >>](#)

W 2022 r. Rada spotkała się 20 razy w celu omówienia najważniejszych tematów dotyczących osób starszych. Ponadto Rada, m.in. angażowała się w działania różnych zespołów konsultacyjnych, klubów seniora, organizacji pozarządowych, przeprowadziła 3. edycję nagrody „Senioribus Optime Meritis” („Najlepszy Przyjaciel Seniorów”).

Działania ukierunkowane na wsparcie osób starszych, w tym informacyjno-promocyjne, realizowało **Centrum Inicjatyw Senioralnych (CentrumIS)**. Placówka prowadziła stałe oraz cykliczne działania: obsługę infolinii („Telefon Porad Cyfrowych”, „Senioralne Pogaduszki”), udzielanie stacjonarnych porad z zakresu nowych technologii (249 konsultacji), opracowanie i wydruk „Poznańskiego Przewodnika Cyfrowego: Smartfon” (400 sztuk), porady prawne i psychologiczne udzielane przez specjalistów (udzielono 38 porad prawnych, 50 porad psychologicznych), związane z wolontariatem akcyjnym oraz „Poznańskim wolontariatem 60+” (promocja i rozwój wolontariatu), projekt wspierający inicjatywy senioralne „Animator senioralny” (w tym Forum Klubów Seniora, Akademia Liderów i Liderki), współorganizację Targów Viva Seniorzy, organizację **12. edycji „Senioralni. Poznań”** (ok. 3,5 tys. seniorów wzięło udział w ponad 200 wydarzeniach), organizację kampanii i akcji („Poznańska Złota Karta”, „Poznańska Akademia Bezpieczeństwa”, „Senior w Formie”, „Senior w Domu”, „Miejsca Przyjazne Seniorom”), prowadzenie strony internetowej, profili na Facebooku, redagowanie dodatku „Tytka Seniora” do miesięcznika „Senioralny Poznań”.

Poznańskie Targi Viva Seniorzy to największe targi senioralne w Polsce. W 2022 r. zgromadziły 82 wystawców oraz ponad 3 tys. zwiedzających.

W ramach **projektu pn. „Poznań Viva Senior”** kontynuowano świadczenie bezpłatnych usług dla osób starszych, które obejmowały: Kartę Seniora – Poznańską Złotą Kartę (wydano 3,4 tys. kart), „Złotą rączkę dla seniora” (wykonano 2,9 tys. usług), „Taksówkę dla seniora” (wykonano 10,2 tys. usług), „Mobilną pielęgnację paznokci u stóp seniorów” (wykonano 4,1 tys. usług), „Poznańskie pudełko życia” (wydano 1,9 tys. pudełek), „Książkę dla seniora” (wypożyczono 3,4 tys. książek), „Miejską wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego” (zawarto 80 umów), „Mycie okien w domach seniorów” (wykonano 603 usługi), „Porządkowanie nagrobków osób bliskich na miejskich cmentarzach” (wykonano 277 usług), „Transport seniorów na terenie miejskich cmentarzy” (wykonano 651 usług).

Miasto Poznań kontynuowało program pn. **„Mieszkanie dla Seniora”**, w ramach którego udostępniono 203 mieszkania, w tym 3 lokale pozyskano w 2022 r. Do seniorów skierowany był także program „Mieszkań studyjnych dla seniorów”, w ramach którego dostępnych było 9 mieszkań (z 26 planowanych).

Osoby, które ukończyły 70. rok życia uprawnione były do bezpłatnych przejazdów transportem miejskim. Seniorzy pomiędzy 65. a 70. rokiem życia mogli korzystać z **ulgowego Biletu Seniora**.

Powrót do spisu treści >>

W mieście funkcjonowało wiele organizacji, instytucji, fundacji, stowarzyszeń działających na rzecz wspierania osób starszych, w tym **79 klubów seniora**. Część z nich na swoje działania otrzymała dofinansowanie Miasta Poznania. Dzięki temu organizacje te oferowały poznańskim seniorom liczne działania prozdrowotne, wspierające różnorodną aktywność oraz rozwój osobisty. Największą liczbę odbiorców (po kilkaset osób) miały działania zorganizowane przez **Polski Związek Emerytów i Rencistów** (różne działania dotyczące integracji, aktywizacji, zdrowia), Stowarzyszenie Forma+ („Złota Jesień 2022”), Stowarzyszenie na Czas („Pyrki, chichry i coś jeszcze”), Poznańskie Stowarzyszenie Animatorów Kultury („Precz z Depresją 2022”), Ratajskie Centrum Kultury („Ratajski Przystanek Seniora”), Stowarzyszenie Z Glancem („Działania służące poprawie stanu fizycznego i psychicznego seniorów – mieszkańców z terenu osiedla Rataje”).

Po raz trzeci Miasto Poznań przekazało **„Mikrogranty dla Seniorów”**, czyli dotacje na działania integracyjno-aktywizujące środowisko osób starszych. **Dotacje przekazano na realizację 75 inicjatyw** przez nieformalne grupy seniorów mieszkających w Poznaniu.

Dla osób starszych organizowane były cykliczne i jednorazowe wydarzenia oraz akcje integracyjne i aktywizacyjne, w tym projekty kontynuowane z lat poprzednich, m.in. **„Senior w Muzie”** czy **„Trener Senioralny”**.

MOPR wspólnie z Caritas Archidiecezji Poznańskiej realizowały moduł I programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. **„Korpus Wsparcia Seniorów”**. Wsparciem 130 wolontariuszy zostało objętych 300 seniorów, którzy potrzebowali pomocy w codziennych czynnościach, pomocy psychologicznej, pomocy przy umówieniu się na wizytę lekarską czy towarzystwa do wspólnego spędzania czasu.

Cudzoziemcy

W Poznaniu przebywali cudzoziemcy z ponad 100 państw z 6 kontynentów, w tym 85% z Europy. Najwięcej cudzoziemców spoza Europy było obywatelami Turcji, Tajwanu, Nigerii, Chin i Indii.

Według szacunków Urzędu Miasta Poznania (UMP), w Poznaniu mieszkało 93 tys. cudzoziemców, w tym 8,5 tys. było zameldowanych na pobyt stały lub czasowy powyżej 3 miesięcy. Największą grupę stanowili obywatele Ukrainy i Białorusi (łącznie ponad 82 tys. osób).

Na poznańskich uczelniach studiowało w trybie stałym lub czasowym – w ramach programu „Erasmus+” – 7,8 tys. cudzoziemców, głównie na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza (UAM), Uniwersytecie Medycznym, Politechnice Poznańskiej oraz w Wyższej Szkole Bankowej. Na pełen program studiów najczęściej przyjeżdżali do Poznania studenci z Azerbejdżanu, Białorusi, Chin, Indii, Kanady, Rwandy, Tajwanu, Turcji i Ukrainy. Na wymianę czasową najwięcej studentów przyjeżdżało z Francji, Hiszpanii, Kazachstanu, Portugalii, Turcji i Włoch.

Wśród cudzoziemców przeważali uchodźcy wojenni z Ukrainy oraz tymczasowi pracownicy zatrudnieni na podstawie oświadczeń pracodawców o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom, zezwolenia na pracę sezonową lub pozwolenia na pracę. Szacuje się, że było ich łącznie 71 tys. Najwięcej pracowników tymczasowych zatrudnionych na oświadczenie pracodawcy miało obywatelstwo ukraińskie, białoruskie lub gruzińskie (29 tys. osób). Obywatele Ukrainy i Białorusi przeważali wśród cudzoziemców zameldowanych (5,4 tys. osób), zagranicznych studentów (3,8 tys.) oraz uczniów szkół i przedszkoli (12 tys. osób).

Szacuje się, że w Poznaniu przebywało 70 tys. obywateli Ukrainy – o około 50% więcej niż przed konfliktem zbrojnym w Ukrainie.

O ponad 40% zmniejszyła się liczba tymczasowych pracowników i studentów z Ukrainy, natomiast do Poznania przybyło ok. 40 tys. uchodźców wojennych. Większość uchodźców stanowiły młode kobiety z dziećmi. Ponad połowa legitymowała się wyższym wykształceniem i większość nie знаła języka polskiego. Początkowo większość planowała krótki pobyt w Polsce, natomiast z czasem ponad 1/5 zakładała pozostanie w Polsce na stałe. Uchodźcy oczekiwali wsparcia przede wszystkim w zapewnieniu miejsca zamieszkania i możliwości nauki języka polskiego w celu znalezienia zatrudnienia. Szacuje się, że ponad 18 tys. uchodźców podjęło pracę w Poznaniu. Do poznańskich szkół uczęszczało ok. 5,1 tys. uczniów uchodźczych z Ukrainy (w tym 3,8 tys. do szkół podstawowych), a do przedszkoli ok. 1,3 tys. dzieci uchodźczych z Ukrainy (dane Ministerstwa Edukacji i Nauki na koniec 2022 r.), w tym 2,2 tys. uczniów było objętych dodatkową bezpłatną nauką języka polskiego.

W 2022 r. cudzoziemcy mogli korzystać z konsultacji i porad prawnych, szkoleń i informacji w **Poznańskim Ośrodku Integracji POINT**, z infolinii dla migrantów **Migrant Info** oraz **wielojęzycznej aplikacji mobilnej dla migrantów „Aktywator WLKP”**, które były realizowane w ramach projektu pn. „#AKTYWATOR WLKP – Wsparcie integracji migrantów w województwie wielkopolskim”, współfinansowanego z Programu Krajowego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji. Funkcjonował także **Migrant Info Point** prowadzony przez Fundację Centrum Badań Migracyjnych oraz Centrum Integracji Cudzoziemców prowadzone przez samorząd województwa wielkopolskiego. Cudzoziemcy ze statusem uchodźcy i z ochroną uzupełniającą korzystali z indywidualnych programów integracji (102 obywateli Białorusi, Afganistanu i Turcji).

W lutym 2023 r. **Rada Miasta Poznania (RMP)** przyjęła Uchwałą Nr LXXIX/1429/VIII/2023 dokument pn. „**Polityka na rzecz integracji migrantek i migrantów w Poznaniu**”, który zawiera cele Miasta w zakresie działań na rzecz cudzoziemców.

Po rozpoczęciu konfliktu zbrojnego w Ukrainie i zidentyfikowaniu przez Miasto Poznań zadań związanych z zaspokojeniem podstawowych potrzeb rosnącej liczby uchodźców wojennych z Ukrainy przybywających do Poznania, w marcu 2022 r. RMP przyjęła **Uchwałą Nr LXI/1136/VIII/2022 w sprawie zakresu pomocy świadczonej przez Miasto**

Poznań na rzecz obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, której czas obowiązywania został następnie przedłużony do czerwca 2023 r. Powołano **Samorządowy Zespół Koordynujący Pomoc Uchodźcom z Ukrainy**, który koordynował działania pomocowe. Utworzono Zespół Sterujący koordynujący działania na rzecz uchodźców prowadzone przez NGOs-y. 7 października 2022 r. Zarządzeniem nr 746/2022/P Prezydent Miasta Poznania powołał Zespół ds. wpływu sytuacji na Ukrainie na funkcjonowanie Miasta Poznania, który Zarządzeniem nr 280/2023/P z dnia 25.04.2023 r. został przekształcony w Zespół ds. monitorowania i projektowania działań związanych z sytuacją w Ukrainie. Zaangażowanie Miasta w działania na rzecz uchodźców obejmowały m.in.:

- uruchomienie: **Punktu Pomocy dla Uchodźców na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich (MTP)** (łącznie w Poznaniu działało wiosną 40 obiektów zbiorowego zakwaterowania dla uchodźców przygotowanych przez Miasto Poznań i Wojewodę Wielkopolskiego); **24-godzinny punkt recepcyjny dla uchodźców z Ukrainy na terenie MTP**, gdzie uchodźcy otrzymywali pierwsze wsparcie;
- realizację skierowań Wojewody Wielkopolskiego dotyczących zapewnienia obywatelom Ukrainy miejsc zakwaterowania i wyżywienia w obiektach organizowanych przez Miasto Poznań, m.in. w Hotelu Camping Malta, Hotelu Noclegi, obiektach Poznańskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Kiekrzu;
- zorganizowanie dla uchodźców z Ukrainy: punktów zbiorowego żywienia (posiłki i suchy prowiant), miejsc w żłobkach dla dzieci z Ukrainy (dla ok. 60 dzieci w żłobkach prowadzonych przez Miasto), do czerwca przygotowano w placówkach oświatowych (przedszkolnych i szkołach) ponad 12 tys. miejsc (z których wykorzystano ok. 6 tys.), 17 dodatkowych szkolnych oddziałów przygotowawczych (obecnie jest ich 41), dodatkowe zajęcia z języka polskiego, uruchomiono 12 stanowisk asystenta kulturowego ze znajomością języka ukraińskiego;
- zapewnienie adaptacji i integracji dzieci i młodzieży z Ukrainy w wieku od 4 do 18 lat poprzez zapewnienie wsparcia i bezpiecznej przestrzeni do wyrażania emocji związanych z doświadczeniem uchodźczym, zapewnienie dzieciom i młodzieży z Ukrainy animacji czasu wolnego podczas wakacji letnich, miejsca dla dzieci z Ukrainy (poza ustawowym limitem miejsc) w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, wsparcie i aktywizacja zawodowa i społeczna kobiet z Ukrainy (zapoznanie z polskim rynkiem pracy, sieciowanie z polskimi przedsiębiorcami i pracodawcami oraz aktywizacja społeczna);
- bezpłatne przejazdy transportem miejskim (skorzystało z nich blisko 60 tys. osób);
- bezpłatny parking przy ul. Pułaskiego 9 (skorzystało z niego 75 osób zameldowanych w Centrum i posiadających samochody);
- akcję wydawania numerów PESEL dla uchodźców z Ukrainy (wydano ich ponad 38 tys.);
- obsługę świadczeń finansowych dla uchodźców przez Poznańskie Centrum Świadczeń (33,6 tys.) oraz wypłaty dla mieszkańców Poznania rekompensat wydatków poniesionych przez osobę fizyczną lub prawną wynikających z udzielenia

zakwaterowania i wyżywienia uchodźcom (świadczeniem objętych było 50,6 tys. obywateli Ukrainy);

- **realizację programu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** pn. „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością” – Moduł II oraz programu pn. „Trener Osiedlowy” z udziałem tłumacza;
- **regularne szkolenia w języku ukraińskim dla osób poszukujących zatrudnienia i chcących rozpocząć działalność gospodarczą w Polsce** z doradztwem podatkowym, prawnym i biznesowym;
- **wsparcie Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu w podejmowaniu pracy przez uchodźców** (punkt informacyjny dla osób z Ukrainy poszukujących pracy, dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej, finansowanie nostryfikacji dyplomów, bony na zatrudnienie i zasiedlenie, prace interwencyjne, szkolenie z języka polskiego);
- **uruchomienie przez przewoźnika Koleje Wielkopolskie sp. z o.o. 20 specjalnych przejazdów pociągów** na trasie Przemyśl–Poznań, Rzeszów–Poznań z wolontariuszami, m.in. z UMP oraz bezpłatnych przejazdów dla cudzoziemców (do 31 maja 2022 r.);
- **otwarcie specjalnego konta bankowego** na zbiórkę pieniędzy dla uchodźców z Ukrainy (przez rok zebrano niemal 2 mln zł);
- **wersja ukraińskojęzyczna kanałów informacyjnych UMP** (specjalna skrzynka mailowa, **miejska infolinia Biura Poznań Kontakt z połączeniami telefonicznymi obsługiwany w języku ukraińskim**, wersja ukraińska miejskiej strony internetowej, ukraińska wersja profilu na Facebooku („Czuły Poznań”), dedykowany kanał na portalu „Telegram” z najważniejszymi informacjami dotyczącymi obywateli Ukrainy w języku ukraińskim oraz ukraiński „Przewodnik po mieście”;
- **utworzenie bazy gotowości mieszkańców Poznania do niesienia pomocy uchodźcom** (ankieta online dotycząca deklaracji włączenia się do wolontariatu, tłumaczenia z języka ukraińskiego, przekazania darów materialnych lub gotowości do udzielenia schronienia).

W marcu działało w Poznaniu 5 punktów, w których osoby przybywające z terenu Ukrainy mogły uzyskać bezpłatną pomoc prawną i porady obywatelskie w językach ukraińskim, angielskim lub rosyjskim bez konieczności wcześniejszych zapisów.

W działania pomocowe zaangażowała się MRMP, która zorganizowała w ponad 20 poznańskich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych zbiórkę artykułów pierwszej potrzeby, które dzięki współpracy z Miastem zostały przekazane do Charkowa – miasta partnerskiego Poznania. MRMP podpisała memorandum o współpracy z Młodzieżową Radą przy Merze Miasta Charkowa. MRMP zorganizowała zdalne **„YUP! Forum” Polsko-Ukraińskie Forum Młodzieżowych Rad**, w którym wzięło udział ponad 50 rad z obu krajów. Spotkanie zaowocowało przygotowaniem 12 wspólnych projektów.

Miasto we współpracy z Caritas zorganizowało **5 transportów z pomocą humanitarną do Charkowa**. Spółka z udziałem Miasta – Aquanet S.A. przekazała do Charkowa **sprzęt do utrzymania infrastruktury wodociągowej** (drugi raz w kwietniu 2023 r.), natomiast

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Poznaniu sp. z o.o. przekazało do Lwowa **2 autobusy miejskie marki Solaris i MAN.**

We współpracy z Wydziałem Konsularnym Ambasady Ukrainy w Warszawie uruchomiono w Poznaniu dyżury konsularne dla obywateli Ukrainy chcących załatwić sprawy formalne.

W działania pomocowe dla uchodźców z Ukrainy włączyły się, na prośbę Prezydenta Miasta Poznania, współpracujące miasta zagraniczne: Assen, Hanower, Marsylia, Tajwan, Takasaki. UNHCR, Agencja ONZ ds. Uchodźców uruchomiła **centrum wsparcia finansowego z punktem „Blue Dot”**. UNICEF, Fundusz Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci zawarł porozumienie z Miastem Poznaniem, którego celem było zagwarantowanie dzieciom, młodzieży i ich rodzicom oraz opiekunom warunków do rozwoju, dostępu do edukacji, opieki zdrowotnej i psychologicznej. W ramach tego porozumienia UNICEF przekazał środki finansowe na działania wspierające dzieci uchodźcze z Ukrainy oraz ich integrację ze społecznością lokalną. Działania te koordynowane były przez **punkt Spilno Hub przy ul. Bukowskiej**, działający pod patronatem UNICEF-u. Działania w ramach porozumienia obejmowały m.in. konsultacje psychologiczno-pedagogiczne, wsparcie nieuleczalnie i przewlekle chorych, doposażenie szkół podstawowych, zmodernizowanie publicznych żłobków, zorganizowanie miejsc opieki dla dzieci do 3 lat, zatrudnienie w przedszkolach osób, pomagających nauczycielom w pracy z grupami dzieci z Ukrainy, zapewnienie opieki i zajęć dla dzieci i młodzieży oraz integrację młodych ludzi. W ramach oferty kulturalnej 7 miejskich instytucji kultury organizowało ponad 20 projektów o charakterze festiwalowym, edukacyjnym, społeczno-integracyjnym, dostępnościowym i artystycznym.

Poznań był jednym z 36 miast EURO CITIES, które wraz z 10 miastami i aglomeracjami z Ukrainy, brały udział w pilotażowym projekcie **pn. „Sustainable rebuilding of Ukrainian Cities”** („Zrównoważona odbudowa ukraińskich miast”), którego celem było przekazanie miastom ukraińskim sprawdzonych dobrych praktyk w zakresie zrównoważonego rozwoju miast.

W 2022 r. Miasto Poznań podpisało w Brukseli **memorandum o współpracy i wsparciu odbudowy aglomeracji Kijowa.**

02 OŚWIATA I WYCHOWANIE

Szkoły i placówki oświatowe

W roku szkolnym 2022/2023 Miasto Poznań było organem prowadzącym dla 356 szkół i placówek oświatowych. Ponadto w Poznaniu funkcjonowało także 521 szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez podmioty niesamorządowe (w tym dotowane przez Miasto Poznań), m.in. fundacje, organizacje wyznaniowe, oraz placówki nie dotowane przez Miasto Poznań, a prowadzone przez m.in. organy administracji rządowej.

W roku szkolnym 2022/2023 funkcjonowało łącznie 877 szkół i placówek oświatowych.

Tabela 1. Liczba szkół i placówek oświatowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych w roku szkolnym 2022/2023 w Poznaniu

Typ placówki	Ogółem, w tym:	prowadzone przez Miasto Poznań	prowadzone przez inne podmioty
łączna liczba placówek, w tym:	877	356	521
przedszkola, punkty przedszkolne	288	124	164
szkoły podstawowe	144	88	56
szkoły specjalne przysposabiające do pracy	7	6	1
branżowe szkoły I stopnia	21	18	3
branżowe szkoły II stopnia	6	6	0
licea ogólnokształcące	95	46	49
technika	24	18	6
szkoły policealne	80	25	55
Kolegium Pracowników Służb Społecznych	1	0	1
Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży	1	1	0
placówki kształcenia zawodowego i/lub ustawicznego	125	1	124
placówki doskonalenia nauczycieli	16	0	16
poradnie psychologiczno-pedagogiczne	27	9	18

[Powrót do spisu treści >>](#)

Typ placówki	Ogółem, w tym:	prowadzone przez Miasto Poznań	prowadzone przez inne podmioty
ogrody jordanowskie	2	2	0
młodzieżowe domy kultury	3	3	0
niepubliczne placówki oświatowo-wychowawcze (np. ogniska, w tym artystyczne, akademie)	11	0	11
Poznańska Szkoła Chóralna	1	1	0
szkoły muzyczne I stopnia (w tym ogólnokształcące)	5	2	3
szkoły muzyczne II stopnia (w tym ogólnokształcące)	3	1	2
liceum sztuk plastycznych	1	0	1
ogólnokształcąca szkoła baletowa	1	0	1
szkoła sztuki tańca	2	0	2
ośrodki: szkolne, wychowawcze, rewalidacyjne (w tym specjalne)	6	1	5
bursy	3	2	1
szkolne schroniska młodzieżowe	4	2	2

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z rejestru rspo.gov (stan na 22.02.2023 r.)

W 2022 r. z pomocy **9 poradni psychologiczno-pedagogicznych** prowadzonych przez Miasto Poznań skorzystało ponad 14 tys. osób, którym udzielono ok. 24 tys. porad (w tym terapie, badania, konsultacje itd.). Najczęściej z porad korzystały dzieci i młodzież oraz rodzice. Wśród grup wspieranych byli również nauczyciele oraz uchodźcy z Ukrainy i Białorusi. Poradnie udzielały wsparcia przede wszystkim psychologicznego, pedagogicznego oraz logopedycznego: w formie badań, konsultacji, porad, terapii. Ponadto współpracowały z nauczycielami oraz licznymi instytucjami, prowadziły różnego rodzaju grupy wsparcia i sieci współpracy, rozszerzyły swoją działalność o nowe formy pomocy, pozyskały nowoczesny sprzęt do terapii, wdrażały nowoczesne metody pracy, jak również rozpowszechniały nowoczesne terapie.

Noclegi dla uczniów spoza Poznania zapewniały **4 internaty** funkcjonujące przy szkołach oraz **3 bursy szkolne** (w tym Państwowa Bursa Szkół Artystycznych). Dysponowały one 803 miejscami, z których w ciągu roku skorzystało 922 uczniów. Internaty i bursy poza noclegami umożliwiały uczniom angażowanie się w różnego rodzaju zajęcia. Ponadto funkcjonowały szkolne schroniska młodzieżowe.

W zajęciach oferowanych przez 3 młodzieżowe domy kultury prowadzone przez Miasto Poznań, średnio w ciągu roku uczestniczyło ponad 2 tys. dzieci i młodzieży w wieku od 3 do 20 lat.

[Powrót do spisu treści >>](#)

W domach klutury najwięcej osób uczestniczyło w zajęciach: plastycznych, tanecznych oraz muzycznych. W stałych zajęciach, jak również w dedykowanych warsztatach, uczestniczyły także dzieci z Ukrainy oraz Białorusi. Zarówno uczestnicy zajęć, jak i nauczyciele brali udział w ogólnopolskich konkursach (tanecznych, plastycznych, literackich), w których niejednokrotnie zdobywali najwyższe miejsca.

Przestrzeń do spędzania czasu (na placach zabaw, boiskach, terenach zielonych, siłowniach zewnętrznych) lub uczestniczenia w różnego rodzaju bezpłatnych stałych zajęciach zapewniał **Zespół Ogrodów Jordanowskich**, składający się z 2 placówek, które odwiedziło ok. 4–5 tys. osób. W ramach świetlicy, funkcjonującej w godzinach popołudniowych, Ogrody oferowały dzieciom i młodzieży zajęcia sportowe, zręcznościowe, plastyczno-dekoracyjne, wokalnno-taneczne, edukacyjne. Ponadto dla wszystkich chętnych udostępnione były obiekty sportowe. Ogrody rozszerzyły swoją ofertę o takie zajęcia, jak „Aktywny senior” oraz „Aktywne dziecko – aktywny rodzic”, które miały na celu zwiększenie współpracy ze środowiskiem lokalnym.

Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży (CDZdM), prowadzone przez Miasto Poznań, przeprowadziło dla uczniów różnych typów szkół blisko 900 indywidualnych konsultacji oraz 220 godzin grupowych zajęć informacyjnych. Z konsultacji skorzystało łącznie ok. 550 osób, a z zajęć grupowych ok. 6,1 tys. osób.

Z obu form zajęć prowadzonych przez CDZdM najczęściej korzystali uczniowie klas ósmych szkół podstawowych. Wśród ważniejszych działań CDZdM znalazły się m.in.: realizacja projektu badawczego oraz organizacja e-seminarium pn. „Plany edukacyjno-zawodowe młodzieży ostatnich klas szkół ponadpodstawowych aglomeracji poznańskiej”, przeprowadzenie ewaluacji standardów doradztwa zawodowego dla szkół podstawowych, organizacja VI edycji Młodzieżowego Forum „Dobre praktyki kluczem do Twojego sukcesu”, przygotowanie webinaru „Kierunek studia!”, przeprowadzenie cyklu spotkań „Trzy kwadransy z doradcami”, przygotowanie nagrań wideo: „Jak wspierać dziecko w wyborze szkoły ponadpodstawowej?”, „Jak poznać siebie?”, realizacja projektu edukacyjnego dla przedszkolaków pn. „Przygodę z zawodem czas zacząć”.

Placówki oświatowe prowadzone przez Miasto Poznań w roku szkolnym 2022/2023 zatrudniały osoby na 13,4 tys. etatach (łącznie z etatami w Centrum Usług Wspólnych Jednostek Oświatowych). W ogólnej liczbie zatrudnionych etaty pedagogiczne stanowiły 74% – pozostałe 26% to etaty administracyjne, pomocnicze i obsługowe. Spośród 9,9 tys. nauczycieli blisko połowę stanowili nauczyciele dyplomowani – 47%, mianowani stanowili 32%, kontraktowi – 19%, a początkujący – 2%. Największa liczba pedagogów zajmowała się nauczaniem w szkołach podstawowych (39%), następnie w przedszkolach (14%), liceach ogólnokształcących (14%), szkołach specjalnych i przysposabiających do pracy (13%) oraz technikach (12%). Doksztalało się 5,9 tys. nauczycieli, w tym studia podjęło 669 osób. Przeprowadzono 253 postępowania egzaminacyjne podnoszące kwalifikacje zawodowe nauczycieli.

Dzieci w wieku przedszkolnym i uczniowie

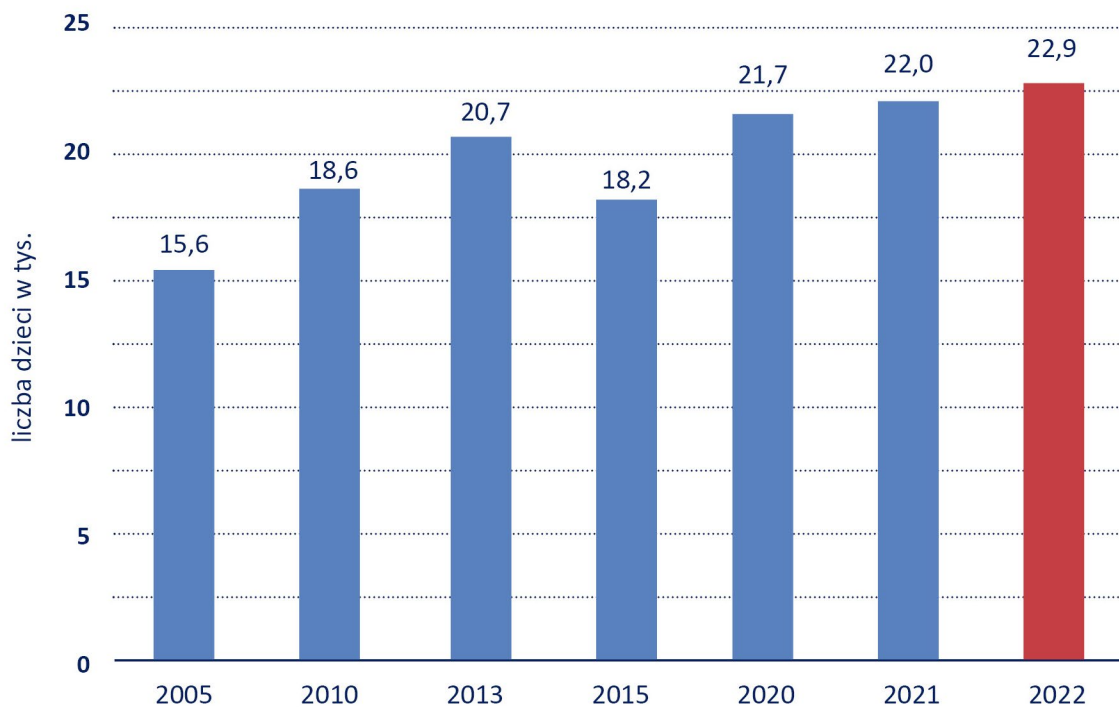
Rodzice lub opiekunowie prawni złożyli 4,4 tys. wniosków o przyjęcie dziecka do przedszkola lub oddziału przedszkolnego przy szkole podstawowej, w tym 3,8 tys. do placówek prowadzonych przez Miasto Poznań. Na koniec września 2022 r. z oferty placówek wychowania przedszkolnego skorzystało 22,9 tys. dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Według danych GUS-u 105,3% dzieci w wieku 3–6 lat w 2021 r. (najnowsze dostępne dane) było objętych wychowaniem przedszkolnym w Poznaniu.

Najchętniej wybieranymi przedszkolami były Przedszkole nr 8 przy ul. Bosej (3,6 dzieci na jedno miejsce) oraz Przedszkole nr 95 przy ul. Hangarowej (3,2 dzieci na jedno miejsce).

Większość dzieci, tj. 21,9 tys. (96%) uczęszczała do ogólnodostępnych przedszkoli funkcjonujących samodzielnie. Inne formy wychowania przedszkolnego zapewniały opiekę dla: 642 dzieci (3%) w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, 157 dzieci (0,7%) w przedszkolach specjalnych, 224 dzieci (1%) w punktach przedszkolnych.

Większość dzieci, tj. 14,3 tys. (62%) uczęszczała do placówek prowadzonych przez Miasto Poznań, w których największą grupę, tj. 73% (10,3 tys.) stanowiły dzieci w wieku 3–5 lat. Co czwarte dziecko w przedszkolu było sześciolatkiem.

Wykres 2. Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w Poznaniu

Źródło: GUS, UMP

[Powrót do spisu treści >>](#)

Na koniec września 2022 r. do szkół podstawowych i ponadpodstawowych funkcjonujących w Poznaniu uczęszczało 97,9 tys. uczniów, z czego do szkół prowadzonych przez Miasto Poznań uczęszczało 68,5 tys. uczniów (w tym do szkół podstawowych – 36,6 tys., branżowych I stopnia – 2,8 tys., techników – 12,3 tys., liceów ogólnokształcących – 15,8 tys., artystycznych – 371, branżowych II stopnia – 393 uczniów).

70% uczniów poznańskich szkół kształciło się w placówkach prowadzonych przez Miasto Poznań. Udział ten zmniejszył się w porównaniu z rokiem poprzednim (75%).

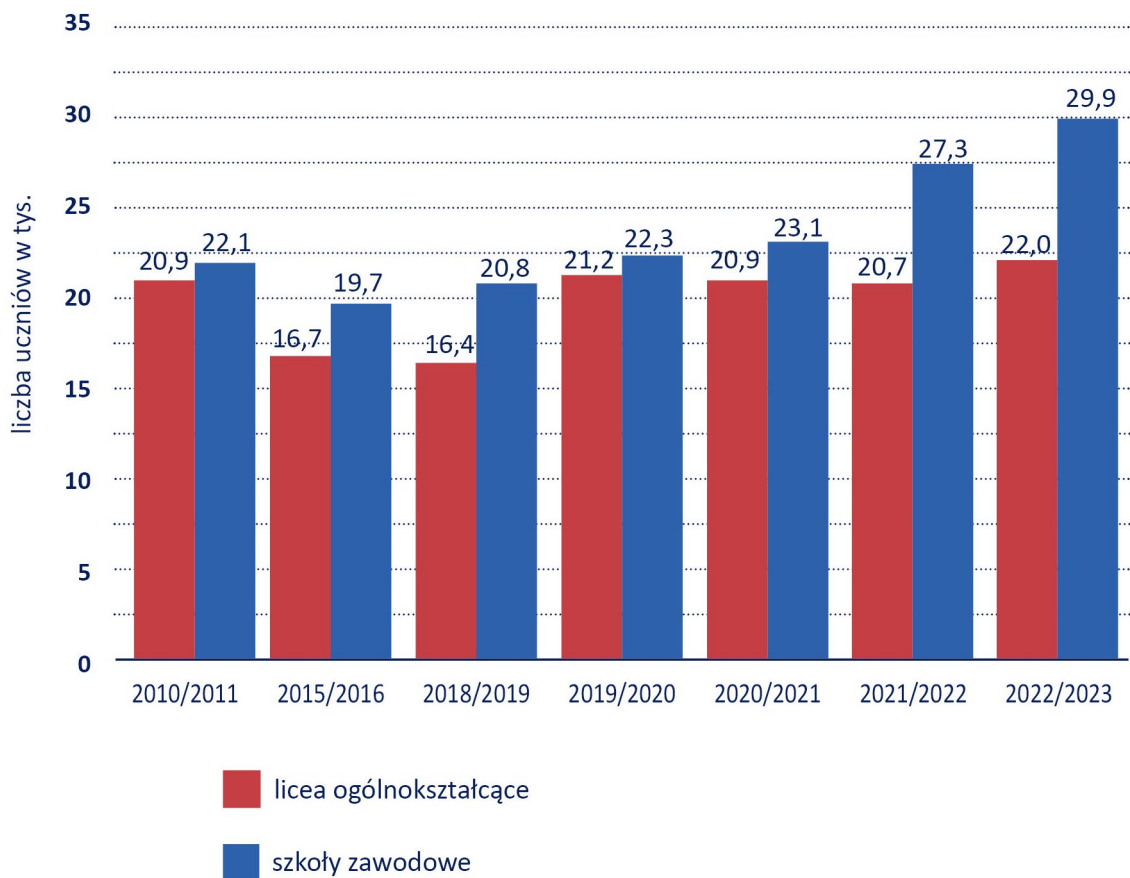
Większość uczniów szkół prowadzonych przez Miasto Poznań uczęszczała do placówek ogólnodostępnych (66,9 tys.). Część dzieci i młodzieży (z uwagi na stan zdrowia, niepełnosprawność) kształciła się w szkołach specjalnych, do których uczęszczało ok. 1,2 tys. osób.

Wykres 3. Uczniowie w szkołach podstawowych i gimnazjach w Poznaniu

Źródło: GUS, UMP

Wykres 4. Uczniowie w szkołach ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych w Poznaniu

Źródło: GUS, UMP

Oprócz oddziałów ogólnodostępnych, szkoły prowadziły naukę w oddziałach alternatywnych, takich jak sportowe, mistrzostwa sportowego, dwujęzyczne. Do najchętniej wybieranych oddziałów alternatywnych na poziomie szkół podstawowych należały oddziały sportowe, a w szkołach ponadpodstawowych – oddziały dwujęzyczne.

Dzieci i młodzież kształcąca się w szkołach sportowych oraz mistrzostwa sportowego najczęściej doskonaliła się w takich dyscyplinach, jak: koszykówka, siatkówka, piłka nożna, piłka ręczna, pływanie, hokej na trawie. Szkoły te ściśle współpracowały z 24 poznańskimi klubami sportowymi oraz 7 polskimi związkami sportowymi, m.in. w zakresie szkoleń, zajęć trenerskich oraz organizacji imprez, zawodów i obozów sportowych.

W szkołach prowadzonych przez Miasto Poznań oddziały realizujące program pozwalający zdawać międzynarodową maturę funkcjonowały w II Liceum Ogólnokształcącym im. Gen. Zamoyskiej i H. Modrzejewskiej, w którym **do międzynarodowej matury przystąpiło 40 licealistów**.

W poznańskich przedszkolach oraz szkołach w roku szkolnym 2022/2023 uczyło się 13,1 tys. dzieci i młodzieży pochodzącej z zagranicy (2-krotnie więcej niż w poprzednim roku szkolnym), w tym ok. 10,5 tys. osób z Ukrainy, z których prawie połowa posiadała status uchodźcy, oraz 1,4 tys. uczniów z Białorusi. Najwięcej uczniów zagranicznych

[Powrót do spisu treści >>](#)

uczęszczało do szkół podstawowych (5,8 tys. osób) oraz szkół policealnych (4,3 tys. osób). W 14 szkołach podstawowych i ponadpodstawowych funkcjonowało łącznie 41 oddziałów przygotowawczych, w których uczniowie z Ukrainy przygotowywali się do nauki w polskich szkołach, poprzez naukę języka polskiego oraz realizację podstawy programowej w zakresie dostosowanym do ich potrzeb i możliwości. Uczniów wspierał asystent kulturowy. Nauka języka polskiego dla dzieci z Ukrainy odbywała się również w placówkach wychowania przedszkolnego.

W 4 szkołach realizowany był rządowy „Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021–2030”. W ramach tego programu dla uczniów pochodzenia romskiego przeprowadzono ok. 560 dodatkowych godzin zajęć.

Dla uczniów z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa CDZdM oferowało indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym.

Tabela 2. Liczba uczniów w oddziałach alternatywnych w szkołach prowadzonych przez Miasto Poznań w roku szkolnym 2022/2023

Rodzaje oddziałów	Szkoły podstawowe	Szkoły branżowe I stopnia	Technika	Licea ogólnokształcące	Razem
Sportowe	3833	0	0	806	4639
Mistrzostwa sportowego	261	0	0	280	541
Integracyjne	1602	0	0	0	1602
Terapeutyczne	213	182	0	240	635
Przysposabiające do pracy	43	0	0	0	43
Dwujęzyczne	686	0	196	1537	2419
Międzynarodowe	65	0	0	130	195
Przygotowawcze dla uczniów cudzoziemskich	636	0	41	26	703
Przygotowania wojskowego	0	0	29	32	61
Razem	7339	182	266	3051	10 838

Źródło: UMP

Projekty rozwoju oraz jakość nauczania

W celu wyrównania szans edukacyjnych oraz wsparcia dzieci i młodzieży, w tym szczególnie uzdolnionych, **Miasto Poznań sfinansowało 259 programów zajęć pozalekcyjnych**, w tym 155 programów w szkołach podstawowych, 70 programów w liceach ogólnokształcących oraz 34 programy w technikach. Wśród tych programów znalazły się m.in. zajęcia sportowo-rekreacyjne, w tym prowadzone w ramach Szkolnych Klubów Sportowych.

Szkoły realizowały 203 programy zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania oraz 56 programów antydyskryminacyjnych.

W ramach otwartego konkursu ofert Miasto Poznań zawarło 18 umów z organizacjami pozarządowymi, które zrealizowały projekty w obszarach „Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie” oraz „Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży”. Projekty te miały na celu, organizację wypoczynku dla dzieci i młodzieży podczas wakacji i ferii, promocję szkolnictwa zawodowego, rozwijanie zainteresowań i pasji oraz upowszechnianie wiedzy, kształtowanie kompetencji społecznych, kształtowanie postaw obywatelskich z uwzględnieniem edukacji lokalnej i regionalnej, doskonalenie kompetencji kadry pedagogicznej, zwiększenie świadomości w obszarze zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska oraz ekologii.

Uczniowie szkół podstawowych (z klas 4–8) mogli skorzystać z bezpłatnych korepetycji organizowanych w roku szkolnym w ramach projektu pn. „Korki w Mieście 2022 – edukacja, wiedza i rozwój dzieci i młodzieży” (5. edycja) oraz w czasie wakacji – „Wielka Dogrywka z Korków”. Z tej formy pomocy skorzystało 300 uczniów, którym udzielono 1,1 tys. godzin korepetycji. Ponadto, dla rodziców i opiekunów uczniów, zorganizowano 20 warsztatów z zakresu wspierania edukacji dziecka oraz wspólnego odrabiania lekcji.

Miasto Poznań dofinansowało półkolonie miejskie, które w czasie wakacji zorganizowało 40 poznańskich szkół podstawowych. Z 5-dniowych turnusów skorzystało łącznie 1,2 tys. uczniów z klas 1–3.

W ramach współpracy z uczelniami i jednostkami naukowymi uczniowie, m.in. brali udział w wykładach, warsztatach, ćwiczeniach, zajęciach laboratoryjnych, kursach. Pedagodzy uczestniczyli w konferencjach naukowych, programach badawczych, doskonalili metody dydaktyczne i korzystali z pomocy kadry naukowej, natomiast studenci mieli możliwość odbycia praktyk zawodowych w poznańskich szkołach. Efektem tej współpracy były także tzw. klasy akademickie i patronackie (na podstawie umów i porozumień z uczelniami) oraz wspólnie realizowane projekty.

Na wszystkich poziomach nauczania zarówno dzieci i uczniowie, jak i nauczyciele uczestniczyli w wielu przedsięwzięciach podejmowanych w ramach współpracy ze szkołami i instytucjami zagranicznymi. Efektem tej współpracy była poprawa warunków kształcenia oraz wsparcie edukacji i rozwoju uczniów oraz kadry pedagogicznej.

Współpraca zagraniczna szkół obejmowała m.in. realizację projektów dofinansowanych ze środków UE, tzw. „wymianę uczniów”, udział w wyjazdach studyjnych, naukę języków obcych, odbycie zagranicznych praktyk i staży zawodowych, wymianę doświadczeń, pomoc charytatywną, zaangażowanie się w działania związane ze współpracą Miasta Poznania z UNICEF-em. Realizowane projekty dofinansowane ze środków UE to np.: „Przygoda z matematyką i informatyką! Wzrost kompetencji kluczowych wśród uczniów szkół podstawowych szansą na lepszą przyszłość!”, „Wyposażenie placówek oświatowych w nowoczesny i wysokospecjalistyczny sprzęt technologiczny na terenie MOF Poznania”, „Inteligentne kwalifikacje zawodowe – szkolenia w CKZiU Poznań”, „Rozwój infrastruktury Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Poznaniu”, „Współpraca dla zawodowej przyszłości – podnoszenie efektywności kształcenia w ZSŁ, ZSH oraz ZSZ nr 6 w Poznaniu”, „Rozwijamy się zawodowo – podniesienie jakości kształcenia zawodowego w CKZiU w Poznaniu”, „Rozwój kształcenia zawodowego w ZSBD w Poznaniu”, „Kształcenie w zawodach niszowych – Ceramik – ZSB1 w Poznaniu”, „Kompleksowa wiedza i doświadczenie zawodowe – mój as w rękawie na rynku pracy”, „ENIGMA – Wsparcie nauczania matematyki i informatyki w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych Metropolii Poznań”, „Ponadnarodowa mobilność uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego i edukacji szkolnej”, „Mobilność 2022”, „CONNECTING – COproduction with Nature for City Transitioning, INnovation and Governance”, „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR”.

Szkoły i inne placówki oświatowe inicjowały lub angażowały się w liczne przedsięwzięcia (samodzielnie lub we współpracy z różnymi instytucjami), w tym:

- **o charakterze wolontaryjnym**, m.in. działania uwrażliwiające na potrzeby środowisk wymagających szczególnego wsparcia i pomocy np.: różnego rodzaju zbiórki pieniędzy, odzieży, żywności, kiermasze, wolontariat;
- **zachęcające do proekologicznych działań zapobiegających dalszemu zanieczyszczeniu klimatu, wód, ziemi**, np.: zbiórki baterii, sadzenie roślin, projekty edukacyjne, działania informacyjne, funkcjonowanie kół ekologicznych, przyrodniczych, udział w kampaniach i różnych akcjach;
- **promujące zdrowie oraz prozdrowotny styl życia** – szczególnie w obszarze zdrowego odżywiania, podejmowania aktywności fizycznej – dotyczące uzależnień, higieny, transplantologii, krwiodawstwa, zdrowia psychicznego, wpływu środowiska, w którym żyjemy (hałas, smog, stres, przemoc);
- **rozwój talentów lub rozwój zawodowy**, szczególnie poprzez możliwość wzięcia udziału w różnego rodzaju dodatkowych zajęciach, konkursach, funkcjonujących kołach szkolnych, projektach;
- **kształtujące postawy tolerancyjne i zachęcające do dialogu społecznego**, w tym dotyczące nauki kompromisów i rozwiązywania konfliktów, znajomości przysługujących praw, uwrażliwiające na różnorodność społeczną i kulturową, przeciwdziałające jakiegokolwiek dyskryminacji i różnym przejawom przemocy, zachęcające do integracji;

- **kształtujące postawę obywatelską i patriotyzm** poprzez m.in. obchody ważnych rocznic, akcje dotyczące symboli narodowych, kultywowanie tradycji polskich i regionalnych, działania edukacyjne związane z historią Polski oraz ważnymi dla jej przebiegu osobami oraz miejscami, naukę dyskusyjną.

Poznańskie technika i szkoły branżowe I stopnia w roku szkolnym 2022/2023 kształciły łącznie w 101 zawodach, w tym 58 zawodów oferowały technika a 43 zawody oferowały szkoły branżowe I stopnia. Do oferty poznańskich techników oraz szkół branżowych zostały wprowadzone nowe zawody, tj.: Technik obsługi przemysłu targowo-wystawienniczego, Monter konstrukcji targowo-wystawienniczych. Miasto Poznań kontynuowało działania wspierające i promujące rozwój szkolnictwa zawodowego poprzez m.in. realizację projektu pn. „**Szacun dla Zawodowców**”. W ramach tego projektu przeprowadzono kampanię informacyjno-promocyjną, prowadzono stronę internetową (www.zawodowcy.poznan.pl) stanowiącą kompendium wiedzy na temat aktualnych profili klas oraz rekrutacji do szkół branżowych i techników, zorganizowano po raz kolejny **Targi Szkolnictwa Zawodowego „Arena Zawodów”**, które odwiedziło kilka tysięcy uczniów. Kształcenie zawodowe w szkołach wspierane było również poprzez współpracę szkół z przedsiębiorstwami, stowarzyszeniami, instytucjami, szkołami wyższymi oraz partnerami zagranicznymi. W jej efekcie realizowano projekty, doposażono pracownie w specjalistyczny sprzęt do nauki zawodu, umożliwiono uczniom odbycie kursów, staży i praktyk zawodowych, nauczyciele wzięli udział w szkoleniach, funkcjonowały klasy patronackie, zorganizowano warsztaty, wykłady i spotkania z ekspertami przybliżającymi konkretne zawody, zorganizowano zajęcia praktyczne i w laboratoriach. Podjęto także działania w kierunku utworzenia i funkcjonowania **Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie piekarstwa** (złożono wnioski o dofinansowanie – termin realizacji projektu zaplanowano na lata 2023–2026). Centrum ma powstać w partnerstwie Miasta Poznania (Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego – lider) ze Stowarzyszeniem Rzemieślników Piekarstwa Rzeczypospolitej Polskiej, Wielkopolską Izbą Rzemieślniczą, Uniwersytetem Ekonomicznym w Poznaniu.

W obszarze edukacji odbyły się m.in. takie wydarzenia, jak: **XXVI Targi Edukacyjne** pod hasłem #ŚwiatEdukacji, **III polsko-gruzińska konferencja – „Higiena i techniki pracy zdalnej”**.

Miasto Poznań przyznało uczniom 400 nagród finansowych i wyróżnień indywidualnych za szczególne osiągnięcia naukowe (114 uczniów), artystyczne (55 uczniów), sportowe (213 uczniów) oraz po raz pierwszy zawodowe (18 uczniów). Ponadto Prezydent Miasta Poznania przyznał 339 nagród dla nauczycieli.

Według danych **Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej (OKE) w Poznaniu**, do obowiązkowych egzaminów końcowych w 2022 r. przystąpiło łącznie ok. 13,3 tys. osób, w tym ok. 6,3 tys. uczniów w szkołach podstawowych oraz 7 tys. uczniów

w szkołach kończących się maturą. Podobnie jak w latach poprzednich, najczęściej zdawanym językiem obcym nowożytnym w szkołach podstawowych i maturalnych był język angielski.

Maturę zdało 84% poznańskich maturzystów.

Tabela 3. Średnie wyniki egzaminów końcowych z wybranych przedmiotów w poznańskich szkołach w 2022 r. (w %)

Przedmiot	Egzamin ósmoklasisty	Matura podstawowa	Matura rozszerzona
Język polski	64	57	62
Matematyka	65	62	39
Język angielski	76	83	71
Geografia	x	x	47
Biologia	x	x	51
Chemia	x	x	45

Źródło: OKE

W rankingach liceów i technik portalu „Perspektywy 2023” w gronie najlepszych polskich szkół znalazły się 44 licea ogólnokształcące i technika z Poznania. Tytułem „Złotej” szkoły uhonorowano 9 poznańskich liceów, które zajęły miejsca wśród 200 najlepszych szkół, oraz 4 technika, które uplasowały się wśród 100 najlepszych tego typu szkół. Na wysokim, 9. miejscu, w zestawieniu Rankingu Techników „Perspektywy 2023” uplasowało się Technikum Komunikacji w Zespole Szkół Komunikacji, które od lat należy do ścisłej 10 najlepszych techników w kraju. W Rankingu Liceów Ogólnokształcących „Perspektywy 2023” najwyższe, tj. 22. miejsce zajęło II Liceum Ogólnokształcące im. Gen. Zamoyskiej i H. Modrzejewskiej.

Ważniejsze inwestycje i remonty

Działania podnoszące standard obiektów oświatowych obejmowały m.in. budowę nowych placówek, rozbudowę już istniejących, modernizację budynków, w tym termomodernizację, budowy i modernizację obiektów sportowych, modernizację i remonty boisk sportowych oraz placów gier i zabaw oraz różnego rodzaju remonty pomieszczeń szkolnych, dachów, instalacji elektrycznych i wodociągowych. Łączne wydatki na inwestycje, modernizację, remonty w placówkach oświatowych wyniosły 51,7 mln zł.

Do największych inwestycji w infrastrukturę oświatową zakończonych w 2022 r. należały:

- rozbudowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 15 (w tym pomieszczenia na potrzeby Biblioteki Raczyńskich) – wybudowano nowy budynek szkolny, a do istniejącego budynku dobudowano 2 kondygnacje, zagospodarowano również teren wokół szkoły;

[Powrót do spisu treści >>](#)

- budowa dwukondygnacyjnego łącznika w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 2;
- modernizacja dachu budynku Zespołu Szkół Zawodowych nr 6.

W trakcie realizacji były następujące duże inwestycje:

- modernizacja budynku Poznańskiej Szkoły Chóralnej (2020–2023) – zakończono roboty budowlane związane z montażem instalacji systemu sygnalizacji pożaru i oświetlenia awaryjnego;
- renowacja i rewitalizacja zabytkowej elewacji budynku szkoły Zespołu Szkół nr 5 (2017–2023) – zakończono renowację elewacji od strony dziedzińca;
- budowa szkoły na Strzeszynie (2019–2025) – opracowano projekt budowlany oraz uzyskano pozwolenie na budowę;
- budowa sali gimnastycznej wraz z łącznikiem przy Szkole Podstawowej nr 59 (2018–2023) – trwały przygotowania do nowego postępowania przetargowego;
- przebudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 68 (2022–2024) – przystąpiono do przygotowania postępowania przetargowego na roboty budowlane;
- budowa wielofunkcyjnego budynku z tarasem w Ogrodzie Jordanowskim nr 1 (2019–2023) – realizowano postępowanie przetargowe na roboty budowlane;
- nadbudowa budynku XV Liceum Ogólnokształcącego oraz budowa budynku internatu (2020–2023) – opracowano ekspertyzę techniczną oraz wykonano prace związane z tymczasowym zabezpieczeniem budynku;
- budowa hali sportowej przy XX Liceum Ogólnokształcącym (2022–2024) – opracowano projekt budowlany oraz złożono wniosek o pozwolenie na budowę.

03 KULTURA

Miejskie instytucje kultury

Według GUS-u w 2022 r. bazę kulturalną Poznania stanowiło: 20 muzeów, 11 kin, 57 bibliotek z oddziałami, 6 teatrów, opera – Teatr Wielki, Filharmonia Poznańska oraz 8 galerii sztuki. W mieście funkcjonowały także orkiestry, chóry, zespoły muzyczne i folklorystyczne oraz domy kultury. Frekwencja w tych instytucjach wyniosła łącznie ponad 3,2 mln osób.

W 2022 r. Miasto Poznań było organem prowadzącym dla 15 miejskich instytucji kultury, które zorganizowały 5873 projekty kulturalne, w których udział wzięło niemal 1,8 mln osób.

Oferta kulturalna obejmowała m.in.: festiwale, filmy, koncerty, spektakle, warsztaty, wystawy, tematyczne formy zwiedzania, gry terenowe, publikacje i konkursy.

Tabela 4. Liczba projektów kulturalnych poszczególnych instytucji i liczba uczestników w 2022 r.

Miejska instytucja kultury	Liczba projektów kulturalnych	Liczba uczestników
Wydawnictwo Miejskie Poznań	20	954 985
Estrada Poznańska	25	340 000
Centrum Kultury ZAMEK	2831	232 604
Poznańskie Centrum Dziedzictwa	400	153 203
Poznański Chór Chłopięcy	78	98 020
Teatr Muzyczny w Poznaniu	183	64 653
Biblioteka Raczyńskich	1714	34 566
Galeria Miejska Arsenał	131	30 158
Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu	16	25 625
Teatr Ósmego Dnia	68	18 781
Teatr Polski w Poznaniu	270	17 000
Muzeum Archeologiczne w Poznaniu	19	9399

[Powrót do spisu treści >>](#)

Miejska instytucja kultury	Liczba projektów kulturalnych	Liczba uczestników
Teatr Animacji w Poznaniu	9	9000
Dom Kultury „Stokrotka”	97	8100
Wielkopolskie Muzeum Niepodległości	12	1933

Źródło: UMP

Miejskie instytucje kultury otrzymały liczne nagrody, m.in.:

- dla **Poznańskiego Centrum Dziedzictwa (PCD)** za otwarcie **Centrum Szyfrów Enigma** tytuł „Wydarzenie Historyczne Roku 2021” w prestiżowym plebiscycie Muzeum Historii Polski oraz „Specjalny Certyfikat” w konkursie Polskiej Organizacji Turystycznej;
- dla **Muzeum Archeologicznego w Poznaniu** nagroda Grand Prix w konkursie na „Najważniejsze Wydarzenie Muzealne Roku 2021 w Wielkopolsce-Izabella 2021” w kategorii „Działalność wystawiennicza” za **wystawę „Tu się wszystko zaczęło”** oraz pierwsza nagroda w kategorii „Działalność promocyjna i popularyzatorska” za **XVII Festiwal Kultury Słowińskiej i Cysterskiej w Łądzie pn. „Dzieła, twórcy i fundatorzy”**;
- dla **Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości** wyróżnienie w konkursie „Najważniejsze Wydarzenie Muzealne Roku 2021 w Wielkopolsce-Izabella” w kategorii „Działalność promocyjna i popularyzatorska” za **akcję #65słów na 65. rocznicę Poznańskiego Czerwca 1956**;
- dla **Wydawnictwa Miejskiego Poznania** nagroda Prezydenta Miasta Poznania dla Najlepszej Książki Popularnonaukowej, nagroda Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk za **najlepszą publikację o Wielkopolsce 2021 roku** oraz Nagroda Naukowa im. Augusta Cieszkowskiego dla „**Historii Poznania**” autorstwa **Przemysława Matusika**.

Według „Najlepszy, najlepsza, najlepsi w sezonie 2021/2022”, czyli jednego z najważniejszych podsumowań poprzedniego sezonu zamieszczonego w miesięczniku „Teatr”, najlepszym teatrem w Polsce został Teatr Polski w Poznaniu.

Ważną rolę w budowaniu oferty kulturalnej Poznania pełniły także **instytucje kultury podległe Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Wielkopolskiego**, w tym: Teatr Wielki im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu, Teatr Nowy im. Tadeusza Łomnickiego w Poznaniu, Polski Teatr Tańca w Poznaniu, Filharmonia Poznańska im. Tadeusza Szeligowskiego, Orkiestra Kameralna Polskiego Radia Amadeus oraz Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu.

[Powrót do spisu treści >>](#)

27 grudnia 2022 r. Marszałek Województwa Wielkopolskiego i Prezydent Miasta Poznania podpisali umowy, dzięki którym **od 1.01.2023 r. zmienili się organizatorzy trzech poznańskich instytucji kultury:**

- Miasto Poznań przejęło Filharmonię Poznańską im. Tadeusza Szeligowskiego;
- Samorząd Województwa Wielkopolskiego przejął Muzeum Archeologiczne w Poznaniu i Wielkopolskie Muzeum Niepodległości.

Projekty i wydarzenia kulturalne

W 2022 r. w ramach wdrażania „Poznańskiego Programu dla Kultury 2019–2023” realizowano m.in.:

- **Poznański Program Edukacji Kulturowej, w ramach którego:**
 - zorganizowano 25 warsztatów dla kadr kultury;
 - prowadzone były **3 inicjatywy lokalne** w ramach projektu pn. „**Dwulatka. Szkoła Praktyk Animacyjnych**”, tj.: integracja mieszkańców okolic rynku Łazarskiego – „Rynek kwitnących relacji”, integracja społeczności ukraińskiej na os. Dębiec – „U Krajana” oraz integracja osób starszych – „Uzdrowisko Ołbin”;
 - **prowadzone były 3 inicjatywy w ramach konkursu na inicjatywy edukacyjne w środowisku szkolnym**, tj.: „Berwinki” (Szkoła Podstawowa im. Ryszarda Berwińskiego nr 26), „Empaty” (Zespół Szkół Zawodowych nr 1), „JEST FEST” (Szkoła Podstawowa Specjalna nr 112);
- **303 projekty artystyczne** (w ramach otwartych konkursów ofert i małych grantów dla organizacji pozarządowych) – projekty realizowane były przez 239 organizacji pozarządowych, które uzyskały dofinansowania z budżetu Miasta w kwocie 12,4 mln zł; w projektach tych uczestniczyło łącznie ponad 12,2 mln osób.
- **kontynuację wsparcia w formie pakietu #PoznanWspiera:**
 - przyznano **32 Stypendia Twórcze Miasta Poznania**;
 - **zakupiono 9 prac młodych artystów** do kolekcji Galerii Miejskiej Arsenał.

Miejska oferta kulturalna skierowana była do wszystkich grup społecznych: rodzin, dzieci i młodzieży, seniorów, obcokrajowców, osób z niepełnosprawnościami.

Do ważniejszych projektów kulturalnych wspieranych przez Miasto należały m.in.:

- **festiwale:**
 - **32. Malta Festival Poznań** – koncerty odbywały się na pl. Kolegiackim; na Wolnym Dziedzińcu UMP umiejscowiona była duża scena teatralna i koncertowa, a w parku Chopina zorganizowano „Strefę frajdy” dla dzieci; spektakle odbywały się również m.in. na dworcu Poznań Główny i w Centrum Kultury Zamek;
 - **12. Enter Enea Festival** – 3 dni muzycznych spotkań nad jeziorem Strzeszyńskim, w których uczestniczyło 4,5 tys. osób; występowali muzycy z całego świata wybrani przez Leszka Możdżera – Dyrektora Artystycznego festiwalu;

Powrót do spisu treści >>

- **XV Universitas Cantat** – koncerty jubileuszowej edycji międzynarodowego święta chóralistyki odbyły się w dniach 18–21 maja;
- **Poznański Festiwal Kryminału Granda** – wzięło w nim udział 4 tys. osób;
- **26. Międzynarodowy Festiwal Filmów Dokumentalnych OFF CINEMA** – 6-dniowe poznańskie święto dokumentu i jedno z najważniejszych tego typu wydarzeń w Polsce;
- **XV Poznańskie Kolędowanie** – wzięło w nim udział 10 tys. osób;
- **15. Międzynarodowy Festiwal Filmów Animowanych ANIMATOR 2022** – największy festiwal tej kategorii w Polsce; uczestniczyło w nim 9,5 tys. osób;
- **40. Międzynarodowy Festiwal Filmów Młodego Widza Ale Kino!** – w dniach od 1 do 7 października stacjonarnie a od 30 listopada do 4 grudnia – online prezentowane były filmy z całego świata dla dzieci i młodzieży;
- **Festiwal Tradycji Poznańskich i Święto Bamberskie POZNANIE 2022** – w festiwalu udział wzięło 2,5 tys. osób;
- **Przegląd spektakli muzycznych: CZAS NA TEATR** – wydarzenie odbywało się jednocześnie w 7 miastach Polski; w jego trakcie Miasto Poznań przyznało Nagrodę Wolności;
- **Poznań Design Festiwal** – 9. edycja ogólnopolskiego festiwalu prezentującego polskie wzornictwo przemysłowe;
- **ETHNO PORT POZNAŃ** – w trakcie 15. edycji festiwalu w salach i na dziedzińcach Centrum Kultury Zamek odbywały się koncerty, warsztaty i kiermasz;
- **XV Festiwal Kultury „Ukraińska Wiosna” 2022** – uczestniczyło w nim 2 tys. osób;
- **5. Poznański Festiwal Sztuki Komiksowej** – odbył się w dniach 7–10 kwietnia;
- **7. edycja festiwalu sztuki audiowizualnej – ŚWIATŁODŹWIĘKI 2022;**
- **V Festiwal Chórów Dziewczęcych „Trillme Festival 2022”;**
- **konkursy:**
 - **16. Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. Henryka Wieniawskiego** – zgromadził 14 tys. widzów, a transmisja na żywo miała 1 mln wyświetleń na całym świecie;
 - **Poznań Ice Festival – Międzynarodowy Festiwal Rzeźby Lodowej w Poznaniu** odbył się na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich (MTP);
 - **Studio Otwarte 2.0** – 2. edycja konkursu dla twórców i wykonawców muzyki związanych z Poznaniem; w konkursie udział wzięło 10 tys. osób;
 - **Grand Prix Polskiej Chóralistyki im. Stefana Stuligrosza** – w największym i najważniejszym konkursie chóralnym w kraju wzięło udział 5 najlepszych polskich chórów; konkurs zgromadził 860 uczestników warsztatów i 1,5 tys. uczestników koncertów;
 - **konkurs literacki pn. „Którędy na Targi Poznańskie?” na najlepszą powieść o MTP w latach 1921–2021;**

- „Fest Księgarnia” – 2. edycja plebiscytu na ulubioną kameralną księgarnię Poznaniaków;
- VIII edycja Konkursu 30/30 na najlepszą okładkę płytową;
- konkurs literacki „W górę serca! Opowiadania na 100-lecie KS Lech Poznań”;
- plebiscyt miesięcznika „IKS” i portalu „Kulturapoznan.pl” na „Wydarzenie kulturalne” i „Człowieka kultury sezonu 2021/2022”;
- **wystawy:**
 - „Antoni Gaudí” – największa w Europie wystawa artysty w Centrum Kultury Zamek, którą obejrzało ponad 36 tys. osób;
 - „Rękodzielni. Opowieści o poznańskim rzemiośle” – wystawa przedstawiająca historię 10 poznańskich pracowni rzemieślniczych, która prezentowana była w Galerii Śluza; wystawę obejrzało ponad 23 tys. osób;
 - „ŁAZARSKI OD SPODU” – ekspozycja prezentowana na Dziedzińcu Muzeum Archeologicznego w Poznaniu prezentująca zabytki znalezione podczas przebudowy rynku Łazarskiego; przyciągnęła niemal 9 tys. osób;
 - **Happy Family, poradnia domowa – wystawa Karoliny Balcer** w Galerii Miejskiej Arsenał – obejrzało ją ponad 2 tys. osób;
 - **cykl 11 wystaw na Wolnym Dziedzińcu Urzędu Miasta Poznania;**
 - **NO WATER NO ART** – ogólnodostępna wystawa sztuki w przestrzeni publicznej inspirowana sztuką ziemi (land art);
- **spektakle i wydarzenia okołoteatralne:**
 - **Teatru Animacji** – w tym 4 premiery: „Bajki malutkie 2”, „Krabat. Uczeń czarnoksiężnika”, „Pan Tadeusz. Ostatni zjazd.”, „Ślimak i lew czyli bajka o...”, a także Wakacje z Teatrem Animacji nad Jeziorem Rusałka – w imprezie uczestniczyło 2 tys. osób;
 - **Teatru Muzycznego** – w tym: premiera spektaklu „W imię ich matek. Historia Ireny Sendlerowej”, wznowienie musicalu „Jekyll&Hyde”;
 - **Teatru Polskiego** – w tym 5 premier, m.in.: „Extravaganza o religii”, „Kolorowe sny”, „Mezopotamia”, „Śmierć Jana Pawła II”, „Ulisses”, konkurs „Modjeska Calling 2022” oraz konferencja TEATR OD}{NOWA;
 - **Teatru Ósmego Dnia** – w tym 2 premiery: „Kafka” oraz „Wąsy kota”;
 - **Teatru Atofri** – dla najmłodszych dzieci; udział wzięło 800 osób;
 - **Small Size Days** – światowe święto sztuki dla najmłodszych;

- **koncerty:**
 - „Poznań stolicą polskiej chóralistyki” – 1,5 tys. słuchaczy;
 - „My razem” – prezentacja chórów ukraińskich dla ok. 3 tys. słuchaczy;
 - „XV Poznańskie Kolędowanie” – ok. 10 tys. słuchaczy;
 - **koncerty plenerowe Orkiestry Antraktywnej Teatru Polskiego w Poznaniu** – na Wolnym Dziedzińcu UMP;
 - **koncert organowy** – zorganizowany przez Dom Kultury „Stokrotka” we współpracy z lokalną parafią;
- **warsztaty:**
 - **21. Międzynarodowe Warsztaty Niepokoju Twórczego „Kieszeń Vincenta”** – spotkania studentów uczelni artystycznych z Czech, Polski i Ukrainy;
 - **64 warsztaty językowo-kulturalne dla osób z Ukrainy** – w których udział wzięło 320 osób;
- **obchody uroczystości rocznicowych:**
 - **104. rocznica Powstania Wielkopolskiego** – zgromadziła prawie 1,6 tys. uczestników;
 - **66. rocznica poznańskiego Czerwca’56;**
- **filmy, podcasty i nagrania** przygotowane m.in. przez:
 - Bibliotekę Raczyńskich, Poznańskie Centrum Dziedzictwa (Bramę Poznania, Centrum Szyfrów ENIGMA), Centrum Kultury Zamek, Estradę Poznańską, Kino Otwarte;
 - Dostępna kultura filmowa – 24 seanse w okresie wrzesień–październik, w których udział wzięło 840 osób; projekt realizowany przez Centrum Kultury Zamek;
 - kino plenerowe organizowane przez Dom Kultury „Stokrotka”;
- **tematyczne formy zwiedzania:**
 - **oprowadzanie po Centrum Szyfrów Enigma, Bramie Poznania** dla rodzin z dziećmi oraz seniorów;
 - **Spacery po Fest Fyrtlach: Jeżyce, Łazarz, Wilda;**
 - **30. edycja Europejskich Dni Dziedzictwa;**
 - **Lato na Trakcie Królewsko-Cesarskim 2022** – odbyło się 12 spacerów;
- **mobilna gra edukacyjna:**
 - **„Szyfry do Poznania”** – projekt przygotowało Centrum Szyfrów Enigma, a premiera odbyła się 24 września; do końca roku w grę zagrały 642 osoby;
- **popularyzacja czytelnictwa** realizowana przez:
 - **Bibliotekę Raczyńskich** – m.in. „Czytaty 6 zmysłów”, „Jesień z malarzami słowa”, „Poznań Strasbourg. Imperialne powinowactwo”, „Zielone fyrtle – niech połączą nas drzewa”, warsztaty, spotkania autorskie, pokazy oraz cykliczne spotkania i akcje dla dzieci prowadzone w 20 filiach.

Podejmowano działania wspierające **rozwój kulturalny i budowanie więzi wśród społeczności lokalnych** (w tym integrację uchodźców wojennych z Ukrainy).

Dla mieszkańców osiedli, m.in. organizowano takie wydarzenia, jak:

- „Lato z Estradą”;
- „Wildeckie Lato Kulturalne”;
- „Jarmark Świąteczny na Wildzie”;
- „Festiwale, Kino Plenerowe Kulturalne Lato Kiekrz/Smochowice/Strzeszyn/Podolany”;
- „Koncerty nad Rusałką”;
- „Lato na Madalinie”;
- „Strefa plenerowa na Placu Wolności”;
- „Fyrtel Główna – Społeczne Centrum Kultury”;
- „Biblioteka Społeczna na Główniej”;
- „Łazarska manufaktura kulturalna 2022”;
- „Lokal – miejsce spotkań. Świetlica osiedlowa dla mieszkańców Winogrody”;
- „Sąsiedzkie mikrohistorie”;
- „Letni koncert na Starołęce”;
- „DANCING fairPlayce POZNAŃ na Strzeszynie 2022”;
- „Strzeszyńskie Betlejem 2022”;
- „Mobilny Instytut Kultury Na Strzeszynie”;
- Festiwal Teatrów Podwórkowych „Gra z teatrem”;
- „Dom Tramwajarza. Jeżycki Dom Kultury 2022”.

Działało nadrzeczne centrum kultury i sztuki – **KontenerART** – przestrzeń koncertów i spotkań mieszkańców Poznania. W ramach cyklu **#Na Falach** organizowane były koncerty plenerowe, np. nad jeziorem Strzeszyńskim.

W Bibliotece Raczyńskich realizowano projekt pn. **„Sztuczna inteligencja w służbie książki”**, w ramach którego m.in. uruchomiono w przestrzeni miejskiej **sieć 11 książkomatów** oraz zrealizowano cykl wydarzeń artystycznych, edukacyjnych i promocyjnych pn. **„Festiwal Ludzie Książki”**

Wydawnictwo Miejskie Poznania kontynuowało projekt digitalizacyjny pn. **„CYRYL”** i projekt pn. **„Portal Historiamowiona.pl”**.

W 2022 r. przyznano:

- **10 stypendiów dla młodych twórców środowiska artystycznego;**
- **32 Stypendia Twórcze Miasta Poznania;**
- **Nagrodę Artystyczną Miasta Poznania** – laureatem został prof. Akademii Muzycznej – Rafał Zapała;
- **Poznańską Nagrodę Literacką** fundowaną przez Miasto Poznań i Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, w ramach której przyznano:

- **Nagrodę im. Adama Mickiewicza** dla prof. Stanisława Rosieka, za całokształt twórczości;
- **Stypendium im. Stanisława Barańczaka** dla Urszuli Honek za tom poetycki „Zimowanie”.

Ważniejsze inwestycje i remonty

Do ważniejszych inwestycji w zakresie miejskich instytucji kultury należały m.in:

- **budowa nowej siedziby Teatru Muzycznego w Poznaniu** – opracowano program funkcjonalno-użytkowy oraz dokumentację formalnoprawną; szacowana wartość inwestycji: 261 mln zł, w tym dofinansowanie: 110 mln zł;
- **modernizacja budynku Biblioteki Raczyńskich oraz konserwacja i digitalizacja zasobów bibliotecznych** – ukończono prace remontowo-konserwatorskie, dostarczono większość sprzętu i wyposażenia, zakupiono i zamontowano 5 książkomatów (w sumie jest ich w Poznaniu 11); szacowana wartość inwestycji: 21 mln zł, w tym wartość dofinansowania: 14 mln zł;
- **modernizacja i rewitalizacja budynku siedziby Galerii Miejskiej Arsenał** – wykonano projekt i roboty budowlane oraz instalacyjne; szacowana wartość inwestycji: 15,5 mln zł, w tym wartość dofinansowania: 2 mln zł;
- **renowacja i adaptacja Fortu VII dla zachowania dziedzictwa kulturowego** – opracowano dokumentację budowlano-wykonawczą oraz regulamin konkursu na projektanta wystawy stałej; ukończono większość prac modernizacyjnych; szacowana wartość inwestycji: 24,7 mln zł, w tym wartość dofinansowania: 12,9 mln zł;
- **modernizacja siedziby Muzeum Archeologicznego w Pałacu Górków** – przebudowa i adaptacja wejścia od ul. Klasztornej na główne wejście do muzeum pozbawione barier architektonicznych; szacowana wartość inwestycji: 650 tys. zł;
- **ekspozycja archeologicznych relikwii architektury kościoła pw. Świętej Marii Magdaleny** w ramach rewaloryzacji pl. Kolegiackiego; inwestycję zakończono; szacowana wartość inwestycji: 1,2 mln zł.

Prowadzono także prace przygotowawcze do budowy gmachu nowego **Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918–1919**, która będzie prowadzona przez samorząd województwa wielkopolskiego.

Ochrona zabytków

Kontynuowano badania archeologiczne na obszarze płyty Starego Rynku, w piwnicach Pałacu Działyńskich oraz przy ul. Święty Marcin.

Na koniec 2022 r. w poznańskim Rejestrze zabytków figurowało: 513 obiektów nieruchomych, 194 zabytki ruchome, w tym wpisany do rejestru w 2022 r. dwór i park dworski na Pokrzywnie w Poznaniu. W gminnej ewidencji zabytków znajdowało się łącznie 5616 obiektów.

Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków udzieliło 8. tzw. „małych grantów” fundacjom i stowarzyszeniom, w ramach których przeprowadzono szereg działań, m.in.:

- spacer i warsztaty „Fach zaklęty w ulicach”;
- cykl warsztatów, spotkań i wycieczek upowszechniających wiedzę o zabytkach Poznania skierowanych do przedszkolaków;
- stworzenie gry architektonicznej promującej zabytki na terenie „Parku Kulturowego Stare Miasto” w Poznaniu;
- cykl spotkań i warsztatów „Legendarne zabytki Pyrlandii”.

W ramach konkursu otwartego fundacja Made In Art zrealizowała dwa filmy w cyklu **reportaży o poznańskich zabytkach pn. „Inspiruje nas dziedzictwo”** – jeden dotyczący Pałacu Górków (obecne Muzeum Archeologiczne), a drugi Fary Poznańskiej.

04 SPORT I REKREACJA

Obiekty sportowe i rekreacyjne

Poznańska baza sportowo-rekreacyjna obejmowała łącznie 1025 obiektów, w tym: 10 stadionów i boisk sportowych z widownią, 493 boiska i place treningowe, 190 hal i sal sportowych, 15 pływalni krytych, 2 pływalnie odkryte, 4 kąpieliska, 3 lodowiska, 8 kręgielni, 6 strzelnic, 13 przystani wodnych, 136 kortów tenisowych, 29 kortów do squasha, 3 ściany wspinaczkowe, 4 skateparki, 4 parki linowe, 5 miniboisk do gry w koszykówkę, hipodrom, tor samochodowy, tor regatowy, tor saneczkowy, tor łuczniczy, pole do minigolfa, kolejkę górską Adrenaline oraz 91 siłowni zewnętrznych.

Miejskimi terenami sportowo-rekreacyjnymi w Poznaniu zarządzał miejski zakład budżetowy – **Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji (POSiR)** – który zatrudniał 233 osoby. Średni koszt utrzymania obiektów sportowo-rekreacyjnych POSiR-u (łącznie obiekty, budowle i teren) wyniósł 3,2 tys. zł/m².

Łącznie na pływalniach krytych, letnich i lodowiskach zarządzanych przez POSiR sprzedano ok. 642 tys. biletów (o 65% więcej niż w roku poprzednim).

W 2022 r. aktywnie korzystano z obiektów sportowych POSiR-u, w tym z: pływalni krytych – ponad 480 tys. sprzedanych biletów, pływalni letnich – 77,5 tys. biletów, lodowisk – ok. 84 tys. biletów.

Jednym z największych i najnowocześniejszych wodnych kompleksów rekreacyjno-sportowych w Polsce są poznańskie **Termy Maltańskie**. Zarządza nimi spółka z udziałem Miasta Poznania – **Termy Maltańskie sp. z o.o.** W 2022 r. z oferty kompleksu, skorzystało prawie 1,2 mln osób (o 79% więcej niż rok wcześniej), w tym najwięcej (70%) z oferty Aquaparku.

Naturalnie wykształcone tereny rekreacyjne stanowi Dolina Warty wraz z dopływami – Cybiną i Bogdanką. Ich dostępność i bezpieczeństwo Miasto Poznań zwiększało dzięki takim działaniom i projektom, jak m.in.: rozbudowa Wartostrady pieszo-rowerowej, projekt edukacyjno-informacyjny pn. „Brama otwarta na rzekę”, cykl kulturalno-przyrodniczy „Rzeka Żywa”, utworzenie zorganizowanych miejsc do relaksu, odpoczynku i różnych inicjatyw kulturalnych (14. edycja KontenerART, Plaża Wilda Eco Village, Ogród Szeląg, Rojber Plaża, Nurt, Klub na Fali, Burger KONT), funkcjonowanie poznańskiego Tramwaju Wodnego, stref biwakowych, tymczasowej przystani jachtowej i wypożyczalni motorówek i kajaków w Starym Porcie, a także łazienek Rzecznych i Dziecińca pod Słońcem. Trwały także prace związane z budową kładki pieszo-rowerowej łączącej

os. Morasko-Radojewo z Owińskami, jak również planami budowy tzw. mostów Berdychowskich przez rzeki Wartę i Cybinę. Tereny nadrzeczne zostały wyposażone w infrastrukturę (pomosty i schody tymczasowe, kontenery na odpady, toalety przenośne), dbano także o utrzymanie porządku.

Na terenie Poznania znajdują się 4 jeziora: Maltańskie, Rusałka, Strzeszyńskie i Kierskie. Wody poznańskich jezior podlegają stałej rekultywacji, a ich jakość ciągle poddawana jest obserwacji i badaniom. W 2022 r. działało 5 miejskich kąpielisk: Plaża Parkowa w Kiekrzu, Plaża Smocza w Krzyżownikach, Plaża Malibu nad jeziorem Strzeszyńskim, Plaża Dzika nad Rusałką, Kąpielisko Malta.

Oferta spędzania czasu wolnego, zwłaszcza dla rodzin z małymi dziećmi oraz dla pasjonatów historii i transportu, obejmowała m.in. **przejazdy taborem zabytkowym:** Kolejką Parkową Maltanka (przewieziono 116,9 tys. osób) oraz liniami turystycznymi (sprzedano 15,6 tys. biletów).

Projekty i wydarzenia sportowe i rekreacyjne

Miasto Poznań wsparło organizację 159 imprez sportowych, w tym 29 międzynarodowych, 34 ogólnopolskich, 62 regionalnych i 34 lokalnych. W 39 imprezach masowych uczestniczyło 581 tys. osób, czyli o 27% więcej niż w roku poprzednim.

Po raz pierwszy w Poznaniu odbyły się takie imprezy, jak Puchar Świata we Florecie Kobiet oraz zawody triathlonowe Enea IRONMAN 70.3 Poznań oraz 5150.

Innymi wydarzeniami sportowymi rangi Pucharu Świata zorganizowanymi w Poznaniu były także Puchar Świata Seniorów w wioślarstwie oraz Puchar Świata w kajakarstwie.

Największą publiczność przyciągnęły takie wydarzenia, jak: Międzynarodowe Zawody Konne CAVALIADA (30 tys. osób), Poznań Open – Międzynarodowy Turniej Tenisowy ATP Challenger (8 tys. osób), wyścig kolarski Gran Fondo (5 tys. osób), DME na żużlu (3,5 tys. osób), JBL Triathlon Poznań (3 tys. osób), mityng lekkoatletyczny 1Mila (3 tys. osób), 4Foulee Międzynarodowe Zawody Jeździeckie (2,5 tys. osób), międzynarodowy turniej młodzieżowy w piłce nożnej Enea Lech Cup (2 tys. osób).

Pod względem liczby zawodników największymi imprezami były: 14. PKO Poznań Półmaraton (6 tys. biegaczy), 21. Poznań Maraton im. Macieja Frankiewicza (3,3 tys. biegaczy, 6 wózkarzy), mityng lekkoatletyczny 1Mila (1,7 tys. zawodników), Akademickie Mistrzostwa Polski w lekkiej atletyce (1,3 tys. zawodników), JBL Triathlon Poznań (1,3 tys. zawodników), wyścig kolarski Gran Fondo (1 tys. zawodników).

Na Stadionie Poznań przy ul. Bułgarskiej rozegrano 26 meczów piłki nożnej (m.in. ekstraklasy, Ligi Mistrzów UEFA, Ligi Konferencji Europy), które obejrzało tysiące kibiców.

Największa frekwencja wyniosła ponad 40 tys. osób podczas meczu pomiędzy Lechem Poznań a Zagłębiem Lubin.

Na Termach Maltańskich odbyło się wiele wydarzeń przyciągających liczną publiczność, w tym o zasięgu: międzynarodowym (1,1 tys. osób), ogólnopolskim (5,4 tys. osób), regionalnym (3,9 tys. osób).

Wśród wydarzeń międzynarodowych odbyły się m.in.:

- Mistrzostwa Europy Juniorów w Finswimmingu;
- Finał Pucharu Świata w pływaniu w płetwach;
- XXV Międzynarodowy Miting Pływacki Niesłyszących.

Ponadto w Poznaniu odbyło się wiele innych wydarzeń, w tym imprez biegowych, mityngów, turniejów, zachęcających do aktywności fizycznej i rekreacyjnej.

Miasto Poznań wraz ze związkami i przedstawicielami środowiska sportowego ubiegało się o możliwość organizacji kolejnych dużych wydarzeń sportowych. Efektem tych starań było przyznanie organizacji Pucharu Świata w wioślarstwie (2024 r.), międzynarodowego meczu eliminacji Drużynowych Mistrzostw Europy w tenisie stołowym (2023 r.) oraz Pucharu Świata we florecie (2023 r.).

Wśród przykładów umożliwiających podjęcie różnych form aktywności sportowych lub rekreacyjnych dofinansowanych przez Miasto Poznań w 2022 r. można wymienić:

- **Młodzieżowe Centra Sportu** – funkcjonowało ich ponad 100, a szkolenia odbywały się w 58 dyscyplinach sportowych w 70 klubach; w zajęciach udział wzięło łącznie 7 tys. młodych sportowców;
- **stałe zajęcia sportowe dla osób z niepełnosprawnościami** – uczestniczyło w nich 514 osób biorących udział w zawodach sportowych;
- **nauka pływania dla dzieci szkół podstawowych** – w zajęciach wzięło udział ok. 4,5 tys. uczniów klas II i III z ponad 60 szkół podstawowych;
- **bezpłatne zajęcia sportowo-rekreacyjne dla dzieci i młodzieży** (Poznański Animator Sportu Szkolnego) – w zajęciach uczestniczyło ok. 700 dzieci z poznańskich szkół;
- **Poznańskie Igrzyska Młodzieży Szkolnej** – w zawodach uczestniczyło ponad 4 tys. uczniów z 55 szkół podstawowych i 48 ponadpodstawowych;
- **sportowa rywalizacja studentów poznańskich szkół wyższych** – w rozgrywkach w co najmniej 60 dyscyplinach uczestniczyło 2,5 tys. studentów z 15 szkół wyższych;
- **organizacja obozów sportowych dla osób z niepełnosprawnościami** (jako jeden z elementów całorocznego szkolenia) – uczestniczyło w nich 50 osób;
- **wyjazdowe obozy sportowe w okresie wakacji** – uczestniczyło w nich 1,3 tys. zawodników biorących udział we współzawodnictwie organizowanym przez polskie lub okręgowe związki sportowe;

- **działania integrujące psychoprofilaktykę z aktywnością sportową** poprzez prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych **dla dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych** – skorzystało z nich 1,7 tys. osób;
- **organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym**, zapobiegających przemocy i wzmacniających kondycję psychofizyczną uczestników zajęć – skorzystało z nich 2,8 tys. osób;
- **działania integrujące psychoprofilaktykę z aktywnością sportową w ramach przeciwdziałania narkomanii** – obejmowały organizację bezpłatnych zajęć nauki jazdy na łyżwach, nartach i snowboardzie, w której wzięło udział ponad 1,1 tys. dzieci i młodzieży szkolnej;
- **organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemami uzależnień** – zapobiegających przemocy i wzmacniających kondycję psychofizyczną uczestników zajęć – w zajęciach uczestniczyło 30 dzieci z ośrodków szkolno-wychowawczych;
- **„Trener osiedlowy, trener przedszkolaka, trener senioralny”** – w zajęciach uczestniczyło ok. 3 tys. dzieci i młodzieży oraz 3,3 tys. osób dorosłych;
- **„Nasz Sportowy Fyrtel” (PBO 2022)** – obejmował 5 projektów rejonowych oferujących bezpłatne zajęcia sportowo-rekreacyjne dla dzieci i młodzieży, dorosłych, seniorów i całych rodzin, z których skorzystało 4 tys. osób;
- **„Aktywne Piątkowo – sport to zdrowie!” (PBO 2022)** – w ogólnodostępnych zajęciach sportowo-rekreacyjnych uczestniczyło 300 dzieci i młodzieży oraz 300 osób dorosłych;
- **„Bezpieczny student – bezpieczny poznaniak” (PBO 2022)** – w bezpłatnych zajęciach uczestniczyło łącznie 250 osób;
- **„Aktywne Naramowice – sport to zdrowie!” (PBO 2022)** – w bezpłatnych zajęciach sportowo-rekreacyjnych uczestniczyło 250 dzieci i młodzieży oraz 250 osób dorosłych;
- **„Rataje – mój sportowy azyl” (PBO 2022)** – w zajęciach ogólnorozwojowych uczestniczyło 550 dzieci i młodzieży oraz 800 osób dorosłych;
- **imprezy krajoznawcze w Poznaniu i Wielkopolsce dla mieszkańców Poznania** – zorganizowano 56 spacerów z przewodnikiem po Poznaniu, 25 wycieczek autokarowych, 9 spływów kajakowych, 5 rajdów pieszych, 4 rajdy rowerowe, zlot turystyczny, szkolenie z nurkowania – we wszystkich wydarzeniach wzięło udział łącznie 6,6 tys. dzieci, młodzieży, osób z niepełnosprawnościami, osób dorosłych i seniorów.

Osiągnięcia poznańskich sportowców

Poznańscy sportowcy (indywidualnie oraz drużynowo) reprezentowali kraj, zdobywając medale podczas mistrzostw świata, mistrzostw Europy czy pucharów świata zarówno w kategoriach seniorskich, jak i młodzieżowych.

Do najważniejszych osiągnięć poznańskich zespołów w sportach drużynowych w 2022 r. należały:

- Mistrz Polski w rugby 7 – KS Posnania (Poznań Rugby Club);
- Mistrz Polski w hokeju na trawie – WKS Grunwald;
- Mistrz Polski w piłce nożnej – KKS Lech Poznań;
- Brązowy medal Mistrzostw Polski – KS Waterpolo Poznań;
- Awans do 1. ligi żużlowej – PSŻ Poznań;
- Mistrz Polski Kadetek w siatkówce – Enea Energetyk;
- Mistrz Polski U19 w koszykówce męskiej – Enea Basket;
- Mistrz Polski U19 w koszykówce żeńskiej – Enea AZS Politechnika.

Za wyniki osiągnięte w 2022 r. Miasto Poznań przyznało **28 najlepszym sportowcom stypendia sportowe w kategorii senior**. Sportowcy wyróżnieni stypendium uprawiali sport łącznie w 12 dyscyplinach. Stypendia zostaną wypłacone w 2023 r. Natomiast w 2022 r., stypendia sportowe przyznane w roku poprzednim pobierało 24 sportowców tej kategorii.

Stypendia sportowe Miasto Poznań przyznało także **57 zawodnikom w kategorii młodzieżowej**, prezentującym wysoki poziom sportowy w 18 dyscyplinach. Stypendia wypłacane są od lipca 2022 r. do czerwca 2023 r.

W 2022 r. Nagrodę Sportową Miasta Poznania przyznano kajakarce **Karolinie Naji** – zawodnicze KS Posnania oraz **Antoniemu Obryckiemu** – trenerowi zapasów w KS Sobieski. Tytułem **Zasłużony dla Miasta Poznania** został uhonorowany **KKS Lech Poznań**, który w 2022 r. obchodził 100-lecie istnienia klubu i na zakończenie sezonu 2021/2022 zdobył tytuł Mistrza Polski – po raz ósmy.

Na zakończenie sportowej kariery zawodowej nagrodę rzeczową od Prezydenta Miasta Poznania otrzymał kajakarz **Tomasz Kaczor** (KS Warta Poznań) – wielokrotny Stypendysta Miasta Poznania.

Miasto Poznań przyznało także nagrody dla 5 klubów za osiągnięcia sportowe w sezonie 2021/2022. Otrzymały je następujące kluby: KS Posnania (Poznań Rugby Club), WKS Grunwald, Enea Energetyk, Enea Basket, Enea AZS Politechnika.

Miasto Poznań rokrocznie dofinansowuje udział czołowych poznańskich zespołów w rozgrywkach ligowych. **W sezonie 2022/2023 dofinansowanie przyznano 22 zespołom.**

Ważniejsze inwestycje i remonty

Łączne wydatki poniesione z budżetu Miasta w 2022 r. na inwestycje, modernizacje i remonty infrastruktury sportowej i rekreacyjnej wyniosły 13,3 mln zł.

Baza POSiR-u powiększyła się o boisko do padla – pierwsze tego typu w województwie wielkopolskim.

[Powrót do spisu treści >>](#)

Oddano do użytku także zadaszony kort tenisowy z twardą nawierzchnią (Kompleks sportowy Rataje) oraz boisko piłkarskie ze sztuczną nawierzchnią i oświetleniem wraz z pozostałą infrastrukturą przy ul. Harcerskiej (Młodzieżowy Ośrodek Sportowy).

Do najważniejszych inwestycji w infrastrukturę sportową zakończonych w 2022 r. należały także:

- **wielobranżowa modernizacja Stadionu Poznań** – zmodernizowano: posadzki żywiczne, instalację wodną, system IT, klatki schodowe, dźwigi osobowe, system monitorowania konstrukcji dachu, konstrukcję III trybuny;
- **modernizacja budynku Pływalni Atlantis** – zmodernizowano szatnię damską, męską oraz rodzinną, a także wprowadzono nowoczesny system otwierania.

Ponadto Termy Maltańskie sp. z o.o. przebudowały i rozbudowały budynek, w którym mieści się wejście do obiektu kompleksu rekreacyjno-sportowego.

W 2022 r. kontynuowano prace związane z **modernizacją infrastruktury obiektów wielofunkcyjnych KS Warta** przy ul. Droga Dębińska, obejmujące budowę nowych boisk treningowych, kortów tenisowych, hali szermierczej oraz budynku socjalno-biurowego. Rozpoczęto prace projektowe związane z **budową świetlicy sportowo-rekreacyjnej w Kiekrzu**, mającej służyć lokalnej społeczności do zgromadzeń i aktywności sportowej.

05 ZDROWIE

Szpital e i lecznictwo ambulatoryjne

Do samodzielnych publicznych zakładów ochrony zdrowia prowadzących lecznictwo szpitalne w 2022 r., dla których Miasto Poznań było podmiotem tworzącym, należały:

- Szpital Miejski im. F. Raszei przy ul. A. Mickiewicza wraz z Ośrodkiem Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych przy ul. Podolańskiej;
- Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. J. Strusia przy ul. Szwajcarskiej wraz z Zakładem Opiekuńczo-Lecznicznym SP ZOZ przy ul. Grunwaldzkiej;
- Zakład Opiekuńczo-Leczniczny i Rehabilitacji Medycznej SP ZOZ przy ul. Mogileńskiej.

Placówki te świadczyły usługi zdrowotne w ramach kontraktów podpisanych z Narodowym Funduszem Zdrowia (NFZ). Zapewniały one łącznie 1,1 tys. łóżek. Średni czas pobytu pacjentów w miejskich szpitalach wahał się od 3 do 5 dni w Szpitalu Miejskim im. F. Raszei i Wielospecjalistycznym Szpitalu Miejskim im. J. Strusia oraz od 36 do 89 dni w zakładach opiekuńczo-leczniczych przy ulicach Grunwaldzkiej i Mogileńskiej. W szpitalach miejskich zatrudnionych było 1,9 tys. osób.

Szpital e prowadzone przez Miasto Poznań hospitalizowały łącznie 45,3 tys. osób, w tym najwięcej pacjentów (26,6 tys. osób) przyjął Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. J. Strusia.

Na podstawie decyzji prezesa NFZ-tu zlikwidowany został szpital tymczasowy dla pacjentów z podejrzeniem zakażenia i zakażonych koronawirusem SARS-CoV-2, który został zorganizowany na terenie MTP w związku z pandemią COVID-19. Infrastruktura po tym szpitalu została przekształcona na miejsca noclegowe dla uchodźców wojennych z Ukrainy, dla których utworzony został również punkt medyczny. Z kolei Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. J. Strusia przestał działać jako jednoprofilowy szpital zakaźny dla pacjentów z podejrzeniem zakażenia i zakażonych koronawirusem SARS-CoV-2.

Oprócz placówek leczenia stacjonarnego należących do Miasta Poznania, w Poznaniu funkcjonowały także szpitale prowadzone przez inne podmioty takie, jak: Uniwersytet im. K. Marcinkowskiego (5 szpitali klinicznych), Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego (4 szpitale), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (1 szpital) czy podmioty prywatne. Według danych Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego na koniec grudnia 2022 r. stacjonarne i całodobowe świadczenie zdrowotne, w tym szpitalne, świadczyło 26 podmiotów prywatnych. W 2021 r. (najnowsze dostępne dane) 16 poznańskich szpitali (które przekazały sprawozdania MZ-29), miało do dyspozycji ok. 5 tys. łóżek, w tym ok. 0,8 tys. było przeznaczonych dla dzieci (w wieku do 18. roku życia). Leczyło się w nich 270,4 tys. osób, w tym 50,2 tys. dzieci (dotyczyło to przebywających

w szpitalu min. 1 dobę). W szpitalach tych pracowało 3,4 tys. lekarzy, 4,4 tys. pielęgniarek oraz 1 tys. położnych.

Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. J. Strusia znalazł się w gronie 10 najlepszych w Polsce szpitali (spośród 317 ocenianych), wyróżnionych przez BFF Banking Group w VII edycji rankingu „Liderów Zarządzania. Najlepiej Zarządzane Szpitale Publiczne”.

Usługi ambulatoryjne, na podstawie umów z NFZ, świadczyły 542 podmioty, umożliwiające dostęp, m.in. do lekarza rodzinnego (118 podmiotów), stomatologa (110 podmiotów), specjalistycznych poradni (142 podmioty), pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej (81 podmiotów), położnej (33 podmioty).

Usługi w zakresie leczenia ambulatoryjnego, diagnostyki, rehabilitacji, profilaktyki oraz medycyny pracy czy sportu oferował, prowadzony przez Miasto Poznań, Poznański Ośrodek Specjalistycznych Usług Medycznych przy Al. Solidarności. Ośrodek dysponował największym zespołem przychodni specjalistycznych w Poznaniu oraz zatrudniał 111 osób.

Według GUS-u w 2021 r. (najnowsze dostępne dane) na jedną przychodnię zdrowia działającą w Poznaniu przypadało ok. 1 tys. mieszkańców. W przychodniach tych **udzielono łącznie 6,6 mln porad lekarskich**, w tym 2,8 mln porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej – lekarza rodzinnego oraz 3,8 mln porad specjalistycznych. Było to o 13% więcej niż rok wcześniej. Wzrost ten dotyczył zarówno porad lekarza rodzinnego, jak i specjalistycznych.

Profilaktyka i ochrona zdrowia

Podejmowane przez Miasto Poznań działania **z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia** miały na celu **zwiększenie dostępu do badań, konsultacji i porad lekarskich**. W tym celu realizowane były programy wieloletnie oraz projekty jednoroczne, jak również działania o charakterze akcyjnym (np. Białe Soboty). Programy zdrowotne ukierunkowane były przede wszystkim na zapobieganie lub wczesne wykrycie chorób, w tym chorób cywilizacyjnych (np. choroby układu krążenia, nowotwory). Ich adresatami były różne grupy odbiorców (np. dzieci i młodzież, seniorzy, osoby z grup ryzyka, zagrożone wykluczeniem społecznym).

Wśród programów skierowanych do dzieci i młodzieży kontynuowany był „Program profilaktyki zakażeń wywołanych wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV), w tym raka szyjki macicy, dla mieszkańców Poznania, na lata 2019–2023”. W jego efekcie w 2022 r. Miasto Poznań sfinansowało bezpłatne szczepienia dla 524 osób z roczników 2004–2009. W celu promocji i profilaktyki zdrowia psychicznego, oraz w odpowiedzi, m.in. na skutki pandemii COVID-19, konfliktu zbrojnego w Ukrainie, zrealizowano następujące projekty: „Konsultacje psychologiczne i psychiatryczne dla dzieci i młodzieży w wieku 14–20 lat zamieszkałych w Poznaniu i uczących się w poznańskich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych” (skorzystało 175 osób), „Warsztaty edukacyjne dla poznańskich

nauczycieli i kadry szkolnej z zakresu zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży” (wzięło udział 150 osób). Dla dzieci uczęszczających do publicznych i niepublicznych placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 zorganizowano konsultacje ze specjalistami, m.in. fizjoterapeutą, psychologiem, logopedą, pediatrą. Ich celem było wykrycie i podjęcie działań w kierunku eliminacji ewentualnych deficytów rozwojowych u dzieci.

Wsparcia udzielono 260 osobom przewlekłe i nieuleczalnie chorym (w tym dzieciom), m.in. zapewniając wizyty domowe: lekarza, pielęgniarki, rehabilitanta, psychologa. Osobom niesamodzielnym, w szczególności powyżej 65. roku życia, zapewniono świadczenia usług Dziennego Domu Pomocy Medycznej dysponującego 25 miejscami, które funkcjonowały w ramach kontynuowanego projektu pn. „Usługi społeczne i opieka medyczna dla mieszkańców Poznania” (realizowanego w latach 2019–2022), współfinansowanego ze środków UE. Z usług tych skorzystało 29 osób, które na okres od 30 do 120 dni roboczych zostały objęte bezpłatną opieką wielodyscyplinarnego zespołu terapeutycznego oraz miały zapewnione wyżywienie i transport.

Seniorzy skorzystali z bezpłatnych szczepień przeciw grypie sezonowej w ramach „Programu profilaktyki zachorowań na grypę sezonową w populacji osób od 60. roku życia zamieszkujących miasto Poznań, na lata 2019–2023” (zaszczepiono 3,1 tys. osób). Seniorzy skorzystali m.in. z konsultacji, np. lekarskich, pielęgniarskich, psychologicznych oraz zajęć, np.: rehabilitacyjnych, edukacyjnych dotyczących zdrowia oferowanych przez ośrodki geriatryczno-gerontologiczne (udzielono ok. 1,7 tys. świadczeń dla ponad 600 seniorów). Działały także **Punkt Opieki Farmaceutycznej – POF 70+** (z konsultacji dotyczących zażywanych leków i suplementów diety oraz ziół leczniczych skorzystało 280 seniorów) oraz realizowane było zadanie pn. „Miejska wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego” (dokonano ok. 80 wypożyczeń). W ramach projektów: „Środowiskowe Centrum Poprawy Zdrowia Psychicznego Osób Starszych”, „Dobrostan psychiczny”, „Zdrowy senior – aktywizacja i wsparcie osób 60+” zapewniono indywidualne poradnictwo psychologiczne oraz grupowe zajęcia terapeutyczne, jak również spotkania w formie wykładowo-warsztatowej aktywizujące poznawczo i ruchowo (skorzystało ok. 200 osób). Realizowany był program promocji i ochrony zdrowia pn. „Pakiet zdrowotny dla kombatantów poznańskiego czerwca 1956 r. na lata 2020–2022” (12 seniorów skorzystało z konsultacji z zakresu geriatry i okulistyki oraz świadczeń rehabilitacyjnych).

Dla osób zagrożonych wykluczeniem ze względu na ubóstwo (np. osoby w kryzysie bezdomności, seniorzy) kontynuowano projekt pn. „**Mobilny punkt pomocy medycznej**”, z usług którego skorzystało 348 osób (w tym 120 osób wielokrotnie), a blisko połowę stanowiły osoby w wieku 60+.

W celu profilaktyki oraz wczesnego wykrycia chorób nowotworowych zrealizowano projekt pn. „Mobilny Punkt Badań Znamion Skórnych Dermatoskopem – profilaktyka chorób nowotworowych skóry dla mieszkańców Poznania” obejmujący badania (skorzystały 202 osoby) oraz warsztaty dotyczące profilaktyki raka skóry. W obszarze profilaktyki oraz wczesnego wykrywania chorób układu krążenia zrealizowano projekt pn. „Nie wiesz, nie reagujesz, tracisz szansę na zdrowie/udar – liczy się każda minuta – profilaktyka chorób układu krążenia dla mieszkańców Poznania – kontynuacja”

(badaniami profilaktycznymi oraz działaniami edukacyjnymi objęto 422 osoby). Z kolei projekt pn. „Zrzucamy kilogramy” (wzięty udział 83 osoby) miał na celu wspieranie osób zmagających się z otyłością i cukrzycą poprzez m.in. udzielenie bezpłatnych konsultacji z dietetykiem, przeprowadzenie badań oraz zajęć fizycznych. Do kobiet w wieku 50+ skierowany był program pn. „Profilaktyka i wczesne wykrywanie osteoporozy wśród kobiet, zamieszkałych w Poznaniu, na lata 2021–2023” (wzięło w nim udział ponad 1 tys. kobiet, którym m.in. wykonano badanie densytometryczne szyjki kości udowej).

Funkcjonował także **Punkt profilaktyki intymnej 24h**. Udzielane w nim były bezpłatne konsultacje lekarskie i poradnictwo w zakresie chorób zakaźnych przenoszonych drogą płciową, higieny intymnej, antykoncepcji, konsultacje urologiczne i badania PSA, profilaktyczne badania mammograficzne lub USG piersi. Z usług punktu skorzystało ok. 3 tys. osób, w tym 218 cudzoziemców.

Kontynuowany był program pn. „Leczenie niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Poznania w latach 2021–2024”, w efekcie którego w 2022 r. urodziło się 67 dzieci (od rozpoczęcia pilotażowego programu w 2017 r. urodziło się łącznie 450 dzieci). Osobom od 18. do 40. roku życia, u których zdiagnozowano nowotwór, dedykowany był program pn. „Zabezpieczenie płodności na przyszłość u mieszkańców Poznania chorych onkologicznie na lata 2021–2023” (skorzystało 14 osób).

Przeprowadzono także wiele szkoleń udzielania pierwszej pomocy skierowanych do dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Wzięto w nich udział ok. 300 osób, w tym 15 osób wzięło udział w Certyfikowanych Kursach Ratowników Pierwszej Pomocy w międzynarodowym systemie nauczania IFACC.

Poznański Ośrodek Specjalistycznych Usług Medycznych realizował, dofinansowany ze środków UE – „Wielkopolski program rehabilitacji w POSUM”.

Według szacunkowych danych zawartych w **Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu na 2022 r.**, w 2022 r. w Poznaniu uzależnionych od alkoholu mogło być ok. 11 tys. osób, a osób pijących szkodliwie oraz ryzykownie – 27–37 tys. Ponadto na negatywne skutki alkoholizmu mogło być narażonych ponad 42 tys. osób z ich najbliższego otoczenia (dzieci, partnerzy życiowi, rodzice). Z powodu uzależnienia od alkoholu, według danych Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego (najnowsze dostępne dane za 2021 r.) leczyło się w Poznaniu ok. 2,4 tys. osób (w tym ok. 0,9 tys. – po raz pierwszy), a z powodu nadużywania substancji psychoaktywnych – 1,8 tys. osób (w tym ponad 0,6 tys. – po raz pierwszy).

Działania Miasta Poznania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu dotyczyły m.in.:

- zlecenia funkcjonowania całodobowego Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych – przyjęto 4,6 tys. osób;
- zapewnienia funkcjonowania w Szpitalu Miejskim im. F. Raszei: Ośrodka Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych (przyjęto 404 osoby) i Poradni Leczenia Uzależnień – udzielono 719 porad lekarskich oraz 1,3 tys. porad psychoterapeutycznych;
- prowadzenia dla osób uzależnionych i ich rodzin Hostelu „Drugi Dom” przez Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej – Hostel zapewniał 15 miejsc, z których skorzystały 33 osoby;
- sfinansowania działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – Komisja przeprowadziła 1,3 tys. spraw oraz wydała 666 postanowień w sprawie lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
- dofinansowania działalności Centrów Integracji Społecznej – ok. 100 miejsc wspierających zatrudnienie osób uzależnionych od alkoholu lub zagrożonych uzależnieniem;
- dofinansowania programu pn. „Poradnictwo Specjalistyczne i Terapia” realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – m.in. 150 rodzin skorzystało ze wsparcia dla rodzin z dziećmi z problemem uzależnienia i przemocy;
- realizacji programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży, w tym np. działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową, polegających na prowadzeniu zajęć sportowo-rekreacyjnych, m.in. takich, jak: nauka pływania (4,5 tys. osób), „Poznański Animator Sportu Szkolnego” (700 osób), „Poznańskie igrzyska młodzieży szkolnej” (4 tys. osób), sportowa rywalizacja dla studentów (2,5 tys. osób), wyjazdowe obozy sportowe (1,3 tys. osób); programu pn. „Sportowa młodość – trzeźwa przyszłość” (3 tys. osób); programu pn. „Wiem. Wybieram dobrze” (ponad 500 osób), programu pn. „Dopalacze niszczą życie” (5,2 tys. osób), programu pn. „Sportową manią walczymy z narkomanią” (2,6 tys. osób);
- realizacji przez całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym (56 osób) oraz przez Centrum Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Klub” programów terapeutyczno-wychowawczych: „Ostoja” (60 osób), „Wspomaganie rozwoju psychofizycznego dzieci z symptomami FASD, dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym oraz znajdujących się w grupie podwyższonego ryzyka uzależnienia od alkoholu” (27 osób);
- przeprowadzenia przez Komendę Miejską Policji w Poznaniu interwencji, podczas których ujawniono 7,3 tys. przypadków nieprzestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- zadań podejmowanych przez Straż Miejską Miasta Poznania polegających na zapewnieniu transportu dla ok. 700 osób w stanie upojenia alkoholowego, m.in. do Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych; zapewnieniu porządku publicznego zakłócanego przez 500 osób oraz pomoc 100 osobom w kryzysie bezdomności;

- prowadzenia całodobowego telefonu zaufania dla osób z problemem alkoholowym – w tym Pomarańczowej i Niebieskiej Linii – przez Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej (przeprowadzono ponad 800 rozmów);
- dofinansowania zadań publicznych realizowanych przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych (80 umów, w tym 29 wieloletnich);
- realizacji 4. edycji projektu pn. „Poznań uzależniony od profilaktyki” (działania skierowane do: 7 tys. uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, 350 nauczycieli, 700 rodziców), w ramach którego zorganizowano także konferencję pn. „Współczesne wyzwania w zakresie działań na rzecz lokalnych problemów HIV i AIDS” (ok. 100 uczestników).

Miasto Poznań, będąc członkiem Stowarzyszenia Zdrowych Miast Polskich, uczestniczyło w „Programie Zdrowe Miasta”, w ramach którego realizowane były zadania umacniające zdrowie, promujące zdrowy styl życia, zapobiegające wielu schorzeniom i ukierunkowane na wczesne ich wykrywanie. W 2022 r. Miasto Poznań zorganizowało XXIX Konferencję Zdrowych Miast Polskich pn. „Zdrowie w okresie postpandemii: jak pandemia wpłynęła na nasze samopoczucie”, która zgromadziła ok. 60 uczestników.

Ważniejsze inwestycje i remonty

Działania inwestycyjne i modernizacyjne, podejmowane przez Miasto Poznań w **miejskich placówkach ochrony zdrowia**, obejmowały m.in.: kontynuację rozbudowy o nowe skrzydło głównego budynku Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego i Rehabilitacji Medycznej przy ul. Mogileńskiej (większość środków w 2022 r. wydatkowano na zakup sprzętu i wyposażenia), rozpoczęcie prac modernizacyjnych budynku Poznańskiego Ośrodka Specjalistycznych Usług Medycznych, modernizację i rozbudowę infrastruktury technicznej budynków Wielospecjalistycznego Szpitala Miejskiego im. J. Strusia oraz Szpitala im. F. Raszei. **Wszystkie miejskie placówki ochrony zdrowia zostały także doposażone m.in. w nowy sprzęt medyczny i wyposażenie.** Placówki ochrony zdrowia korzystały także z dofinansowania ze środków UE na realizację takich projektów, jak: „Zakup sprzętu i wyposażenia wraz z remontem pomieszczeń Pracowni Diagnostyki Laboratoryjnej WSM” (Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. J. Strusia), „Zakup sprzętu i wyposażenia wraz z modernizacją pomieszczeń zwiększającą efektywność udzielanych świadczeń przez Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. J. Strusia z ZOL SP ZOZ oraz Poznański Ośrodek Specjalistycznych Usług Medycznych w Poznaniu”.

Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. J. Strusia został **wyposażony w robota chirurgicznego da Vinci czwartej generacji** (od marca 2023 r.), którego zakup sfinansowano ze środków Unii Europejskiej oraz Miasta Poznania. W pierwszym etapie użytkowania, robot wesprze przeprowadzanie zabiegów przez Oddział Urologiczny.

W Szpitalu Miejskim im. J. Strusia otwarte zostały **nowe poradnie przyszpitalne**: Neurochirurgiczna oraz Hepatologiczna. W Szpitalu im. F. Raszei otwarto (w lutym 2023 r.) Pododdział Stopy Cukrzycowej (w ramach Oddziału Chirurgii) – pierwszy w województwie wielkopolskim oraz w zachodniej części Polski.

W kwietniu 2022 r. otwarto Wielkopolskie Centrum Pediatrii przy ul. Wrzoska, (inwestycja prowadzona była przez spółkę samorządu województwa wielkopolskiego Szpitale Wielkopolski Sp. z o.o.) z 9 szpitalnymi oddziałami oraz **Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym dla dzieci** – pierwszym w województwie wielkopolskim. W nowym szpitalu, który jest jednym z największych tego typu ośrodków w Polsce, opieką może zostać objętych 354 dzieci. Szpital Kliniczny im. K. Jonschera uruchomił w dobudowanym skrzydle budynku Kliniki Onkologii, Hematologii i Transplantologii Pediatricznej **nowoczesny oddział onkologii dziecięcej**, który może zapewnić opiekę dla 48 dzieci. Dzięki wsparciu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Szpitalu Klinicznym im. H. Święcickiego przy ul. Długiej została otwarta **sala hybrydowa** wyposażona w urządzenia do obrazowania, dzięki którym możliwe jest wykonywanie zabiegów chirurgii naczyń w sposób mniej inwazyjny i bardziej bezpieczny dla pacjenta (sprzęt ma umożliwić wykonywanie rocznie 2,5 tys. zabiegów z zakresu chirurgii naczyń). Ponadto trwała budowa **Centralnego Zintegrowanego Szpitala Klinicznego Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego**. Placówka powstaje w rejonie ulic Grunwaldzkiej i Przybyszewskiego, na terenie przekazanym Uniwersytetowi Medycznemu im. K. Marcinkowskiego przez Miasto Poznań. Szpital będzie dysponować 900 łózkami. W placówce utworzone zostaną m.in. Szpitalny Oddział Ratunkowy z Centrum Medycyny Ratunkowej i Interwencyjnej.

06 POMOC SPOŁECZNA

Zasoby pomocy społecznej

Miasto Poznań prowadziło lub dofinansowało placówki instytucjonalnej pomocy społecznej, w tym **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPR)** oraz całodobowe lub dzienne ośrodki dla osób znajdujących się w trudniej sytuacji życiowej lub bytowej. Z kolei **Poznańskie Centrum Świadczeń (PCŚ)** zapewniało obsługę i wypłaty przysługujących świadczeń.

Tabela 5. Rodzaje placówek pomocy społecznej znajdujących się w Poznaniu prowadzonych przez Miasto Poznań oraz przez inne podmioty, które otrzymały dotację od Miasta Poznania (wg stanu na 31.12.2022 r.)

Rodzaj placówki	Liczba placówek	Liczba osób korzystających
Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze	18	199
Placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	17	660
Mieszkania: chronione (treningowe, wspierane), wspomagane-treningowe, interwencyjne	30	210
Środowiskowe domy samopomocy	9	342
Domy pomocy społecznej	7	665
Dzienne domy pomocy	2	239
Placówki dla osób w kryzysie bezdomności	11	531
Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej (Hostel Interwencji Kryzysowej, Hostel Drugi Dom, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie)	1	23
Dzienny Ośrodek Adaptacyjny	1	35

Źródło: UMP, MOPR

W 2022 r. przeprowadzono modernizację w takich jednostkach pomocy społecznej, jak: Dom Pomocy Społecznej przy ul. Niedziałkowskiego, Zespół Dziennych Domów Pomocy, Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda”, PCŚ. Zakończono kompleksową modernizację

[Powrót do spisu treści >>](#)

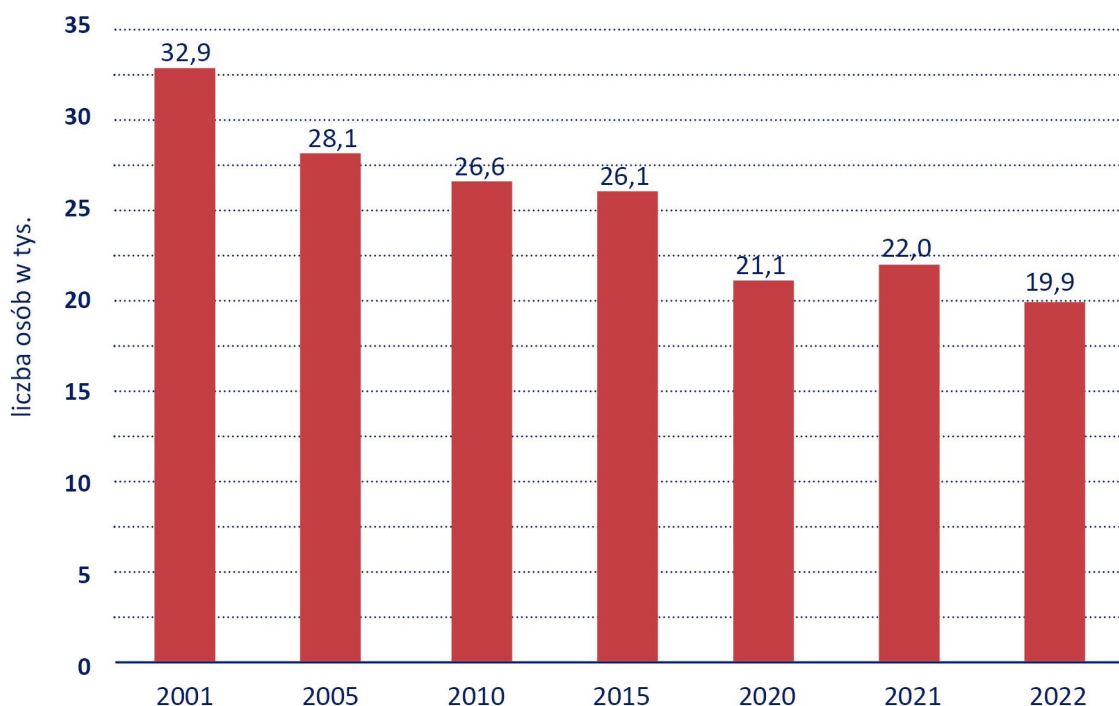
budynku MOPR-u oraz budowę drugiego budynku przy ul. Perzyckiej, przeznaczonego dla wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej „Marcelin”. Ponadto zakończono prace związane z przygotowaniem dokumentacji projektowej dotyczącej modernizacji Domu Pomocy Społecznej przy ul. Ugory.

Korzystający z pomocy społecznej

W 2022 r. ze świadczeń pomocy społecznej przekazanej przez MOPR skorzystało 13,7 tys. rodzin liczących blisko 19,9 tys. osób. Korzystanie ze świadczeń było uwarunkowane spełnieniem kryteriów „dochodowych” wynikających z przepisów prawa.

Grupa osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w 2022 r. w porównaniu do roku poprzedniego, zmniejszyła się o 2,1 tys. osób. Zmniejszył się także udział tych osób w ogólnej liczbie mieszkańców Poznania z 4,1% do 3,7%.

Wykres 5. Korzystający z pomocy społecznej w Poznaniu

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu

Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w Poznaniu były:

- długotrwała lub ciężka choroba (10,1 tys. osób);
- ubóstwo (5,4 tys. osób);
- niepełnosprawność (3,8 tys. osób);
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (3,7 tys. osób);
- bezrobocie (2 tys. osób);
- bezdomność (1,2 tys. osób);
- potrzeba ochrony macierzyństwa (1,4 tys. osób).

Świadczenia pieniężne, w tym przekazywane potrzebującym w formie zasiłków stałych lub okresowych, jak również zasiłków celowych i w naturze, **stanowiły ok. 36% wszystkich świadczeń**. Pozostałą część wydatków, tj. **64%, stanowiły świadczenia rzeczowe**, polegające na udzieleniu pomocy, m.in. w formie:

- usług opiekuńczych (4,1 tys. rodzin);
- schronienia (2,3 tys. rodzin);
- posiłku, w tym w ramach rządowego programu pn. „Posiłek w szkole i w domu” (1,9 tys. rodzin liczących 5 tys. osób, w tym 3,5 tys. dzieci i młodzieży).

Udzielono także wsparcia w formie żywności 979 osobom w ramach rządowego programu pn. „Pomoc Żywnościowa 2014–2021 – Podprogram 2022”.

Ze wsparcia najczęściej korzystały rodziny jednoosobowe (10,6 tys. rodzin), stanowiące 77% wszystkich rodzin korzystających z pomocy społecznej oraz dwuosobowe (1,7 tys.), które stanowiły 12% rodzin wspieranych przez MOPR. Co trzecia rodzina korzystająca z pomocy społecznej (4,5 tys. rodzin) była rodziną emerytów lub rencistów. Rodziny z dziećmi (1,8 tys.) stanowiły 13% rodzin korzystających z pomocy, a rodziny niepełne (1 tys.) – 7,5%.

MOPR udzielił pomocy materialnej 866 rodzinom z Ukrainy (2,2 tys. osób), w tym 601 osobom w formie posiłku, 589 osobom w formie zasiłku okresowego, 523 osobom w formie zasiłku celowego. Doraźnie udzielono wsparcia w formie posiłków ok. 3,3 tys. uczniom (na okres pierwszych 60 dni). Ponadto zarejestrowano 450 postanowień sądu o ustanowieniu opieki tymczasowej nad 509 dziećmi z Ukrainy.

Przeciwdziałanie wykluczeniom społecznym

Miasto Poznań prowadziło działania pomocowe i profilaktyczne przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu. Skierowane one były m.in. do osób z niepełnosprawnościami, osób w kryzysie bezdomności, długotrwale bezrobotnych, uzależnionych, z zaburzeniami psychicznymi, zwolnionych z zakładów karnych, a także uchodźców.

Dla osób z niepełnosprawnościami prowadzone działania ukierunkowane były na umożliwienie lub zwiększenie uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym.

Środki na część tych zadań pochodziły z **Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)** i obejmowały m.in. takie działania, jak:

- funkcjonowanie 9 warsztatów terapii zajęciowej (323 uczestników) oraz realizację programu pn. „Zajęcia klubowe w warsztatach terapii zajęciowej” (22 uczestników);
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (596 osób, w tym 85 dzieci i młodzieży);
- uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych (1,2 tys. osób, w tym 84 dzieci i młodzieży);
- likwidację barier architektonicznych (35 osób), technicznych (132 osoby) i barier w komunikowaniu się (162 osoby);
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami (19 osób);
- kontynuowanie programu pn. „Aktywny Samorząd” – skorzystały z niego 442 osoby, w tym 207 osobom dofinansowano lub zrefundowano koszty uzyskania wykształcenia wyższego, a 235 osobom dofinansowano lub zrefundowano m.in.: zakup i montaż oprzyrządowania do samochodu, koszty uzyskania prawa jazdy, zakup sprzętu elektronicznego oraz oprogramowania i szkoleń w zakresie jego obsługi, zakup wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, zakup protezy kończyny, zakup skutera lub oprzyrządowania do wózka ręcznego, zapewnienie opieki dla osoby zależnej w celu utrzymania jej aktywności zawodowej.

Część osób z niepełnosprawnościami wymagała zapewnienia pomocy w miejscu zamieszkania w formie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych. Z tej formy pomocy skorzystało 4,1 tys. osób (w tym seniorzy). Usługi te były świadczone m.in. w ramach projektu pn. „Usługi społeczne i opieka medyczna dla mieszkańców miasta Poznania”. Rodziny lub opiekunowie osób z niepełnosprawnościami otrzymali bezpłatną pomoc w opiece dzięki realizacji rządowego programu pn. „Opieka wytchnieniowa – edycja 2022”. Pomoc ta polegała na zapewnieniu osobie z niepełnosprawnościami pobytu dziennego w miejscu zamieszkania lub innym miejscu wskazanym przez uczestnika programu (109 opiekunów, 110 osób z niepełnosprawnościami, w tym 8 dzieci) lub całodobowego w placówce lub ośrodku (92 opiekunów, 92 osoby z niepełnosprawnościami, w tym 8 dzieci). W ramach programu pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2022” z pomocy asystentów, którzy m.in. pomagali w przemieszczaniu się, wizytach u lekarza czy w robieniu zakupów skorzystało 191 osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami mogły również skorzystać z pobytu w Dziennym Ośrodku Adaptacyjnym, który dysponował 35 miejscami.

Rozwijane były różne formy mieszkalnictwa wspomagane i chronione.

Z treningów jedno- lub trzymiesięcznych w **2 mieszkaniach treningowych z 7 miejscami skorzystało łącznie 45 osób** (w ramach „Programu mieszkalnictwa wspomagane i chronione osób z niepełnosprawnością intelektualną z terenu miasta Poznania”) natomiast w 1 mieszkaniu chronionym wspomagany zapewniono pomoc 6 osobom.

Osoby z niepełnosprawnościami (339 osób) stanowiły 9,5% osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Poznaniu. W celu aktywizacji zawodowej wsparcia udzielało m.in. **Poznańskie Centrum Wspierania Rozwoju Zawodowego**, z którego skorzystało 45 osób z niepełnosprawnościami (w tym 14 osób znalazło pracę) oraz 56 pracodawców.

Ponadto osoby z niepełnosprawnościami otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz wzięły udział w szkoleniach. Dofinansowano koszty zatrudnienia osób pomagających pracownikom z niepełnosprawnościami oraz dokonano zwrotu kosztów uruchomienia stanowisk pracy dla osób z niepełnosprawnościami.

Miasto Poznań stosowało „**Standardy Dostępności dla Miasta Poznania**”. Działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami prowadzili: Pełnomocniczka Prezydenta Miasta Poznania ds. Osób z Niepełnosprawnościami, Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, Miejski Zespół ds. Dostępności. Prowadzony był także portal „Niepełnosprawność”.

Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi polegała przede wszystkim na zapewnieniu funkcjonowania 9 środowiskowych domów samopomocy (skorzystały 342 osoby), prowadzonych przez różne stowarzyszenia oraz zapewnieniu specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (skorzystało 65 osób). Realizowane były także projekty, takie jak: „Zapewnienie zintegrowanych środowiskowych form opieki zdrowotnej i społecznej osobom z zaburzeniami psychicznymi na terenie Miasta Poznania” (Centrum Medyczne HCP Sp. z o.o.) oraz „Środowiskowe Centrum Zdrowia Psychicznego Poznań PÓŁNOC” (Termedia sp. z o.o. Wydawnictwa Medyczne i Specjalistyczne w partnerstwie z Fundacją CISZUM oraz Miastem Poznań).

W 2022 r. w Poznaniu zlokalizowano **152 miejsca przebywania osób w kryzysie bezdomności** (tzw. „koczowiska”), w których **wsparciem objęto 203 osoby**.

1,2 tys. osób w kryzysie bezdomności zostało objętych różnymi dedykowanymi usługami, do których należały m.in.: wskazanie miejsca schronienia w odpowiedniej placówce, skierowanie do ośrodka wsparcia, opłacenie kosztów schronienia w placówce, przyjęcie do ogrzewalni, zapewnienie posiłku.

Instytucjonalne bezpieczeństwo osób w kryzysie bezdomności zapewniało 14 ośrodków i ogrzewalni (w tym 11 ośrodków znajdowało się w Poznaniu, a pozostałe w Gościejewie, Rożnowicach, Błońsku). **Dysponowały one łącznie 753 miejscami** (w tym 551 miejsc znajdowało się w ośrodkach w Poznaniu), z których blisko połowa była dofinansowana przez Miasto Poznań. Na koniec 2022 r. w ośrodkach tych przebywało 739 osób, w tym 531 w ośrodkach w Poznaniu.

Miasto Poznań realizowało oraz wspierało (poprzez np. dotacje) różne **projekty i działania na rzecz pomocy osobom w kryzysie bezdomności**, takie jak: zapewnienie posiłku (dziennie 700–800 osobom), funkcjonowanie „Łaźni miejskiej i strefy pomocy doraźnej” (5,1 tys. przyjęć), projekt „Mobilny punkt pomocy” (m.in. z pomocy przedmedycznej, socjalnej skorzystało min. 200 osób), zapewnienie mieszkania treningowego (skorzystało 8 osób), streetworking (Pogotowie Społeczne nawiązało kontakt z 404 osobami, a Caritas Archidiecezji Poznańskiej ze 134 osobami), zorganizowanie śniadania wielkanocnego oraz paczek (dla 945 osób), zorganizowanie spotkań wigilijnych oraz paczek (dla 1,3 tys. osób), dodatkowe schronienie w namiotach

termicznych w okresie zimowym (dla 20 osób), przeciwdziałanie uzależnieniom od alkoholu (poprzez przeprowadzanie konsultacji, indywidualne poradnictwo socjalne, porady lekarza psychiatry, psychologa, prawnika).

Romowie, którzy zamieszkiwali teren przy ul. Lechickiej (obszar byłych ogrodów działkowych), otrzymali pomoc finansową (92 osoby) oraz objęto ich pracą socjalną (39 osób). Osoby te mogły skorzystać m.in. ze wsparcia asystenta rodziny, pomocy socjalnej i administracyjnej. Mieszkańcy tego terenu mieli zapewniony dostęp do wody z ujęcia miejskiego, do przenośnych toalet, a energię elektryczną pozyskiwały z przenośnych generatorów spalinowych. W maju 2022 r. na tym terenie zamieszkiwały 134 osoby w 32 pustostanach. Liczba ta zmienia się. Ponadto przebywały tam osoby, które nie miały zalegalizowanego pobytu w Polsce (brak karty pobytu) oraz nie korzystały ze świadczeń pomocy społecznej.

Miasto Poznań zakończyło udział w międzynarodowym projekcie „ROOF”, realizowanym w latach 2020–2022 w ramach **Europejskiej Sieci Planowania Działań URBACT**. Współpraca z miastami partnerskimi pozwoliła na wymianę doświadczeń dotyczących metodyki zbierania danych opisujących skalę zjawiska bezdomności oraz wdrażania koncepcji „Housing First”, jako narzędzia pozwalającego na skuteczną pomoc osobom w kryzysie bezdomności. Został opracowany Lokalny Plan Działania oraz powstał „Moduł do monitorowania osób w kryzysie bezdomności na terenie miasta Poznania” (posłużył do tworzenia mapy miejsc przebywania osób w kryzysie bezdomności oraz rejestrowania ich liczby).

Reintegracją zawodową i społeczną osób, które z różnych przyczyn mają trudności w odnalezieniu się na rynku pracy i są zagrożone wykluczeniem społecznym **zajmowało się 5 Centrów Integracji Społecznej (CIS)**. Skierowano do nich 499 osób, spośród których 253 rozpoczęły udział w zajęciach – 27 osób po ich zakończeniu podjęło zatrudnienie. Swoją ofertę CIS-y kierują m.in. do osób w kryzysie bezdomności realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, osób uzależnionych, chorych psychicznie, długotrwale bezrobotnych, zwolnionych z zakładów karnych, uchodźców, osób z niepełnosprawnościami. Działania CIS-ów obejmowały m.in. opracowanie Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego, organizację warsztatów zawodowych, zajęć edukacyjnych, doradztwo zawodowe, rozwój osobisty, zajęcia planowania życia.

W celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu spowodowanemu m.in. zadłużeniem, działalność kontynuowała Spółdzielnia Socjalna „Poznanianka”, która zatrudniała 22 osoby. Spółdzielnia dawała możliwość odpracowania zadłużenia w opłatach za czynsz w mieszkaniach komunalnych oraz wspierała osoby pozostające długotrwale bez zatrudnienia bądź mające problemy z utrzymaniem pracy.

W celu zmniejszenia skali zagrożenia ubóstwem i wykluczeniem społecznym realizowane były projekty dofinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „Feniks Trzeci” (ponad 400 osób objętych projektem w latach 2021–2023) oraz „**Feniks i Spółka**” (ponad 300 osób objętych projektem w latach 2022–2023). Wśród działań podejmowanych w ramach obu projektów znajdowały się m.in. sporządzanie kontraktów socjalnych, wykonywanie pracy socjalnej, prowadzenie Klubu Integracji Społecznej, wspieranie rodzin z dziećmi.

W celu pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych osób i rodzin w latach 2021–2024 Miasto powierzyło realizację zadania publicznego pn. „W kierunku samodzielności – Mieszkania Wspomagane-Treningowe w Mieście Poznań” realizowanego w ramach otwartego konkursu ofert (nr 51/2021) dotyczącego prowadzenia mieszkań wspomagano-treningowych dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (ze szczególnym uwzględnieniem osób w kryzysie bezdomności, doświadczających przemocy, matek/ojców samotnie wychowujących dzieci, osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą). Zadanie jest realizowane w ramach trwałości projektu pn. „Mieszkania wspomagane-treningowe w Mieście Poznań” (2018–2021). W efekcie realizowanego zadania w 2022 r. prowadzono 9 mieszkań treningowych (z 50 miejscami), w których wsparcie otrzymało 88 osób (łącznie od początku realizacji projektu wsparcie otrzymało 120 osób). Osobom tym zapewniono usługi treningowe i opiekuńcze. Treningi dotyczyły umiejętności interpersonalnych i radzenia sobie ze stresem, umiejętności praktycznych, spędzania czasu wolnego. Udzielono wsparcia: socjalnego, psychologicznego, terapeutycznego, prawnego, mediacyjnego, z zakresu aktywizacji zawodowej, asystenta rodziny i asystenta osób niesamodzielnich, w ramach superwizji. Miejsca w mieszkaniach oferowanych w ramach zadania były wykorzystane w 80%.

Wzmacnianie lokalnych podmiotów ekonomii społecznej oraz promocja tematyki społecznej i społecznej odpowiedzialności biznesu jest celem Pracowni Ekonomii Społecznej „Ładne rzeczy” (powstała w ramach projektu pn. „Wielkopolskie Centrum Ekonomii Solidarnej”). Pracownia przeprowadziła warsztaty, działania edukacyjne i spotkania na temat ekonomii społecznej. Zorganizowano także kiermasze okolicznościowe, podczas których można było zapoznać się z ofertą podmiotów ekonomii społecznej, nawiązać kontakty oraz kupić produkty i usługi oferowane przez te podmioty. Promocja działalności społecznej była także celem zorganizowanego „Poznańskiego Targu Dobra”, podczas którego stoiska przygotowało ok. 100 organizacji społecznych.

Kierunki miejskiej polityki w zakresie równego traktowania, w tym przeciwdziałania dyskryminacji, wyznacza Zespół ds. Polityki Równości i Różnorodności. Istotną rolę w kształtowaniu postaw tolerancji odgrywa również Komisja Dialogu Obywatelskiego przy Pełnomocniczce Prezydenta Miasta Poznania ds. polityki równościowej. W ramach polityki równościowej na zlecenie Miasta Poznania działania zrealizowały organizacje pozarządowe. Wśród nich znalazły się m.in.:

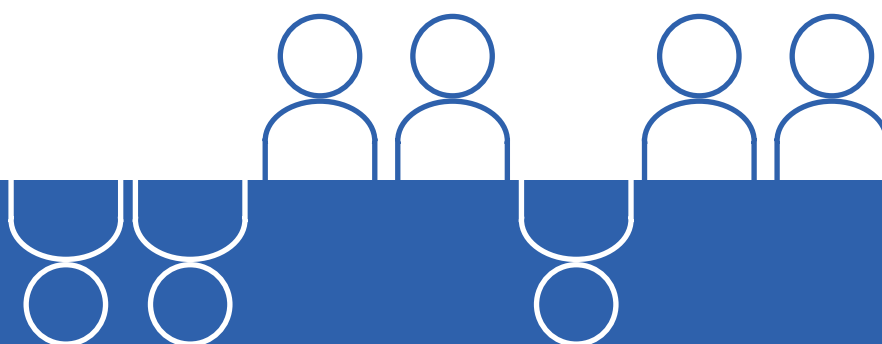
- udzielanie specjalistycznego wsparcia dla osób narażonych na łamanie praw człowieka, zagrożonych dyskryminacją i dyskryminowanych (m.in. pomoc psychologiczna i psychiatryczna dla dzieci i młodzieży, pomoc prawna dla osób transpłciowych, pomoc dla rodzin z dziećmi posiadającymi diagnozę niepełnosprawności lub spektrum autyzmu, lub zaburzeń psychicznych, wsparcie kobiet, które doświadczyły przemocy);
- prowadzenie mieszkania interwencyjnego dla pełnoletnich osób LGBT+ doświadczających przemocy lub będących w kryzysie bezdomności (w ciągu roku skorzystało 12 osób);

- upowszechnianie i ochrona praw kobiet (wsparcie psychologiczne i prawne, warsztaty np. z technik samoobrony dla kobiet, antyprzemocowe dla chłopców, pomoc w przełamywaniu barier);
- działania edukacyjne i zwiększające wiedzę w zakresie równości i różnorodności (warsztaty dla nauczycieli, zwiększanie wiedzy i kompetencji oraz podnoszenie świadomości i wrażliwości w obszarach przeciwdziałania dyskryminacji, stygmatyzacji, wykluczeniu, językowi nienawiści).

W 2022 r. Miasto Poznań uruchomiło we współpracy z UNICEF-em stacjonarny punkt Spilno Hub w budynku przy ul. Bukowskiej, w którym wcześniej funkcjonował Miejski Punkt Pomocy dla Ukrainy. Punkt prowadził działania pomocowe dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin i opiekunów prawnych, szczególnie uchodźców wojennych z Ukrainy.

W Poznaniu odbyły się „Poznańskie Dni Tolerancji” obejmujące spotkania i warsztaty, których idea była włączenie społeczne oraz wsparcie osób narażonych na dyskryminację lub dyskryminowanych. Przeprowadzono także kampanię promującą pozytywny wizerunek migrantów.

II NASZA PRZESTRZEŃ

01 POWIERZCHNIA I POŁOŻENIE

Obszar i struktura

Powierzchnia geodezyjna Poznania wynosi 26 191 ha. Obszar Poznania podzielony był na 40 obrębów geodezyjnych, w ramach których wyodrębnionych było 117,2 tys. działek ewidencyjnych.

Na terenie miasta zlokalizowanych było 92,8 tys. budynków, w tym 49,6 tys. budynków mieszkalnych.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna Poznania kształtowana jest przez takie elementy zagospodarowania, jak:

- klinowo-pierścieniowy układ zieleni;
- systematycznie uzupełniany i wzbogacany ramowy system komunikacyjny;
- obszar funkcjonalnego śródmieścia z wyodrębnionym centrum.

Uwarunkowania regionalne dla Poznania jako stolicy województwa określone zostały w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonowania Poznania, według którego **Poznań posiada rangę krajową**, z którą wiąże się rozwój funkcji metropolitalnych i regionotwórczych oraz wyposażenie w usługi wyspecjalizowane. **Poznań stanowi również główny ośrodek logistyczny regionu.** Plan województwa lokalizuje na terenie Poznania obiekty inwestycyjne związane z przynależnością Polski do NATO realizowane w ramach zadań rządowych.

Struktura własności i użytkowania gruntów

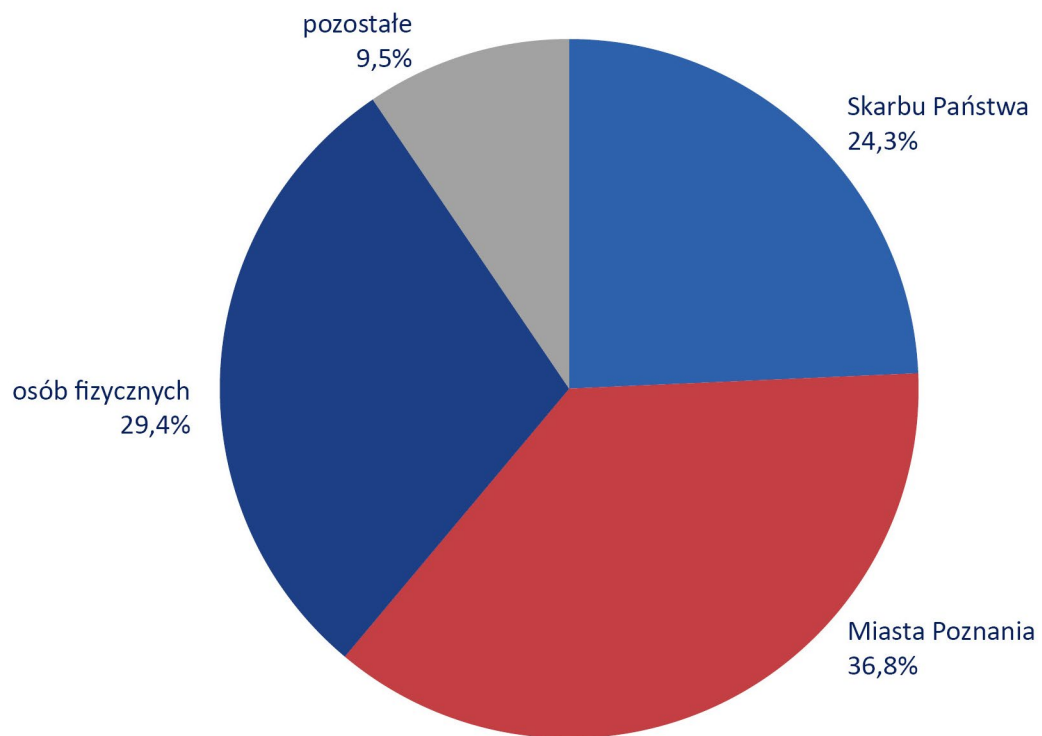
W 2022 r. powierzchnia gruntów miejskich zwiększyła się o 135 działek skomunalizowanych i 20 działek nabytych w trybie cywilnoprawnym (o powierzchni 3,8 ha).

W strukturze własności gruntów ponad 1/3 stanowiły grunty Miasta Poznania.

Tereny mieszkaniowe stanowiły 14,4%, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe 3,8%, a tereny przemysłowe ok. 4% obszaru miasta. Znaczący udział w powierzchni miasta stanowiły tereny komunikacyjne obejmujące 13,8% całkowitej powierzchni. Zbilansowane tereny użytkowane rolniczo zajmowały 31,1 % powierzchni miasta.

Tereny zabudowane oraz zurbanizowane stanowiły 47% całkowitej powierzchni miasta.

Wykres 6. Struktura własności gruntów w Poznaniu 2022 r.

Źródło: Zarząd Geodezji i Katastru Miejskiego GEOPOZ

02 ŚRODOWISKO

Tereny zieleni i bioróżnorodność

W 2022 r. Miasto Poznań zarządzało m.in. 49 ogólnodostępnymi parkami o powierzchni 347 ha, 119 miejskimi zieleńcami o powierzchni 73 ha, lasami komunalnymi o powierzchni 2599 ha, zielenią przyuliczną o powierzchni 950 ha. W ramach bieżącego utrzymania miejskich terenów zieleni wysadzono 38,6 tys. drzew, w tym 37,7 tys. w lasach komunalnych (w tym na powierzchni 4 ha na terenie byłej szkółki roślin ozdobnych w Krzyżownikach) oraz 92,1 tys. krzewów i roślin rabatowych.

Realizowano m.in.:

- modernizację **parku Tysiąclecia** oraz **parku im. ks. Tadeusza Kirschke**;
- rewaloryzację **skweru przy ul. Kutnowskiej** oraz **zieleńca przy ul. Podkomorskiej**;
- „Program ratowania starych, cennych drzew z przyrodniczego i społecznego punktu widzenia oraz nasadzenia nowych w aglomeracji poznańskiej” – prace prowadzono m.in. na terenie 8 parków;
- **program pn. „Zasadzka na Fyrtle – zazielenienie skwerów w śródmieściu”** – w 2022 r. prace prowadzono: w rejonie ul. Łukaszewicza i ul. Dmowskiego, przy ul. Jeżyckiej, ul. Świętego Wawrzyńca oraz przy ul. Norwida;
- **parki i ogrody kieszonkowe**, m.in. przy ul. Jeżyckiej, na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich;
- **las kieszonkowy** przy ul. Piastowskiej/Bielniki;
- **naturalny plac zabaw** na Szachtach;
- **Eksperymentalny Ogród Dziedzictwa i Ekościeżkę** przy Bramie Poznania;
- działania z zakresu **kształtowania zieleni w pasie drogowym** – prace prowadzono przy ulicach: Błogosławionej Piątki, Czajcza, Długa, Jasielska, Kanałowa, Karwowskiego, Kolejowa, Stablewskiego, Wyspiańskiego oraz na os. Fabianowo-Kotowo;
- prace przy zakładaniu **parku osłonowego** przy al. Praw Kobiet na Naramowicach.

W ramach działań proekologicznych prowadzono **nasadzenia drzew przy śródmiejskich ulicach**, także w miejscach, które można poddać **odbrukowaniu** (np. na Chartowie, w parku Sołackim, w parku im. ks. Tadeusza Kirschke). Przy młodych drzewach stawiane były specjalne worki do podlewania, tzw. „**hydrobufory**”.

Na koniec 2022 r. na terenie Poznania znajdowały się 53 formy ochrony przyrody: 10 użytków ekologicznych, 2 rezerваты przyrody, 1 obszar chronionego krajobrazu, 3 obszary Natura 2000, 37 pomników przyrody.

W maju 2022 r. w Poznaniu zostały wprowadzone „**Standardy ochrony drzew**” (Zarządzenie nr 399/2022/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 17.05.2022 r. w sprawie ochrony drzew i rozwoju terenów zieleni Poznania poprzez przyjęcie standardów ochrony drzew) w zakresie: cięcia i pielęgnacji drzew, inspekcji i diagnostyki drzew oraz ochrony drzew w procesie inwestycyjnym. Standardy te zapewniają jeszcze większą dbałość o drzewa, umożliwiają podejmowanie działań pozwalających zachować jak największą liczbę drzew w dobrej kondycji w mieście – szczególnie w ramach planowanych procesów inwestycyjnych oraz zadań związanych z utrzymaniem zieleni.

Zwiększyła się liczba zwiedzających **Palmiarnię Poznańską i Ogród Zoologiczny w Poznaniu**. Łącznie w 2022 r. obiekty te odwiedziło ponad **730 tys. osób**. Palmiarnia Poznańska osiągnęła bardzo wysoką frekwencję, tj. ponad 250 tys. zwiedzających, przekraczając poziom sprzed pandemii. Ogród Zoologiczny brał udział w programach hodowlanych EAZA (m.in. rozpoczęto program hodowli nosorożców czarnych), programach reintrodukcji, które dotyczyły: susłów moręgowanych, popielic, chomików europejskich, puszczyka uralskiego. Ogród włączył się także w akcje ratunkowe zwierząt z terenu Ukrainy, poprzez ich transport, kwarantannę i przekazanie do krajów Europy Zachodniej i USA.

W ramach umowy, zawartej pomiędzy Miastem a Uniwersytetem Przyrodniczym, prowadzony był ośrodek leczenia i rehabilitacji ptaków fauny krajowej oraz drobnych, wolno żyjących ssaków z terenu Poznania, do którego w 2022 r. przyjęto 2,7 tys. ptaków oraz 229 małych ssaków.

Funkcjonowało **85 Rodzinnych Ogrodów Działkowych (ROD)**. Liczba działek w ramach ROD-ów wyniosła 17,8 tys., a ogólna powierzchnia – 751,1 ha (podobnie jak przed rokiem). Tereny te pełnią funkcję ekologiczną i społeczną.

Do ogólnodostępnych terenów zieleni zalicza się także **22 cmentarze o łącznej powierzchni 252 ha**. Największą powierzchnię (łącznie 191 ha) posiadają cmentarze komunalne Junikowo i Miłostowo, na których w 2022 r. pochowano 4,2 tys. zmarłych, w tym 2,3 tys. w urnach. Na koniec 2022 r. liczba wolnych miejsc grzebalnych wynosiła 4,8 tys.

W 2022 r. Miasto prowadziło liczne przedsięwzięcia związane z ochroną bioróżnorodności, m.in.:

- „**Poznań dla pszczoł**” – do kolejnej edycji akcji, w ramach której w przyjaznych lokalizacjach pojawiły się **miejsca schronienia i rozmnażania** dla owadów zapylających (**w tym łąki kwietne**) przystąpiło 9 przedszkoli i szkół podstawowych, 9 ROD-ów oraz 2 domy kultury;

- **„Ochrona siedlisk ptaków na budynkach oświatowych w Poznaniu”** – projekt polegał na zakupie 71 budek dla jerzyków w celu zamontowania ich na budynkach placówek oświatowych;
- **„Zagospodarowanie wód opadowych na terenie użytku ekologicznego Traszki Ratajskie”** – zrealizowano przedsięwzięcie polegające na ujęciu wód deszczowych z powierzchni dachów budynków Liceum Ogólnokształcącego Mistrzostwa Sportowego na os. Tysiąclecia i zasilaniu nimi dwóch stawów, tworzących użytek ekologiczny „Traszki Ratajskie”;
- **platforma łęgowa** – powstała druga platforma łęgowa dla rybitw na Stawie Rozlanym na Szachtach;
- **łąki kwietne** – założono m.in. 150 m² łąk kwietnych na Sołacz, 100 m² przy ul. Kościelnej, 390 m² w parku Maltańskim, 962 m² na skwerze przy ul. Podkomorskiej;
- **tzw. „próchnowiska”** – miejsca, w których składowane jest martwe drzewo, aż do naturalnego rozkładu; martwe drewno stanowi bogactwo nisz ekologicznych i mikrosiedlisk, np. w parku Kasprowicza;
- **znaczne ograniczenie częstotliwości oraz powierzchni koszenia trawników** w okresie letnim;
- **ograniczenie grabienia liści** do niezbędnego minimum, szczególnie w okresie jesiennym.

Poznańskie schronisko dla zwierząt w 2022 r. przyjęło 662 koty oraz 591 psów. W ciągu roku nowych właścicieli znalazły 243 psy oraz 385 kotów.

W mieście otwarto także nowe wybiegi dla psów, m.in. przy ul. Piastowskiej, Jeżyckiej czy w rejonie ul. Dąbrowskiego i Starogardzkiej.

Stan środowiska

Według GUS-u Poznań znajdował się na 17. miejscu wśród polskich miast o dużej skali zagrożenia emisją zanieczyszczeń powietrza.

Odnotowano **wzrost emisji pyłów** (o 37%) oraz **wzrost emisji gazów** (o 10%) z poznańskich zakładów przemysłowych. Dla gazów podlegających badaniom, odnotowano wzrost emisji dwutlenku węgla (o 10,5%), dwutlenku siarki (o 11%), tlenu węgla (o 35,5%) i tlenków azotu (o 0,2%).

W 2021 r. (najnowsze dostępne dane) **instalacje zatrzymały 99,9% pyłów oraz 63% substancji gazowych** (bez CO₂).

Roczne oceny jakości powietrza dla obszaru aglomeracji poznańskiej (obejmującej obszar Poznania) wskazywały, że normatywne stężenia poszczególnych rodzajów substancji, z wyjątkiem stężenia ozonu w pomiarze 8-godzinny oraz średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu, nie były w Poznaniu przekraczane. W związku z powyższym Główny Inspektorat Ochrony Środowiska zaklasyfikował strefę aglomeracji poznańskiej do klasy „A” pod względem substancji, których stężenia nie przekroczyły dopuszczalnych norm,

do klasy „C” pod względem docelowego benzo(a)pirenu oraz do klasy „D2” pod względem poziomu celu długoterminowego dla stężenia ozonu (pomiar 8-godzinny).

W okresie ostatnich 20 lat, na terenie miasta nie zostało przekroczone stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM₁₀, przekraczane były natomiast wartości zanieczyszczenia dobowego w okresie grzewczym. Jednak mieściły się one w limitach liczby przekroczeń dobowych, wyliczanych w skali całego roku.

Średnie stężenie średnioroczne pyłu PM₁₀, odnotowane w aglomeracji poznańskiej w 2021 r., wyniosło 25 µg/m³ przy obowiązującej normie 40 µg/m³.

Substancją, która była uwzględniana w ocenach jakości powietrza, był **pył zawieszony PM_{2,5}**, którego norma roczna wynosiła 25 µg/m³. W 2021 r. poziom ten nie został przekroczony, a średnie stężenie roczne wyniosło 18,5 µg/m³.

W 2022 r. Miasto opracowało **Strategiczną mapę hałasu miasta Poznania**, która jest dokumentem mającym na celu określenie narażenia obszaru miasta na hałas pochodzący z różnych źródeł w ujęciu długookresowym. Zarejestrowane wartości równoważnego poziomu hałasu, w porównaniu z poprzednimi edycjami mapy akustycznej miasta Poznania, uległy obniżeniu, mimo iż punktowo odnotowano przekroczenia przyjętych norm, szczególnie z powodu ruchu drogowego oraz lotniczego.

Osoby mieszkające w rejonie Portu Lotniczego Poznań – Ławica oraz w rejonie lotniska wojskowego w Krzesinach, dotkliwie odczuwały **hałas lotniczy**. W celu ograniczenia uciążliwości akustycznych, powodowanych funkcjonowaniem lotniska, stosowano ustalenia wynikające z decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, m.in. ograniczenie lotów w nocy, zmiany procedur startowych czy polepszanie stanu technicznego urządzeń lotniskowych.

Kontynuowano realizację „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania”. W ramach działań Miasta na rzecz zmniejszenia emisji hałasu realizowano m.in.:

- **rozszerzenie strefy uspokojonego ruchu Tempo 30;**
- przebudowę skrzyżowań i przejazdów kolejowych do postaci bezkolizyjnej – **upłynnienie ruchu drogowego;**
- **budowę parkingów Park&Ride (P&R)** – zmniejszenie liczby pojazdów na rzecz transportu miejskiego; w 2022 r. prowadzono prace projektowe dotyczące parkingu przy ul. Zgoda;
- **poprawę stanu technicznego pojazdów i nawierzchni drogowych;**
- **zapewnienie odpowiedniej wibroizolacji i gumowej obudowy torów tramwajowych,** a także szlifowanie i frezowanie torów;
- **zmniejszenie liczby pojazdów ciężkich** w centrum miasta;
- **wprowadzenie taboru transportu zbiorowego nowego typu,** w tym autobusów elektrycznych; podpisano umowę na zakup 25 autobusów elektrycznych zasilanych wodorem;

- **budowę i modernizację ekranów akustycznych**, np. wzdłuż ul. Krzywoustego;
- **wsparcie dla rozwoju systemów współdzielenia elektrycznych samochodów, skuterów i hulajnog.**

Adaptacja i mitygacja do zmian klimatu

W 2022 r. wdrażano w Poznaniu m.in.:

- Program ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2017–2020 z perspektywą do 2024 r.;
- Plan adaptacji do zmian klimatu miasta Poznania do roku 2030;
- Uchwałę antysmogową Sejmiku Województwa Wielopolskiego.

W Poznaniu realizowane były także działania wynikające z rekomendacji **Poznańskiego Panelu Obywatelskiego (PPO)**, który odbył się w 2021 r. i dotyczył działań związanych z adaptacją do zmian klimatu.

Szczegóły dotyczące PPO znajdują się w **Załączniku nr 3 do niniejszego Raportu pn. „Raport z wdrażania rekomendacji Poznańskiego Panelu Obywatelskiego w 2022 roku”**.

W ramach działań Miasta związanych z poprawą jakości powietrza, w 2022 r. zrealizowano m.in.:

- **program pn. KAWKA BIS**, w ramach którego możliwe było pozyskanie środków na likwidację uciążliwych pieców i kotłów opalanych węglem i zastąpienie ich ekologicznym źródłem ciepła; na program KAWKA BIS w 2022 r. wydatkowano z budżetu Miasta Poznania **6,9 mln zł**; łącznie zrealizowano 479 wniosków; uzyskane efekty to: **zlikwidowanie 725 pieców** opalanych drewnem lub węglem, **zmodernizowanie 546 lokali**, z czego 13 podłączono do miejskiej sieci ciepłej, 409 podłączono do instalacji gazowych, w 54 lokalach zamontowano pompę ciepła – pozwoliło to zredukować ilość spalanego opału o 2587 ton;
- **wsparcie w aplikowaniu do rządowego programu pn. „Czyste Powietrze”**, dzięki czemu mieszkańcy mogli otrzymać dofinansowanie na wymianę pieca i termomodernizację budynku; w 2022 r. złożono 62 wnioski;
- **instalację fotowoltaiczną** o mocy 50 KW, która została zainstalowana w Poznańskim Ośrodku Sportu i Rekreacji;
- **projekt pn. „Skończmy ze smogiem w Poznaniu”** – Miasto uruchomiło usługę wyświetlania bieżących informacji o jakości powietrza na wybranych przystankach komunikacji miejskiej (ekrany LCD) w 22 lokalizacjach;
- **badania dronem** pod kątem wykrycia w powietrzu spalania niedozwolonych substancji z domowych palenisk;
- **program pn. „Trzymaj Ciepło”**, polegający na bezpłatnych badaniach termowizyjnych budynków jednorodzinnych i kamienic, w 2022 r., w ramach 13. edycji programu, wykonano badania termowizyjne 347 domów jednorodzinnych i 16 kamienic;
- **prace termomodernizacyjne w placówkach oświatowych** – prace wykonano w 3 szkołach podstawowych: Szkole Podstawowej nr 19 im. Stanisława Staszica, Szkole

Podstawowej nr 77 im. 15. Pułku Ułanów Poznańskich, Szkole Podstawowej nr 89 im. K.K. Baczyńskiego;

- **prace termomodernizacyjne w pięciu żłobkach:** „Balbinka”, „Calineczka”, „Krecik”, „Ptyś” i „Przemko”;
- **audyty energetyczne** 12 miejskich obiektów;
- **EkoPatrole Straży Miejskiej Miasta Poznania**, które systematycznie prowadziły kontrole jakości opału używanego w domowych paleniskach;
- **rozbudowę pierwszego w Polsce systemu zielonych dachów wiat przystankowych** – zwiększenie o 6 (do 30) liczby wiat porośniętych roślinnością;
- **utrzymanie mniejszej częstotliwości wykaszania miejskich trawników**, do koszenia przewidziano także mniejszą powierzchnię niż w latach poprzednich;
- **antysmogowe murale**, wykonane farbami pochłaniającymi zanieczyszczenia powietrza na budynkach trzech szkół podstawowych: Szkole Podstawowej nr 19, Dwujęzycznej Polsko-Angielskiej Prywatnej Szkole Podstawowej, Szkole Podstawowej nr 50;
- **pochłaniający zanieczyszczenia ogród wertykalny**, który powstał na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 na os. Łokietka;
- **przyjmowanie deklaracji do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB)** dotyczących źródeł ciepła i źródeł spalania paliw;
- **trydniowe ekoprognozy** stężeń pyłów drobnych PM10 dla Poznania oraz na tle województwa wielkopolskiego;
- **miejską usługę internetową „Atmosfera dla Poznania”**, która dostarczała informacji na temat rzeczywistego i prognozowanego stanu jakości powietrza w mieście.

Miasto wdrażało działania mające na celu ograniczenie emisji ze środków transportu poprzez m.in:

- **wprowadzenie organizacji sprzyjającej maksymalnej płynności ruchu** oraz ograniczanie transportu samochodowego w centrum miasta (m.in. Projekt Centrum, rozszerzanie strefy Tempo 30, przebudowa dróg, rozbudowa sieci dróg rowerowych, budowa parkingów P&R – łącznie 337 miejsc postojowych);
- **wymianę taboru transportu publicznego** – flota Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Poznaniu sp. z o.o. zwiększyła się o 5 miniautobusów, podpisano umowę na dostawę **25 niskopodłogowych autobusów miejskich o napędzie elektrycznym zasilanych wodorem**;
- **modernizację sieci tramwajowej** – m.in. kontynuowano remonty w centrum miasta;
- **inwestycje w infrastrukturę rowerową** – utrzymywano system Poznańskiego Roweru Miejskiego, który obejmował łącznie 186 stacji z 1,8 tys. rowerów; nastąpił wzrost długości ścieżek rowerowych o 10% (do 333,5 km);
- **wsparcie dla Poznańskiej Kolei Metropolitalnej.**

Miasto zachęciło prywatne firmy do uruchomienia w Poznaniu **ekologicznej usługi współdzielenia pojazdów**. Usługi dotyczyły współdzielenia samochodów na minuty

(w tym pojazdów z napędem hybrydowym), współdzielenia skuterów czy hulajnóg elektrycznych.

Prezydent Miasta Poznania powołał **Radę Konsultacyjną ds. Ochrony Środowiska i Klimatu**.

Poznań zajmował 10. miejsce wśród 198 polskich miast pod względem zagrożenia środowiska **ściekami przemysłowymi i komunalnymi** oraz 14. miejsce wśród 96 miast pod względem zużycia wody na cele przemysłowe i komunalne.

Miasto prowadziło liczne działania związane z ochroną wód powierzchniowych (w tym jezior) na terenie Poznania. **W ramach zadania pn. „Gospodarka wodna i ochrona wód” zrealizowano:**

- **badanie jakości wody na Rowie Żłotnickim** – coroczne badania jakości wody na Rowie Żłotnickim, bezpośrednim dopływie do jeziora Strzeszyńskiego;
- **badanie stanu ekologicznego jezior Strzeszyńskiego i Rusałka** poprzez monitoring wód wraz z diagnozą stanu ekologicznego, a także wskazaniem metod rekultywacji – etap II;
- **monitoring sieci kanalizacji deszczowej.**

Dla przywrócenia, utrzymania i stabilizacji istniejących układów wodnych, prowadzona była coroczna **konserwacja rowów, cieków, zbiorników wodnych oraz małej retencji i budowli hydrotechnicznych**. W ramach zadania zrealizowano m.in:

- roboty konserwacyjne na 5 ciekach na terenie miasta o łącznej długości 15,5 km;
- sprzątanie brzegów jezior;
- renowację Stawów Strzeszyńskich – etap II;
- konserwację budowli hydrotechnicznych;
- aktualizację potrzeb konserwacji na wybranych ciekach.

W ramach prac bieżących odbywało się czyszczenie wpustów ulicznych z przykanalikami (8,9 tys. szt.) oraz czyszczenie kanalizacji deszczowej (34,3 tys. m).

Opracowany został **„Koreferat dla monitoringu wód jezior Strzeszyńskiego i Rusałka wraz z diagnozą stanu ekologicznego oraz ze wskazaniem metod rekultywacji”**.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna prowadziła **regularne kontrole i nadzór nad kąpieliskami** – w granicach miasta w 2022 r. funkcjonowało 5 kąpielisk, które charakteryzowały się dobrymi parametrami czystości. Potwierdziły to wyniki czteroletniej oceny jakości wody w kąpieliskach za lata 2019–2022.

W celu ochrony jakościowej i ilościowej **wód podziemnych** prowadzono **nadzór nad projektowaniem i dokumentowaniem** przy pracach związanych z:

- projektowaniem ujęć wód oraz wykonaniem nowych ujęć podziemnych (powstały 3 nowe studnie);
- likwidacją nieczynnych lub zużytych techniczne studni ujmujących wody podziemne (likwidacja 2 studni);

- wykonaniem lub likwidacją studni na ujęciu komunalnym dla Poznania – „Dębina”; na ujęciu zlikwidowano 7 studni zużytych i niesprawnych technicznie oraz wykonano 7 nowych studni;
- pracami geologicznymi związanymi z likwidacją 11 otworów obserwacyjnych i wykonaniem 23 nowych otworów obserwacyjnych (piezometrów), zlokalizowanych na terenie strefy ochronnej infiltracyjnego komunalnego ujęcia wody „Dębina” w Poznaniu;
- wykonywaniem monitoringu środowiska gruntowo-wodnego na terenie zakładów transportowych, produkcyjnych, oczyszczalni ścieków, stacji paliw (23 obiekty).

W ramach programu pn. „**Mała retencja**”, polegającego na dofinansowaniu przez Miasto rozwiązań, których celem jest zatrzymywanie i ponowne wykorzystywanie wody opadowej, w 2022 r. przyznano 136 dotacji w kwocie 0,8 mln zł dla osób prywatnych, firm, wspólnot mieszkaniowych oraz spółdzielni mieszkaniowych na projekty inwestycyjne mające zapewnić zatrzymanie 3,7 mln litrów wody opadowej.

Spółka Aquanet Retencja sp. z o.o. podjęła działania związane z wprowadzeniem **Standardu Retencyjnego** obligującego do zagospodarowywania wód opadowych na terenie inwestycji miejskich. Spółka opracowała także kolejne katalogi metod zagospodarowania wód opadowych: katalog II dla zabudowy wielorodzinnej i śródmiejskiej, katalog III dla dróg, placów i parkingów, katalog IV dla terenów zieleni. Na stronie Spółki, udostępniono również aplikację kalkulatora doboru rozwiązań retencyjnych. Wykonywane były także **modele hydrodynamiczne sieci w zlewni kanalizacji deszczowej Bogdanka oraz Górczynka**, co umożliwiło symulację przepływów wewnątrz sieci, jej optymalizację oraz wpływ sieci na środowisko. We współpracy z Zakładem Lasów Poznańskich Spółka opracowała „Katalog lokalizacji i rozwiązań dla retencji w lasach”. Opracowanie stanowi wytyczne do wdrażania rozwiązań retencyjnych w Poznaniu, zastosowanych wcześniej na terenie Rezerwatu „Żurawiniec”.

Spółka Aquanet S.A. prowadziła również **działania promocyjno-edukacyjne na rzecz retencji** – zostały wyprodukowane i wyemitowane animacje promujące retencję wód opadowych i roztopowych, m.in. zrealizowano kampanię pod hasłem „**Nie popłyń**”.

Zrealizowany został projekt obejmujący zasilanie stawów znajdujących się na terenie **użytku ekologicznego Traszki Ratajskie** z ujęcia wód opadowych z dachów budynków Liceum Ogólnokształcącego Mistrzostwa Sportowego.

Gospodarka odpadami

Po wyjściu Poznania ze Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” (GOAP), przeprowadzono pierwsze postępowanie przetargowe na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów z nieruchomości położonych na terenie Poznania oraz wyłoniono wykonawców, świadczących usługę odbioru odpadów na poszczególnych sektorach.

Od 1 stycznia 2022 r. Miasto przejęło zadania związane z gospodarką odpadami komunalnymi.

Umożliwiono składanie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi: online przez **portal „Przyjazne Deklaracje”**, elektronicznie przez **platformę ePUAP2**, **drogą pocztową** oraz **osobiście w Punktach Obsługi Klienta**. W 2022 r. złożono ponad 77 tysięcy deklaracji. Mieszkańcy mogli korzystać z aplikacji mobilnej **„Wywózik Poznań”**.

W 2022 r. odebrano łącznie 223,9 tys. ton odpadów, w tym 132 tys. ton niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. W zakresie surowców wtórnych z terenu miasta – także przy wykorzystaniu **Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK)** – zebrano łącznie 45,4 tys. ton, w tym 16,2 tys. ton makulatury, 14,6 tys. ton stłuczki szklanej, 14,6 tys. ton tworzyw sztucznych oraz 19 ton metali.

W 2022 r. do Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ITPOK), dostarczono do termicznego przetworzenia **209,8 tys. ton** zmieszanych odpadów komunalnych, z których wyprodukowano **526 426 GJ energii cieplnej**. Energia cieplna produkowana przez ITPOK była wykorzystywana, za pośrednictwem miejskiej sieci ciepłowniczej, do ogrzewania poznańskich osiedli mieszkaniowych. W 2022 r. **spalarnia wytworzyła także 93,2 tys. MWh energii elektrycznej**.

Składowiskiem odpadów w Suchym Lesie zarządzała spółka z udziałem Miasta – **Zakład Zagospodarowania Odpadów w Poznaniu sp. z o.o. (ZZO)**. Spółka zarządzała składowiskiem odpadów, rekultywacją terenów składowiska, oczyszczalnią odcieków składowiskowych, elektrociepłownią biogazową i biokompostownią. W 2022 r. w trakcie rekultywacji znajdowała się kwatera S-1, natomiast od listopada 2020 r. eksploatowana jest kwatera S-2A. Wypełnienie składowiska w Suchym Lesie wynosiło 90,6%.

W ramach miejskiego systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, w 2022 r. w trzech PSZOK-ach zebrano **13 686 ton** odpadów, a do **Mobilnego PSZOK-u (tzw. „Gratowozu”)** przyjęto **7,6 ton odpadów problemowych**. Z terenu Poznania zebrano łącznie: 8,0 tys. ton odpadów wielkogabarytowych, 3,1 tys. ton odpadów biodegradowalnych, 2,9 tys. ton odpadów budowlanych, 80,2 tony opon, 59,5 tony zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, 35 ton przeterminowanych leków, i 17,4 ton zużytych baterii. We wszystkich PSZOK-ach uruchomiono **punkty „Drugie życie rzeczy”**, do których mieszkańcy mogli bezpłatnie dostarczać przedmioty, które są sprawne, nieuszkodzone, czyste oraz które nie stwarzają zagrożenia dla kolejnych użytkowników.

Realizowano **„Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Poznania na lata 2021–2032”**, zawierający nową formułę wsparcia mieszkańców w bezpłatnym usuwaniu wyrobów zawierających azbest, w 2022 r. usunięto 209,1 ton tego typu wyrobów.

W 2022 r. w Poznaniu ustawiono pierwsze nowe pojemniki na zużyty sprzęt elektryczny, elektroniczny oraz baterie. Docelowo specjalne kontenery pojawiają się w ok. 100 lokalizacjach w mieście.

W 2022 r. biokompostownia wyprodukowała 2145 MW energii elektrycznej.

Na składowisku odpadów komunalnych w Suchym Lesie funkcjonowała **elektrociepłownia biogazowa**, w której wykorzystywany był biogaz powstający na kwaterach składowania odpadów. W 2022 r. kontynuowano prace związane z dokończeniem przebudowy i modernizacji instalacji odgazowania, przesyłu i zagospodarowania biogazu składowiskowego. Po zakończeniu inwestycji uruchomiona zostanie nowa instalacja biogazowa o łącznej mocy elektrycznej 499 kW.

W 2021 r. (najnowsze dostępne dane) poznańskie zakłady przemysłowe wytworzyły **281,4 tys. ton odpadów z sektora gospodarczego**, czyli o 7,6% mniej niż rok wcześniej. Oznacza to, że na 1 km² powierzchni miasta przypadało 1,1 tys. ton odpadów. Odpady te nie stanowią obecnie poważniejszego zagrożenia dla środowiska. **Ponad 99% odpadów przemysłowych jest wywożonych i przetwarzanych poza Poznaniem**, gdzie są poddawane procesom odzysku (materiałowego lub energetycznego) lub unieszkodliwieniu.

Projekty promocyjne i inicjatywy proekologiczne

Działania promocyjne dotyczące ekologii, zrealizowane w 2022 r. obejmowały m.in.:

- **wortal „Środowisko”** (www.poznan.pl/wos) będący częścią oficjalnego portalu Miasta Poznania; w ramach wortalu funkcjonowały strony tematyczne związane z działaniami Miasta w zakresie ochrony środowiska oraz prowadzonymi projektami, m.in. dotyczące ekoprognoz czy programu pn. KAWKA BIS;
- **wortal „Wszystko o odpadach”** (www.poznan.pl/odpady) – uruchomiony w 2021 r. wortal prezentował w jednym miejscu informacje dotyczące: deklaracji za odpady i opłat, harmonogramu odbioru odpadów, zasad selektywnej zbiórki odpadów, funkcjonowania PSZOK-ów i MPSZOK-ów oraz działań edukacyjnych;
- **aplikację „Smart City Poznań”**, która umożliwiała zgłaszanie nieprawidłowości w zakresie czystości w mieście; poszczególne zgłoszenia były na bieżąco monitorowane, a ich status uaktualniany;
- **akcję „Wiosenne Porządki”** – wzięło w niej udział 86 zorganizowanych grup wolontariuszy, w tym m.in. 23 rady osiedla oraz ok. 40 placówek oświatowych; łącznie zebrano ponad 45 ton odpadów;
- **akcję „Sprzątanie świata”** – w działaniach udział wzięły łącznie 92 grupy wolontariuszy, w tym m.in. 14 rad osiedli, 48 placówek oświatowych; zebranych zostało blisko 17,5 ton odpadów;
- **Akademię „Zielony Poznań”** – w zielonych, plenerowych warsztatach wzięło udział 300 osób;

- **ekrany LCD na przystankach, wyświetlające aktualne komunikaty** na temat jakości powietrza w mieście;
- **program pn. „Woda kranówka zdrowa stylówka”** – działania prowadzone przez Aquanet S.A., zachęcające do picia wody kranowej;
- **organizację konferencji pn. „Klimat i środowisko” oraz debaty pn. „Powietrze z klimatem”;**
- **„Zielony Serwis Poznania”** – kolejne odcinki cyklu programów telewizyjnych o ekologii w telewizji WTK.

Miasto prowadziło działania informacyjne związane z funkcjonowaniem systemu odbioru odpadów komunalnych oraz składaniem deklaracji odbioru odpadów komunalnych.

Realizowane były również działania edukacyjne o charakterze ciągłym, w tym: spotkania, pogadanki, ekoлекcje, warsztaty ekologiczne i konkursy na temat segregacji odpadów, zasad postępowania z odpadami komunalnymi, oszczędnego gospodarowania wodą.

Kontynuowano prace nad uzupełnianiem **Cyfrowej bazy danych o zieleni Poznania** dostępnej w Systemie Informacji Przestrzennej (SIP).

W 2022 r. zakończono międzynarodowy projekt pn. CONNECTING Nature w ramach Programu Ramowego Horyzont 2020. Głównym założeniem projektu było promowanie i integrowanie w mieście rozwiązań opartych na przyrodzie (Nature-based Solutions, NbS), których wdrażanie wspierało również ideę realizowanej w Poznaniu zielonej rewitalizacji. Działania obejmowały współpracę na poziomie partnerstwa międzynarodowego (działania o charakterze badawczym, promocyjnym, spotkania międzynarodowe), jak i na poziomie lokalnym partnerów (działania lokalne, wdrożeniowo-badawcze).

Kontynuowano projekty unijne:

- **Invest 4 Nature** – projekt dotyczący stosowania w miastach rozwiązań NbS; Poznań pełnił w projekcie rolę jednego z pięciu Living Labs (żyjącego laboratorium); realizując poznański Living Lab Miasto bazowało na doświadczeniach projektów wdrażanych w ramach **projektu pn. CONNECTING Nature** takich jak: tworzenie sieci naturalnych placów zabaw, wdrażanie ekologicznych demonstratorów jako narzędzi edukacji, otwieranie niedostępnych dla szerszej grupy użytkowników terenów zielonych i tworzenie tzw. „ogrodów otwartych” (np. w przedszkolach czy ROD-ach) oraz realizacja ogrodów pływających; projekt zakończy się w 2026 r.;
- **„Health&Greenspace”** – projekt dotyczący wykorzystania terenów zielonych oraz błękitno-zielonej infrastruktury dla poprawy jakości życia w mieście i zdrowia mieszkańców; w Poznaniu w ramach projektu działała Lokalna Grupa URBACT złożona z przedstawicieli wydziałów i jednostek miejskich oraz podmiotów zewnętrznych; przez dwa lata współpracy opracowano publikację pn. **„Zielony Plan dla Poznania”** prezentującą obszary problematyczne, określającą cele strategiczne i operacyjne, identyfikującą realizowane dotychczas działania wymagające wzmocnienia dzięki współpracy, a także przedstawiającą pomysły na nowe działania.

Kontynuowano działania grup zakupowych:

- **energii elektrycznej** – w 2022 r. grupa liczyła 55 uczestników; łączny wolumen zakupionej energii wynosił ponad 192 000 MWh, z czego 44 000 MWh odpowiadało zapotrzebowaniu Miasta Poznania, a 110 000 MWh miejskich jednostek organizacyjnych;
- **gazu** – w 2022 r. całkowita wartość umów wyniosła ponad 22 mln zł, z czego wartość umowy dla odbiorców wrażliwych to 13 mln zł, dla pozostałych 9 mln zł; łączny wolumen zakupionego paliwa gazowego dla 2023 r. wynosił 51 421 MWh.

W grudniu 2022 r. Zarządzeniem nr 1042/2022/P Prezydenta Miasta Poznania został powołany Zespół Projektowy „**Poznań z energią**”, który w ramach interdyscyplinarnej współpracy realizuje działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej budynków i obiektów miejskich, likwidacji niskiej emisji, propagowania odnawialnych źródeł energii.

Miasto Poznań podpisało ze spółkami: Veolia Poznań Energia S.A. i Aquanet S.A. porozumienie dotyczące współpracy w zakresie oceny możliwości **wykorzystania potencjału ciepła odpadowego**, ze szczególnym uwzględnieniem potencjału odzysku ciepła ze ścieków komunalnych z Centralnej i Lewobrzeżnej Oczyszczalni Ścieków na potrzeby miejskiej sieci ciepłowniczej, co pozwoli na wyprodukowanie ponad 800 000 GJ energii elektrycznej rocznie i uniknięcie ponad 90 tys. ton emisji CO₂.

Infrastruktura techniczna

Zużycie wody z wodociągów miejskich w 2022 r. wyniosło 32,5 mln m³ (rok wcześniej 31,1 mln m³), w tym 23,2 mln m³ zużyły gospodarstwa domowe. Jakość wody dostarczanej przez system wodociągowy spółki Aquanet S.A. była po uzdatnieniu dobra i nie odbiegała od obowiązujących norm. Wszystkie ścieki były oczyszczane mechanicznie i biologicznie w dwóch podstawowych dla Poznania oczyszczalniach: Centralnej Oczyszczalni Ścieków w Koziegłowach oraz Lewobrzeżnej Oczyszczalni Ścieków przy ul. Serbskiej. Łączna ilość ścieków oczyszczonych przez poznańskie oczyszczalnie wyniosła 48,4 tys. m³/rok.

W 2022 r. spółka Aquanet S.A. kontynuowała realizację projektu pn. „**Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej dla ochrony zasobów wodnych w Poznaniu i okolicach**” – etap VI, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Głównym celem projektu było przyłączenie do sieci kanalizacyjnej 14,2 tys. odbiorców. Do końca 2022 r. spółka zrealizowała 78% projektu, który ma być zakończony w 2023 r. W ramach prac inwestycyjno-remontowych realizowano m.in.: odbudowę i modernizację stawów infiltracyjnych na ujęciu „Dębina”, modernizację stacji uzdatniania wody przy ul. Wiśniowej, modernizację Kolektora Prawobrzeżnego I. Łączne nakłady inwestycyjne i remontowe spółki Aquanet S.A. w 2022 r. wyniosły 160,7 mln zł. Spółka wyprodukowała 22,065 MWh energii ze źródeł odnawialnych.

W ramach inicjatyw lokalnych mieszkańcy przy udziale Miasta realizowali zadanie publiczne w zakresie budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w kilku lokalnych ulicach miasta o zabudowie jednorodzinnej. W wyniku współpracy powstało ok. 500 m sieci kanalizacji sanitarnej i 725 m sieci wodociągowej, co poprawiło komfort życia

mieszkańców. Łączne nakłady na inwestycje wyniosły ponad 2 mln zł, z czego Miasto sfinansowało 75%.

W 2021 r. (najnowsze dane GUS-u) **do sieci elektrycznej podłączonych było 283,8 tys. poznańskich gospodarstw domowych**, czyli o 4,4 tys. więcej niż rok wcześniej. Roczne zużycie energii elektrycznej dla gospodarstw domowych zmniejszyło się o 8 GWh, osiągając poziom **484,3 GWh**. W 2022 r. Enea Operator sp. z o.o. kontynuowała w Poznaniu budowę 109 ogólnodostępnych **stacji ładowania pojazdów elektrycznych**, zainstalowanych w 55 lokalizacjach. Trwały także prace nad projektem pn. „**Budowa elektroenergetycznej sieci inteligentnej na terenie miasta Poznania**”.

Dostęp do sieci ciepłowniczej na terenie Poznania zapewniała spółka Veolia Energia Poznań S.A. należąca do francuskiej grupy kapitałowej Veolia Environment (udziały w spółce posiada także Miasto Poznań). Na koniec 2022 r. długość sieci ciepłowniczej wynosiła **606,2 km** i wzrosła w ciągu roku o 24,9 km. W 2022 r. spółka wyprodukowała **7023 GJ energii cieplnej**, tj. o 838 GJ mniej niż rok wcześniej. W 2022 r. spółka uruchomiła nowoczesną **gazową kotłownię przy ul. Kopanina**, która będzie produkowała ciepło w okresach największego zapotrzebowania, podnosząc bezpieczeństwo dostaw energii cieplnej dla odbiorców w tym rejonie miasta. Prowadzono także prace modernizacyjne w Elektrociepłowni Karolin.

W 2021 r. (najnowsze dane GUS-u) **długość sieci gazowej wyniosła 1336 km**, czyli o 17,4 km więcej niż rok wcześniej. Sieć gazowa posiadała 44,2 tys. przyłączy oraz **190,9 tys. odbiorców**, zużywających rocznie 1163 GWh gazu. Do miejskiej sieci gazowej podłączonych było 81,4% odbiorców mieszkających w Poznaniu.

03 ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Sposoby zagospodarowania i warunki zabudowy

Na koniec 2022 r. liczba obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych po 1994 r. wynosiła 310 dokumentów planistycznych obejmujących obszar 13,7 tys. ha (52,46 % powierzchni łącznej miasta). W trakcie opracowania pozostawało 141 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących powierzchnię 6 tys. ha (22,93 % powierzchni ogólnej).

W 2022 r. Rada Miasta Poznania (RMP) podjęła uchwały o przystąpieniu do opracowania **5 nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego** o łącznej powierzchni 237,26 ha (0,9% powierzchni miasta).

Rozpoczęto prace planistyczne dla: obszaru „Osiedle Stefana Batorego – część północna”, „Umultowo Wschód – rejon ulicy Jasne Błonie”, w rejonie ulic Romana Maya i Starołęckiej, „Rejon ulicy Janikowskiej” i „Rejon Cmentarza Górczyńskiego”.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone i będące w opracowaniu na koniec 2022 r. obejmowały 73,7% powierzchni miasta.

W 2022 r. uchwalono 12 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp):

- mpzp „Strzeszyn Północ” – część D;
- mpzp dla obszaru w rejonie ulic Naramowicka;
- mpzp obszaru „Morasko – Radojewo – Umultowo” dla terenu w rejonie ulic Morasko i F. Jaśkowiaka
- mpzp „REJON ULICY WYSOKIEJ”;
- mpzp „W rejonie ulic Krzywoustego i Rudzkiej”;
- mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C;
- mpzp „Osiedle Kwiatowe” – część B;
- mpzp w rejonie ulicy Jasna Rola – część A;
- mpzp „Rejon ulic Szelągowskiej i Wilczak”;
- mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelpińskiej”;
- mpzp dla terenu w rejonie ulicy Sióstr Misjonarek;
- mpzp „Rejon Stadionu Miejskiego” – część A.

Aktualność Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (SUIKZP) będącego podstawowym dokumentem kreującym politykę przestrzenną miasta, a także planów miejscowych podlega okresowej ocenie. W 2022 r. rozpoczęto prace nad kolejną analizą ustaleń planistycznych. Przeprowadzono 15 konsultacji społecznych i 9 wyłożeń do publicznego wglądu dotyczących projektów mpzp.

W 2022 r. Miejska Pracownia Urbanistyczna (MPU) utworzyła kompletny Zbiór Aktów Planowania Przestrzennego, który stanowi zbiór danych przestrzennych w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. z 2021 r. poz. 214).

Zarząd Województwa Wielkopolskiego, realizując zapisy art. 38 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przedstawił RMP do zaopiniowania projekt „Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego”. W Uchwale Nr LXVIII/1237/VIII/2022 w dniu 6 lipca 2022 r. RMP zgłosiła zastrzeżenia i uwagi do projektu wraz ze stanowiskiem Prezydenta Miasta Poznania, w którym wskazano, że wprowadzenie Audytu krajobrazowego w proponowanym przez władze wojewódzkie kształcie będzie istotnym ograniczeniem dla prowadzenia polityki przestrzennej miasta.

Ruch budowlany

Do Urzędu Miasta Poznania wpłynęło w 2022 r. 31,3 tys. pism, spraw i wniosków z zakresu administracji architektoniczno-budowlanej.

Wydano 2921 pozytywnych decyzji oraz przyjęto 1644 zgłoszenia robót budowlanych. Wpłynęły 993 wnioski dotyczące wydania warunków zabudowy.

W 2022 r. wydano 817 pozytywnych decyzji o zasadności planowanej inwestycji, pozwalających inwestorowi na rozpoczęcie prac nad projektem architektoniczno-budowlanym. Ponad połowa wydanych decyzji dotyczyła budownictwa jednorodzinnego i wielorodzinnego (495 decyzji). Część wydanych decyzji dotyczyła również budowy obiektów handlowych i usługowych (82 decyzje), kultury i sztuki (45 decyzji), przemysłu (40 decyzji). W 2022 r. wpłynęło 236 wniosków o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego. Wydano 169 pozytywnych decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego, w tym 91% dotyczyła budowy urządzeń infrastruktury technicznej. Najwięcej spraw dotyczyło uzyskania decyzji pozwolenia na budowę. Wpłynęło ogółem 1836 wniosków i dokumentacji. Wydano 1362 decyzje pozytywne, w tym w oparciu o wydane wcześniej decyzje o warunkach zabudowy – 322 decyzje oraz 426 decyzji na podstawie uchwalonego mpzp. Ponad 30% wydanych decyzji pozwolenia na budowę dotyczyło budownictwa mieszkaniowego.

W 2022 r. nastąpił spadek o 20% zarówno złożonych wniosków o wydanie pozwolenia na budowę, jaki i samych wydanych decyzji w tym zakresie.

W 2022 r. wpłynęło 2230 wniosków o wydanie opinii urbanistycznej dotyczącej zagospodarowania terenu pod określone inwestycje.

W 2022 r. zakończono budowę 109 obiektów przemysłowych, magazynowych, garażowych, użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego (spadek o 63% w stosunku do 2021 r.). Zakończono budowę 41 inwestycji drogowych (spadek o 40%). Rozpoczęto budowę 80 inwestycji drogowych (wzrost o 3%). W 2022 r. zakończono budowę 230 obiektów sieci uzbrojenia terenu w sieci gazowe, elektroenergetyczne, wodociągowe, kanalizacyjne, telekomunikacyjne i ciepłne (spadek o 20%), oddano do użytkowania 131 sieci (spadek o 37%). Rozpoczęto budowę 244 sieci elektroenergetycznych i wodociągowych (o 2% mniej niż w 2021 r.).

W 2022 r. przeprowadzono ogółem 909 kontroli, w tym m.in. 559 oględzin obiektów budowlanych, 139 kontroli poprawności prowadzenia robót budowlanych i 99 kontroli utrzymania w odpowiednim stanie technicznym obiektów budowlanych. W zakresie Orzecznictwa Administracyjnego przeprowadzono 204 kontrole problemowe, przede wszystkim kontrole tablic i urządzeń reklamowych (182).

W ramach konkursu ofert na najem nieruchomości zostało zawartych 9 umów na dzierżawę terenu w sąsiedztwie rzeki Warty.

W 2022 r. przeprowadzono łącznie 46 przetargów na sprzedaż nieruchomości, z których 29 zakończyło się wynikiem pozytywnym.

Na koniec I kwartału 2023 r. obowiązywało 6122 umów najmu/dzierżawy gruntów miejskich o łącznej powierzchni 659 ha.

Estetyka miasta

W ramach działań na rzecz zapewniania ładu przestrzennego, porządku i estetyki miasta w 2022 r. wydano m.in.: 359 opinii w zakresie estetyki, w tym sezonowych ogródków gastronomicznych, wydarzeń artystycznych i kulturalnych, realizacji murali oraz innych form tymczasowego wyposażenia przestrzeni publicznej, a także 54 opinie w zakresie dostępności przestrzeni publicznej. Ponadto wydano 70 opinii w zakresie tymczasowego zagospodarowania przestrzeni publicznej (wystawy, imprezy, stoiska handlowe, stragany z pamiątkami) oraz 427 opinii w zakresie projektów zagospodarowania pasów drogowych ulic, w tym elementów ich wyposażenia, estetyki oraz dostępności przestrzeni publicznej.

W 2022 r. trwały prace nad Uchwałą w sprawie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń na terenie Poznania (tzw. „uchwała krajobrazowa”, która została uchwalona przez Radę Miasta Poznania w dniu 24.01.2023 r.). Natomiast 27.02.2023 r. Wojewoda Wielkopolski wydał rozstrzygnięcie nadzorcze o nieważności Uchwały z uwagi na jej sprzeczność z prawem.

04 REWITALIZACJA

Śródmieście

W 2022 r. kontynuowano wdrażanie „**Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Poznania**” (**GPR**), który określa kierunki działań rewitalizacyjnych i umożliwia składanie wniosków o środki unijne. Największym projektem realizowanym w ramach GPR jest **Program Centrum** (etap I i II) o wartości 434 mln zł (w tym dofinansowanie unijne wynosi 118 mln zł).

W ramach etapu I w 2022 r. trwała rozbudowa ul. Święty Marcin na odcinku pomiędzy ul. Ratajczaka i Al. Marcinkowskiego, wraz z przebudową fragmentu Al. Marcinkowskiego, a także kontynuowana była rozbudowa fragmentu ulicy Święty Marcin na odcinku od mostu Uniwersyteckiego do ul. Gwarnej. Dodatkowo rozpoczęto rozbudowę drogi wzdłuż pl. Wolności i przebudowę ul. 27 Grudnia, ul. Kantaka oraz ul. Gwarnej. Oprócz prac drogowych i związanych z torowiskami tramwajowymi, realizowano także prace na sieci wodno-kanalizacyjnej, gazowej, a także realizowano nasadzenia drzew i krzewów.

Dla etapu II trwała procedura aneksowania umowy o Dofinansowanie z Centrum Unijnych Projektów Transportowych w związku z fazowaniem projektu. Faza I obejmować będzie odcinek ul. Ratajczaka od ul. 27 Grudnia do skrzyżowania z ul. Święty Marcin. Natomiast Faza II będzie obejmowała ul. Ratajczaka od ul. Święty Marcin do skrzyżowania Matyi/Wierzbicice i zostanie rozliczona do 2027 r. (w perspektywie finansowej na lata 2021–2027). W 2022 r. rozpoczęto realizację przebudowy ul. Ratajczaka na odcinku od ul. 27 Grudnia do ul. Święty Marcin oraz skrzyżowania ul. Święty Marcin i Ratajczaka.

W 2022 r. zakończono:

- **rewitalizację pl. Kolegiackiego** – prowadzono m.in.: montaż okładzin kamiennych cokołów ekspozycji i fontanny, montaż siedzisk, koszy, oświetlenia LED, a także nasadzenia zieleni; wykonano prace techniczne, m.in. instalacje elektryczne oraz montaż urządzeń fontanny; dodatkowo wykonano element rzeźbiarski **Zegara Historii** oraz zamontowano obelisk; wykonano prace, które umożliwiły oglądanie ekspozycji relikwii archeologicznych; celem projektu było ożywienie społeczne, kulturalne i gospodarcze tej części miasta, poprzez poprawę jakości przestrzeni publicznej; pl. Kolegiacki po zakończeniu przebudowy stał się placem publicznym i strefą ruchu pieszego – zniknęły bariery, które dzieliły tę przestrzeń na kilka części; **wartość projektu to 47 mln zł**;
- **przebudowę rynku Łazarskiego** – roboty obejmowały odnowienie infrastruktury podziemnej, infrastruktury drogowej, ułożenie nawierzchni placu i skweru (w tym terenu rekreacyjnego oraz schodów pomiędzy targowiskiem i skwerem), nasadzenia zieleni; wykonano zadaszenie targowiska oraz elementy jego wyposażenia, a także wyposażenie przestrzeni w małą architekturę, oświetlenie, fontannę; celem

projektu była rewitalizacja centralnej przestrzeni publicznej osiedla Święty Łazarz oraz przebudowa układu drogowego wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego – w rezultacie powstał reprezentacyjny plac miejski z funkcją handlową, otoczony miejską zabudową pierzejową, na którym przestrzeń publiczna może elastycznie dostosowywać się do potrzeb organizacji imprez artystycznych/kulturalnych oraz stanowić przestrzeń codziennej rekreacji dla mieszkańców; wartość projektu wyniosła **47,4 mln zł**; rynek Łazarski otrzymał w 2022 r. nagrodę za Najlepiej Zagospodarowaną Przestrzeń Publiczną przyznaną przez Towarzystwo Urbanistów Polskich.

Kontynuowano rewaloryzację płyty Starego Rynku wraz z przekształceniem fragmentu bloku śródrynkowego (ul. Jana Baptysty Quadro) w pasaż kultury. W 2022 r. zakończono projektowanie płyty Starego Rynku i uliczek przyległych, prowadzono wymianę sieci podziemnych i montaż zbiorników retencyjnych, prace budowlane w budynku Galerii Miejskiej Arsenał.

Pracom budowlanym towarzyszyły badania archeologiczne. W listopadzie zorganizowano kolejne spotkanie konsultacyjno-informacyjne z właścicielami sąsiadujących z Rynkiem nieruchomości oraz z przedstawicielami branży restauracyjnej, hotelarskiej i turystycznej. Planowane zakończenie projektu to koniec 2023 r.

W ramach działań rewitalizacyjnych realizowane były także działania związane z rozwojem zieleni miejskiej, m.in.:

- **program tworzenia lokalnych skwerów z elementami małej retencji w śródmieściu pn. „Zasadzka na Fyrtle”**, realizowany na zaniedbanych i zdegradowanych terenach, które po przeprowadzonej rewaloryzacji mają służyć mieszkańcom, tworząc miejsca spotkań, rekreacji i wypoczynku; w 2022 r. działaniami zostały objęte tereny: w obrębie ul. Łukaszewicza i ul. Dmowskiego, przy ul. Jeżyckiej, ul. Świętego Wawrzyńca oraz przy ul. Norwida;
- **zakładanie parków kieszonkowych** w gęstej zabudowie miasta – utworzone zostały parki kieszonkowe na Wildzie oraz na Jeżycach;
- **nowe nasadzenia drzew w centrum miasta** w ramach prac rewitalizacyjnych z akcją **odbrukowania** śródmiejskich ulic znajdujących się w ścisłej zabudowie i w przestrzeni nieużytkowanej przez uczestników ruchu, z przeznaczeniem pod zielenią; w 2022 r. nowe drzewa pojawiły się m.in. na ul. Długiej, Karwowskiego i Główniej.

W celu polepszenia jakości przestrzeni publicznej realizowano m.in. także następujące przedsięwzięcia:

- **akcja choinkowa** – akcją przekazania 400 świątecznych drzewek ozdobionych lampkami i gwiazdką z logotypem Poznania objęto ulice w Śródmieściu; choinki ozdobiły także pl. Kolegiacki, pl. Bernardyński oraz rynek Łazarski i Jeżycki w ramach jarmarków świątecznych;

- **iluminacje świąteczne** – ze względu na wysokie koszty energii, wystąpiła konieczność ograniczenia zakresu i czasu ekspozycji iluminacji świątecznych, w związku z tym iluminacje oświetliły tylko Betlejem Poznańskie odbywające się na pl. Wolności, pl. Kolegiackim oraz rynku Łazarskim; choinki zamontowano na poznańskich rynkach handlowych (Bernardyńskim, Jeżyckim, Wildeckim oraz Wielkopolskim), natomiast iluminacje nastupowe pojawiły się na ul. Święty Marcin, a element iluminacji świątecznej na skwerze przy ul. Głównej;
- **program pn. „Przyjazne podwórko”** obejmujący zagospodarowanie podwórek komunalnych; zagospodarowano 6 podwórek przy ul.: Królowej Jadwigi, Przybyszewskiego, Kazimierza Wielkiego, Kosińskiego/Prądyńskiego, Garbary/Grobla oraz 3 Maja.

W 2022 r. Miasto podejmowało działania obejmujące integrację i aktywizację społeczną wokół procesu rewitalizacji, m.in. zorganizowano:

- **„Odmień swoje podwórko”** – akcja, której celem była aktywizacja i integracja mieszkańców wokół procesu poprawy jakości życia w mieście poprzez zazielenianie, ożywanie i zagospodarowanie ich najbliższych przestrzeni; w ramach 13. edycji programu, do udziału w przedsięwzięciu zakwalifikowanych zostało 7 podwórek zlokalizowanych przy: ul. Konarskiego, ul. Ratajczaka, ul. Mielżyńskiego, pl. Cyryla Ratajskiego, ul. Nowowiejskiego, ul. Wawrzyniaka oraz ul. Rynek Łazarski;
- **„Lato na Madalinie 2022”** – od czerwca do września (przez 63 dni), w dawnej zajezdni tramwajowej na Wildzie przy ul. Madalińskiego odbywał się cykl weekendowych imprez kulturalnych, sportowych i społecznych;
- **„Betlejem Poznańskie”** – w ramach którego zorganizowano w przestrzeni rynku Łazarskiego oraz pl. Kolegiackiego wydarzenia dla mieszkańców, w tym m.in. coroczną akcję Zamigaj kolędę „Cicha noc”, sesję zdjęciową z „Tęczowymi Seniorkami”, artystyczne podwieczorki czwartkowe, spektakle, koncerty, warsztaty;
- **„Łazarskie Lato 2022”** – w lipcu i sierpniu odbył się cykl wydarzeń o charakterze kulturalnym, edukacyjnym i sportowo-rekreacyjnym w tymczasowej strefie letniej zorganizowanej w zrewitalizowanej przestrzeni rynku Łazarskiego i skweru im. Kazimierza Nowaka; w ramach „Łazarskiego Lata” odbywały się m.in. koncerty, przedstawienia, animacje i pokazy artystyczne, potańcówki oraz warsztaty tematyczne;
- **VII Jarmark Świąteczny na Wildzie** – w ramach lokalnego jarmarku świątecznego, który odbył się na pl. Marii Skłodowskiej-Curie, zorganizowano występy teatralne dla dzieci, koncerty (w tym lokalnych chórów) i pokazy ognia; w ramach Jarmarku można było zakupić wyroby lokalnych rękodzielników i wystawców oraz wildeckiej gastronomii;
- **„Rynek Jeżyckich Rozmaitości”** – w grudniu odbył się jarmark świąteczny na rynku Jeżyckim; w wydarzeniu wzięło udział 80 wystawców, w tym 18 lokalnych restauratorów oraz miały miejsce 3 koncerty, teatr i warsztaty dla dzieci, pokaz ogniowy i animacje;
- **Fyrtel Garbary „Dzień gier planszowych na Bernardynach” i „Ocieplamy Garbary”** – odbyły się działania społeczne i kulturalne integrujące społeczność Fyrtla Garbary, w tym turniej oraz warsztaty z gier planszowych dla śródmiejskich szkół podstawowych i średnich, koncert i spektakl teatralny dla młodszych dzieci, cykl

warsztatów okoloświątecznych zakończony festynem i kiermaszem świątecznym na pl. Bernardyńskim;

- **X Dni Twierdzy Poznań**, w ramach których udostępniono do zwiedzania forty, schrony i atrakcje związane z historią Poznania; w programie 10. edycji znalazło się ponad 30 propozycji; udostępniono także zwiedzającym pomieszczenia **Kaponiery Kolejowej**;
- **debaty publiczne** o mieście, m.in. VI Forum Rozwoju Miast;
- **inne stałe wydarzenia kulturalne na terenie Śródmieścia**, np.: Festiwal Rzeźby Lodowej, przechadzki z cyklu „Kino, kawiarnia i spacer”, „Majówka na Bernardynach”, wigilie, Targ Śródecki, „Złota Niedziela” na rynku Łazarskim, Piknik na pl. Kolegiackim; Dni Świętomarcińskie, Jarmark Świąteczny, Dni Łazarza.

Miasto kontynuowało działania w ramach współpracy międzysektorowej na Łazarzu, realizując projekt **Inkubatora Kultury Pireus** – prowadzono liczne działania z zakresu rozwijania działalności kulturalnej, gospodarczej oraz partycypacji społecznej.

W centrum miasta sukcesywnie wprowadzane były **zmiany w zakresie rozwiązań transportowych**, w tym wyłączenia sygnalizacji świetlanych, które sprzyjają optymalizacji ruchu oraz bezpieczeństwu pieszych i rowerzystów i uruchamiane były nowe odcinki dróg rowerowych czy przystanki wiedeńskie. Miasto Poznań finansowało system **Poznańskiego Roweru Miejskiego (PRM)**, który w 2022 r. obejmował łącznie 186 stacji z 1,8 tys. rowerów. W mieście funkcjonowały **4 parkingi P&R**, których celem było zachęcenie do poruszania się transportem publicznym oraz zmniejszenie liczby samochodów wjeżdżających do Śródmieścia. Poznański system P&R oferował łącznie 337 miejsc postojowych. Miasto zachęcało prywatne firmy do uruchomienia ekologicznej usługi **car-sharingu**.

Tereny nadwarciańskie

W sezonie 2022 r. nad Wartą funkcjonowały 4 plaże miejskie: Wilda, Rataje, Chwaliszewo i Szeląg. Na terenie plaż oraz innych zorganizowanych nadrzecznych miejsc do relaksu odbywały się imprezy edukacyjne, proekologiczne i kulturalne, np. cykl kulturalno-przyrodniczy pn. „Rzeka Żywa”. Po Warcie kursował tramwaj wodny, a na jej brzegach funkcjonowały także strefy biwakowe, tymczasowa przystań jachtowa, wypożyczalnia motorówek i kajaków w Starym Porcie.

W 2022 r. zakończono realizację projektów:

- **„Rewitalizacja ubezpieczeń betonowych brzegów rzeki Warty na odcinku od mostu Przemysła I do rozwidlenia rzeki Warty w Poznaniu”**, w partnerstwie z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu; prace objęły wymianę umocnień na odcinku 2,5 km oraz remont istniejących schodów, slipów, tarasów oraz wylotów kanalizacyjnych, a także wykonanie ścieżki szutrowej wzdłuż linii brzegowej po obu stronach rzeki; celem projektu było zabezpieczenie brzegów rzeki przed erozją; z obecnego ekosystemu zostały wyeliminowane płyty betonowe, które ograniczały wchłanianie wody do gruntu; działanie to miało na celu uelastycznienie brzegów rzeki oraz zwiększenie jej

retencji; w rezultacie podjętych działań na wskazanym odcinku rzeki nastąpi wzrost objętości retencjonowanej wody o 255 tys. m³; wartość projektu wynosi 21,7 mln zł, w tym dofinansowanie unijne 18,5 mln zł;

- **„Budowa Wartostrady pieszo-rowerowej” – ciągu pieszo-rowerowego** przebiegającego po obu stronach rzeki Warty, od mostu Lecha na północy, do mostu Przemysła I na południu; w 2022 r. zakończyły się prace nad ostatnim odcinkiem biegnącym wzdłuż Parku nad Wartą pomiędzy mostem Królowej Jadwigi a mostem Przemysła I; przeprowadzono prace związane z budową nawierzchni ścieżki pieszo-rowerowej, montażem oświetlenia i monitoringu wzdłuż ścieżki oraz montażem małej architektury; łączna wartość projektu wyniosła 28 mln zł, a kwota dofinansowania to 20,6 mln zł.

W ramach projektu pn. „Brama otwarta na rzekę – edukacja ekologiczna na terenach nadrzecznych w Poznaniu”, w okolicach Bramy Poznania powstał Eksperymentalny Ogród Dziedzictwa, Edukacyjna Ścieżka Ekologiczna. Częściowo ukończono edukacyjną stronę internetową projektu. W trakcie realizacji znajdował się Rzeczny Ogród Ekoedukacji.

Trwały prace związane z planami budowy tzw. **mostów Berdychowskich** przez rzeki Wartę i Cybinę.

05 MIESZKALNICTWO

Zasoby mieszkaniowe

Według szacunków Urzędu Miasta Poznania **zasób mieszkaniowy Poznania na koniec 2022 r. liczył 282,8 tys. mieszkań o łącznej powierzchni 18,2 mln m².**

Przeciętna powierzchnia mieszkania wynosiła 63,2 m². Na 1000 mieszkańców przypadało 536 mieszkań, na jedno mieszkanie przypadały niecałe 2 osoby. Na 1 osobę przypadało 33,9 m² powierzchni użytkowej.

98,4% mieszkańców posiadało dostęp do sieci wodociągowej. Z sieci kanalizacyjnej korzystało 95,0% ogółu ludności. 88,1% mieszkańców korzystało z sieci centralnego ogrzewania, a 81,4% z sieci gazowej.

W 2022 r. oddano do użytkowania 5245 mieszkań (o 17,9% mniej niż przed rokiem). Do 299 zmniejszyła się liczba mieszkań oddanych w budownictwie indywidualnym (o 17,2% mniej niż przed rokiem), a w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem zmniejszyła się do 4822 mieszkań (o 14,4% mniej niż przed rokiem). Oddano łącznie 124 mieszkania komunalne (o 43,1% mniej niż przed rokiem). Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania na Nowym Mieście (2009 mieszkań, tj. 38,3%) oraz na Starym Mieście (1116 mieszkań, tj. 21,3%).

Zasób komunalny miasta liczył 12,7 tys. lokali, z tego 5,6 tys. w budynkach komunalnych oraz 7,1 tys. w budynkach wspólnot mieszkaniowych. W 2022 r. oddano do użytku **2 nowe budynki z 124 mieszkaniami** przy ul. Opolskiej. Zakończono remont i modernizację 2 budynków przy ul. Kilińskiego 4 i Kilińskiego 5, w trakcie remontu było 5 budynków przy ulicach: Dmowskiego 120/Knapowskiego 30, Szamarzewskiego 21, Pl. Bernardyński 4, Folwarczna 19, Folwarczna 20.

W latach 2024–2026 przewidywane jest oddanie do użytku około 800 mieszkań komunalnych.

W zasobie spółki z udziałem Miasta Poznania – **Poznańskiego Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o. (PTBS)** znajdowało się 3541 lokali mieszkalnych. W 386 mieszkaniach należących do PTBS-u – za które Miasto Poznań wniosło opłatę partycypacyjną, mieszkały uprawnione osoby w wieku senioralnym w ramach programu pn. „Mieszkanie dla Seniora” (203 mieszkania) oraz osoby, które ze względu na osiągnięte dochody, nie kwalifikowały się do przedłużenia umowy najmu lokalu komunalnego (183 mieszkania).

Sytuacja na rynku nieruchomości

Według danych Narodowego Banku Polskiego w 2022 r. średnie, roczne ceny transakcyjne mieszkań na rynku pierwotnym wzrosły w stosunku do 2021 r. o 22,2% i w III kwartale wyniosły 9804 zł/m² (2021 r. – 8026 zł/m²). W ofercie rynku pierwotnego znajdowało się kwartalnie ok. 5 tys. mieszkań, z czego ok. 1,1 tys. zostało sprzedanych.

Średnie roczne ceny transakcyjne mieszkań na rynku wtórnym wzrosły od 1 do 3%, osiągając poziom 8050–8230 zł/m² (2021 r. – 7870 zł/m²). Cena na rynku wtórnym była o 1200–1400 zł niższa od ceny za 1 m² na rynku pierwotnym. Popyt w ciągu roku zmalał z 923 mieszkań sprzedanych w I kwartale do 328 mieszkań w III kwartale 2022 r.

Wskaźnik szacowanej dostępności mieszkania w Poznaniu w 2022 r. zmniejszył się z 0,83 do 0,77. Oznacza to, że przeciętne wynagrodzenie miesięczne w sektorze przedsiębiorstw pozwalało na zakup 0,77 m² mieszkania.

Ważniejsze inwestycje

W 2022 r. rozpoczęto budowę 267 budynków jednorodzinnych (o 48% mniej w stosunku do 2021 r.). Nastąpił spadek liczby inwestycji w zakresie budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego, drogowych i sieci uzbrojenia terenu.

W 2022 r. wydano 7,9 tys. pozwoleń na budowę mieszkań, tj. o 14,7 % mniej niż przed rokiem oraz rozpoczęto budowę 4,2 tys. mieszkań, tj. o 38% mniej niż w 2021 r.

W 2022 r. oddano do użytku 124 lokale przy ul. Opolskiej w Poznaniu. Prowadzono postępowanie na wybór wykonawcy 3 komunalnych budynków z 130 mieszkaniami przy ul. Nadolnik.

W 2022 r. spółka PTBS rozpoczęła budowę budynków w ramach **programu pn. „POZnań i zamieszkaj”** realizowanego we współpracy z Miastem Poznań. Prace prowadzono na Strzeszynie: przy ul. J. Wiencka, ul. E. Zawackiej, ul. A. Poszwińskiego (199 mieszkań) oraz przy ul. ul. E. Zawadzkiej, ul. M. Ceglowskiej (353 mieszkań). Rozpoczęto prace koncepcyjne w zakresie inwestycji przy ul. Żelaznej (planowa budowa 411 mieszkań).

Pomoc mieszkaniowa

Rzeczowy zakres pomocy mieszkaniowej w formie najmu lokali komunalnych obejmował 12,7 tys. mieszkań przeznaczonych na wynajem, w tym 11 tys. lokali w ramach najmu na czas nieoznaczony i 1,7 tys. lokali w ramach najmu socjalnego lokali, o nieco niższym standardzie i mniejszym wyposażeniu.

W 2022 r. wpłynęło 1319 wniosków o najem mieszkania z zasobu komunalnego (419 o najem socjalny lokalu i 900 o najem lokalu mieszkalnego).

W 2022 r. wpłynęło 1319 wniosków o najem mieszkania z zasobu komunalnego.

Po rozpatrzeniu wniosków złożonych w 2022 r., do zawarcia umowy najmu:

- socjalnego lokalu uprawnionych było 198 gospodarstw domowych (116 gospodarstw domowych zostało przepisanych z lat poprzednich, 82 wnioski dopisano za 2022 r.);
- lokalu mieszkalnego na czas nieoznaczony uprawnionych było 249 gospodarstw domowych (144 przepisanych z lat poprzednich oraz 99 dopisanych).

W 2022 r. osobom uprawnionym do otrzymania lokalu na podstawie tzw. „listy prezydenckiej”, przekazano klucze do 259 mieszkań, z czego 81 wynajęto w ramach najmu socjalnego. Ponadto w 2022 r. zawarto 418 umów najmu lokali na czas nieoznaczony z innych tytułów (dostarczenie lokali zamiennych, zamiany mieszkań, wykaz lokali do remontu, ponowne umowy po spłatach zadłużeń oraz w ramach regulacji tytułów prawnych po zgonach i wyprowadzeniach dotychczasowych najemców). Na koniec 2022 r. zobowiązania Miasta w zakresie dostarczenia lokali w ramach najmu socjalnego osobom, wobec których zapadły wyroki eksmisyjne z lokali stanowiących własność prywatną, zmniejszyły się z 475 (według stanu na koniec 2021 r.) do 259 uprawnień oczekujących na realizację.

Zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Poznania od 7.10.2022 r. nowa bazowa stawka miesięcznego czynszu w mieszkaniach komunalnych została określona na poziomie 6,90 zł/m² – wcześniej stawka bazowa wynosiła 4,90zł/m².

Tabela 6. Stawki czynszu w zasobie komunalnym na 31.12.2022 r.

Stawka czynszu	Kwota w zł/m ²
Najniższa miesięczna stawka czynszu w lokalach mieszkalnych	6,90
Najwyższa miesięczna stawka czynszu w lokalach mieszkalnych	14,21
Wysokość ustalonej stawki czynszu lokalu wynajmowanego w ramach najmu socjalnego	2,45

Źródło: UMP

Z tytułu niedostarczenia lokali socjalnych dla 255 gospodarstw domowych i osób Miasto Poznań w 2022 r. wypłaciło prawie 5 mln zł odszkodowań.

Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych sp. z o.o. (ZKZL) zarządzający mieszkaniowym zasobem komunalnym – zawarł 68 porozumień w sprawie udostępnienia klientom lokali do remontu (roboty ogólnobudowlane i instalacyjne).

Nowymi beneficjentami pomocy mieszkaniowej w ramach kontynuowanego programu pn. „Mieszkanie dla Seniora” realizowanego we współpracy z PTBS sp. z o.o. **zostało 5 gospodarstw domowych** (w programie do dyspozycji Seniorów były 203 lokale).

Kontynuowano program PTBS-u pn. „Mieszkanie dla Absolwenta” (143 lokale) – w 2022 r. w związku z rotacją najemców zawarto 16 nowych umów partycypacji i najmu.

W ramach „Programu mieszkalnictwa wspomagane osób z niepełnosprawnością intelektualną z terenu miasta Poznania” z 2 mieszkań treningowych z 7 miejscami

[Powrót do spisu treści >>](#)

skorzystało łącznie 45 osób, natomiast w 1 mieszkaniu chronionym wspomagany zapewniono pomoc 6 osobom.

W ramach unijnego projektu pn. „**ROOF**” dotyczącego problematyki wsparcia mieszkaniowego dla osób w kryzysie bezdomności opracowano: Lokalny Plan Działania oraz „Moduł do monitorowania osób w kryzysie bezdomności na terenie miasta Poznania”.

W 2022 r. złożono 8205 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego, z których pozytywnie rozpatrzono 7643. Łączna kwota wypłaconych ustawowych dodatków mieszkaniowych wyniosła w 2022 r. 14,2 mln zł i była o 14,4 % wyższa w 2021 r. W ciągu roku wypłacono 43,7 tys. dodatków, większość (80%) wypłacona została mieszkańcom lokali prywatno-czynszowych i komunalnych. Pomocą objęto 7,3 tys. gospodarstw domowych, wśród których przeważały gospodarstwa jednoosobowe (39,9%), dwuosobowe (18,8%) i trzynosobowe 15,4 %). Przeciętna wysokość dodatków mieszkaniowych wyniosła 356,72 zł.

Wypłacono 29,1 tys. ryczałtów na zakup opału na ogólną kwotę 1,4 mln zł.

Osobom otrzymującym dodatek mieszkaniowy, którym przysługiwała częściowa rekompensata kosztów zakupu energii elektrycznej wypłacono zryczałtowany dodatek energetyczny na łączną kwotę 90,6 tys. zł. Zryczałtowany dodatek energetyczny wynosił w 2022 r. 15,35 zł.

Tabela 7. Środki pieniężne wypłacone w ramach pomocy mieszkaniowej

Wyszczególnienie	2021	2022
łączna kwota (w zł) wypłaconych ustawowych dodatków mieszkaniowych w tym:	13 598 017,45	15 587 427,91
łączna kwota (w zł) wypłaconych ryczałtów na zakup opału	12 403 644,69	14 208 488,57
łączna kwota (w zł) wypłat zryczałtowanego dodatku energetycznego	317 164,44	90 607,88

Źródło: Poznańskie Centrum Świadczeń

W 2022 r. o przyznanie obniżonego czynszu zwróciło się 36 lokatorów, w tym pozytywnie rozpatrzono 26 wniosków.

Działania podejmowane przez **Pełnomocniczkę Prezydenta Miasta Poznania ds. Ochrony Praw Lokatorów i Projektów Mieszkaniowych** obejmowały m.in.: udzielanie pomocy lokatorom w dochodzeniu swoich praw wynikających z umowy najmu lokalu, uczestniczenie w rozwiązywaniu konfliktów pomiędzy najemcami lokali a wynajmującymi, podejmowanie uzasadnionych interwencji w obronie praw lokatorów wspólnoty samorządowej Miasta Poznania, rozpatrywanie i analizowanie spraw związanych m.in. z: podwyżkami czynszu za najem lokalu, wyznaczeniem terminu eksmisji, a także działania edukacyjne.

[Powrót do spisu treści >>](#)

06 MOBILNOŚĆ MIEJSKA

Infrastruktura drogowa i bezpieczeństwo

W 2022 r. wdrażano Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miasta Poznania realizowany w ramach Polityki Mobilności Transportowej Miasta Poznania.

W 2022 r. długość ulic o nawierzchni twardej w Poznaniu wynosiła 944 km. Ponad 60% z nich utrzymanych było w stanie bardzo dobrym lub dobrym. **Poznańska infrastruktura drogowa obejmowała także 21 mostów i 72 wiadukty.** W mieście znajdowały się 344 sygnalizacje świetlne i 45 626 punktów oświetleniowych. **Doświetlono 18 przejść dla pieszych** w celu poprawy ich bezpieczeństwa oraz **wyremontowano ponad 60 chodników.** Długość dróg rowerowych wzrosła o 32 km i wynosiła 333,53 km (oraz dodatkowo 63,81 km alejek parkowych i chodników z dopuszczonym ruchem rowerowym). **Wyremontowano ulice o łącznej powierzchni 110 tys. m².** Prowadzone były także prace utrzymaniowe, doraźne, związane z punktowymi naprawami zniszczonej nawierzchni jezdni. Łącznie **naprawionych zostało ponad 7,8 tys. ubytków.**

Koszty bieżącego utrzymania dróg publicznych o łącznej długości 1072 km wyniosły 13,8 mln zł. Na modernizację i budowę nowych dróg Miasto wydało 256,6 mln zł.

Ważniejsze inwestycje i remonty drogowe prowadzone w 2022 r. obejmowały:

- **Program Centrum** – obejmujący zmianę torowisk i infrastruktury podziemnej a także przebudowę ulic i chodników w śródmieściu, realizowany w dwóch etapach:
 - **Program Centrum – etap I** – przebudowa torowisk tramwajowych i uspokojenie układu komunikacyjnego w ulicach: Święty Marcin, Fredry, Mielżyńskiego, 27 Grudnia, Pl. Wolności, Towarowa; całkowita wartość projektu: 304,4 mln zł, w tym dofinansowanie: 59,6 mln zł; okres realizacji inwestycji: 2014–2023;
 - **Program Centrum – etap II** – budowa trasy tramwajowej wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w ul. Ratajczaka; całkowita wartość projektu: 130,2 mln zł, w tym dofinansowanie: 59,0 mln zł; okres realizacji inwestycji: 2014–2023;
- budowę zintegrowanego węzła transportowego „Grunwaldzka” w miejscu przejazdu przez linię kolejową E20; łączne koszty na koniec 2022 r.: 123 mln zł;
- budowę ul. Świętego Wawrzyńca; łączne koszty na koniec 2022 r.: 30,3 mln zł;
- przebudowę wiaduktu w ciągu ul. Kurlandzkiej wraz z przebudową układu drogowego; łączne koszty na koniec 2022 r.: 23 mln zł;

[Powrót do spisu treści >>](#)

- budowę odwodnienia z przebudową układu drogowego dla os. Kiekrz; łączne koszty na koniec 2022 r.: 29 mln zł;
- przebudowę utwardzonych ulic krajowych, wojewódzkich i powiatowych, m.in.: ul. B. Krzywoustego na odcinku od wiaduktu nad torami do węzła autostradowego „Krzesiny” etap I (8 mln zł), ul. Głogowskiej (1,8 mln zł), ul. Murawa do ul. Lechickiej (1 mln zł), ul. Aleja Wielkopolska od nawrotki do ul. Pułaskiego (1 mln zł), ul. Bałtyckiej (1 mln zł).

W ramach działań mających na celu uspokojenie ruchu **strefa Tempo 30** została powiększona o obszar os. Grunwald Południe ograniczony ulicami: Palacza, Grunwaldzką, Jugosłowiańską, Taczanowskiego i Podchorążych. Zamontowano **7 radarowych wyświetlaczy prędkości** (łącznie 36 sztuk) oraz **radar współpracujący z sygnalizacją świetlną** na ul. Głuszyna (łącznie 6 sztuk).

Tabela 8. Wypadki i kolizje drogowe w Poznaniu

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022
Liczba kolizji drogowych	x	6 652	7 250	6 646
Liczba wypadków drogowych	940	624	477	555
Ranni w wypadkach drogowych	1 064	707	548	629
Zabici w wypadkach drogowych	15	16	14	17

Źródło: GUS

W 2022 r. liczba kolizji (czyli zdarzeń drogowych, w których nikt nie ucierpiał), spadła o 8,3% porównując do roku poprzedniego. Liczba wypadków była wyższa niż w 2021 r.

Motoryzacja i rowery

W 2022 r. w Poznaniu **zarejestrowanych było 548,2 tys. pojazdów**, z tego:

- samochodów osobowych: 431,2 tys.;
- samochodów ciężarowych: 66,3 tys.;
- motocykli: 20,7 tys.

Według GUS-u na koniec **2021 r.** (najnowsze dostępne dane) **na 1000 mieszkańców Poznania przypadało 778 samochodów osobowych** (najwięcej w Polsce, po Warszawie). W 2022 r. wydano **86 235 dowodów rejestracyjnych** – o 15 221 mniej niż w 2021 r. Było to spowodowane zmianą przepisów, w myśl których nie ma obowiązku wymiany dowodu rejestracyjnego w przypadku braku miejsca na pieczętki z badania technicznego. W 2022 r. wydano **11 590 praw jazdy**. W Poznaniu działało **60 ośrodków szkolenia kierowców i 52 stacje kontroli pojazdów**.

[Powrót do spisu treści >>](#)

Tabela 9. Liczba samochodów osobowych zarejestrowanych w Poznaniu

Liczba pojazdów	2010	2015	2020	2021	2021/2010 (%)
Ogółem	285 411	338 984	415 382	424 183	148,6
Na 1000 mieszkańców	514	625	758	778	151,5

Źródło: GUS

W celu zwiększenia bezpieczeństwa i usprawnienia ruchu drogowego oraz dostosowania infrastruktury drogowej do obowiązujących przepisów, a także uporządkowania zasad parkowania i poprawy jakości podróżowania mieszkańców, podczas prac inwestycyjno-remontowych **wprowadzono 357 nowych stałych i 1219 tymczasowych organizacji ruchu**. Miasto Poznań konsekwentnie wspierało alternatywne formy transportu, jak rower czy komunikacja publiczna.

W 2022 r. kontynuowano wdrażanie „**Strategii rozwoju elektromobilności dla miasta Poznania do roku 2035**”. Na podstawie raportu udostępnionego przez Ministerstwo Cyfryzacji z Centralnej Ewidencji Pojazdów na koniec 2022 r. w Poznaniu zarejestrowanych było **1599 samochodów osobowych o napędzie elektrycznym**, które były zwolnione z opłat za postój w **Strefie Płatnego Parkowania (SPP)**. Według danych pochodzących z Urzędu Dozoru Technicznego na dzień 31.12.2022 r. w Poznaniu funkcjonowały **73 stacje i 134 punkty ładowania pojazdów elektrycznych**. Mieszkańcy korzystali także z ok. 5,5 tys. współdzielonych pojazdów elektrycznych. Miasto spełniało wymogi ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych. **Pojazdy o napędzie elektrycznym stanowiły 37% floty znajdującej się w posiadaniu Urzędu Miasta Poznania**. Spółka z udziałem Miasta – **Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Poznaniu sp. z o.o. (MPK)** zakończyła w 2022 r. projekt pn. „Elektryfikacja wybranych linii autobusowych w Poznaniu”. W jego ramach wprowadzono do eksploatacji **37 autobusów elektrycznych i zbudowano stacje ładowania pojazdów**. Łącznie w mieście znajdowało się 79 punktów ładowania dla 58 elektrobusów.

W 2022 r. poszerzono SPP – od października płatnym parkowaniem objęte zostały ulice: Berdychowo, Piotrowo i Świętego Rocha, czyli obszar ograniczony ulicami: Wyszyńskiego, Jana Pawła II, Krzywoustego oraz korytami Warty i Cybiny. Ponadto zmienione zostały granice istniejących stref parkowania na Łazarzu i Starym Mieście. W obszar płatnego parkowania została włączona północna strona ul. Hetmańskiej, wschodnia strona ulic Reymonta i Przybyszewskiego, ul. Pułaskiego i Armii Poznań, fragmenty ul. Cichej, al. Niepodległości i rejon w sąsiedztwie dworca PKP Poznań Garbary.

Tabela 10. Miejski system parkowania

Liczba miejsc postojowych	2021	2022
Liczba miejsc postojowych w Strefie Płatnego Parkowania	12 670	14 201
Liczba miejsc postojowych na parkingach buforowych	1174	1174
Liczba miejsc postojowych w systemie Park&Ride	337	337
Łączna liczba miejskich miejsc parkingowych	14 181	15 712

Źródło: UMP

Od sierpnia 2022 r. godziny funkcjonowania SPP w Poznaniu zostały **wydłużone o 2 godziny na terenie Łazarza, Wildy, części Jeźyc oraz Śródki, Zagórza i Ostrowa Tumskiego**. Wysokość opłat w SPP nie zmieniła się. Prowadzone były przygotowania do wdrożenia e-kontroli w SPP w 2023 r.

Funkcjonowanie SPP uzupełniało **9 parkingów buforowych na obrzeżach strefy i parkingi Park & Ride (P&R) przy ciągach komunikacyjnych prowadzących do centrum miasta**. W 2022 r. średnia zajętość dzienna (procentowy stosunek dziennej liczby wjazdów do pojemności obiektu) parkingów P&R wynosiła odpowiednio: 58,5% przy ul. Świętego Michała, 26,7% przy ul. Szymanowskiego, 22,9% na rondzie Starołęka i 7,3% przy ul. Biskupińskiej. Do bezpłatnego pozostawienia auta na parkingach (w godzinach otwarcia) uprawniała karta PEKA, Elektroniczna Legitymacja Studencka lub Elektroniczna Legitymacja Doktorancka z ważnym biletem okresowym na strefę „A”.

W 2022 r. spółka **Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o.o.** zakończyła budowę **3-poziomowego, ogólnie dostępnego parkingu podziemnego na około 600 samochodów osobowych** wraz z placem przeznaczonym na organizację wydarzeń nad parkingiem.

W 2022 r. długość dróg rowerowych w Poznaniu wynosiła 333,53 km, czyli o 11% więcej niż rok wcześniej.

Na podstawie danych z 33 automatycznych liczników rowerowych, zainstalowanych w 26 lokalizacjach, szacuje się, że udział **ruchu rowerowego wyniósł ponad 10% wszystkich podróży po mieście**.

W 2022 r. ważniejsze inwestycje w infrastrukturę rowerową obejmowały m.in:

- budowę 8 km dróg rowerowych z infrastrukturą (wiaty i stojaki na rowery) w ramach budowy tramwaju na Naramowice;

[Powrót do spisu treści >>](#)

- budowę nowych dróg rowerowych po obu stronach ul. Krzywoustego, na odcinku od ronda Rataje do mostu Królowej Jadwigi (łącznie 1,2 km) w ramach przebudowy ronda Rataje i przyległych ulic;
- budowę drogi dla rowerów na ul. Zwierzynieckiej oraz nowego przejazdu rowerowego na rondzie Kaponiera; koszt 3,8 mln zł;
- budowę Wartostrady pieszo-rowerowej po obu stronach rzeki Warty na odcinku od mostu Lecha do mostu Przemysła – w 2022 r. zakończyły się prace nad ostatnim odcinkiem projektu (w Parku nad Wartą pomiędzy mostem Królowej Jadwigi a mostem Przemysła I); całkowita wartość projektu: 28,0 mln zł, dofinansowanie UE: 20,6 mln zł, okres realizacji: 2015–2022;
- budowę dróg rowerowych w ciągu ul. Grunwaldzkiej na odcinku od ul. Roosevelta do ronda Skubiszewskiego; koszt: 0,9 mln zł;
- przebudowę skrzyżowania ul. Hetmańskiej i ul. Jarochońskiego;
- budowę drogi rowerowej na ul. Szymanowskiego (projekt Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego – PBO), koszt: 1,5 mln zł;
- budowę brakującego odcinka drogi dla rowerów wzdłuż ul. Złotowskiej; koszt: 1,8 mln zł;
- budowę drogi rowerowej przy pętli Ogrody na ul. Dąbrowskiego;
- budowę dwukierunkowej drogi rowerowej na ul. Kórnickiej (projekt PBO); koszt: 0,8 mln zł;
- budowę drogi rowerowej na ul. Literackiej (projekt PBO); koszt 0,7 mln zł;
- montaż nowych liczników rowerowych (zwiększając ich liczbę do 33 liczników).

System Poznańskiego Roweru Miejskiego (PRM) obejmował w 2022 r. 186 stacji i 1829 rowerów (dokonano 294 816 wypożyczeń), a jego utrzymanie kosztowało 8,7 mln zł brutto. Zmniejszające się zainteresowanie użytkowników PRM, przy jednoczesnym zwiększeniu się podróży prywatnymi rowerami spowodowało, że **Miasto podjęło decyzję o likwidacji systemu i przekierowaniu środków finansowych przeznaczonych na jego utrzymanie na inwestycje w infrastrukturę**, z której skorzystają wszyscy rowerzyści.

Transport publiczny

Długość sieci transportowej transportu publicznego wynosiła:

- sieć autobusowa: 349,3 km;
- sieć tramwajowa: 62,6 km.

W 2022 r. 33,7% podróży miejskich realizowanych było przez transport publiczny.

W Poznaniu funkcjonowało **18 linii tramwajowych i 70 linii autobusowych transportu publicznego**. Mieszkańcy Poznania mogli również korzystać z autobusowych linii

[Powrót do spisu treści >>](#)

gminnych funkcjonujących na terenie Poznania. **Tabor miejski liczył 228 składów tramwajowych i 334 autobusy**, a po ulicach Poznania jeździło 78% niskopodłogowych składów tramwajowych. Wszystkie przystanki tramwajowe dostosowane były do **pojazdów niskopodłogowych**, a po ulicach Poznania jeździło **78% niskopodłogowych tramwajów i 100% niskopodłogowych autobusów**. Ponad 70% przystanków wyposażonych było we wiaty. Przybyło **51 tablic informacji pasażerskiej**, zwiększając ich liczbę do 216 sztuk. **Współczynnik punktualności** tramwajów wynosił 93%, a autobusów – 94%.

W 2022 r. MPK **wprowadziło do eksploatacji 5 autobusów MINI marki Mercus** o normie emisji spalin EURO 6. Zakup podyktowany był planowanym utworzeniem nowych linii transportu na terenie peryferyjnych rejonów Poznania o mniejszym natężeniu ruchu z wykorzystaniem infrastruktury drogowej o niższej nośności. Z eksploatacji wycofano 9 pojazdów najstarszych technologicznie o normie emisji spalin EURO 3. **Udział autobusów zeroemisyjnych** na koniec 2022 roku wyniósł **ponad 17%**. Podpisane zostały dwie umowy na zakup dla MPK:

- **25 autobusów miejskich** o napędzie elektrycznym zasilanych wodorem, marki **Solaris Urbino 12 Hydrogen** o łącznej wartości 73,3 mln zł w ramach przyznanego dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- **20 autobusów przegubowych** o napędzie konwencjonalnym, marki **Mercedes Benz Conecto G** o łącznej wartości 29,8 mln, finansowanych ze środków własnych.

Rozpoczęto naprawy główne 5 pociągów Moderus Alfa, 3 zostały zakończone, a 2 na koniec roku miały stan zaawansowania ponad 90%. W trakcie realizacji były także **naprawy główne 3 tramwajów Combino**. Zakończono również naprawę główną i odbudowę zabytkowego tramwaju Heidelberg.

Ważniejsze inwestycje prowadzone w 2022 r. obejmowały m.in. takie projekty, jak:

- **„Budowa trasy tramwajowej od pętli Wilczak do Naramowic w Poznaniu”** – całkowita wartość projektu: 307,1 mln zł; dofinansowanie UE: 109,0 mln zł; okres realizacji: 2016–2023;
- **„Korekta funkcjonowania układu komunikacyjnego w rejonie ronda Rataje”** – całkowita wartość projektu: 168,5 mln zł; dofinansowanie UE: 106,6 mln zł; okres realizacji: 2017–2023;
- **„Odnowa infrastruktury publicznego transportu zbiorowego”** – w 2022 realizowano m.in. przebudowę trasy (na odcinku Roosevelta–Słowiańska) **Poznańskiego Szybkiego Tramwaju (PST)**, modernizację trasy PST – nadzór inwestorski, prace na rondzie Starołęka, na odcinku od ul. Towarowej do ul. Święty Marcin, na Ratajach, na moście Przemysła I, na placu Wielkopolskim, w ulicach Fredry i Mielżyńskiego; całkowita wartość projektu: 275,4 mln zł; okres realizacji: 2014–2024; finansowanie ze środków budżetu Miasta;
- **„Odnowa infrastruktury publicznego transportu zbiorowego – modernizacja trasy Poznańskiego Szybkiego Tramwaju”** – całkowita wartość projektu: 40,3 mln zł; dofinansowanie UE: 11,7 mln zł; okres realizacji: 2022–2023; finansowanie ze środków Budżetu Państwa w ramach programu „Polski Ład”;

- **„Przebudowa torowisk w ulicach: Wierzbiewice i 28 Czerwca 1956 roku”** – całkowita wartość projektu: 96,5 mln zł; dofinansowanie UE: 27,3 mln zł; okres realizacji: 2016–2023;
- **„Przebudowa trasy tramwajowej: Kórnicka – os. Lecha – rondo Żegrze wraz z budową odcinka od ronda Żegrze do ul. Unii Lubelskiej”** – całkowita wartość projektu: 253,5 mln zł; dofinansowanie UE: 59,3 mln zł; okres realizacji: 2014–2023;
- **„Budowa systemu parkingów Park & Ride w Poznaniu – etap III (P&R Górczyn)”** – opracowywaniu podlega dokumentacja projektowa parkingu P&R zlokalizowanego przy ul. Zgoda na obszarze Górczyna; całkowita wartość projektu: 450 tys. zł; okres realizacji: 2021–2023.

Dla poprawy płynności ruchu **zoptymalizowano sterowanie sygnalizacji świetlnej** na rondzie Rataje i Starołęka, skrzyżowaniach ulic Al. Jana Pawła II i Baraniaka oraz Królowej Jadwigi i Półwiejskiej, na przejściu naziemnym przy ul. Matyi. **Powstały nowe odcinki buspasów** na ul. Księcia Mieszka I oraz al. Wielkopolska. Długość stałych i tymczasowych buspasów zwiększyła się do ponad 25 km.

W Poznaniu działały 324 punkty sprzedaży biletów oraz 122 biletomaty. Na koniec 2022 r. liczba wydanych kart PEKA będących nośnikiem opłat za przejazdy wyniosła 892,5 tys.

Rozpoczęto modernizację systemu PEKA polegającą na wdrażaniu rozwiązań konto-centrycznych, tzn. zmianie z systemu opartego na karcie PEKA na system opierający się na koncie użytkownika. Zniesiona została konieczność dokonywania transferu zakupionego online biletu okresowego na kartę PEKA. Podział stref biletowych oraz cennik opłat w ciągu całego roku nie uległ zmianie. Nadal funkcjonował zniżkowy **Bilet Metropolitalny** dla osób, które mieszkają i odprowadzają podatek dochodowy w Poznaniu lub w jednej z 19 jednostek samorządu terytorialnego objętych transportowym porozumieniem międzygminnym. W 2022 r. ze zniżek skorzystano 474 713 razy. Pasażerowie posiadający na karcie PEKA bilet sieciowy strefy „A” mogli korzystać z bezpłatnych przejazdów kolejowych w granicach Poznania. W listopadzie 2022 r. w pojazdach MPK **rozpoczął się montaż terminali do sprzedaży biletów za pomocą zbliżeniowych kart płatniczych**. W 2023 r. w Poznaniu uruchomiono **System OPS** (Open Payment System) umożliwiającym podróżującym zakup jednorazowego biletu czasowego lub 24-godzinnego przy użyciu zbliżeniowej karty płatniczej lub przy użyciu smartfona posiadającego tego typu funkcjonalność.

Dostępność transportowa miasta

Według danych Urzędu Transportu Kolejowego w 2021 r. (najnowsze dostępne dane) **dworzec Poznań Główny obsłużył 14,98 mln podróżnych** i był drugą w Polsce największą stacją wymiany pasażerskiej.

Z dworca korzystali przede wszystkim krajowi przewoźnicy kolejowi obsługujący połączenia regionalne i dalekobieżne: PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. (PLK), Polregio S.A. i Koleje Wielkopolskie sp. z o.o. (KW). W 2022 r. oddano do użytku dodatkowy peron o długości 417 m i rozbudowane przejście podziemne z nowym wyjściem na ul. Składową. W związku z tym zmieniona została numeracja peronów. Kontynuowano prace projektowe i kompletowanie niezbędnej dokumentacji w zakresie budowy skrzyżowań z linią kolejową nr 354 w ciągu ulic Lutyckiej i Gołęcińskiej, a także modernizację linii kolejowej E 59 na odcinku Poznań Główny–Szczecin Dąbie. Trwały prace przygotowawcze do rozpoczęcia przedsięwzięć z zakresu integracji węzłów na północnej obwodnicy towarowej Poznania z miejskim transportem zbiorowym.

W 2022 r. w ramach **Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (PKM)**, której operatorem jest spółka samorządu województwa wielkopolskiego – Koleje Wielkopolskie sp. z o.o., funkcjonowały połączenia w 8 kierunkach: Wągrowiec, Grodzisk Wielkopolski, Nowy Tomyśl, Jarocin, Gniezno, Rogoźno, Września i Kościan. Liczba pasażerów wyniosła ponad 14 mln osób. Od czerwca linia do Jarocina została skrócona i dojeżdża do Środy Wielkopolskiej. Podpisano stosowne porozumienie i umowę dotyczące uruchomienia nowej linii kolejowej do Wroniek, która zaczęła funkcjonować od 1.01.2023 r. W ramach rozwoju PKM, planowane jest uruchomienie nowych połączeń na kierunku Poznań–Śrem oraz Poznań–Międzychód. W 2022 r. zakupiono 2 nowe zespoły trakcyjne (koszt 47,5 mln zł, dofinansowanie UE 32,8 mln zł), które były wykorzystywane na liniach z Poznania do Wągrowca i Wolsztyna. Mieszkańcy Poznania mogli korzystać ze **Wspólnego Biletu Samorządowego**, który uprawniał w ciągu doby do nieograniczonej liczby przejazdów pociągami wybranych przewoźników i zniżek w wybranych instytucjach kultury (w Poznaniu w: Bramie Poznania ICHOT, Centrum Szyfrów Enigma, Teatrze Wielkim).

W 2022 r. Port Lotniczy Poznań-Ławica obsłużył łącznie 2,25 mln pasażerów, ponad 2-krotnie więcej w porównaniu do 2021 r.

Wielkość ruchu pasażerskiego w poszczególnych segmentach ruchu lotniczego wyniosła:

- **ruch regularny** – 1 563 010 pasażerów (wzrost o 135% w porównaniu z 2021 r.); połączenia lotnicze w 47 kierunkach: Warszawa, Frankfurt, Monachium, Londyn–Stansted, Londyn–Luton, Dublin, Amsterdam, Kopenhaga, Paryż–Beauvais, Budapeszt, Lwów, Zadar, Oslo–Torp, Doncaster–Sheffield, Kraków, Liverpool, Edynburg, Bristol, Alicante, Malta, Mediolan–Bergamo, Rzym–Ciampino, Sztokholm–Arlanda, Kijów–Żuliany, Amman, Bruksela–Charleroi, Billund, Odessa, Helsinki, Wenecja–Treviso, Kijów–Borispol, Manchester, Split, Burgas, Tel Aviv, Leeds/Bradford, Cork, Birmingham, Eindhoven, Corfu, Palma de Mallorca, Pula, Barcelona–Girona, Cagliari, Chania, Oslo–Gardermoen, Charków;
- **ruch czarterowy** – 685 610 pasażerów (wzrost o 78% w porównaniu z 2021 r.);
- **ruch General Aviation** – 3808 pasażerów (wzrost o 11% w porównaniu z 2021 r.).

W 2022 r. odprawiono 33 998 samolotów, z tego: 13 137 rejsowych, 4354 czarterowych i 16 507 General Aviation.

Najwięcej pasażerów korzystało z:

- połączeń regularnych do: Londynu (lotniska Stansted i Luton), Warszawy, Monachium, Dublinu, Frankfurtu;
- połączeń czarterowych do: Antalya, Hurghada, Rodos, Heraklion, Marsa Alam.

W 2022 r. zostały uruchomione nowe (lub wznowione) połączenia do: Ammanu, Brukseli–Charleroi, Cagliari, Chani, Cork, Helsinek, Krakowa, Leeds/Bradford, Palma de Mallorca, Puli, Sztokholmu, Tel Avivu.

Ważniejsze inwestycje przeprowadzone na terenie lotniska obejmowały:

- wymianę energochłonnych naświetlaczy metahalogenowych na masztach oświetleniowych płaszczyzn lotniskowych na energooszczędne naświetlacze LED wraz z niezbędnym przystosowaniem instalacji elektrycznej;
- zakup urządzenia do kontroli rentgenowskiej towarów na paletach w magazynie cargo;
- rozpoczęcie modernizacji systemu sterowania i monitoringu oświetlenia nawigacyjnego;
- utworzenie na terenie parkingu bezpłatnej strefy obsługi pasażerów przybywających na lotnisko transportem innym niż własny;
- powiększenie powierzchni parkingu P6.

07 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Stan bezpieczeństwa

W 2022 r. liczba przestępstw zwiększyła się o 4,2%. Większość przestępstw stwierdzonych w Poznaniu to przestępstwa kryminalne (86,5%). Udział przestępstw o charakterze gospodarczym wyniósł 8,4%, a przestępstwa drogowe stanowiły 1,4%. Nastąpił wzrost liczby przestępstw kryminalnych o 7,2% oraz spadek przestępstw gospodarczych o 14,4%. W 2022 r. liczba stwierdzonych przestępstw osób nieletnich wzrosła prawie dwukrotnie i wyniosła 628.

Według danych Komendy Miejskiej Policji w Poznaniu w 2022 r. stwierdzono 13,6 tys. przestępstw.

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w Poznaniu wyniósł 44,5%. W przypadku przestępstw kryminalnych wskaźnik był niższy i ukształtował się na poziomie 38,7%, podczas gdy wykrywalność sprawców przestępstw gospodarczych osiągnęła 76,8 %, a drogowych 99,1 %.

Policja na terenie miasta podjęła 78,1 tys. interwencji – nieznacznie mniej niż w 2021 r.

W 2022 r. Policja odnotowała 6,5 tys. kolizji, tj. o 9,3% mniej niż przed rokiem.

W 551 wypadkach drogowych, rannych zostało 625 osób, a 17 poniosło śmierć. W ciągu roku liczba wypadków zwiększyła się o 16,2%, a liczba rannych wzrosła o 14,7%.

Średni czas dojazdu policji do zdarzeń pilnych wyniósł 10 minut 32 sekundy, a do zdarzeń zwykłych 42 minuty 54 sekundy.

Policja otrzymała z budżetu Miasta środki finansowe w kwocie 7 mln zł na finansowanie płatnych patroli, nagród dla policjantów, zakup materiałów, bieżące wyposażenie komisariatów oraz na wydatki inwestycyjne (m.in. na budowę Laboratorium Kryminalistycznego, zakup pojazdów, radiowozów, modernizację i remont komisariatów).

Od 20 września 2016 r. do 31 grudnia 2022 r. na **Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa** na terenie Poznania zgłoszono 38 267 zagrożeń. Najczęściej nanoszonymi kategoriami zagrożeń w aglomeracji były:

- przekraczanie dozwolonej prędkości – 24 973 zagrożenia;
- nieprawidłowe parkowanie – 13 662 zagrożenia;
- spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych – 9406 zagrożeń.

W 2022 r. potwierdzono 2839 zagrożeń, a wyeliminowano 2224 zgłoszone zagrożenia.

Działania na rzecz bezpieczeństwa

W Poznaniu obowiązywał „Plan zarządzania kryzysowego dla Miasta Poznania” z procedurami reagowania kryzysowego.

Do Centrum Zarządzania Kryzysowego wpłynęło ponad 3 tys. zgłoszeń zdarzeń z zakresu bezpieczeństwa i sytuacji niebezpiecznych w mieście.

Zgłoszenia dotyczyły m.in. pojawienia się dzikich zwierząt w przestrzeni miasta (ponad 0,6 tys. zgłoszeń), zgromadzeń (ponad 0,5 tys. zgłoszeń), ostrzeżeń meteorologicznych (blisko 0,2 tys. zgłoszeń), cyberbezpieczeństwa, imprez masowych i zgromadzeń, awarii.

W 2022 r. odbyło się 61 posiedzeń Zespołu Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania dotyczących konfliktu zbrojnego w Ukrainie i jego wpływu na funkcjonowanie miasta oraz 4 posiedzenia dotyczące zagrożeń w dostawach energii i paliw.

Straż Miejska Miasta Poznania (SMMP) przyjęła do realizacji 73,5 tys. zgłoszeń (4% mniej niż w 2021 r.), najwięcej w formie głosowej (36,5 tys.) i elektronicznej (24,8 tys.). Większość zgłoszeń dotyczyła ruchu drogowego (58%).

Strażnicy SMMP w czasie rutynowych działań, m.in.:

- ukarali mandatami 53,6 tys. osób na łączną kwotę 6,3 mln zł;
- skierowali 3,4 tys. wniosków o ukaranie do sądu;
- wylegitymowali 61,5 tys. osób w związku z popełnionymi wykroczeniami;
- przewieźli 961 osób, które znajdowały się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu, albo zagrażających życiu lub zdrowiu innych osób do Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych, placówki medycznej, placówki opiekuńczej lub miejsca zamieszkania;
- wydali 6,5 tys. zaleceń odpowiedzialnym podmiotom w zakresie zaniedbań wymagających podjęcia działań (dotyczących m.in. utrzymania czystości i porządku, zniszczeń i awarii urządzeń infrastruktury miejskiej oraz bezpieczeństwa komunikacyjnego i architektonicznego);
- podejmowali działania pomocowe wobec osób w kryzysie bezdomności;
- podejmowali działania w zakresie porządku w ruchu drogowym – założono 13,6 tys. blokad na koła pojazdów, nałożono 42,2 tys. mandatów karnych, zastosowano 5,4 tys. pouczeń oraz skierowano 3,2 tys. wniosków o ukaranie do sądu;
- kontrolowali punkty i stanowiska handlowe – przeprowadzili 823 kontrole targowisk – strażnicy miejscy stwierdzili 31 wykroczeń w zakresie używania przez sprzedających wag bądź odważników z nieaktualną legalizacją (nałożono 29 mandatów karnych oraz zastosowano 2 pouczenia);
- kontrolowali punkty i stanowiska usługowe – przeprowadzili również 2,7 tys. kontroli taksówek osobowych, świadczących usługi na terenie miasta; podczas podjętych działań ujawniono 910 nieprawidłowości dotyczących oznaczenia pojazdów, z czego

121 dotyczyło nieoznakowania pojazdu naklejką z kodem QR, za co strażnicy nałożyli 114 mandatów karnych, pouczyli 6 przewoźników oraz skierowali 1 wniosek do sądu o ukaranie.

Działania SMMP zakresie czystości i ochrony środowiska obejmowały m.in.:

- przeprowadzenie 1,2 tys. kontroli lub interwencji w zakresie spalania w domowych instalacjach grzewczych substancji zabronionych bądź palenia ognisk – z czego 333 interwencje zakończyły się zastosowaniem środków prawnych (306 mandatów karnych, 20 pouczeń oraz 7 wniosków do sądu o ukaranie);
- ujawnienie i doprowadzenie do usunięcia ponad 1 tys. nielegalnych wysypisk odpadów – przekazanie 219 spraw do Zarządu Zieleni Miejskiej;
- przeprowadzenie 7 interwencji dotyczących zanieczyszczeń cieków wodnych i akwenów;
- podjęcie 2,5 tys. działań wobec osób niszczących roślinność – nałożenie 2,3 tys. mandatów, 137 pouczeń oraz skierowanie 22 wniosków o ukaranie do sądu;
- doprowadzenie do usunięcia 793 pojazdów, których stan wskazywał na nieużywanie – największa ich liczba została usunięta z rejonów działania Referatu Jeżyce (229), Referatu Grunwald (190), Referatu Północ (177) oraz Referatu Nowe Miasto (167);
- przeprowadzenie 4,6 tys. kontroli (w 222 lokalizacjach) placów budów i terenów do nich przylegających pod kątem czystości ulic oraz stosowania zabezpieczeń przeciwko roznoszeniu nieczystości i odpadów z terenów inwestycji – nałożono 137 grzywn na osoby odpowiedzialne lub kierowników budów oraz zastosowano 8 pouczeń;
- skontrolowanie ponad 4 tys. nieruchomości pod kątem wykonania obowiązku deratyzacji – akcja deratyzacyjna odbywała się dwukrotnie – w kwietniu i we wrześniu.

SMMP zabezpieczała porządek publiczny i bezpieczeństwo 191 zgromadzeń, uroczystości, imprez oraz festynów, często w ścisłej współpracy z Komendą Miejskiej Policji w Poznaniu. SMMP prowadziła **zajęcia profilaktyczne i informacyjne**, w tym m.in. projekty i konkursy tematyczne, m.in.: „Wiem. Wybieram dobrze”, „Eko Poznaniak” czy „Dzień Bezpiecznego Internetu 2022”.

Komenda Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu (KMP SP w Poznaniu)

w 2022 r. odnotowała 1264 pożary, 3688 miejscowych zagrożeń oraz 1252 fałszywe alarmy. W ciągu roku liczba pożarów zwiększyła się o 21,4%, liczba fałszywych alarmów wzrosła o 1,4%, a liczba miejscowych zagrożeń spadła o 0,5%.

Prawie wszystkie pożary (99,1%) zakwalifikowane były jako pożary małe. Podczas pożarów i miejscowych zagrożeń w Poznaniu zostało poszkodowanych 545 osób, a 118 poniosło śmierć (w tym w wyniku samych pożarów ucierpiało 38 osób, a dwie zmarły). Szacowane straty po pożarach i zagrożeniach wyniosły 32,2 mln zł i były 2,5 krotnie wyższe niż w 2021 r.

W 2022 r. z budżetu Miasta Poznania na działalność **KMP SP w Poznaniu** przeznaczona została kwota 510,9 tys. zł

System Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania

System Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania został rozbudowany o kolejne 206 kamer, w tym 53 kamery dołączono w ramach projektu pn. „Infrastruktura Technicznych Systemów Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego oraz Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania”.

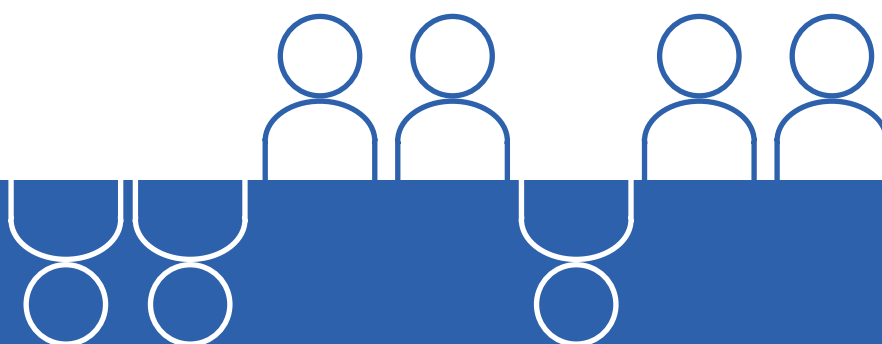
Na koniec grudnia 2022 r. w Systemie Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania funkcjonowały 1232 kamery.

Pracownicy utworzonego w październiku 2022 r. **Zintegrowanego Centrum Zarządzania Kryzysowego i Oglądu Monitoringu** na 16 stanowiskach wizyjnych całodobowo monitorowali bezpieczeństwo na ulicach Poznania.

Operatorzy ujawnili 8,7 tys. zdarzeń wymagających podjęcia interwencji, zgłosili 7,9 tys. z nich na stanowisko Dyżurnego SMMP, a ponad 0,7 tys. właściwym komisariatom Policji. Największą liczbę niepożądanych zdarzeń (4 tys.) odnotowano na Starym Mieście.

Koszty przedsięwzięć inwestycyjnych związanych z Systemem Monitoringu Wizyjnego Miasta wyniosły 1,7 mln zł, z czego 0,7 mln zł pochodziło ze środków przekazanych przez rady osiedli.

III NASZ ROZWÓJ I GOSPODARKA

01 KIERUNKI ROZWOJU MIASTA

Strategia Rozwoju Miasta Poznania 2020+

W 2022 r. kontynuowano wdrażanie „Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+” – dokumentu wskazującego podstawowe kierunki rozwoju Poznania w perspektywie wieloletniej i wyznaczającego pięć priorytetów strategicznych:

- Silna Metropolia;
- Nowoczesna przedsiębiorczość;
- Zielone, mobilne miasto;
- Przyjazne osiedla;
- Wspólnotowość i dialog społeczny.

Wizja zawarta w Strategii definiuje Poznań w 2030 r. jako: „wielopokoleniową wspólnotę ludzi zamieszkujących zielone, przyjazne i dobrze skomunikowane osiedla. Jego mieszkańcy – przedsiębiorczy i zaangażowani społecznie, realizujący swoje marzenia i aspiracje – są zadowoleni z warunków życia, jakie stwarza im miasto, oraz dumni z tego, że jest ono rozpoznawane w kraju i za granicą dzięki swojemu dziedzictwu historycznemu, kulturowemu i akademickości oraz współczesnym, wyjątkowym osiągnięciom. Sprzyjający klimat biznesowy oraz polityka społecznej spójności umożliwiają wszystkim mieszkańcom pełne włączenie się w życie miasta”.

Celem Strategii jest „Podniesienie jakości życia wszystkich mieszkańców i znaczenia Poznania na arenie międzynarodowej”.

Szczegółowy opis realizacji w 2022 r. priorytetów strategicznych znajduje się w dokumencie pn. **„Raport z monitoringu Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ za 2022 rok”, który stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego Raportu.**

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Poznania

W 2022 r. kontynuowane były prace nad projektem nowego **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUiKZP).**

Prace były prowadzone przy udziale mieszkańców, którzy mogli uczestniczyć w dwóch częściach II konsultacji społecznych, które obejmowały cykl debat eksperckich i społecznych i opiniowanie projektu Studium. Od 6 grudnia 2022 r. do 5 stycznia 2023 r. projekt Studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został wyłożony

Powrót do spisu treści >>

do publicznego wglądu. Studium wraz ze wszystkimi materiałami informacyjnymi oraz prezentacjami multimedialnymi jest dostępne na stronie **Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Poznaniu** (zakładka „Zmieniamy Studium”).

Ustalenia nowego projektu opierają się na 6 głównych filarach rozwoju miasta:

- **miasto zielono-błękitnej sieci** – odpowiada na zmiany klimatu, łączy formy ochrony przyrody i wzbogaca system retencji wody; projektowane przepisy nowego studium zachowują i rozwijają wyraźnie ukształtowaną strukturę przyrodniczą, opartą na klinowo-pięścieniowym systemie miasta, obejmując ochroną osiedlowe tereny zieleni o powierzchni powyżej 5 tys. m²; nowe studium zakłada zwiększenie dostępności do terenów zieleni, które są miejscami rekreacji i wypoczynku mieszkańców;
- **miasto jako mozaika funkcji** – zakłada wielofunkcyjność przestrzeni; nowe studium uwzględnia wzbogacanie terenów zabudowy mieszkaniowej o zieleni i tworzenie lokalnych centrów usługowych, w tym również o charakterze metropolitalnym i wyróżniających Poznań w skali kraju oraz wpływających na rozwój miasta i gwarantujących miejsca pracy;
- **miasto dogodnego transportu** – określony w nowym studium model realizuje ideę miasta dogodnego transportu, wyznaczając podstawowy system dróg, oparty o ramy komunikacyjne: nowe trasy tramwajowe, dworce kolejowe, przystanki transportu miejskiego oraz podmiejskiego, parkingi P&R, co wzmocni konkurencyjność transportu zbiorowego;
- **miasto krótkich odległości** – w którym przyjęto zaspokajanie codziennych potrzeb mieszkańców w bliskim otoczeniu, bez konieczności przemieszczania się samochodem; w nowym studium wskazano dla każdego osiedla zwartą przestrzeń w formie targowisk, samodzielnej zabudowy usługowej bądź lokali usługowych usytuowanych w parterach budynków mieszkalnych; tereny te zostaną urozmaicone przestrzenią ogólnodostępną taką, jak place, zieleńce, parki kieszonkowe;
- **miasto synergii** – to przestrzeń, gdzie są prowadzone wspólne działania rozwojowe podmiotów publicznych, prywatnych i pozarządowych; miasto synergii to także miasto włączające mieszkańców w proces uczestniczenia w podejmowaniu decyzji planistycznych, w którym system konsultacji społecznych umożliwia współpracę wielu uczestników procesu zmian w przestrzeni;
- **„Powrót do miasta”** – polityka przestrzenna zapisana w nowym studium zakłada reurbanizację i wzmacnianie procesów odnowy i rewitalizacji; priorytetem jest wykorzystanie terenów zurbanizowanych i zagospodarowanych; projekt nowego studium, zachowując zwartość przestrzenną miasta, wskazuje zróżnicowane tereny mieszkaniowe, tworząc ofertę dla różnych grup odbiorców, a także definiuje obszary, dla których opracowane zostaną koncepcje urbanistyczne, kreujące osiedla bogate w zieleni, wyposażone w niezbędną infrastrukturę.

02 AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA

Stan gospodarki

Poznań jest jednym z najsilniejszych gospodarczo ośrodków w kraju, którego Produkt Krajowy Brutto (PKB) wyniósł 66,5 mld zł (najnowsze dostępne dane za 2020 r.), tj. o 3,3% więcej niż rok wcześniej.

Poznań był miastem z najwyższym, po Warszawie, wskaźnikiem PKB per capita. W 2020 r. wyniósł on prawie 121 tys. na mieszkańca i był dwukrotnie wyższy niż średnia dla Polski.

Wypracowana w tym czasie Wartość Dodana Brutto wyniosła 58,6 mld zł, tj. o 3,5 % więcej niż rok wcześniej.

Poznańska gospodarka rozwijała się stabilnie pomimo wysokiej inflacji i rosnących cen energii i paliw. Według wstępnych szacunków GUS-u statystycznie w ciągu roku przychody przedsiębiorstw niefinansowych zwiększyły się o 18%. W okresie styczeń–wrzesień 2022 r. przychody ogółem były o 21,4% wyższe od osiągniętych przed rokiem, a koszty ich uzyskania zwiększyły się o 24,1%. Wskaźnik poziomu kosztów wzrósł z 91,7% do 93,7%.

Na koniec grudnia 2022 r. w rejestrze REGON ujętych było 127 tys. podmiotów gospodarki narodowej (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie) z siedzibą w Poznaniu. W ciągu roku liczba podmiotów zwiększyła się o 4 tys., tj. o 3,2%.

Przeważały mikroprzedsiębiorstwa, tj. o liczbie pracujących do 9 osób (96,7% ogółu jednostek ujętych w rejestrze). Udział podmiotów małych (od 10 do 49 pracujących) wyniósł 2,6%. Podmioty duże i średnie (powyżej 49 pracujących) stanowiły 0,6% wszystkich jednostek wpisanych do rejestru REGON.

Wśród podmiotów przeważały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (77,2 tys., tj. 60,8% ogółu podmiotów). Liczne były także spółki handlowe (30,7 tys., tj. 24,2%) oraz spółki cywilne (9,3 tys., tj. 7,3%). Najczęściej prowadzona była działalność w zakresie: handlu i naprawy pojazdów samochodów (18,7%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (16,4%), budownictwa (9,6%), informacji i komunikacji (8,7%), opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (6,8%) oraz obsługi rynku nieruchomości (6,2%).

W 2022 r. do rejestru REGON wpisano 9,8 tys. nowych podmiotów (tj. o 8,6% więcej niż przed rokiem), w tym najwięcej osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Wykreślono 4,7 tys. podmiotów (tj. o 11,0% więcej niż rok wcześniej), w tym 72,2% to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. 14 tys. podmiotów zawiesiło działalność (tj. o 17,4% więcej niż przed rokiem).

W 2022 r. liczba podmiotów migrujących z Poznania wyniosła 2454, tj. o 504 więcej niż przed rokiem. **Do Poznania przeniosło działalność 1475 podmiotów**. Największy ruch migracyjny podmiotów gospodarczych odnotowano z gminami sąsiednimi znajdującymi się w strefie dojazdów do Poznania.

Z Poznania podmioty migrowały najczęściej do gmin: Szamotuły (13,3%), Dopiewo (10,9%), Suchy Las (10,5%), Kórnik (9,4%), Stęszew (9,1%) i Komorniki (8,6%). Do Poznania najwięcej podmiotów migrowało z gmin: Szamotuły (13,8%), Komorniki (11,9%) i Suchy Las (11,2%). Poza województwo wielkopolskie przeniosło się z Poznania 690 podmiotów, natomiast do Poznania migrowało 616 podmiotów z innych województw. W rezultacie odnotowano **ujemne saldo migracji, które wyniosło łącznie 979 podmiotów**. Ten ubytek rekompensowany był przez **dodatnie saldo podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych (5047 podmiotów)**.

W najnowszym rankingu firm o najwyższych przychodach w Polsce („Lista 2000” dziennika „Rzeczpospolita”) znalazło się 60 przedsiębiorstw z Poznania. W pierwszej setce rankingu ujęto poznańskie firmy: ENEA S.A. (14. pozycja), Volkswagen Poznań sp. z o.o. (16. pozycja), Volkswagen Group Polska sp. z o.o. (25. pozycja), Żabka Polska sp. z o.o. (25. pozycja), Pepco Poland sp. z o.o. (60. pozycja), Grupa Allegro sp. z o.o. (97. pozycja). W grupie 60 poznańskich największych przedsiębiorstw przeważający udział miały spółki prywatne (95%). W grupie tej znalazły się również: spółka ENEA S.A. z większościowym udziałem Skarbu Państwa i dwie spółki z udziałem Miasta: Aquanet S.A. (1211. pozycja) oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Poznaniu sp. z o.o. (1495. pozycja).

Łączne przychody największych firm poznańskich ze sprzedaży wyniosły 126,6 mld zł i wzrosły w ciągu roku o 10,6%.

Wsparcie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej

W 2022 r. w ramach miejskiego programu wspierania i promocji małej przedsiębiorczości pn. **„Poznań Biznes Partner”** prowadzone były dla mieszkańców Poznania planujących założenie własnego biznesu oraz przedsiębiorców już prowadzących działalność gospodarczą bezpłatne szkolenia i warsztaty, doradztwo biznesowe, prawne, informacyjne i promujące poznański mały biznes, a także warsztaty doskonalące znajomość języków obcych. Realizowano ponadto projekty szkoleniowo-doradcze skierowane do migrantów z Ukrainy planujących założenia firmy w Polsce lub już prowadzących własny biznes (m.in. **„Moja firma i praca w Poznaniu”, „Własna firma dla obywatela Ukrainy”**).

Łącznie ze wszystkich projektów wsparcia przedsiębiorczości w 2022 r. skorzystało 20,8 tys. osób, a ponad 152 tys. obserwowało portale informacyjne i profile społecznościowe dla przedsiębiorców.

Wśród najważniejszych form wsparcia przedsiębiorców znalazły się m.in.:

- usługi szkoleniowo-doradcze – łącznie zorganizowano 144 wydarzenia (7,5 tys. uczestników);
- poręczenia dla przedsiębiorców z **Poznańskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych** – dla 353 osób;
- wsparcie firm w Poznańskim Parku Technologiczno-Przemysłowym – dla 84 osób;
- **program wsparcia unikatowych specjalności rzemieślniczych pn. „Zaufek Rzemiosła”** – z którego korzystało 18 pracowni (tym 4 nowe); w ramach programu zorganizowano m.in. 6 wydarzeń i warsztatów dla mieszkańców: „Rodzinne warsztaty intrologatorskie – stwórz własny notes!”, „Warsztaty ceramiczne z Wytwórnią Bakcyl”, pokaz złotniczy (wydarzenie towarzyszące wystawie „Rękodzielni. Opowieść o poznańskim rzemiośle”), „Moje pierwsze naczynie z gliny – warsztaty ceramiczne”, „Rodzinne warsztaty cukiernicze – świąteczne pierniki”);
- program wsparcia dla startupów, freelancerów oraz osób aktywnych w obszarze sektorów kreatywnych pn. **„Plus Jeden”**, w ramach którego funkcjonowała miejska **Przestrzeń Pracy Wspólnej „+ jeden”** (skorzystało z niej 2,6 tys. osób) oraz organizowane są warsztaty i szkolenia (zorganizowano 32 warsztaty i szkolenia dla blisko 0,9 tys. osób), w tym:
 - w ramach programu pn. **„Plus Jeden do rozwoju”** stworzono 4 moduły promujące nowoczesne i innowacyjne metody zarządzania i marketingu: „Startupy”, „Zarządzanie”, „Marketing” i „Rozwój osobisty”;
 - zorganizowano także spotkania społeczności związanych z programowaniem (Agile, meet js, PRUG) i cyberbezpieczeństwem;
- **działalność informacyjno-doradczo-szkoleniowa Poznańskiego Ośrodka Wspierania Przedsiębiorczości** – skorzystało ponad 7,6 tys. osób, zorganizowano 112 warsztatów/prelekcji i 15 szkoleń;
- dotacje na rozpoczęcie działalności przez bezrobotnych udzielane przez Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu – dla 707 osób;
- prowadzenie portali informacyjnych dla przedsiębiorców (138,6 tys. obserwujących) i stron w mediach społecznościowych (Linkedin, Instagram, Poznań Biznes Partner, Plus Jeden Poznań – 13,9 tys. obserwujących).

Zorganizowano 12. edycję wydarzenia „Poznańskie Dni Przedsiębiorczości”, w formie hybrydowej, z 20 panelami dyskusyjnymi i warsztatami (online), indywidualnymi konsultacjami na temat zarządzania firmą i działań marketingowych, w których uczestniczyło blisko 550 osób, w tym osoby z Ukrainy planujące lub prowadzące działalność gospodarczą w Polsce. Zorganizowano dla nich m.in. panel **„Przejdź z poznańskim biznesem na Ty”** oraz warsztaty **„Masz pomysł na biznes? Zrealizuj go w Poznaniu”**.

Odbyła się kolejna edycja konkursu Prezydenta Miasta Poznania pn. **„Poznański Taksówkarz Roku”**.

Przemysł i budownictwo

Poznań jest dużym ośrodkiem przemysłu: motoryzacyjnego, spożywczego, farmaceutycznego, chemicznego i maszynowego.

W sekcji „Przemysł” zarejestrowanych było 7,9 tys. firm, z których większość (90%) zajmowała się przetwórstwem przemysłowym.

Wartość produkcji sprzedanej przemysłu wyniosła 57,8 mld zł (w cenach bieżących), tj. o 8,5% więcej (w cenach stałych) niż przed rokiem.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w 2022 r. wyniosła 1,1 mln zł (w cenach bieżących) i była o 9,2% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. Wskaźnik wydajności w przemyśle był jednym z najwyższych w kraju.

W sekcji „Budownictwo” zarejestrowanych było 12,2 tys. firm, większość (96,2%) to mikro firmy zatrudniające do 9 osób.

Produkcja sprzedana budownictwa osiągnęła wartość 8,4 mld zł i była o 7,4% większa niż rok wcześniej. Ponad 1/3 (36,2%) produkcji sprzedanej budownictwa pochodziła ze sprzedaży produkcji budowlano-montażowej (rok wcześniej 37,6%).

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w 2022 r. wyniosła 1 mln zł, tj. o 9,8% więcej niż przed rokiem.

Działalność wystawiennicza i targowa

W 2022 r. Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o. o. (MTP), będące spółką z większościowym udziałem Miasta Poznania zarządzały największym terenem wystawienniczo-konferencyjnym w Polsce o powierzchni prawie 23 ha, zlokalizowanym w centrum Poznania. Łącznie powierzchnia nieruchomości będących własnością MTP wynosiła 180 ha.

Tabela 11. Wykonanie planu przez MTP w 2022 r.

Parametry	Plan	Wykonanie
Powierzchnia (m ²)	377 802	187 179
Liczba odwiedzających	713 650	419 148
Liczba wystawców	8248	4965

Źródło: Opracowanie własne MTP na podstawie danych po audycie przeprowadzonym przez CONTREX

[Powrót do spisu treści >>](#)

W 2022 r. odbyły się 53 wydarzenia targowe, w których uczestniczyło prawie 5 tys. wystawców i 419 tys. odwiedzających.

Tabela 12. Największe imprezy targowe według wielkości sprzedanej powierzchni wystawowej w 2022 r.

Wydarzenie	Powierzchnia (m ²)	Liczba zwiedzających	Liczba wystawców
Retro Motor Show	16 261	20 287	134
Meble Polska	15 952	10 277	175
DREMA	13 610	6 720	377
BUDMA	10 998	11 076	298
ITM Industry Europe	10 778	12 816	366
Poznań Motor Show	8 900	43 277	65
Targi Edukacyjne i Poznańskie Targi Książki	2 990	41 128	241

Źródło: Opracowanie własne MTP na podstawie danych po audycie przeprowadzonym przez CONTREX

Nakłady inwestycyjne ze środków własnych MTP wyniosły 127,4 mln zł i obejmowały:

- budowę hali garażowej na 650 miejsc parkingowych na terenie MTP;
- przebudowę elewacji pawilonu Poznań Congress Center i modernizację pawilonu nr 1;
- modernizację budynku PORT SOŁACZ – aranżacja hotelu i restauracji.

W 2022 r. MTP uzyskało: 3 nagrody dla pawilonu MTP oraz FM Aldentro podczas Expo w Dubaju, tytuł „Best Large Pavilion” w konkursie EXHIBITOR Magazine’s Expo 2020 Awards, srebrny medal w prestiżowym konkursie Dubai Official Participant Awards w kategorii „Exhibition Design Self-built pavilions” oraz tytuł „Top Marka 2022” w kategorii „Targi”.

W 2022 r. Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o. otrzymały Wielką Złotą Pieczęć Miasta Poznania – nagrodę przyznawaną przez Prezydenta Miasta Poznania za szczególny wkład w życie Poznania i wspieranie rozwoju miasta.

Handel

Według raportu Colliers International Polska i PKO Bank Polski S.A. na koniec III kwartału 2022 r. **zasoby nowoczesnej powierzchni handlowej w Poznaniu wynosiły 718 895 m², czyli 705 m² na 1000 mieszkańców** i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyły się o 10 tys. m².

[Powrót do spisu treści >>](#)

W Poznaniu największą powierzchnią handlową dysponowały cztery centra handlowe: Posnania, Avenida Poznań, Stary Browar, Galeria Malta.

W mieście działały duże obiekty i centra handlowe należące do największych sieci handlowych, takich jak: Castorama, Carrefour, Decathlon, IKEA, Intermarche, Jula, Kaufland, Media Markt, Media Expert, Neinver, OBI, Praktiker, Auchan, Leroy Merlin. Największymi wielkopowierzchniowymi obiektami handlu hurtowego są Makro Cash&Carry, Eurocash Cash&Carry i Selgros.

Spółka z udziałem Miasta – **Targowiska sp. z o.o.** – zarządzała 8 miejskimi targowiskami o powierzchni **20,7 tys. m²** i **877 miejscami sprzedaży**, znajdującymi się na rynkach: Jeżyckim, Wildeckim, Łazarskim, na placach: Bernardyńskim, Wielkopolskim oraz przy ulicach: Świt, Racjonalizatorów i Bukowskiej. W porównaniu z poprzednim rokiem **ubyło 85 punktów sprzedaży**, a powierzchnia sprzedażowa zmniejszyła się o 7%. Na pl. Bernardyńskim wykonano prace modernizacyjno-budowlane, które umożliwiły przekształcenie części placu targowego w ogólnodostępną strefę rekreacyjną.

Na placach targowych oprócz działalności handlowej odbyły się łącznie **23 wydarzenia kulturalno-handlowe, jak m.in.: tradycyjne jarmarki**: Jarmark Wielkanocny, Jarmark Świętojański oraz Jarmark Bożonarodzeniowy – Betlejem Poznańskie 2022, **comiesięczna seria spotkań ze sztuką na rynku Łazarskim** (łącznie odbyło się 7 edycji Targów Sztuk Pięknych, w których wzięło udział 250 artystów, rzemieślników i rękodzielników oraz ponad 12 tys. odwiedzających) oraz **pierwszy kiermasz winiarski pn. „Wina warte Poznania”** na rynku Jeżyckim, w którym udział wzięło 6 wielkopolskich winnic.

Rolnictwo

Według danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii **powierzchnia użytków rolnych w Poznaniu na koniec 2022 r. wyniosła 7685 ha**, z czego: 81% stanowiły grunty orne (6223 ha), 9% łąki (713 ha), 5% pastwiska (370 ha), a 3% sady (201 ha).

Prawie 1/3 ogólnej powierzchni Poznania stanowiły użytki rolne.

Tabela 13. Liczba i struktura gospodarstw rolnych

Powierzchnia w ha	2020	2021	2022
od 1 do 2 ha	312	313	308
od 2 ha do 5 ha	244	243	237
od 5 ha do 15 ha	112	111	110
powyżej 15 ha	49	51	49

Źródło: UMP

[Powrót do spisu treści >>](#)

Powierzchnia zasiewów wynosiła (najnowsze dostępne dane za 2021 r.): zbożowe 4780 ha, przemysłowe 1000 ha, ziemniaki 140 ha, pastewne 60 ha, pozostałe uprawy 7,5 ha, a **plony podstawowych upraw**: zbożowe 51,3 q/ha, ziemniaki 140 q/ha, rzepak 20 q/ha, buraki cukrowe 120 q/ha.

W 2022 r. przeprowadzono prace konserwacyjne i modernizacyjne urządzeń melioracyjnych m.in. w rejonach osiedla: Morasko, Umultowo, Junikowo, Plewiska i Wilda, a ich łączny koszt wyniósł: 1,2 mln złotych.

Wśród wydarzeń i programów realizowanych w 2022 r. przez Miasto Poznań w 2022 r. znalazły się m.in.:

- **Konkurs „Zielony Poznań”** – do rywalizacji zgłoszono 2304 obiekty w 7 kategoriach; przyznano 15 tytułów laureata oraz 11 wyróżnień;
- **Akademia „Zielony Poznań”** – w zielonych warsztatach, których celem było pogłębianie wiedzy przyrodniczej oraz zainteresowanie ekologią i propozycjami kreatywnych zabaw z wykorzystaniem przyrody uczestniczyło czynnie około 300 osób;
- **„Poznań dla pszczół”** – zorganizowano konkurs plastyczny dla dzieci „Pszczoły i trzmiele to nasi przyjaciele” (zgłoszono 314 prac); odbył się również festyn z okazji Światowego Dnia Pszczół;
- **„Rozwój terenowej infrastruktury edukacyjnej poprzez wykonanie ścieżki przyrodniczo-dydaktycznej na terenie Lasku Dębińskiego w Poznaniu”** – w listopadzie zakończono realizację projektu.

We wrześniu w parku Wilsona odbyły się **Dożynki Miejskie 2022** z mszą świętą, przemarszem korowodu dożynkowego i programem artystycznym. Prezentowana była również „wioska ginących zawodów”.

Turystyka

Według danych GUS-u w 2022 r. stopień wykorzystania miejsc noclegowych w Poznaniu wyniósł ponad 40%, a stopień wykorzystania pokoi prawie 60%. **Liczba turystów korzystających z noclegów wzrosła o 56% w porównaniu do 2021 r.**

W 2022 r. Poznań został laureatem tytułu „Polska Marka Turystyczna”.

Jest to prestiżowy certyfikat wystawiany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz Polską Organizację Turystyczną w celu popularyzacji najatrakcyjniejszych regionów w Polsce.

Tabela 14. Liczba turystów i udzielonych noclegów

Liczba w tys.	2020	2021	2022	2022/2021 (%)
Liczba turystów ogółem	402,6	518,5	807,6	155,7
Liczba turystów zagranicznych	66,8	77,5	147,9	190,8
Liczba udzielonych noclegów ogółem	670,8	872,9	1374,8	157,5
Liczba noclegów udzielonych turystom zagranicznym	125,0	151,0	312,0	206,6

Źródło: GUS

Z noclegów w poznańskich obiektach turystycznych skorzystało 807,6 tys. osób, w tym co szósta pochodziła z zagranicy (147,9 tys.). **Łączna liczba udzielonych noclegów w Poznaniu w 2022 r. wyniosła 1 374,8 tys.**, z czego turystom zagranicznym udzielono 312,3 tys. noclegów. Najwięcej turystów zagranicznych przyjeżdżało z Niemiec (30%), USA (10%) i Wielkiej Brytanii (8%). Na koniec lipca 2022 r. turystyczna **baza noclegowa** Poznania obejmowała **9,2 tys. miejsc noclegowych w 81 obiektach**. Przeważały miejsca w hotelach 3- i 4-gwiazdkowych, stanowiąc 70% ogółu dostępnych miejsc. Średnie roczne obłożenie hoteli według firmy STR **sięgnęło 60,4%** wobec 39,30% w 2021 r. Tym samym wróciło ono w zasadzie do poziomu z 2019 r. (60,8%). Baza noclegowa Poznania powiększyła się w 2022 r. o Hotel B&B Poznań Old Town zlokalizowany na placu Wolności 16. Oferował on 312 miejsc noclegowych w 156 pokojach w standardzie 3-gwiazdkowym.

Najnowsze dostępne dane dotyczące przemysłu spotkań i wydarzeń w Poznaniu (obejmujące 2021 r.) zostały opublikowane w raporcie Poland Convention Bureau. Liczba zorganizowanych w Poznaniu wydarzeń komercyjnych zmniejszyła się o 8% w porównaniu z rokiem poprzednim, jednak liczba ich uczestników wzrosła ponad trzykrotnie. W Poznaniu większość spotkań stanowiły wydarzenia korporacyjne i motywacyjne. Odbywały się również konferencje i kongresy oraz targi i wystawy.

Tabela 15. Przemysł spotkań w Poznaniu

Kategorie	2019	2020	2021
Liczba wydarzeń	3077	753	696
Liczba uczestników	1 408 700	135 942	424 201
Średnia liczba uczestników wydarzenia	458	180	609

Źródło: Raport „Przemysł spotkań i wydarzeń w Polsce” w 2022 r.
Polskiej Organizacji Turystycznej

[Powrót do spisu treści >>](#)

Poznań uplasował się na 2. miejscu w Polsce pod względem liczby uczestników wydarzeń biznesowych oraz na 3. miejscu pod względem liczby zorganizowanych spotkań.

Były to w większości spotkania stacjonarne, jednak nadal część imprez odbywała się w formie hybrydowej lub online. Najwięcej wydarzeń dotyczyło branży handlowo-usługowej – 38%, humanistycznej – 32% i ekonomiczno-politycznej – 14%. **Organizatorzy spotkań mieli do dyspozycji blisko 120 obiektów z powierzchniami konferencyjno-kongresowymi z ok. 100 tys. miejsc.** Do największych należały: Poznań Congress Center (Grupa MTP) – ponad 4 tys. miejsc konferencyjnych, hotele (Novotel Poznań Centrum, IBB Andersia, Hotel Instytutu Ochrony Roślin, Hotel Restauracja Brovaria), uczelnie (Aula Uniwersytecka UAM oraz Centrum Kongresowo-Dydaktyczne Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego), obiekty kulturalne (Cinema City Kinopolis, Centrum Kultury Zamek, Teatr Wielki i Teatr Muzyczny), obiekty sportowe (Termy Maltańskie, Stadion Poznań).

Do większych wydarzeń kongresowych i konferencyjnych, które odbyły się w Poznaniu w 2022 r. należały:

- **Impact'22** – jedno z najbardziej prestiżowych wydarzeń gospodarczo-technologicznych w Europie Środkowo-Wschodniej; w 2022 r. podejmowano 14 tematów związanych z najważniejszymi wyzwaniami światowej polityki i gospodarki: były to m.in. cyfryzacja, przemysł, energia, mobilność, zdrowie, wyzwania współczesnych miast;
- **Wastewater, Water and Resource Recovery Conference 2022** – międzynarodowa konferencja naukowa na temat usuwania i odzysku surowców z oczyszczalni ścieków;
- **„Health and education outcomes of children across Europe with congenital anomalies”** – europejska konferencja genetyczna dotycząca wad wrodzonych u dzieci;
- **Kongres MOVE** – International Mobility Congress – konferencja w regionie Europy Środkowo-Wschodniej na temat elektromobilności;
- **UFI European Conference 2022** – Europejska Konferencja Światowego Stowarzyszenia Przemysłu Targowego;
- **VII Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna „Manufacturing 2022”;**
- **XXIII Międzynarodowy Kongres Nauk Historycznych w Poznaniu;**
- **Number-Theoretic Methods in Cryptology NuTMiC** – konferencja na temat zastosowania teorii liczb do kryptografii i krypto-analizy;
- **Ogólnopolska konferencja IATEFL** – Konferencja Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Angielskiego;
- **25th SPA 2022 Signal Processing** – prezentacja najnowszych osiągnięć w interdyscyplinarnym obszarze przetwarzania sygnałów (głównie audio i wideo);
- **11th International Conference on Geographic Information Science (GIScience 2020)** – konferencja na temat nauk o informacji geograficznej, przestrzennej i czasowej;

- **Local Trends Europejskie Forum Samorządowe w Poznaniu** – na temat nowej perspektywy finansowej UE, bezpieczeństwa i niezależności energetycznej samorządów, koncepcji „smart city” oraz e-mobilności, zielonej rywalizacji miast.

Inwestycje

Szacuje się, że na koniec 2022 r. wielkość bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Poznaniu wyniosła 8,1 mld EUR, czyli 14,9 tys. EUR na mieszkańca. W mieście zainwestowało 280 dużych inwestorów zagranicznych.

Dwie trzecie kapitału zagranicznego pochodziło z Francji, Japonii, Niemiec, USA i Wielkiej Brytanii, a do największych inwestorów należeli: Asahi, Beiersdorf, Bridgestone, Delpharm, Exide Technologies, Kronospan, Mars, Neinver, Unilever, Veolia, Volkswagen.

Największy kapitał zagraniczny został zainwestowany w produkcję przemysłową, przede wszystkim motoryzacyjną, spożywczą i farmaceutyczną, handel i rynek nieruchomości (w tym biurowych, handlowych, hotelowych i mieszkaniowych). W tym zakresie dużą aktywność inwestycyjną prowadzili m.in.: Budimex, Garvest Real Estate, Monday Development, REF Eastern Opportunities, Ronson Development, Skanska.

Osobną grupę inwestorów zagranicznych stanowiły fundusze inwestycyjne oraz osoby prywatne, które obejmowały udziały w już działających spółkach. Część inwestorów lokowała swoje przedsięwzięcia w bezpośrednim sąsiedztwie granic Poznania, na obszarze Metropolii Poznań, korzystając z bogatych zasobów miasta, w tym poznańskiego rynku pracy i kadry naukowej.

W 2022 r. do największych inwestycji zagranicznych należały:

- rozbudowa przez firmę Bridgestone zakładu produkcyjnego i magazynu opon Bridgestone;
- rozbudowa przez firmę Beiersdorf zakładu produkcji kosmetyków;
- budowa przez firmę Toupu zakładu produkującego podzespoły do samochodów z napędem elektrycznym;
- budowa przez firmę Sinoboom zakładu produkującego podnośniki i nożyce przemysłowe;
- rozbudowa przez firmę Panattoni własnego parku magazynowo-produkcyjnego;
- budowa przez firmę Skanska kompleksu biurowo-usługowego „Nowy Rynek”;
- budowa przez firmę Von der Heyden Group biurowca Andersia Silver Tower.

W sektorze nowoczesnych usług biznesowych działali inwestorzy z ponad 20 krajów, m.in. z USA, Polski, Niemiec, Wielkiej Brytanii i krajów skandynawskich, m.in. firmy: Bridgestone, Duni, Franklin Templeton Investments, Delpharm, IKEA, Jeronimo Martins, Lidl, MAN, Mars, McKinsey&Company, Owens Illinois, Roche, Volkswagen, z których część inwestowało w Poznaniu także w przedsięwzięcia produkcyjne.

Na koniec 2022 r. w Poznaniu funkcjonowało 146 centrów nowoczesnych usług biznesowych, w większości z zakresu IT oraz B+R (badawczo-rozwojowego), świadczących usługi w różnych językach i zatrudniających łącznie ponad 25 tys. osób. Najwięcej osób pracowało w centrach SSC/GBS, IT, BPO.

W 2022 r. powstało 12 nowych projektów w sektorze nowoczesnych usług dla biznesu i IT, które wygenerują blisko 1,5 tys. nowych miejsc pracy:

- Best Coders (Finlandia) – doradztwo IT na rynek fiński, estoński i polski;
- Capita (Wielka Brytania) – obsługa klienta niemieckojęzycznego;
- FIS (USA) – światowy lider przetwarzaniu płatności, oprogramowaniu finansowym i rozwiązaniach bankowych;
- HALEON (Wielka Brytania) – centrum SSC obsługujące procesy IT, finansowe, HR i zakupów;
- IVU Traffic Technologies (Niemcy) – centrum IT obsługujące procesy z zakresu transportu publicznego;
- Phoenix Contact (Niemcy) – centrum SSC wsparcia technicznego i handlowego dla Grupy Phoenix Contact;
- ROCKWOOL R&D (Dania) – Centrum Doskonałości;
- SIGMA (Szwecja/Ukraina) – firma IT;
- Sigma Software Labs (Szwecja/Ukraina) – inkubator startupów;
- SIS (USA/Ukraina) – dostawca oprogramowania otworzył w Poznaniu swoje drugie europejskie centrum usług;
- Tietoevry (Finlandia) – centrum rozwoju technologii 5G.

Ponadto Beiersdorf AG otworzył w Poznaniu pierwszą zagraniczną filię Beiersdorf Shared Services, Żabka należąca do funduszu CVC Capital Partners otworzyła centrum usług wspólnych, a Lidl&Schwarz – centrum SSC.

Według GUS-u w 2022 r. liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego zarejestrowanych w rejestrze REGON w Poznaniu zwiększyła się o 135 i wynosiła 3,6 tys. Ponad 3 tys. spółek stanowiły spółki prawa handlowego z ograniczoną odpowiedzialnością. Kapitał badanych przez GUS 950 spółek z udziałem kapitału zagranicznego wynosił 1,9 mld EUR (dane za 2021 r.), czyli 5,9 tys. EUR na 1 mieszkańca w wieku produkcyjnym.

Najwięcej spółek z udziałem kapitału zagranicznego posiadało kapitał ukraiński i niemiecki. Łącznie stanowiły one 43% firm zagranicznych funkcjonujących w Poznaniu.

Tabela 16. Spółki z udziałem kapitału zagranicznego w Poznaniu według kraju pochodzenia kapitału w 2022 r. (liczba powyżej 60 zarejestrowanych spółek)

Kraj pochodzenia kapitału	Liczba zarejestrowanych spółek z udziałem kapitału zagranicznego
Ukraina	995
Niemcy	525
Niderlandy	175
Białoruś	131
Luksemburg	99
Wielka Brytania	97
Francja	95
Chiny	94
Włochy	61

Źródło: COIG

W ramach rządowego programu pn. „Poland. Business Harbour” kontynuowano wsparcie w relokowaniu do Poznania białoruskiej firmy IT. W programie uczestniczyły także poznańskie firmy IT, które zgłosiły chęć zatrudnienia specjalistów zagranicznych.

Według agencji Knight Frank zasoby powierzchni biurowej w Poznaniu nie zmieniły się i na koniec 2022 r. – wyniosły 623 tys. m². W budowie było 93 tys. m² nowoczesnej powierzchni biurowej, w tym najwięcej w biurowcu Andersia Silver Tower (40 tys. m²) oraz kompleksie „Nowy Rynek” (28,5 tys. m²).

Dynamicznie rozwijał się rynek nieruchomości magazynowo-logistycznych, w tym logistyki „ostatniej mili”. Według agencji CBRE zasoby nowoczesnej powierzchni magazynowej znajdującej się w odległości do 30 km od centrum Poznania wynosiły 2,84 mln m². Do największych inwestycji magazynowych w granicach Poznania należała rozbudowa przez firmę Panattoni własnego parku magazynowego oraz zakup przez niemiecki fundusz inwestycyjny DWS parku magazynowego 7R Park Poznań East II o powierzchni 51 tys. m². Firma LCube prowadziła prace przygotowawcze do rozpoczęcia budowy miejskiego hubu logistycznego o powierzchni 258 tys. m².

[Powrót do spisu treści >>](#)

W 2022 r. Miasto Poznań:

- **uzyskało tytuł „Miasto Roku Przyjazne dla Biznesu”** pod względem wsparcia władz samorządowych w konkursie Future of Emerging Europe Summit and Awards 2022;
- **zajęło 7. miejsce** (w kategorii dużych miast) w kolejnej edycji **rankingu European Cities and Regions of the Future 2023** publikowanego przez **fDi Magazine** – oddział The Financial Times oraz **2. miejsce** wśród dużych miast **w kategorii „Miasto przyjazne dla biznesu”**;
- **zostało ujęte w pierwszej trójce rankingu Związku Liderów Sektora Usług Biznesowych ABSL w kategoriach:**
 - atrakcyjna lokalizacja powierzchni biurowej (1. miejsce);
 - skomunikowanie kolejowe miasta, skomunikowanie drogowe miasta, jakość transportu publicznego, jakość lokalnego środowiska naturalnego (2. miejsce);
 - współpraca z lokalnym biurem obsługi inwestora, jakość lokalnych uczelni (3. miejsce);
- **zostało nominowane w kategorii „Najbardziej dynamicznie rozwijające się Miasto w Polsce”** w konkursie CEE Business Services Awards.

W 2022 r zainaugurowano działalność **Polskiej Strefy Inwestycji Wielkopolska** powołanej przez Kostrzyńsko-Słubicką Specjalną Strefę Ekonomiczną oraz funkcjonowanie **Rady Rozwoju Obszaru Gospodarczego**, w której reprezentowane jest również Miasto Poznań.

03 WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA I KRAJOWA

Współpraca międzynarodowa

W ramach współpracy z partnerami zagranicznymi:

- 8 kwietnia – przedstawiciele Miasta Poznań wzięli udział w Polsko-Niemieckim Forum Samorządowym poświęconym zarządzaniu kryzysem uchodźczym;
- 21 kwietnia – uruchomiono pierwszy poznański BiblioboXX – uliczny regał książkowy zbudowany przez uczniów i pedagogów Zespołu Szkół Łączności w Poznaniu;
- 30 maja – przedstawiciele Miasta uczestniczyli w spotkaniu z przedstawicielami Biura Przedstawicielskiego Tajpej w Polsce, w trakcie którego omawiano sytuację uchodźców w Poznaniu;
- 6 czerwca – uczestniczono w spotkaniu z przedstawicielką senatu Landu Berlin do spraw Oświaty, Młodzieży i Rodziny, którego tematem była nauka języka polskiego jako języka obcego, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów szkół zawodowych i uchodźców;
- 15–17 lipca – reprezentanci Miasta pojechali z wizytą do Bambergu; głównym celem wizyty było: uroczyste zamknięcie wystawy pn. „Niesamowity świat wyobraźni E.T.A. Hoffmanna” oraz współpraca pomiędzy Towarzystwem Bambrów Poznańskich i ogrodnikami z Bambergu;
- 12 sierpnia – uczestniczono w spotkaniu z delegacją posłów Landtagu Brandenburgii, którego tematem była współpraca polsko-niemiecka oraz kwestie dotyczące bezpieczeństwa energetycznego, ochrony klimatu, pandemii COVID-19 i sytuacji uchodźców wojennych z Ukrainy przebywających w Poznaniu;
- 13–18 października – goszczono przedstawicieli japońskiej Fundacji Takasaki oraz mieszkańców miasta Takasaki, biorących udział w poznańskim maratonie.

Miasto Poznań kontynuowało współpracę z 14 miastami partnerskimi i Hrabstwem Nottighamshire. W ramach tej współpracy przedstawiciele Miasta Poznania, m.in:

- 4 kwietnia – uczestniczyli w **Dniach Kultury Polskiej w Brnie**; w programie znalazło się m.in. czytanie polskich książek, wykład dla studentów pedagogiki pn. „Łejery- Szkoła to jest teatr” oraz filmowa prezentacja widowiska „Komeńskiego świat w obrazach”;
- 9 maja – gościli delegację z Hanoweru, na czele z Belitem Onay’em Nadburmistrzem Hanoweru; odwiedzono ośrodki przyjmujące i zakwaterowujące uchodźców wojennych z Ukrainy oraz zapoznano się z sytuacją w zakresie ich integracji;
- 25–27 maja – wzięli udział w **Dniach Miast Siostrzanych w Brnie**; celem wyjazdu było uczestnictwo w warsztatach tematycznych pn.: „Jak zachęcić dzieci do nauk ścisłych i technologii”, „Otwarte dane i analiza danych na potrzeby miasta”, „Brno jako żywe laboratorium”, „Nauczanie inżynierii materiałowej i technologii na uczelniach technicznych”;

Powrót do spisu treści >>

- 22 września – spotkali się z delegacją z francuskiej Bretanii – partnerskiego regionu Województwa Wielkopolskiego; omawiana była bieżąca współpraca obu regionów oraz Poznania i Rennes, a także prezentowane pomysły na dalsze działania;
- 11–13 października – uczestniczyli w **Dniach Kultury Czeskiej w Poznaniu**; program uwzględniał czytanie dla dzieci w bibliotece, rozmowy o promowaniu literatury polskiej i czeskiej oraz spotkanie poświęcone dostosowaniu budynków historycznych do potrzeb bibliotek;
- 15–19 października – spotkali się z przedstawicielami partnerskiego miasta Assen; goście zapoznali się z kwestiami organizacyjnymi poznańskiego maratonu oraz poznańskimi działaniami podjętymi w celu przyjęcia uchodźców z Ukrainy oraz sposobami tworzenia zasobów i zarządzania zasobami mieszkaniowymi na terenie Poznania;
- 20–24 października – **uczestniczyli w Targach TOUR SALON**; na stoisku gruzińskiego miasta Kutaisi można było zapoznać się z atrakcjami turystycznymi miasta i regionu Imereti.

Miasto Poznań było partnerem w międzynarodowym projekcie pn. **USE-IT Unlocking Social and Economic Innovation Together** w ramach **sieci europejskiego programu URBACT**. Partnerzy projektu zajmowali się ekonomicznym wzmocnieniem wspólnot lokalnych. W 2022 r. w ramach współpracy partnerskiej odbyły się:

- 9 lutego – spotkanie, którego tematem były podmioty ekonomii społecznej oraz rozwój społeczności lokalnych;
- 23–24 marca – spotkanie na temat mechanizmów sieciowania i budowania relacji w ramach współpracy przy projektach europejskich oraz wymiana wiedzy, m.in. w zakresie możliwości pozyskiwania funduszy europejskich oraz rozwoju i wdrażania rozwiązań będących rezultatami projektów;
- 28 kwietnia – warsztat poświęcony metodologii planowania lokalnego rozwoju gospodarczego;
- 14–16 czerwca – Festiwal Miejski URBACT 2022;
- 16–18 czerwca – spotkanie, którego celem było zapoznanie się z dobrymi praktykami stosowanymi przez Rotterdam w obszarze tematycznym projektu;
- 19–20 czerwca – spotkanie poświęcone rozwojowi społeczności lokalnych oraz ekonomii społecznej;
- 19–22 września – spotkanie podsumowujące w Birmingham.

Miasto Poznań było w 2022 r. członkiem następujących organizacji i platform współpracy międzynarodowej zrzeszających miasta i regiony:

- Cities and Regions for Cyclists;
- EUROCITIES;
- European Cities Marketing – organizacja, która w 2022 roku zmieniła nazwę na: City Destinations Alliance;
- International Congress and Convention Association;

- Mayors for Peace;
- Oder Partnerschaft;
- Poznań – Ille-et-Vilaine Foundation;
- WHO Global Network for Age-friendly Cities;
- Open&Agile Smart Cities.

Trwała aktywna współpraca w ramach EUROCITIES – międzynarodowej sieci ponad 200 miast z 38 krajów, współpracujących ze sobą w ramach tematycznych forów i grup roboczych. W 2022 r. realizowano m.in. projekt pn. „**Mentorzy przyszłości**” („Future Mentors”), w którym młodzi ludzie z europejskich miast podejmowali dialog z decydentami wysokiego szczebla – był to tzw. „mentoring odwrócony” – to młodzi ludzie dzielili się swoimi pomysłami i spostrzeżeniami na temat przyszłości miast i swojego pokolenia. W czerwcu w fińskim Espoo odbyła się doroczna konferencja, w trakcie której zorganizowano m.in. debatę na temat partnerstwa publiczno-prywatnego.

W 2022 r. Prezydent Miasta Poznania i jego zastępcy odbyli spotkania dyplomatyczne z:

- 13 stycznia – Korpusem Konsulów Honorowych; podczas spotkania Prezydent Miasta Poznania podziękował konsulom za ich działalność w czasie pandemii oraz przedstawił priorytety działań na nadchodzący rok;
- 20 stycznia – Ambasadorem Pakistanu w Polsce Malikiem Muhammadem Farooqiem; rozmowy dotyczyły aktualnych tematów związanych z rozwojem miasta, gospodarką i mniejszością pakistańską w Poznaniu;
- 23 marca – Ambasadorem Królestwa Danii Ole Toftem; poruszono tematy związane z bieżącą sytuacją za wschodnią granicą Polski oraz kwestie dotyczące osób przybywających do Polski z Ukrainy;
- 29 marca – Ambasadorem Republiki Łotewskiej Jurisem Poikansem; poruszono tematy związane z bieżącą sytuacją uchodźców z Ukrainy oraz pomocą organizowaną przez Poznań;
- 13 kwietnia – Ambasador Królestwa Niderlandów Daphne Bergsmą; podczas spotkania dyskutowano na temat wpływu pandemii na oba kraje oraz doświadczeń niderlandzkich miast w zakresie transportu i dróg rowerowych;
- 11 maja – Ambasadorem Ukrainy w Polsce Andrijem Deszczycią oraz z Markiem Brzezinskim Ambasadorem Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej w Polsce podczas Impact’22;
- 17 maja – Ambasadorem Japonii w Polsce Akio Miyajimą; rozmawiano o sytuacji migrantów z Ukrainy oraz inicjatywach, jakie podejmuje Miasto w celu udzielenia pomocy uchodźcom z Ukrainy;
- 24 maja – Ambasadorem Wielkiego Księstwa Luksemburg w Polsce Paulem Schmitem; podczas spotkania rozmawiano o sytuacji uchodźców z Ukrainy w Poznaniu oraz o gospodarce;
- 3 czerwca – Ambasador Irlandii w Polsce Emer O’Connell; było to spotkanie pożegnalne – Ambasador zakończyła misję dyplomatyczną w Polsce;

- 5 lipca – Ambasador Republiki Azerbejdżanu w Polsce Nargiz Gurbanovą; rozmawiano o możliwościach nawiązania współpracy między azerskimi miastami a Poznaniem oraz o historii polskiego dziedzictwa w Azerbejdżanie;
- 5 lipca – Ambasadorem Rumunii w Polsce Cosminem Onisii; rozmawiano m.in. o rozszerzaniu potencjalnej współpracy kulturalnej i gospodarczej;
- 30 sierpnia – Konsulem Generalnym Republiki Federalnej Niemiec Martinem Kremerem – wizyta miała charakter kurtuazyjny i zapoznawczy;
- 6 października – Ambasadorem Republiki Czeskiej w Polsce Jakubem Durrem; Ambasador przebywał w Poznaniu przy okazji wernisażu wystawy pn. „Czech In. Światowej Renomy Szklane Innowacje z Czech”;
- 10 października – Konsulem Generalnym Republiki Federalnej Niemiec Martinem Kremerem; kontynuowano zapoczątkowane w sierpniu rozmowy na temat rozwoju współpracy miast i regionów partnerskich;
- 31 października – Ambasadorem Królestwa Danii w Polsce Ole Toftem; podczas spotkania poruszono temat konfliktu zbrojnego w Ukrainie oraz kwestie uchodźców; rozmawiano także o dobrych praktykach dotyczących energetyki i transportu rowerowego;
- 9 listopada – Ambasadorem Republiki Macedonii Północnej w Polsce Iliją Psaltirovem; rozmawiano o możliwościach nawiązania międzymiastowej współpracy partnerskiej, rozwoju współpracy ekonomicznej i kulturalnej, a także procedurze powołania konsula honorowego Macedonii w stolicy Wielkopolski;
- 12 grudnia – Ambasadorem Irlandii w Polsce Patrickiem Haugheyem; w trakcie spotkania rozmawiano o sytuacji uchodźców z Ukrainy; poruszono także kwestie ochrony środowiska i energetyki;
- 13 grudnia – Ambasadorem Republiki Finlandii w Polsce Päivi Laine; rozmawiano o konflikcie zbrojnym w Ukrainie oraz europejskim kryzysie energetycznym.

Współpraca krajowa

Miasto Poznań było członkiem 16 krajowych organizacji i sieci skupiających m.in. polskie samorządy, do których należały:

- Związek Miast Polskich;
- Unia Metropolii Polskich;
- Stowarzyszenie Metropolia Poznań;
- Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski;
- Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych;
- Fundacja POMOST;
- Fundacja Rozwoju Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej;
- PLOT – Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna;
- Szlak Piastowski;

- Stowarzyszenie „Forum Rewitalizacji”;
- Stowarzyszenie gmin, powiatów i województw „Droga S 11”;
- Stowarzyszenie Jednostek Samorządu Terytorialnego „Komunikacja”;
- Stowarzyszenie Producentów Energii z Odpadów;
- Stowarzyszenie Zdrowych Miast Polskich;
- Wielkopolski Klaster Teleinformatyczny;
- Związek Stowarzyszeń Wielkopolski Bank Żywności.

Trwała aktywna współpraca ze Stowarzyszeniem Metropolia Poznań, w 2022 r. m.in.:

- rozpoczęto prace nad tworzeniem „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania na lata 2021–2027”; została powołana Rada Doradcza do spraw przygotowania i wdrażania wspomnianej Strategii; trwały prace nad listą projektów Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych 2021+; na bieżąco konsultowano z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu propozycje potencjalnych projektów zintegrowanych; przeprowadzono monitoring oraz ewaluację on-going Strategii;
- odbyto spotkania konsultacyjne z przedstawicielami Stowarzyszenia Metropolia Poznań w obszarze mobilności miejskiej i adaptacji do zmian klimatu oraz w obszarze e-usług i społeczeństwa;
- rozpoczęto prace nad „Strategią rozwoju ponadlokalnego Metropolii Poznań 2030”;
- opracowano Plan Zrównoważonej Mobilności dla Metropolii Poznań do 2040 roku;
- kontynuowano projekty pn.: Metropolitalny System Informacji Przestrzennej (MeSIP), „Działamy dla dostępności”, „Działamy dla klimatu!”, profilaktyczny program szczepień przeciwko grypie w Metropolii Poznań, a także kompleksowe działania zapobiegające nadwadze i otyłości w Metropolii Poznań, projekt „Enigma” i „Wracamy na rynek pracy”.

W ramach członkostwa Poznania w **Związku Miast Polskich (ZMP)**, w 2022 r. Miasto uczestniczyło w 2022 r. w działaniach Związku. W ramach działalności:

- Zarząd ZMP obradował 12 razy, przyjął 42 stanowiska i opinie, zaopiniował 91 projektów ustaw, 48 projektów rozporządzeń i 27 innych otrzymanych dokumentów;
- współpracowano z miastami z Ukrainy;
- podejmowano działania w sprawie projektów zmian w ustawie o systemie oświaty;
- wymieniano doświadczenia samorządów w zakresie radzenia sobie z negatywnymi skutkami inflacji i kryzysem energetycznym;
- w Poznaniu odbyły się dwa spotkania komisji problemowych: Komisji Praw Człowieka i Równego Traktowania oraz Komisji Małych Miast.

W ramach członkostwa Poznania w **Unii Metropolii Polskich**, kierunkowe decyzje dotyczące wspólnych działań, podejmowane były na posiedzeniach Zarządu, którego członkiem jest Prezydent Miasta Poznania Jacek Jaśkowiak. Przedstawiciele miast oraz biura Unii Metropolii Polskich regularnie i aktywnie uczestniczyli w pracach zespołów Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST). Unia Metropolii Polskich w 2022 r. opracowała i przekazała zgodnie z kompetencją do KWRiST ponad 90 opinii, stanowisk, wniosków i apeli.

Forum Rozwoju Miast

W dniach 17–18 października 2022 r. w Poznaniu na terenie MTP odbyła się VI edycja Forum Rozwoju Miast, pod hasłem: „Kiedy różnice schodzą na dalszy plan – co daje miastu poczucie wspólnoty?”.

Skupiono się na pięciu obszarach: zaradnych społecznościach, mieście różnych skal, zagrożeniu „romantycznego” wyobrażenia wspólnoty, hybrydycznych przestrzeniach wspólnoty, a także wspólnotach międzygminnych. W trakcie rozmów, debat i prezentacji mówcy z miast partnerskich Poznania – Brna, Assen i Hanoweru oraz innych miast zagranicznych, takich jak Oslo, Birmingham, Bruksela czy Berlin – przedstawili przykłady dobrych praktyk. W Forum udział wzięło ponad 500 osób.

04 PROMOCJA

Promocja inwestycyjna

Miasto oferowało podmiotom inwestującym w Poznaniu wsparcie dopasowane do potrzeb konkretnej firmy i projektu. Do najczęściej stosowanych instrumentów i zachęt należały:

- zapewnienie indywidualnej obsługi projektów, w tym wyznaczenie kierownika projektu zapewniającego wsparcie w trakcie całego procesu przygotowania i realizacji inwestycji;
- udostępnienie niezbędnych informacji i danych;
- organizowanie wizyt i spotkań;
- udzielanie wsparcia w uzyskaniu niezbędnych decyzji administracyjnych oraz w promowaniu projektu;
- udzielanie wsparcia w poszukiwaniu osób gotowych do podjęcia pracy;
- współpraca z inwestorem po uruchomieniu projektu.

Miasto wzięło udział w międzynarodowych imprezach promujących potencjał inwestycyjny i przedsiębiorczość miast, m.in.: Targach MIPIM, Targach Expo Real, Kyiv Investment Forum, Impact CEE, ABSL Summit 2022, BSS Conference Forum oraz Gali Outsourcing Stars 2022, Festiwalu Jobicon, CEE BSC Summit & Awards, Dniach Polski w Dolinie Krzemowej, Future of Emerging Europe Summit and Awards 2022, Property Forum w Warszawie, Real Estate Talks (RET), Poznan Game Arena oraz Game Industry Conference. Miasto było głównym organizatorem **4. edycji konferencji POZITIVE TECHNOLOGIES 2022**, na którą zarejestrowało się ponad 1 tys. osób, a łącznie wystąpiło ponad 50 prelegentów. Poza znanymi mówcami, odbiorcy mogli wysłuchać ekspertów z firm takich jak m.in.: VISA, Żabka, IT.Integro, Capgemini czy Fandom.

Promowanie potencjału inwestycyjnego Poznania odbywało się poprzez współpracę z samorządem gospodarczym, m.in. z: Polsko-Brytyjską Izbą Handlową (BPCC), Polsko-Niemieckim Kołem Gospodarczym w Poznaniu (DWK), Polsko-Niemiecką Izbą Przemysłowo-Handlową (AHK), Polsko-Chińską Główną Izbą Gospodarczą, Amerykańską Izbą Handlową w Polsce, Skandynawsko-Polską Izbą Gospodarczą, Niderlandzko-Polską Izbą Gospodarczą, Polsko-Hispańską Izbą Gospodarczą, Wielkopolskim Klubem Kapitału, Polską Strefą Inwestycji Wielkopolska, Wielkopolską Izbą Przemysłowo-Handlową.

W 2022 r. wydatki na promocję inwestycyjną Poznania wyniosły 0,7 mln zł.

W ramach działań promocyjnych i reklamowych, mających na celu wzmocnienie wizerunku Poznania w kraju i za granicą, **wydano następujące materiały promocyjne** (niektóre wyłącznie w wersji online): przewodnik „**Poznań miastem IT**”, katalog „**Move to improve**”, folder „**Pracuj w Poznaniu 2022**”, 6 artykułów z informacjami o działalności

Miasta oraz o nowych inwestorach dla magazynu „**Focus On**” oraz artykuł w Biuletynie Wielkopolskiego Klubu Kapitału. Współpracowano także z innymi jednostkami przy wydaniu raportu „**Poznański rynek nieruchomości przemysłowo-logistycznych**”, raportu „**Poznań. Atrakcyjność miasta i rynek biurowy**”, raportu Związku Liderów Sektora Usług Biznesowych ABSL.

Promowane były oferty nieruchomościowe, inwestorzy, ich oferty pracy oraz ważne wydarzenia organizowane przez inwestorów (m.in. 10-lecie Centrum Usług Wspólnych Carl ZEISS w Poznaniu, 5-lecie John Deere z udziałem Prezydenta Miasta Poznania, otwarcie poznańskiego biura firmy Transcom, otwarcie nowego Centrum Usług Wspólnych Phoenix Contact, otwarcie Virtual Experience Center firmy Miele Global Services, otwarcie pierwszego w Polsce sklepu Żabka Eko Smart łączącego ekologię z technologią). **Promowane były również webinary oraz konferencje ważne dla środowiska biznesowego.** Aktualności dla inwestorów przekazywane były na bieżąco w miejskim serwisie „Inwestuj w Poznaniu”, w mediach społecznościowych: na fanpage’u „Invest in Poznan”, na LinkedIn oraz poprzez newsletter „Inwestuj w Poznaniu”. Kontynuowano działania związane z kampanią promocyjną pn. „Firma Warta Poznania” w serwisie Facebook.

Promocja turystyczna

Głównymi markami i produktami turystycznymi Poznania zarządzanymi przez miejską instytucję kultury – **Poznańskie Centrum Dziedzictwa (PCD)** oraz stowarzyszenie – **Poznańską Lokalną Organizację Turystyczną (PLOT)** były:

- **obiekty:** **Brama Poznania ICHOT** – interaktywne centrum historii Ostrowa Tumskiego opowiadające w nowoczesny sposób o początkach państwa polskiego; **Trakt Królewsko-Cesarski** – główny szlak turystyczny Poznania, ukazujący najciekawsze, historyczne miejsca w Poznaniu wzdłuż ok. 3-kilometrowej trasy turystycznej; **Galeria Śluza** – przestrzeń wystaw czasowych opowiadających o współczesnym i historycznym Poznaniu; **Centrum Szyfrów ENIGMA** – nowoczesna placówka wystawienniczo-edukacyjna prezentująca dokonania polskich matematyków związane ze złamaniem szyfru „Enigmy”;
- **wydarzenie:** **Dni Twierdzy Poznań** – w programie jubileuszowej 10. edycji znalazła się rekordowa liczba 33 miejsc i atrakcji, m.in. można było obejrzeć forty, schrony i miejsca związane z historią Poznania, a także wziąć udział w rekonstrukcjach historycznych i wycieczkach tematycznych, liczbę uczestników szacuje się na ok. 8–11 tys. osób;
- **produkty:** **Poznańska Karta Turystyczna** – w 2022 r. poszerzono kanały dystrybucji online o sklep internetowy PLOT-u oraz Wydawnictwo Druga Strona Poznania; **Fest Fyrtel** – seria map opracowanych wspólnie z mieszkańcami – przedstawiających najciekawsze miejsca, postaci i historie, strona internetowa, spotkania na temat przeszłości i współczesności dzielnic śródmiejskich czy wystawy eksponowane w sklepowych witrynach; **miejskie gry turystyczne**, pokazujące atrakcje turystyczne, przybliżające historię miasta, ważne wydarzenia i postaci w atrakcyjnej formie, tj.: „Czas patriotów”, „Poznań poza czasem”, „Pierwsze Iskry”, „Rowerem po Poznaniu”,

Powrót do spisu treści >>

„Rowerem wokół Poznania”, „Zaklęte w kamieniu” i „Pierwszy stopień poznania”, „Poznań QR Code”, „Statystyka w historii Stołecznego Miasta Poznania”.

Miejska oferta turystyczna była promowana:

- **w mediach i Internecie:**
 - „**Turystyczne PLOTki**” – cykl 12 artykułów tematycznych w dodatku do Głosu Wielkopolskiego i Gazety Wyborczej, informatorach samorządowych, na stronach internetowych PLOT-u, powiatu poznańskiego i gmin członkowskich (łącznie nakład ponad 1 mln egzemplarzy);
 - audycja „**Poznań na weekend**” w Radiu Emaus – 34 odcinki;
 - „**Miasto na jedną noc**” – wizyta prasowa, cykl artykułów i reklam w Gazecie Wyborczej;
- **w materiałach drukowanych:**
 - „**Poznań i okolice dla dzieci**” – przewodnik skierowany do rodzin z dziećmi w wersji polskiej i angielskiej;
 - „**Poznań najkrócej**” – przewodnik w wersji polskiej, niemieckiej, angielskiej, ukraińskiej;
- **na tematycznym Poznańskim Szlaku Kulinarnym:**
 - **Szlakiem Poznańskiej Pyry** – kulinarny szlak tworzyły restauracje serwujące dania z ziemniaka według regionalnych receptur lub autorsko do nich nawiązujące.

Oferta turystyczna oraz konferencyjna Poznania była promowana na międzynarodowych wydarzeniach targowych takich, jak: Tour Salon w Poznaniu, International Tourism Trade Fair FITUR w Madrycie, World Travel Market w Londynie, targi turystyki biznesowej IMEX Frankfurt, międzynarodowe targi przemysłu spotkań IBTM World w Barcelonie, Arabian Travel Market Dubai. Zorganizowano także **20 podróży studyjnych i prasowych**, w których łącznie wzięło udział 76 osób z Polski, Niemiec, Japonii, Indii, Czech, Włoch, Danii, Norwegii, Szwecji, Belgii, Holandii, USA, Kanady i po raz pierwszy – Argentyny. Istotne wydarzenie stanowiła wizyta ekipy realizującej odcinek programu „**Adventure Cities**” w całości poświęconemu Poznaniowi, który był **emitowany w amerykańskiej sieci TV Discovery**.

Promocja społeczna i medialna

Miasto Poznań prowadziło aktywną komunikację z mieszkańcami na kilku najpopularniejszych platformach mediów społecznościowych: Facebook, Instagram, Tik Tok oraz YouTube. Najchętniej wykorzystywanym kanałem komunikacji w mediach społecznościowych był **Facebook**. Na koniec 2022 r. oficjalny profil „Miasto Poznań” na Facebooku obserwowało **266,3 tys. osób**. Łączny zasięg postów na tym profilu opublikowanych w 2022 r. wyniósł **6,3 mln osób**. Facebookowy profil Miasta „**Portal Poznan.pl**” zanotował wzrost liczby obserwujących oraz zasięgu publikowanych treści – liczba polubień profilu wzrosła w 2022 r. do **46,4 tys.**

Profil miastopoznan_ w serwisie Instagram pod koniec 2022 r. miał ok. 69 tys. obserwujących, a **profil miasto_poznan na platformie TikTok 51,9 tys.** obserwujących. Publikowane na tych profilach materiały promowały miasto i miejskie usługi (np. „Insta miejscówki”, „Aplikacja PEKA”, „OK Poznań”) oraz treści edukacyjne (np. „Elektroodpady”, „Poznań przyciąga”). Ponadto Miasto zamieszczało materiały wideo na oficjalnym kanale **serwisu YouTube „Miasto Poznań”** oraz prowadziło transmisje live z wybranych miejskich wydarzeń.

Miasto koordynowało wiele płatnych kampanii w systemie Facebook Ads oraz Google Ads dotyczących miejskich inwestycji. Poprzez kampanie w mediach społecznościowych, prasie drukowanej oraz reklamie zewnętrznej informowano m.in. o remoncie trasy Poznańskiego Szybkiego Tramwaju oraz pracach w centrum. Prowadzono kampanie wspierające lokalnych przedsiębiorców i rzemieślników, których lokale i zakłady znalazły się w strefach objętych remontami, informowano o działaniach podjętych przez Miasto na rzecz Ukrainy i uchodźców wojennych przebywających w Poznaniu.

Miejski portal internetowy (www.poznan.pl) w 2022 r. został odwiedzony przez **12,1 mln osób**. Publikowane tam materiały informowały m.in. o najważniejszych inwestycjach w Poznaniu, działaniach Miasta na rzecz seniorów, rodziców czy dzieci. Znalazły się tam również artykuły dotyczące ochrony środowiska i najważniejszych miejskich programów (m.in. „Kawka Bis”, „OK Poznań”, „Poznań Viva Senior”) oraz poruszone zostały zagadnienia dotyczące profilaktyki zdrowotnej i ochrony zdrowia.

W 2022 r. wydatki z budżetu Miasta Poznania przeznaczone na promocję wyniosły 3,9 mln zł.

Miasto Poznań realizowało wiele kampanii informacyjnych, edukacyjnych i społecznych, należały do nich m.in.:

- **Poznań Miastem IT** – Miasto we współpracy z firmami z sektora IT, realizowało projekt, którego celem było przyciągnięcie do Poznania osób o szczególnie pożądanym na rynku pracy umiejętnościach i stworzenie bazy kandydatów na wysoko wyspecjalizowane stanowiska IT, promowanie potencjału inwestycyjnego sektora IT w Poznaniu oraz zalet Poznania jako „miasta dobrego do życia”; w ramach kampanii powstał przewodnik oraz film promocyjny;
- **Kongres POZAP – Poznań o Zamówieniach Publicznych – we wrześniu na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich (MTP)** odbyła się 2. edycja kongresu o zamówieniach publicznych zorganizowana przez Miasto we współpracy z partnerem zewnętrznym; odbył się również kiermasz rękodzieła poznańskich fundacji i pracowni ekonomii społecznych; prelekcji można było posłuchać również w wersji online; łącznie w imprezie wzięło udział ponad 1 tys. osób;
- **Kampania promująca Poznański Budżet Obywatelski (PBO) 2023** – odbyła się w formie banerowej (głównie w Internecie); prowadzona była również się na portalu epoznan.pl, w telewizji WTK, na antenie trzech stacji radiowych: Złote Przeboje, Radio Pogoda oraz Rock Radio oraz w mediach społecznościowych i Google Ads;

Powrót do spisu treści >>

- **„Szacun dla zawodowców”** – projekt Miasta Poznania promujący wiedzę o zawodach i kształceniu zawodowym realizowany nieprzerwanie od 2015 r.; poprzez przeprowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnej oraz organizacji wydarzenia **„Arena Zawodów”** Miasto zachęcało uczniów szkół podstawowych do wyboru szkoły zawodowej lub technikum na dalszym etapie kształcenia;
- **„Na Falach”** – Miasto wspólnie z Poznańskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji współpracowało przy promocji letnich koncertów #NaFalach, będących cyklem darmowych imprez dla mieszkańców z udziałem ogólnopolskich gwiazd; w ramach działań promocyjnych pojawiły się reklamy informacyjne na nośnikach typu Citylight, animacje w MPK, reklamy w miesięczniku „IKS” oraz magazynie „Freshmag”;
- **Betlejem Poznańskie 2022** – jarmarki świąteczne odbywały się w czterech lokalizacjach: na pl. Kolegiackim, pl. Wolności, rynku Łazarskim oraz na terenie MTP; została przeprowadzona kampania promująca wydarzenie w mediach społecznościowych oraz na nośnikach zewnętrznych; ważnym elementem były imprezy towarzyszące „Betlejem”, takie jak: Poznań Ice Festival, rozświetlenie choinki miejskiej czy odwiedziny Świętego Mikołaja z Laponii;
- **„Poznanianki 2022”** – akcja społeczna, której celem było zaprezentowanie działań i osiągnięć tych poznanianek, których aktywność służyła wzmocnieniu i dostrzeżeniu ważnej roli kobiet w życiu Poznania; kapituła wyłoniła 5 bohaterek akcji, które swoją postawą i zaangażowaniem w działalność społeczną, obywatelską, zawodową lub poprzez aktywność w sferze publicznej przyczyniały się do budowania pozytywnego wizerunku poznanianek oraz do rozwoju i promocji Poznania; bohaterkami akcji „Poznanianki 2022” zostały: **Katarzyna Wala** – antropolożka społeczna, animatorka kultury, współtwórczyni Mobilnego Dom Kultury Wilczak i autorka projektów artystycznych na poznańskim Szeląg, **Magda Szewciów** – certyfikowana trenerka samoobrony i asertywności dla kobiet i dziewcząt WenDo, trenerka antydyskryminacyjna, **„Tęczowe Seniorki”** – rezydentki Fundacji Barak Kultury, znane poznanianki, które przełamują stereotypy, a swoją postawą walczą z dyskryminacją, **„Rakujemy jak chcemy”** – członkinie stowarzyszenia, którego głównym celem jest wsparcie kobiet z diagnozą raka piersi na terenie Wielkopolski, **„Po-Dzielnia”** – założycielki freeshopu i Centrum Ekonomii Współdzielenia, których główną ideą jest wydłużenie życia przedmiotów, ograniczenie konsumpcjonizmu i promowanie upcyklingu; w ramach **Poznańskiego Tygodnia Kobiet** (17–24.10.2022 r.) odbyły się wydarzenia: „Panie na Browarze – zdrowe i bezpieczne poznanianki”, „Długi Stół” – debata dotycząca aktywności kobiet w Poznaniu, prezentacja doświadczeń „Dziewczyny grandzą – od pasji do festiwalu”, warsztaty twórcze „Po nitce do siostrzanego kłębka”, spotkanie „Być kobietą. Z myślą o sobie”, warsztaty „Kobieca strona mocy”; w ramach akcji powstał mural autorstwa Magdy Danaj na ścianie budynku przy ul. Dąbrowskiego 28;
- **„Fyrtle”** – kampania mająca na celu wzmacnianie tożsamości lokalnej, relacji sąsiedzkich, poczucia przynależności do wyjątkowych wspólnot, tworzonych przez mieszkańców poszczególnych osiedli; w 2022 r. zorganizowany został Fyrtel Festiwal, w ramach którego odbyła się seria koncertów w dwóch nadwarciańskich lokalizacjach – w KontenerART oraz w Ogrodzie Szeląg; koncerty pn. „My Name is Poznań live” stanowiły premierę płyty, promującej młodych poznańskich twórców.

05 RYNEK PRACY

Pracujący

W 2021 r. (najnowsze dostępne dane) odnotowano wzrost liczby pracujących w Poznaniu. **W mieście pracowało 355,3 tys. osób, tj. o 2,9 tys. osób więcej niż rok wcześniej.** Oznacza to, że w przeliczeniu na 1000 osób w Poznaniu pracowały 652 osoby, co plasuje Poznań na 2. miejscu wśród największych miast w kraju (za Warszawą).

Struktura pracujących obejmowała: 80,8% pracujących w usługach, 18,8% pracujących w przemyśle i budownictwie, 0,4% pracujących w rolnictwie.

Największą grupę stanowili pracujący w firmach działających w sekcjach: przemysł, handel i naprawa pojazdów samochodowych oraz edukacja.

Jednostki z sektora prywatnego zatrudniające powyżej 9 osób skupiały 68% pracujących.

W 2022 r. w Poznaniu i powiecie poznańskim zarejestrowano **60,8 tys. oświadczeń pracodawców o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom** (o 36,9 tys. mniej niż rok wcześniej), w tym najwięcej dla osób z Ukrainy (54%), Białorusi (26%) i Gruzji (13%). Najczęściej cudzoziemcy byli zatrudniani przy wykonywaniu prac prostych.

Zwiększył się udział zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, który w 2021 r. wynosił 28%, a w 2022 r. 46%. Zmniejszył się udział umów cywilnoprawnych typu umowa zlecenie.

W 2022 r. Powiatowy Urząd Pracy (PUP) w Poznaniu wydał 0,3 tys. zezwoleń na pracę sezonową, dotyczących wykonywania przez cudzoziemców prac w rolnictwie, ogrodnictwie i turystyce (o 1,6 tys. mniej niż rok wcześniej) – z czego 55% dotyczyło obywateli Ukrainy, a pozostałe 45% obywateli: Filipin, Białorusi, Mołdawii, Gruzji, Indonezji, Kirgistanu, Meksyku, Neapolu, Rwandy, Tadżykistanu, Turcji, Uzbekistanu.

Najwięksi pracodawcy

W rejestrze REGON na koniec grudnia 2022 r **w grupie przedsiębiorstw zatrudniających ponad 1000 osób w Poznaniu znajdowało się 30 firm.** Do sektora publicznego należało 14 firm, a pozostałe reprezentowały sektor prywatny. **Do największych pracodawców w Poznaniu należały m.in.:** ENEA S.A., Volkswagen Poznań sp. z o.o., GSK Services sp. z o.o, Lisner Poznań sp. z o.o., Kompania Piwowarska S.A., Pepco Poland sp. z o.o., Transgourmet Poland sp. z o.o, Poznalec sp. z o.o., Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Poznaniu sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Transportu Samochodowego Łączności „Transpost” S.A., Urząd Miasta Poznania,

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu.

Dochody mieszkańców

Najwyższy poziom wynagrodzeń miesięcznych brutto odnotowano w sekcjach: informacja i komunikacja (11 tys. zł), przemysł (8,0 tys. zł), budownictwo (6,9 tys. zł). Najmniej zarabiali osoby zatrudnione w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (4,5 tys. zł) oraz administracja i działalność wspierająca (5,5 tys. zł).

Według danych GUS-u, w Poznaniu przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 7,4 tys. zł i było o 13,8% wyższe niż rok wcześniej.

W 2022 r. średnia wysokość miesięcznego świadczenia emerytalnego pobieranego przez uprawnionych mieszkańców Wielkopolski wyniosła 2,85 tys. zł, świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy – 2,2 tys. zł, świadczenia z tytułu pobierania renty rodzinnej – 2,4 tys. zł. Szacuje się, że w Poznaniu świadczenie emerytalne pobierało ponad 140 tys. osób, czyli 27% świadczeniobiorców w Wielkopolsce. W 2022 r. średni wzrost miesięcznego świadczenia emerytalnego wyniósł 9%, co oznacza szacunkową wartość przeciętnego świadczenia w Poznaniu w kwocie ponad 3 tys. zł brutto. Stanowiło to ponad 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw.

Bezrobocie

W 2022 r. liczba osób poszukujących zatrudnienia zmniejszyła się z 5,5 tys. osób do 3,6 tys. osób, co oznacza, że wskaźnik bezrobocia obniżył się z 1,6% do poziomu 1,0%.

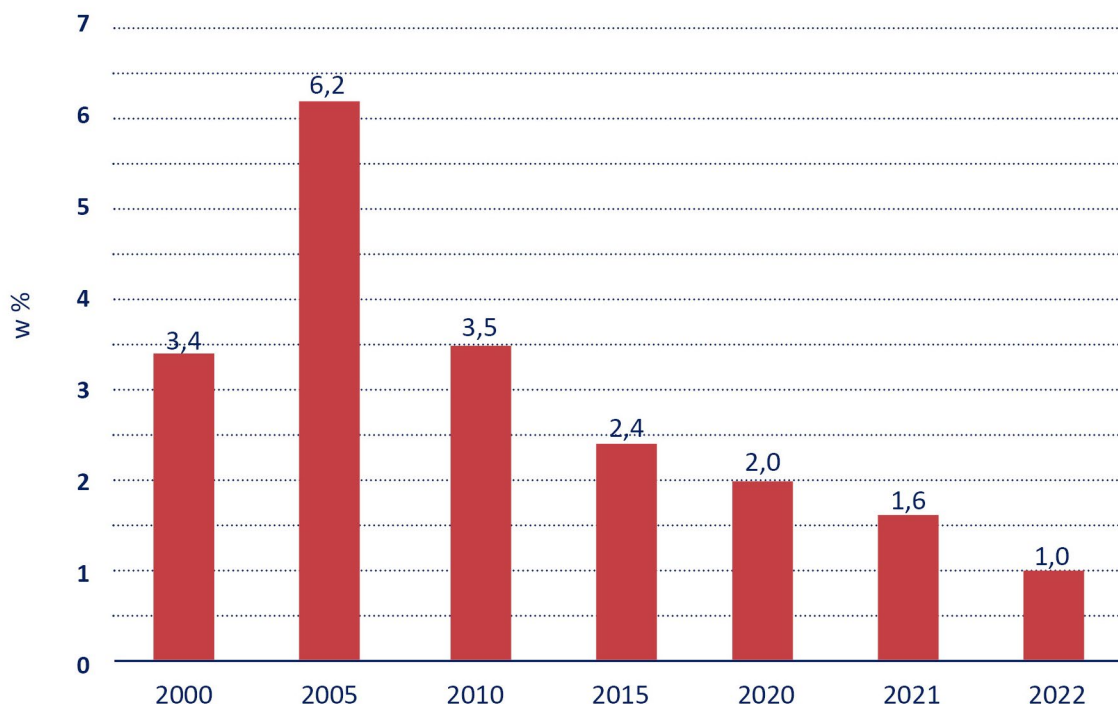
W ciągu roku w Poznaniu liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 2,1 tys. osób, czyli o 37%, w tym samym czasie liczba dostępnych ofert pracy zmniejszyła się o 1/4.

W 2022 r. **10,3 tys. osób zostało wykreślonych z ewidencji PUP w Poznaniu**, w tym 4,7 tys. osób podjęło pracę, 1 tys. osób rozpoczęło staż lub szkolenie zawodowe, 0,3 tys. osób podjęło własną działalność gospodarczą.

Na koniec 2022 r. 31% osób bezrobotnych posiadało wykształcenie wyższe, a 23% co najwyżej wykształcenie gimnazjalne/podstawowe.

Ponad połowa bezrobotnych posiadała staż pracy nie dłuższy niż 5 lat, połowa osób zarejestrowanych w PUP w Poznaniu była w wieku najwyższej aktywności zawodowej (25–44 lat), w tym 23% w wieku 25–34 lat.

Wykres 7. Stopa bezrobocia w Poznaniu

Źródło: GUS

Na koniec 2022 r. pracy w Poznaniu poszukiwało 339 osób z niepełnosprawnościami oraz 83 cudzoziemców. Na koniec roku PUP w Poznaniu dysponował 710 propozycjami pracy w Poznaniu, czyli **na 1 ofertę przypadało 5 osób poszukujących zatrudnienia.**

Uprawnienia do pobierania zasiłku posiadała co szósta osoba bez pracy, a 42% zarejestrowanych zaliczanych było do kategorii długotrwale bezrobotnych.

PUP w Poznaniu realizował wiele działań w zakresie pomocy bezrobotnym, m.in.:

- **kursy i szkolenia zawodowe** – łączna liczba uczestników szkoleń prowadzonych przez poznański PUP wyniosła 1,1 tys. osób;
- **stypendia szkoleniowe, stażowe** – pomoc w postaci stypendium szkoleniowego otrzymało 769 osób, a stypendia stażowe – 446 osób;
- **poradnictwo zawodowe** – 1 tys. osób skorzystało z indywidualnych porad zawodowych, a 2,7 tys. osób – z indywidualnych informacji zawodowych; z grupowych informacji zawodowych skorzystało 0,1 tys. osób (dotyczy aglomeracji poznańskiej);
- **jednorazowe środki finansowe na podjęcie działalności gospodarczej** – otrzymało je 347 osób;
- **prace interwencyjne oraz roboty publiczne** – organizowano zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych dla 131 osób oraz robót publicznych (w oparciu o umowy z Urzędem Miejskim w Kostrzynie) dla 2 osób;

[Powrót do spisu treści >>](#)

- **refundacje kosztów opieki nad dzieckiem do lat 6 lub osobą zależną** – skorzystało z nich 40 osób (dotyczy aglomeracji poznańskiej);
- **zwrot kosztów dojazdu do pracodawców** – 255 osób z aglomeracji poznańskiej;
- **refundacja świadczeń dla uczestników Centrów Integracji Społecznej** – udzielono jej 357 osobom (dotyczy aglomeracji poznańskiej);
- **pośrednictwo pracy** – udzielano pomocy w poszukiwaniu pracy, również za granicą, za pośrednictwem systemu wsparcia europejskich służb zatrudnienia, w ramach sieci EURES, w zakresie przekazywania informacji o ofertach zatrudnienia na terenie Unii Europejskiej (UE) i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG); prowadzono działania informacyjne dotyczące ofert pracy za granicą, warunków życia i pracy w państwach UE/EOG.

Projekty na rzecz zatrudnienia realizowane przez PUP w Poznaniu, w tym finansowane ze środków UE, ukierunkowane były na pomoc najbardziej zagrożonym grupom bezrobotnych. Mogli oni uczestniczyć w takich projektach, jak:

- **„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie poznańskim”** (edycja V);
- **„Nowe spojrzenie – nowe możliwości. Moja firma – twoje zatrudnienie”** – projekt pilotażowy;
- **„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie poznańskim”** (edycja V);
- **„Stop! Młodzież bez pracy”**.

W ramach wsparcia uchodźców wojennych z Ukrainy poszukujących pracy w Poznaniu PUP w Poznaniu podjął działania wspierające tę grupę na lokalnym rynku pracy, m.in. uruchomiono punkty informacyjne, infolinię w języku ukraińskim, szybką ścieżkę do zgłaszania ofert pracy z maksymalnym uproszczeniem formalności, a także organizowano webinaria dla pracodawców.

06 SZKOLNICTWO WYŻSZE

Szkoły wyższe

Poznań należy do największych ośrodków szkolnictwa wyższego w kraju. W 2022 r. swoją siedzibę posiadały tu **24 szkoły wyższe**, z tego 8 uczelni publicznych i 16 niepublicznych (w tym Zamiejscowy Wydział Uniwersytetu SWPS oraz filia Collegium Humanum).

W roku akademickim 2021/2022 w mieście studiowało łącznie ok. 102 tys. osób, w tym ponad 64 tys. (blisko 2/3) na studiach dziennych. Ponad 70 tys. studentów pobierało naukę w szkołach publicznych. W szkołach niepublicznych studiowało blisko 32 tys. osób. Blisko 80% studentów to osoby spoza Poznania, a ok. 35% pochodziło spoza województwa wielkopolskiego.

Poznańskie uczelnie oferowały ok. 300 kierunków studiów, także o profilu Master of Business Administration (MBA).

Największą liczbę studentów gromadziły profile: biznesu i administracji, medyczne, językowe, społeczne, pedagogiczne, inżynieryjno-techniczne, technologii teleinformatycznych oraz prawne.

Uczelnie poznańskie dokonywały zmian w ofercie kształcenia, otwierając nowe specjalności i kierunki nauczania. Prowadzonych było także blisko 70 kierunków w językach obcych.

W 2022 r. uruchomione zostały m.in. takie nowe kierunki, jak:

- Filologia angielsko-chińska, Tłumaczenie kreatywne i specjalistyczne (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza);
- Analityka danych ekonomicznych, Przemysł 4.0 (Uniwersytet Ekonomiczny);
- Lotnictwo, Zielona energia (Politechnika Poznańska);
- Skrzypce jazzowe (Akademia Muzyczna);
- Lingwistyka współczesna (Collegium da Vinci).

Największą uczelnią był Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (UAM), w którym kształciło się blisko 30% poznańskich studentów. Poznańscy studenci mieli do dyspozycji 38 domów studenckich, w których przebywać mogło ponad 9,8 tys. osób.

Szkoły wyższe prowadziły nauczanie także w filiach i oddziałach zamiejscowych, gdzie kształciło się około 16 tys. osób.

Poznańskie uczelnie należały do największych pracodawców w regionie zatrudniając ponad 14 tys. osób, w tym ponad 8 tys. nauczycieli akademickich, z których 0,9 tys. posiada tytuł profesora.

Na poznańskich uczelniach uczyły się osoby z ok. 120 krajów świata. Studiowały one głównie na UAM-ie, Uniwersytecie Medycznym, Politechnice Poznańskiej oraz w Wyższej Szkole Bankowej. W roku akademickim 2022/2023 w Poznaniu na pełnych programach studiów kształci się **6,8 tys. studentów z zagranicy**, w tym najwięcej pochodzi z: Ukrainy (2,5 tys.), Białorusi (1,3 tys.), Turcji, Chin, Tajwanu, Nigerii, Azerbejdżanu, Indii, Rwandy, i Kanady.

Blisko 1 tys. osób z zagranicy studiowało w ramach okresowych wymian typu „Erasmus+”, najwięcej z Turcji, Hiszpanii, Kazachstanu, Francji, Włoch i Portugalii.

Ok. 0,85 tys. poznańskich studentów odbywało część nauki na uczelniach zagranicznych w ramach czasowej wymiany, głównie w Hiszpanii, Portugalii i we Włoszech.

Poznańskie szkoły wyższe w 2021 r. (najnowsze dostępne dane) ukończyło 24,5 tys. absolwentów z tytułem zawodowym licencjata lub magistra, w tym 3/4 osób pobierało naukę w szkołach publicznych, a blisko 2/3 kończyło studia stacjonarne.

Studia podyplomowe w 2022 r. ukończyło ok. 5,7 tys. osób, najwięcej na Uniwersytecie Ekonomicznym, Uniwersytecie Medycznym oraz w Wyższej Szkole Bankowej. Na 3 uczelniach funkcjonowały także studia podyplomowe typu MBA, które w 2022 r. ukończyło ok. 100 osób. Około 2,1 tys. osób kontynuowało naukę na studiach doktoranckich.

Pozycję Poznania jako silnego ośrodka akademickiego potwierdzają coroczne rankingi, nagrody oraz przyznane akredytacje. **Według Rankingu Szkół Wyższych „Perspektywy 2022”:**

- UAM był 4. najlepszą uczelnią w Polsce, 3. wśród uniwersytetów akademickich;
- Uniwersytet Przyrodniczy – zajął 2. miejsce w kategorii uczelni rolniczych;
- Uniwersytet Ekonomiczny – zajął 3. miejsce w kategorii uczelni ekonomicznych;
- SWPS Uniwersytet Humanistyczno-Społeczny z siedzibą w Warszawie (posiadający wydział zamiejscowy w Poznaniu) – zajął 2. miejsce w kategorii szkół niepublicznych nauczających na poziomie magisterskim.

Poznańskie szkoły wyższe kontynuowały inwestycje w bazę dydaktyczno-naukową:

- Uniwersytet Medyczny oddał do użytku Collegium Humanum – **Centrum Badań nad Człowiekiem**, który powstał na terenie zlokalizowanym pomiędzy ulicami Bukowską, Rokietnicką, Weigla i Polną;
- Politechnika Poznańska utworzyła **nowy kampus** na terenie dawnego lotniska **Kąkolewo**; na kampusie będą realizowane m.in. zadania w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych, bezzałogowych statków powietrznych i załogowych statków powietrznych;
- Uniwersytet Medyczny kontynuował budowę Collegium Pharmaceuticum przy ul. Rokietnickiej, nowej siedziby **Wydziału Farmaceutycznego**; trzy połączone ze sobą

budynki będą miały 16 tys. m² powierzchni; dwa pierwsze budynki oddano do użytku w 2021 r., a trzeci budynek ma zostać ukończony w 2024 r.;

- **Uniwersytet Medyczny kontynuował budowę Centralnego Zintegrowanego Szpitala Klinicznego pomiędzy ulicami Grunwaldzką, Marcelińską i Przybyszewskiego,** zakończenie inwestycji planowane jest na koniec 2025 r., jednak poszczególne moduły będą oddawane etapami, w związku z powyższym planuje się, że nowy szpital rozpocznie swoją działalność częściowo w 2024 r.;
- **UAM kontynuował budowę Domu Studenckiego „Poznań Morasko” z 400 miejscami noclegowymi;** przewidywane zakończenie inwestycji to 2023 r.; w ramach Wydziału Prawa i Administracji trwa przebudowa powojkowego „Koszarowca” przy al. Niepodległości na obiekt naukowo-badawczy oraz na siedzibę Wielkopolskiej Biblioteki Prawniczej;
- Uniwersytet Przyrodniczy prowadził **prace projektowe Infocentrum** przy Collegium Maximum przy ul. Wojska Polskiego.

Współpraca ze środowiskiem akademickim

Podejmowane przez Miasto działania miały na celu wzmocnienie pozytywnego wizerunku poznańskiego ośrodka akademickiego w kraju i zagranicą oraz włączanie środowiska akademickiego i naukowego w działania na rzecz rozwoju i rozwiązywania bieżących problemów miasta.

W ramach wspierania talentów przyznano stypendia i nagrody:

- **35 stypendiów** dla laureatów i finalistów ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych rozpoczynających studia w Poznaniu;
- **12 stypendiów** dla młodych badaczy z poznańskiego środowiska naukowego;
- **Nagrodę Naukową Miasta Poznania;**
- **11 nagród i wyróżnień** w konkursie „Nagroda Miasta Poznania za wyróżniającą się pracę doktorską” i „Nagroda Miasta Poznania za wyróżniającą się pracę magisterską”;
- wspólnie z UAM-em przyznano **Poznańską Nagrodę Literacką**, na którą składają się Nagroda im. Adama Mickiewicza oraz Stypendium im. Stanisława Barańczaka.

Współpracując z uczelniami w zakresie promocji akademickiego Poznania, **zrealizowano ogólnopolską akcję informacyjno-edukacyjną pod hasłem „Poznań Przyciąga”**, której celem jest zachęcenie uczniów szkół ponadpodstawowych z całego kraju do podjęcia nauki na poznańskich uczelniach, a także pomoc młodzieży w wyborze dalszej ścieżki edukacji. Przygotowano m.in. 4 bezpłatne webinary, w trakcie których zaprezentowano ofertę uczelni, a także miejskie programy stypendialne, bogatą ofertą zawodową, sportową i kulturalną miasta. Wszystkie webinary można było obejrzeć w miejskich mediach społecznościowych, gdzie oprócz spotkań online prowadzono na bieżąco działania promocyjne. Ponadto na stronie internetowej (www.poznanprzyciaga.pl) młodzież mogła znaleźć informacje dotyczące oferty akademickiej miasta, wypełnić test preferencji zawodowych i pobrać poradnik maturzysty.

Ponadto Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży w Poznaniu (CDZdM)

zorganizowało spotkania online z młodzieżą, dotyczące studiowania w Poznaniu, m.in. **webinar pn. „Kierunek studia”**.

Podczas **Targów Edukacyjnych w Poznaniu** organizowanych na terenie MTP, będących największymi targami edukacyjnymi w Polsce, wspólnie z uczelniami zorganizowano **przestrzeń „Akademicki Poznań”**, gdzie zwiedzający mogli zapoznać się z ofertą Poznania dla młodych ludzi oraz ofertą poznańskich uczelni publicznych.

Wraz z poznańskimi uczelniami zorganizowano stoiska na terenie Politechniki Poznańskiej w ramach **Poznańskiego Salonu Maturzystów 2022**. Ponadto przy współpracy z CDZdM wzbogacono program merytoryczny Salonu o konsultacje z doradcami zawodowymi.

W ramach wspierania młodych talentów Miasto wsparło udział **Akademickiego Klubu Lotniczego Aero Design** przy Politechnice Poznańskiej w międzynarodowych zawodach lotniczych. Ponadto Miasto zaangażowało się w organizację konkursu dla młodych projektantów z całej Polski pn. **„Art Of Packaging”**.

W ramach popularyzacji nauki realizowano program dofinansowania **wykładów otwartych** wybitnych naukowców, artystów i specjalistów na poznańskich uczelniach. Dzięki wsparciu Miasta odbyło się 19 wykładów, w których uczestniczyło 2,4 tys. słuchaczy. Wspierano także uczelnie i instytucje naukowe w organizacji wydarzeń popularnonaukowych i poprzez działania Poznań Convention Bureau przy organizacji krajowych i międzynarodowych kongresów i konferencji oraz realizacji projektu pn. **„Poznański Klub Ambasadora Kongresów”**. Miasto wsparło m.in. organizację **XXIII Międzynarodowego Kongresu Nauk Historycznych**.

W ramach współpracy z poznańskimi uczelniami w zakresie **zwiększania umiędzynarodowienia studiów**, realizowano następujące działania:

- przekazano Politechnice Poznańskiej środki finansowe, w formie dotacji, z przeznaczeniem na wsparcie socjalne dla 4 studentów z Syrii;
- wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Poznaniu i Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego, przekazano uczelniom poznańskim środki finansowe w formie dotacji z przeznaczeniem na stypendia dla studentów z Białorusi (Miasto przekazało środki na stypendium dla 23 osób);
- prowadzono ustalenia z uczelniami w zakresie rozwiązywania bieżących problemów studentów zagranicznych;
- uczestniczono w spotkaniach powitalnych studentów zagranicznych na poznańskich uczelniach (tzw. **„Orientation Days”**);
- współpracowano z UAM-em przy otwarciu Welcome Center dla studentów zagranicznych;
- współorganizowano turniej piłki nożnej dla studentów pn. **EUROASMUS AND FRIEND CUP**;
- we współpracy z organizacją pozarządową, zorganizowano międzynarodowe wydarzenie pn. **„Poznań Silent Night”** z udziałem społeczności akademickiej;

- prowadzono miejską stronę internetową „Study in Poznań” (www.studyin.poznan.pl) oraz profil „Study in Poznań” na Facebooku w języku angielskim.

W zakresie wsparcia studentów i absolwentów w zdobywaniu doświadczenia zawodowego i planowania swojej ścieżki kariery, w 2022 r.:

- w Urzędzie Miasta Poznania (UMP) i miejskich jednostkach organizacyjnych kontynuowano **programy stażowe dla studentów** (przyjęto 264 osoby, a 55 osób znalazło po stażu zatrudnienie w UMP) oraz **staże dla absolwentów** (przyjęto 10 osób, a 5 osób zatrudniono po stażu w UMP);
- wspierano studentów w realizacji staży w poznańskich firmach (przyznano 7 stypendiów);
- przy współpracy z poznańskimi uczelniami prowadzono działania przyciągające inwestorów do miasta (potencjalnych pracodawców dla studentów i absolwentów poznańskich uczelni) zainteresowanych nowoczesnymi technologiami, w tym centrami usług nowoczesnych, IT i R&D;
- prowadzono bieżącą wymianę informacji i współpracę z biurami karier na uczelniach w zakresie promocji ofert pracy poznańskich pracodawców;
- w placówkach oświatowych i jednostkach miejskich organizowano praktyki studenckie oraz wolontariat dla studentów.

W ramach wspierania przedsiębiorczości akademickiej:

- organizowano 12. edycję Dni Przedsiębiorczości Poznań;
- Ośrodek Doradczo-Szkoleniowy WDGR organizował szkolenia, m.in. dla studentów i absolwentów poznańskich uczelni planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej;
- współpracowano z biurami karier uczelni w zakresie zajęć z przedsiębiorczości;
- kontynuowano program pn. „Startup Poznań”;
- prowadzono Przestrzeń Pracy Wspólnej „+jeden”;
- współpracowano z Poznańskim Parkiem Naukowo-Technologicznym Fundacji Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu oraz z Wielkopolskim Klastrem Teleinformatycznym.

W ramach współpracy ze środowiskiem akademickim i naukowym na rzecz rozwoju i rozwiązywania bieżących problemów miasta, podjęto m.in. takie działania, jak:

- wsparcie dla Ukrainy i działania kierowane do uchodźców z Ukrainy przebywających w Poznaniu;
- wsparcie organizacji pozarządowych działających na rzecz środowiska akademickiego i naukowego (w tym organizacja konferencji) oraz realizujących projekty w zakresie aktywizacji i integracji młodzieży, w tym środowiska studenckiego poznańskich uczelni (wsparto m.in. Festiwal Studencki Integralia);
- realizacja wspólnych projektów i wydarzeń kulturalnych, projektów popularnonaukowych, publikacji oraz badań społecznych;
- prace nad Polityką Oświatową Miasta Poznania;
- realizacja przedsięwzięć edukacyjnych oraz upowszechniających wielojęzyczność;

- współpraca z Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu w ramach funkcjonowania ośrodka leczenia i rehabilitacji zwierząt w Uniwersyteckim Centrum Medycyny Weterynaryjnej;
- realizacja prac analitycznych i badawczych, m.in. w zakresie: potrzeb rynku pracy aglomeracji poznańskiej i planów edukacyjno-zawodowych uczniów ostatnich klas szkół ponadpodstawowych, nauczania uczniów cudzoziemskich w szkolnictwie zawodowym, sytuacji migrantów na aglomeracyjnym rynku pracy, bezpieczeństwa w publicznym transporcie zbiorowym, postaw i dobrych praktyk mieszkańców w obszarze mobilności, w tym elektromobilności, dostarczania mieszkańcom energii elektrycznej oraz czystej wody i odprowadzania ścieków;
- realizacja konkursów dla studentów, m.in. w zakresie mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii (OZE) wykonanych z materiałów pochodzących z recyklingu elektrycznych śmieci;
- opracowanie informatora pn. „Studiuj bez barier w Poznaniu”;
- bieżąca współpraca z Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego w ramach Miejskiego Informatora Multimedialnego i dostarczania e-usług;
- działania związane z poszerzeniem współpracy klubów seniora ze środowiskiem akademickim;
- udział przedstawicieli Miasta w konferencjach i debatach oraz zajęciach dla studentów różnych kierunków studiów w celu przybliżenia problematyki miejskiej z danego obszaru;
- wsparcie sportu akademickiego – współpraca z AZS Poznań;
- kontynuacja programu PTBS-u pn. „Mieszkanie dla Absolwenta” (143 lokale); w 2022 r. w związku z rotacją najemców zawarto 16 nowych umów partycypacji i najmu.

07 INNOWACJE I NAUKA

Innowacyjna gospodarka

W Poznaniu do najbardziej innowacyjnych – pod względem wprowadzania nowych produktów i usług – należały przemysły chemiczny, spożywczy i farmaceutyczny. Działalność badawczo-rozwojową (B+R) ukierunkowaną na innowacje w przetwórstwie przemysłowym prowadziły 72 podmioty zatrudniające 0,8 tys. osób (dane za 2020 r.). Działalność B+R z zakresu usług prowadziły 183 podmioty, które zatrudniały blisko 1 tys. osób. Nakłady na działalność B+R we wszystkich branżach gospodarki wyniosły 1,3 mld zł.

W rejestrze REGON zarejestrowanych było 48 tys. firm prowadzących działalność w obszarach inteligentnych specjalizacji regionalnych. Blisko połowę stanowiły firmy nowoczesnych technologii medycznych, ponad 1/5 – firmy specjalizujące się w budownictwie energooszczędnym. **W ciągu roku przybyło ponad 2 tys. nowych innowacyjnych firm**, najwięcej w ramach specjalizacji: „Rozwój oparty na ICT”, „Rozwój oparty na kulturze” oraz „Nowoczesne technologie medyczne”.

Wielkopolska z Poznaniem była czwartym krajowym centrum startupowym. W regionie działało ponad 200 startupów, czyli co dwunasty w Polsce. Dwie trzecie polskich startupów skupiało działalność na produktach i usługach związanych ze sztuczną inteligencją, uczeniem maszynowym, e-commerce, med-tech, edukacją, business intelligence (analitiką biznesową) oraz narzędziami badawczymi.

Poznań został ujęty w międzynarodowym Global Startup Ecosystem Ranking prowadzonym przez StartupBlink, zajmując 4. miejsce w Polsce i 23. w Europie Wschodniej.

Poznańskie startupy mogą korzystać z różnych **miejskich instrumentów wsparcia**, w tym m.in. z bezpłatnej oferty Miasta obejmującej: przestrzeń do pracy **Strefa Pracy Wspólnej „+jeden”** oraz organizowanych konferencji, wykładów, szkoleń i webinarów adresowanych do obecnych i przyszłych właścicieli startupów.

W 2022 r. w Poznaniu było zarejestrowanych w rejestrze REGON 11,1 tys. firm sektora kreatywnego, który zgodnie z klasyfikacją GUS-u, obejmuje działalność profesjonalną, naukową i techniczną, a także związaną z informacją i komunikacją, kulturą i rozrywką. **W ciągu roku zarejestrowano 771 nowych firm tego sektora.**

Działające w Poznaniu firmy sektorów kreatywnych stanowiły 9% podmiotów zarejestrowanych w Poznaniu i zatrudniały 1/5 pracujących. Najwięcej firm sektorów kreatywnych prowadziło działalność w zakresie architektury i inżynierii, badań i analiz technicznych, designu i działalności fotograficznej, a także reklamy i badań opinii publicznej.

W 2022 r. działalność wybranych branż sektorów kreatywnych obejmowała m.in.:

- **firmy fintechowe i firmy płatności online:** według raportu „Polska Mapa Fintechu” portalu cashless.pl, **Poznań jest drugim po Warszawie ośrodkiem firm fintechowych i firm płatności;** w mieście mają siedzibę najwięksi integratorzy płatności online, czyli firmy obsługujące szybkie przelewy za pośrednictwem bankowości elektronicznej: PayU, Przelewy24, PayPro, Krajowy Integrator Płatności;
- **przemysł gier:** w Poznaniu działalność prowadziło ponad **20 studiów produkcji gier komputerowych;** specjalistów z zakresu technologii, grafiki i projektowania aplikacji i gier komputerowych kształciły: UAM, Politechnika Poznańska, Uniwersytet Artystyczny, Wyższa Szkoła Bankowa oraz Collegium da Vinci; w mieście działało stowarzyszenie graczy gier wideo Poznańska Gildia Graczy i Pyramida Hub, która m.in. prowadzi cykliczne spotkania środowiska graczy i pracowników gamedev w ramach cyklu „Pog(r)adajmy w Poznaniu”; w 2022 r. **odbyła się kolejna edycja największych w Europie Środkowo-Wschodniej targów gier komputerowych i rozrywki multimedialnej PGA Poznań Game Arena z Game Industry Conference** z prelekcjami i warsztatami prowadzonymi przez ekspertów gamingu oraz galą zorganizowanego przez Rządowe Centrum Rozwoju Przemysłów Kreatywnych konkursu **Central & Eastern European Game Awards** adresowanego do producentów gier Indie;
- **firmy IT:** w Poznaniu w rejestrze REGON zarejestrowanych było **9 tys. firm z sektora IT, przede wszystkim z branży usług informatycznych;** szacuje się, że zatrudniały one ponad 22 tys. osób; w Poznaniu działalność IT prowadziło także 86 centrów IT, ITO, R&D, specjalizujących się w IT oraz posiadających w portfolio procesy IT, zatrudniających 9,5 tys. osób; specjalistów z zakresu IT kształciło 7 szkół wyższych i 9 ponadpodstawowych, w tym 5 największych uczelni publicznych: UAM, Uniwersytet Artystyczny, Uniwersytet Ekonomiczny, Uniwersytet Przyrodniczy i Politechnika Poznańska; studiowało na nich 14 tys. osób; Miasto Poznań, we współpracy z lokalnymi firmami IT, zorganizowało **4. edycję Konferencji Positive Technologies** oraz **3. edycję konferencji Smart City Wielkopolska & Guests** na temat „resilient cities”, czyli miast zdolnych do reagowania i przystosowania się do zachodzących zmian; w mieście odbywały się cykliczne wydarzenia dla środowiska IT, jak m.in.: Agile Open Space, Code for Poznań, DevOps Days, GDG Cloud Poznań, Geek Girls Carrots, JUG Poznań, meet.js Poznań, meet.ml Poznań, PyRa;
- **design:** specjalistów projektowania i wzornictwa na studiach I lub II stopnia kształciły 4 poznańskie szkoły wyższe: Uniwersytet Artystyczny, Uniwersytet SWPS, Politechnika Poznańska i Uniwersytet Przyrodniczy; **pierwsze w Polsce centrum designu i kreatywności Concordia Design** zorganizowało dla osób z różnych grup wiekowych warsztaty, festiwale i konferencje związane ze wzornictwem, w tym szkolenia Creativity+Thinking oraz prowadziło innowacyjne projekty finansowane ze środków unijnych skierowane do przedsiębiorców, m.in.: „Dostępny Design projektowanie bez barier”, ALL FOR INNOVATORS, „Concordia Design Accelerator”; w Poznaniu odbyła się kolejna edycja festiwalu **Poznań Design Festiwal** z hasłem „Dobrostan” oraz biznesowe targi wewnątrz Home Decor.

Miasto Poznań uczestniczyło w pracach powołanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego rady doradczej pn. **Wielkopolska Platforma Wodorowa (WPW)** – unikalnej w skali kraju platformy wymiany wiedzy w obszarze technologii wodorowych, pozwalającej na integrację środowiska uczestników rynku wodoru w Wielkopolsce. **Trwały prace nad powołaniem Wielkopolskiej Doliny Wodorowej.** W ramach WPW samorząd województwa realizował 2 unijne projekty ukierunkowane na wykorzystanie wodoru w Wielkopolsce: „Gospodarna 2050 – H2Wielkopolska”, „Budowa systemu wsparcia wysokiej jakości projektów B+R+I, w szczególności rozwijających technologie nisko i zeroemisyjne, ze szczególnym uwzględnieniem wodoru”.

Projekty obejmowały m.in. **prace nad „Strategią Rozwoju Wielkopolski Wodorowej do 2030”**; współorganizację w Poznaniu pierwszego w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej **Środkowoeuropejskiego Forum Technologii Wodorowych H2Poland**, audyty wodorowe oraz doradztwo ekspertów do spraw technologii i rynku wodorowego dla 20 wielkopolskich małych i średnich przedsiębiorstw (w tym trzech z Poznania), które są zainteresowane włączeniem się w łańcuch dostaw i wartości gospodarki wodorowej, projekt pn. „Szkoła wodorowa” skierowany do wielkopolskich szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych; konkurs pn. „Edukacja Wodorowa”, w którym laureatami zostały także dwie poznańskie szkoły (Technikum Energetyczne i Zespół Szkół Przyrodniczych).

Do największych projektów wodorowych w Poznaniu należały:

- zakup przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. **15 nowoczesnych autobusów miejskich Solaris Urbino 12 hydrogen o napędzie elektrycznym zasilanych wodorem** (z prawem opcji zakupu 10 kolejnych autobusów) oraz zawarcie umowy z PKN Orlen na największą w Polsce dostawę i dystrybucję paliwa wodorowego w szacunkowej ilości 1,8 mln kg; PKN Orlen wybuduje w Poznaniu także ogólnodostępną stację tankowania wodoru;
- inauguracja przez firmę H. Cegielski – Fabryka Pojazdów Szynowych projektu wykorzystania wodoru w transporcie kolejowym, który obejmuje:
 - współpracę projektową nad zastosowaniem ogniw wodorowych w pojazdach szynowych (wspólnie z Łukasiewicz – Poznański Instytut Technologiczny oraz Impact Clean Power Technology S.A.);
 - komercyjne wykorzystanie wodoru w transporcie kolejowym (wspólnie z Jastrzębską Spółką Węglową i PKP Cargo).

Innowacyjność w Poznaniu jest wspierana przez klastry i inicjatywy klastrowe znajdujące się na różnym poziomie organizacji. W Poznaniu ma siedzibę stowarzyszenie **Wielkopolskie Centrum Klasteringu** – platforma klastrowa skupiająca liderów oraz partnerów porozumień klastrowych w regionie. **Aktywnie działające porozumienia klastrowe, które mają siedzibę w Poznaniu, to klastry w sektorach usługowych.** Są to: Akademia Architekta, Poznański Klaster Energii, Waste Klaster, Wielkopolski Klaster Teleinformatyczny oraz Klaster Turystyczny Szlak Piastowski w Wielkopolsce (ma dwie siedziby: w Poznaniu i Gnieźnie). Działalność innowacyjna w organizacjach klastrowych najczęściej obejmuje uzyskanie wzorów użytkowych i znaków towarowych.

Inteligentne rozwiązania dla mieszkańców

W kwietniu 2022 r. wdrożony został system usług dla mieszkańców, tj. program pn. „OK Poznań”, którego głównym założeniem jest zachęcenie osób mieszkających w Poznaniu do rozliczania podatków w mieście. Na podstawie umowy koncesji, zawartej z Miastem, za jego wdrożenie i obsługę odpowiada Grupa MTP. Użytkownicy „OK Poznań” potwierdzając za pomocą nowego **miejskiego systemu ID Poznań**, stanowiącego repozytorium faktu rozliczania podatku dochodowego od osób fizycznych w Poznaniu – mogli korzystać z oferty ulg i zniżek (benefitów) świadczonych przez partnerów biznesowych (lokalne firmy) oraz publicznych (miejskie jednostki organizacyjne). Mieli do dyspozycji **wirtualną kartę mieszkańca**, która dostępna jest – po zarejestrowaniu i weryfikacji – w bezpłatnej **aplikacji mobilnej „OK Poznań”** i **na stronie internetowej (www.okpoznan.pl.)**. Mieszkańcy mieli także możliwość stacjonarnego zarejestrowania się i wyrobienia **imiennej karty plastikowej** w 3 miejskich **Punktach Obsługi Klienta (POK)**. Po niemal roku funkcjonowania (dane na 31.03.2023 r.) program „OK Poznań” zgromadził **29 tys. użytkowników i 75 partnerów** (w tym 59 partnerów biznesowych i 16 partnerów publicznych). Stronę internetową programu odwiedziło łącznie 83 tys. osób, a aplikację pobrało 18 tys. osób. Program oferował łącznie 370 benefitów (209 komercyjnych i 160 miejskich).

Uruchomione zostały także m.in.:

- nowoczesna platforma internetowych konsultacji społecznych **Voxly**;
- aplikacja mobilna „**Wywozik Poznań**” z aktualnymi harmonogramami odbioru odpadów komunalnych;
- całodobowe **Zintegrowane Centrum Zarządzania Kryzysowego i Oglądu Monitoringu Wizyjnego**, w którym testowane były nowe technologie inteligentnej analizy obrazu i inteligentnego zarządzania ruchem drogowym;
- **integracja systemu Nabór z Węzłem Krajowym login.gov.pl**;
- **kody QR na papierowych rozkładach jazdy** umieszczone na przystankach komunikacji miejskiej;
- **11 książkomatów ulicznych** Biblioteki Raczyńskich w ramach projektu pn. „Sztuczna inteligencja w służbie książki”.

Rozpoczęto montaż terminali do płatności zbliżeniowych w pojazdach transportu miejskiego. Elementem zapowiadającym wprowadzenie w mieście uchwały krajobrazowej był samochód wyposażony w niezbędne narzędzia (skanery, kamery, czujniki), który monitorował sytuowanie nośników reklamowych znajdujących się w przestrzeni publicznej. Ponadto przeprowadzane były specjalistyczne **badania dendrologiczne drzew z wykorzystaniem tomografii akustycznej**.

Rozwijane były wcześniej uruchomione inteligentne rozwiązania, m.in.:

- wprowadzono nowe funkcjonalności w miejskiej aplikacji **Smart City Poznań** – możliwość sprawdzania harmonogramu odbioru odpadów, responsywną wersję przeglądania Afisza wydarzeń kulturalnych oraz sekcję FAQ (Często Zadawane Pytania);

Powrót do spisu treści >>

- rozwijano zawartość miejskich serwisów i e-usług, w tym m.in.: uruchomiono **wtyczkę tłumacza Google**, która umożliwiała tłumaczenie stron miejskich serwisów na różne języki; uruchomiono **videoportal vTVP**, panel transportowy i sekcję FAQ; uruchomiono nowe wortale: Kuchnia Wielkopolska, Lato w Poznaniu, Poznanianki, Powstanie Wielkopolskie, Wolontariat dla Ukrainy, Zielone Pojęcie; uruchomiono nowe strony Centrum Usług Wspólnych Miasta Poznania i Zarządu Zieleni Miejskiej; odświeżono ukraińskojęzyczną wersję Miejskiego Informatora Multimedialnego (MIM);
- **rozwijano funkcjonalności związane z dostępnością cyfrową**, m.in.: wprowadzono teksty łatwe do czytania i rozumienia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (ETR), a także formularz kontaktowy na MIM-ie oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) oraz nowe szablony dokumentów publikowanych w BIP-ie; w MIM-ie wprowadzono nową usługę do automatycznego tworzenia napisów; uruchomiono studia podyplomowe na kierunku „Prosty język w instytucjach publicznych” w ramach współpracy Miasta z UAM-em.
- **rozbudowywano informatyczną Bazę Tekstów Urzędowych** w ramach projektu pn. „Prosty Język”;
- rozwijano narzędzie internetowe na stronie „Przyjazne deklaracje”;
- udoskonalana była usługa Chatbota, który w formie tekstowej pomagał mieszkańcom znaleźć odpowiedzi na najważniejsze pytania, a także programu głosowego „Voicebot”, pełniącego rolę automatycznego asystenta na miejskiej infolinii Biura Poznań Kontakt; uruchomiono **nowego wirtualnego pracownika do rezerwacji wizyt** w Wydziale Spraw Obywatelskich i Uprawnień Komunikacyjnych;
- **wprowadzano udoskonalenia w e-identyfikatorze parkingowym** mieszkańca Strefy Parkowania;
- wykonano na Wartostradzie przy moście Świętego Rocha pierwszy w Polsce mural na drodze tzw. „drogal” (w kształcie linijki mierzącej charakterystyczne elementy każdego z 42 jednostek pomocniczych – osiedli) będący przykładem tego jak miasto może być smart, bez używania technologii.

Miasto współpracowało z Aquanet S.A. w zakresie monitorowania wirusa SARS-CoV-2 w ściekach na terenie miasta.

W ramach **Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Poznania (SIP)** trwały prace nad rozbudową i zasilaniem cyfrowej bazy danych o zieleni.

W ramach powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego kontynuowano prace związane z tworzeniem bazy danych sieci uzbrojenia terenu, obiektów topograficznych oraz modernizacją ewidencji gruntów i budynków.

ZGiKM GEOPOZ brał udział w pracach nad budową **Metropolitalnego Systemu Informacji Przestrzennej (MeSIP) dla Metropolii Poznań**, który docelowo będzie zintegrowany z SIP-em.

W 2022 r. Miasto Poznań uczestniczyło w trzech projektach dedykowanych inteligentnym miastom:

- **GovTech inno_LAB** – prowadzono prace nad modelem platformy monitorującej zużycie energii w budynkach miejskich;
- **Inicjatywa 100 Intelligent Cities Challenge** – prowadzono prace nad koncepcjami e-usług, Open Data i platformy partycypacji społecznej;
- **Sandboxing** w ramach współpracy z siecią Open & Agile Smart Cities – efektem była publikacja „Sandboxing”. Jak wykorzystać go do wzmocnienia lokalnego ekosystemu danych”.

Miasto otrzymało wyróżnienie w konkursie Polish Contact Center Awards za projekt pn. „Innowacyjne rozwiązania technologiczne w Urzędzie Miasta Poznania”. Dotyczył on dwóch usług ułatwiających kontakt z Miastem – Voicebot i Chatbot Biura Poznań Kontakt.

Instytucje innowacyjne i naukowe

Działalność poznańskich placówek **Polskiej Akademii Nauk (PAN)** ukierunkowana jest na prowadzenie prac badawczych i wdrożeniowych. W ramach poznańskiego oddziału PAN-u w 2022 r. funkcjonowało: 7 instytutów naukowych, 4 zakłady, 2 pracownie, 3 inne jednostki, m.in. Obserwatorium Astrogeodynamiczne Centrum Badań Kosmicznych. Placówki te pełniły funkcję proinnowacyjną, tworząc nowe rozwiązania techniczne i technologiczne.

W Poznaniu działało blisko 40 placówek naukowo-badawczych, w tym 16 placówek PAN-u.

Od 1 stycznia 2022 r. działała Sieć Badawcza Łukasiewicz – Poznański Instytut Technologiczny – drugi największy Instytut Łukasiewicza w Polsce. Łukasiewicz-Poznański Instytut Technologiczny łączy wszystkie obszary, które do tej pory reprezentowane były przez indywidualne instytuty.

W Poznaniu funkcjonowało ok. 260 jednostek, które zostały zaliczone przez GUS do jednostek prowadzących **działalność B+R**. W 2020 r. (najnowsze dostępne dane) wydatkowały one na działalność badawczo-rozwojową (B+R) 1,3 mld zł (tj. ponad dwukrotnie więcej niż w 2010 r.), w tym 170 mln zł na nakłady inwestycyjne.

Działalność B+R wspierał m.in. **Poznański Park Naukowo-Technologiczny (PPNT)**, działający przy UAM-e. PPNT posiada – jako pierwszy park technologiczny w Polsce – status jednostki naukowej kategorii „A” oraz jest akredytowanym ośrodkiem innowacji. W Parku działało ok. 60 firm, a dorobek naukowo-techniczny obejmował m.in. 47 patentów, a także kilkadziesiąt wdrożonych technologii.

Na terenie Kampusu UAM-u na Morasku funkcjonowało **Wielkopolskie Centrum Zaawansowanych Technologii**. Inwestycja była wspólnym przedsięwzięciem: 5 poznańskich uczelni, 4 instytutów PAN, Instytutu Włókien Naturalnych i Roślin

[Powrót do spisu treści >>](#)

Zielarskich oraz PPNT. Partnerem wspierającym przedsięwzięcie jest **Miasto Poznań**. Celem projektu, koordynowanego przez UAM jest prowadzenie multidyscyplinarnego ośrodka badawczo-technologicznego, który skupiałby w jednym miejscu najlepszych specjalistów nauk technicznych, ścisłych oraz przyrodniczych.

Miasto Poznań poprzez spółkę z udziałem Miasta – **Wielkopolskie Centrum Wspierania Inwestycji sp. z o.o.** – prowadziło **Poznański Park Technologiczno-Przemysłowy z Inkubatorem Przedsiębiorczości (PPTP)**. Park realizował funkcję **Instytucji Otoczenia Biznesu**, poprzez świadczenie usług inkubacji dla ok. 15 innowacyjnych firm (w większości z branży IT). W ramach PPTP funkcjonowała przestrzeń biurowa: inkubatorowa i technologiczna. W latach 2012–2022 w inkubatorze PPTP funkcjonowało łącznie 129 młodych przedsiębiorstw, w dużej mierze należących do branży ICT. W budynku przy ul. Za Bramką 1, będącym częścią PPTP, zlokalizowano **Przestrzeń Pracy Wspólnej „+jeden”**. W 2022 r. odbyły się tam 32 wydarzenia/szkolenia/kursy, w których wzięło udział 869 osób. Z przestrzeni coworkingowej skorzystało 2,6 tys. użytkowników. Do Parku należą także **Łazienki nad Wartą**. Na koniec 2022 r. we wszystkich placówkach Parku funkcjonowały łącznie 84 firmy. W najbliższych latach na terenie PPTP ma powstać ostatni segment „C” o powierzchni ponad 5 tys. m².

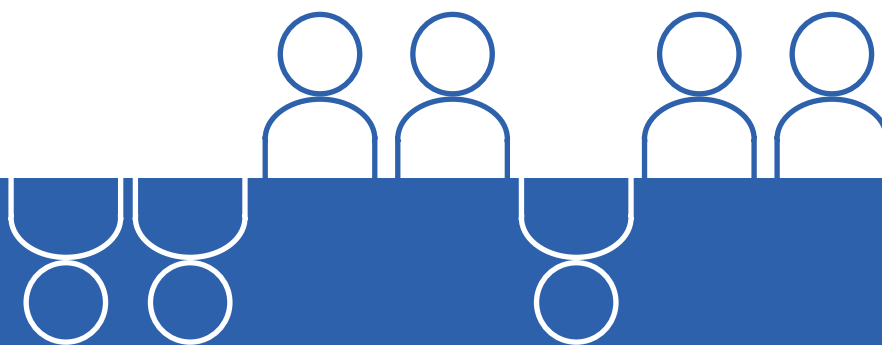
W Poznaniu działały także inne placówki ze sfery naukowo-badawczej, np.:

- **Centrum NanoBioMedyczne;**
- **Centrum Badawcze Polskiego Internetu Optycznego;**
- **prywatne parki technologiczne** (np. Centrum Zaawansowanych Technologii Nobel Tower; Inkubator Biznes i Nauka).

W 2022 r. Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe (PCSS), afiliowane przy Instytucie Chemii Bioorganicznej PAN, dołączyło do sieci IBM Quantum Network i wspólnie z polskimi naukowcami oraz IBM będzie rozwijać technologie obliczeń kwantowych i ich zastosowania. W ten sposób powstał pierwszy w Europie Środkowo-Wschodniej hub kwantowy. W grudniu do IBM Quantum Network Hub dołączył także UAM.

Poznań został wybrany na miejsce instalacji jednego z sześciu europejskich komputerów kwantowych EuroHPC. Celem przedsięwzięcia EuroQCS (European Quantum Computing and Simulation), o łącznej wartości 100 mln EUR, jest umieszczenie komputerów kwantowych i ich integracja z systemami superkomputerowymi. Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe jest koordynatorem i inicjatorem polskiego projektu (Euro QCS-Poland), a jednocześnie miejscem instalacji systemu.

IV NASZ BUDŻET I ZARZĄDZANIE

01 ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE MIASTEM

Struktura organizacyjna

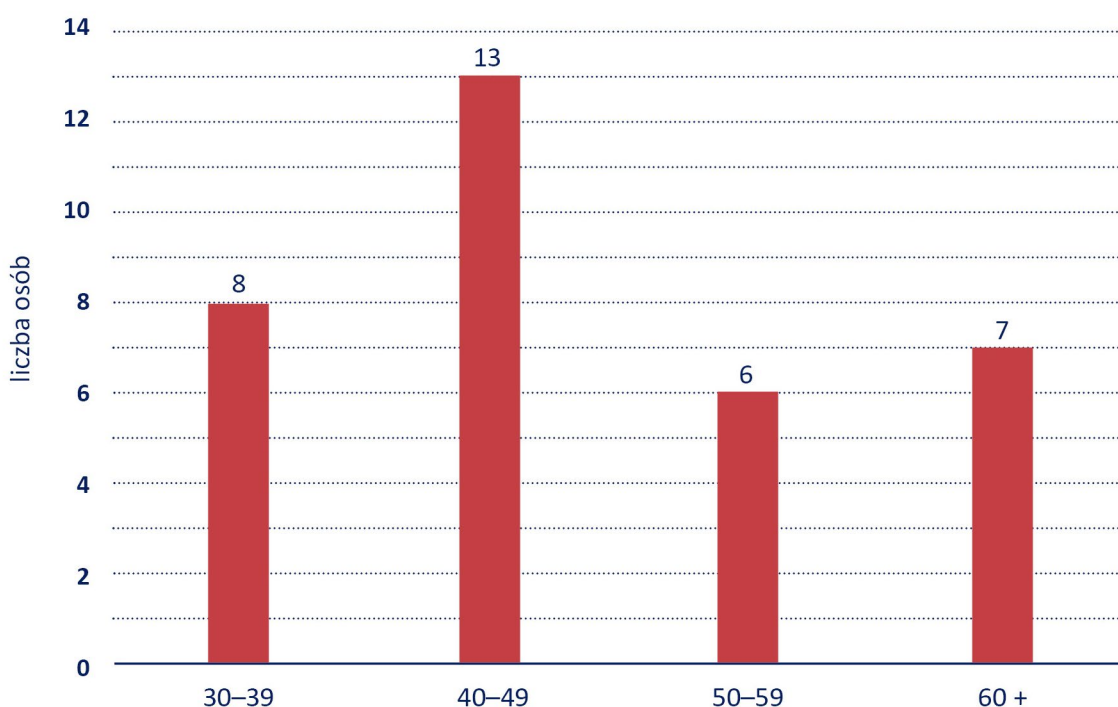
Miasto Poznań jest gminą o statusie miasta w rozumieniu ustawy o samorządzie gminnym i miastem na prawach powiatu w rozumieniu ustawy o samorządzie powiatowym. Celem działania Miasta jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty oraz umożliwienie pełnego uczestnictwa mieszkańców w jej życiu.

Zgodnie ze Statutem Miasta Poznania organem stanowiącym i kontrolnym jest **Rada Miasta Poznania**, a organem wykonawczym **Prezydent Miasta Poznania**. Statut Miasta Poznania dostępny jest w **Biuletynie Informacji Publicznej (BIP)** na oficjalnej stronie Miasta.

Rada Miasta Poznania jest reprezentantem zbiorowych interesów wspólnoty mieszkańców Miasta. Jej głównym zadaniem jest określanie polityki rozwoju miasta oraz, poprzez uchwalanie budżetu miasta, ustalanie bieżących priorytetów realizacyjnych w jego funkcjonowaniu.

Rada Miasta Poznania VIII kadencji (2018–2024) liczy 34 radnych z tego 14 kobiet i 20 mężczyzn (dane na 31.12.2022 r.). Przewodniczącym Rady Miasta Poznania jest **Grzegorz Ganowicz**. Funkcję wiceprzewodniczących Rady Miasta Poznania pełnią: **Dominika Król (I Wiceprzewodnicząca)**, **Agnieszka Lewandowska (II Wiceprzewodnicząca)** i **Przemysław Alexandrowicz (III Wiceprzewodniczący)**.

Wykres 8. Radni Miasta Poznania w 2022 r. według wieku

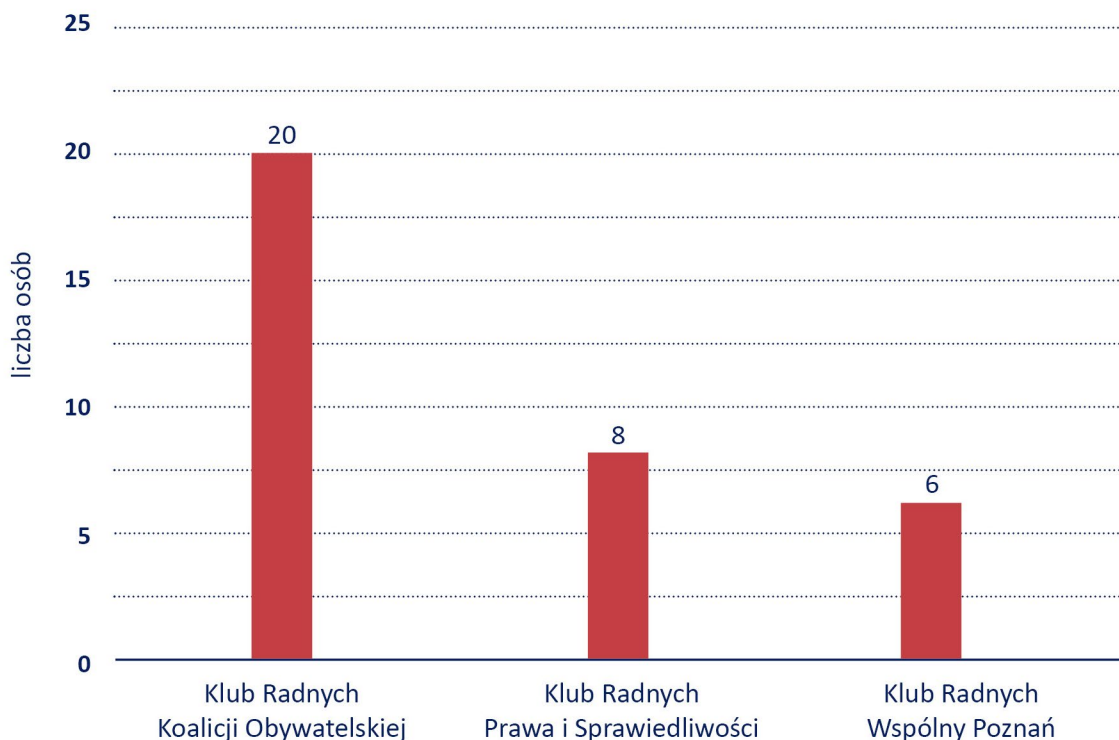

Źródło: UMP

[Powrót do spisu treści >>](#)

W strukturze Rady Miasta Poznania funkcjonuje 15 komisji tematycznych i jedna podkomisja. Radni Miasta Poznania skupieni są w 3 klubach radnych.

Wykres 9. Radni Miasta Poznania w 2022 r. według klubów

Źródło: UMP

W 2022 r. odbyło się 19 sesji Rady Miasta Poznania, na których podjęto 332 uchwały. Komisje tematyczne odbyły 221 posiedzeń. Radni zgłosili 220 interpelacji i 32 zapytania. Rada podjęła 8 stanowisk.

W 2022 r. funkcję **Prezydenta Miasta Poznania pełnił Jacek Jaśkowiak**, który sprawuje jednocześnie funkcję starosty (jako prezydent miasta na prawach powiatu). Funkcje Zastępców Prezydenta Miasta Poznania pełnili: Mariusz Wiśniewski, Jędrzej Solarski i Bartosz Guss. Funkcję Skarbnika Miasta Poznania pełnił Piotr Husejko, a Sekretarza Miasta Poznania Stanisław Tamm.

Realizując swoje funkcje, w 2022 r. Prezydent Miasta Poznania wydał 1112 zarządzeń.

[Powrót do spisu treści >>](#)

Prezydent był wspierany przez 10 stanowisk specjalistycznych, wyodrębnionych w oparciu o przepisy prawa.

Ponadto, z uwagi na potrzebę grupowania obszarów ważnych dla rozwoju miasta, których realizacja wybiega poza zakres zadań jednej jednostki, Prezydent Miasta Poznania działał poprzez powołanych **13 Pełnomocników**.

Miasto Poznań w pełnieniu swoich zadań wspierane jest przez rady i zespoły konsultacyjne, do których należą:

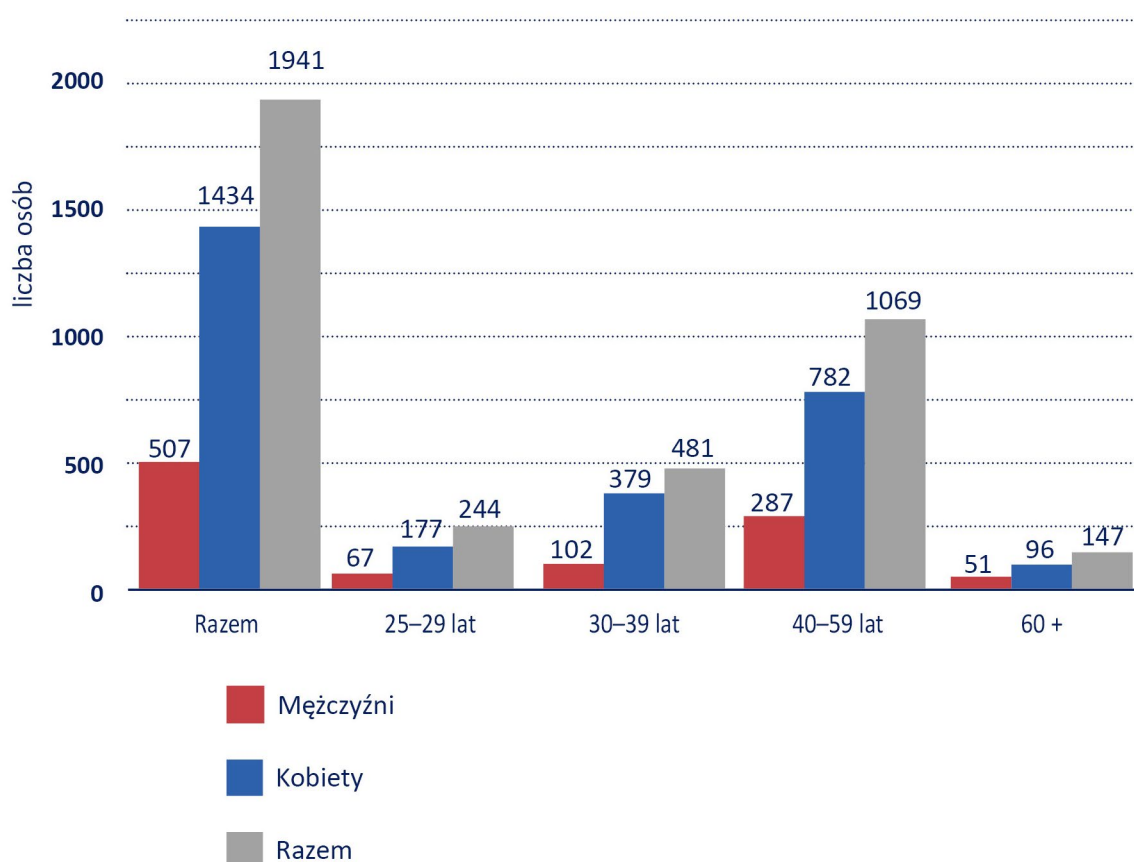
- Młodzieżowa Rada Miasta Poznania;
- Miejska Rada Seniorów – IV kadencja;
- Poznańska Rada Działalności Pożytku Publicznego.

Miasto wspierane jest także przez **Komisję Dialogu Obywatelskiego (KDO)** – działające przy właściwych komórkach organizacyjnych Urzędu. KDO tworzą organizacje pozarządowe oraz Miasto Poznań.

Prezydent Miasta Poznania, jako organ wykonawczy Miasta, realizuje zadania przy pomocy **Urzędu Miasta Poznania (UMP)**.

Na koniec 2022 r. w UMP funkcjonowały **33 wydziały** (w tym jednostki organizacyjne UMP na prawach oddziałów), w których łącznie **zatrudnionych było 1941 osób**.

Wykres 10. Stan zatrudnienia w Urzędzie Miasta Poznania na 31 grudnia 2022 r.

Źródło: UMP

[Powrót do spisu treści >>](#)

Wśród ogółu osób zatrudnionych w 2022 r. w UMP:

- ponad 90% legitymowało się wykształceniem wyższym;
- 74% stanowiły kobiety;
- najliczniejszą grupę pracowników (55%) stanowiły osoby w wieku 40–59 lat;
- blisko 13% stanowiły osoby w wieku 20–29 lat.

Wśród biur i wydziałów najliczniejszą kadrą w 2022 r. dysponowały: Wydział Gospodarki Nieruchomościami (183 zatrudnione osoby), Wydział Spraw Obywatelskich i Uprawnień Komunikacyjnych (177 zatrudnionych osób) oraz Wydział Podatków i Opłat (138 zatrudnionych osób).

Komórki organizacyjne UMP działają w oparciu o Regulamin Organizacyjny nadany zarządzeniem Prezydenta Miasta Poznania.

System zarządzania zgodny z normami PN-EN ISO 9001:2015 (jakość) oraz PN-EN ISO 14001:2015 (środowisko) obejmował swoim zakresem wszystkie wydziały UMP (33), 11 miejskich jednostek organizacyjnych (MJO) oraz 1 spółkę – Zakład Zagospodarowania Odpadów w Poznaniu sp. z o.o. (ZZO), które w 2022 r. podlegały weryfikacji i opiniowaniu. Przeprowadzono w sumie 49 planowych audytów systemu zarządzania oraz 3 audyty doraźne. W dniach 18–20 maja 2022 r. Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. z Warszawy przeprowadziło audyt nadzoru I systemu zarządzania na zgodność z wymaganiami norm PN-EN ISO 9001:2015 oraz PN-EN ISO 14001:2015 w UMP, w niektórych MJO oraz w ZZO. W wyniku audytu potwierdzono zdolność systemu zarządzania do spełniania wymagań oraz potwierdzono jego zgodność i skuteczność. Przyznane w 2021 r. certyfikaty są ważne do 7 maja 2024 r.

W 2022 r. kontynuowano działania doskonalące **System Zarządzania w Mieście Poznaniu**. UMP korzystał z różnych metod i narzędzi wspierania zarządzania, do których należały: zarządzanie ryzykiem w Mieście Poznaniu, samoocena funkcjonowania kontroli zarządczej w Mieście Poznaniu, audyty systemu zarządzania, przeglądy zarządzania, badanie satysfakcji klienta w Mieście Poznaniu, ocena przestrzegania zasad etycznych w UMP, szkolenia i podnoszenie umiejętności pracowników UMP. Z różnorodnych form podnoszenia kwalifikacji (dofinansowanie studiów, szkolenia, konferencje) skorzystało w 2022 r. ponad 80% pracowników UMP.

W 2022 r. w Poznaniu funkcjonowało łącznie 342 MJO, spółek prawa handlowego i spółdzielni z udziałem Miasta oraz stowarzyszeń, związków międzygminnych, związków powiatowo-gminnych, fundacji, których Miasto jest członkiem bądź fundatorem, w tym:

- **298 MJO:**
 - działających w formie:
 - miejskich jednostek budżetowych (272 – bez UMP);
 - samorządowych zakładów budżetowych (3);
 - samorządowych instytucji kultury (15);
 - miejskich publicznych zakładów opieki zdrowotnej (4);
 - działających jako jednostki administracji zespolonej (3);

- 21 spółek prawa handlowego z udziałem Miasta;
- 23 spółdzielnie z udziałem Miasta oraz stowarzyszenia, związki międzygminne, związki powiatowo-gminne i fundacje, których Miasto jest członkiem bądź fundatorem (22).

Wydziały i biura UMP oraz MJO w 2022 r. wydały łącznie 465 196 decyzji administracyjnych.

Tabela 17. Wydziały/Biura UMP, które w 2022 r. wydawały decyzje administracyjne

Wydział/Biuro UMP	Liczba wydanych decyzji
Wydział Podatków i Opłat	171 449
Wydział Spraw Obywatelskich i Uprawnień Komunikacyjnych	168 245
Wydział Działalności Gospodarczej i Rolnictwa	12 830
Wydział Urbanistyki i Architektury	3301
Wydział Finansowy	2594
Miejski Konserwator Zabytków	1655
Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa	709
Wydział Oświaty	559
Wydział Kształtowania i Ochrony Środowiska	471
Urząd Stanu Cywilnego	233
Wydział Gospodarki Nieruchomościami	121
Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych	88
Wydział Gospodarki Komunalnej	84
Wydział Sportu	54
Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	19
Ogółem	362 412

Źródło: UMP

Tabela 18. MJO, które w 2022 r. wydawały decyzje administracyjne

Miejska jednostka organizacyjna	Liczba wydanych decyzji
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	57 253
Poznańskie Centrum Świadczeń*	34 816
Zarząd Dróg Miejskich	9840
Zarząd Geodezji i Katastru Miejskiego GEOPOZ	849
Zarząd Transportu Miejskiego	14
Ogółem	102 772

* Poznańskie centrum Świadczeń w 2022 r. podjęło ponad 161 tys. postępowań administracyjnych, z czego 127 113 zakończono informacją o przyznaniu świadczeń, a w 34 816 przypadkach postępowanie rozstrzygnięto w drodze decyzji administracyjnej.

Źródło: UMP

W 2022 r. wydanych zostało 11 decyzji w sprawie odmowy udostępnienia informacji publicznej oraz 1 w sprawie umorzenia postępowania o udostępnienie informacji publicznej.

Obsługa mieszkańców

W 2022 r. za pośrednictwem Elektronicznej Skrzynki Podawczej na elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (ePUAP) do wewnętrznego systemu Mdok UMP wpłynęło **128 529 dokumentów**. Korespondencja wychodząca liczyła **87 873 dokumenty** – adres skrytki UMP – **/UMPoznan/SkrytkaESP**

W ramach e-urzędu UMP udostępniał szeroki katalog miejskich e-usług (dostępny pod adresem: <https://www.poznan.pl/eurzad/>).

W 2022 r. zarejestrowano 1 548 740 klientów miejskich e-usług.

ZDM w 2022 r. rozwijał e-usługę związaną ze Strefą Płatnego Parkowania. Dostępne były trzy rodzaje e-identyfikatorów: mieszkańca, kombatanta Powstania Poznańskiego Czerwca 1956 r., osoby z niepełnosprawnością. W 2022 r. wydano 1579 takich e-identyfikatorów.

Kontynuowano prowadzenie usług elektronicznych związanych z **Poznańskim Budżetem Obywatelskim (PBO)**. Na specjalnie przygotowanej do tego celu stronie mieszkańcy mogli zgłaszać projekty zadań do realizacji oraz głosować na projekty, które przeszły pozytywnie proces weryfikacji.

Zarząd Geodezji i Katastru Miejskiego GEOPOZ (ZGKiM GEOPOZ) realizował e-usługi w formie 6 portali adresowanych do: klientów korzystających z zasobu do potrzeb

Powrót do spisu treści >>

własnych, geodetów, projektantów, rzeczoznawców, komorników oraz branżystów. Portale zapewniały dostęp do państwowego zasobu kartograficznego i geodezyjnego obejmującego obszar Poznania.

W 2022 r. z e-usług oferowanych przez ZGiKM GEOPOZ skorzystało 4,7 tys. użytkowników zarejestrowanych w poszczególnych portalach oraz 4,5 tys. użytkowników korzystających z portalu klienta bez logowania – pobrano 275 036 dokumentów.

Uzupełnieniem 6 portali były zbiory danych przestrzennych – **Web Map Service i Web Feature Service** – które można pobrać i wyświetlić w portalach mapowych – dla zbiorów danych: **Ewidencja Gruntów i Budynków oraz Geodezyjna Ewidencja Sieci Uzbrojenia Terenu (GESUT)**.

W ramach **Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Poznania (SIP)** trwały prace nad rozbudową i zasilaniem cyfrowej bazy danych o zieleni. Użytkownicy korzystający z bazy SIP w 2022 r. ponad 4,5 tys. razy pobrali modele przestrzenne budynków, numeryczny model terenu oraz numeryczny model pokrycia terenu. W SIP-e na podstawie wydanych pozwoleń na budowę rejestrowane są również budynki projektowane. Obiekty te prezentowane są na mapie 2D i 3D, co umożliwia ocenę ich oddziaływania na otoczenie przed rozpoczęciem inwestycji.

ZGiKM GEOPOZ brał udział w pracach nad budową **Metropolitalnego Systemu Informacji Przestrzennej (MeSIP) dla Metropolii Poznań**, który docelowo będzie zintegrowany z SIP-em. Współpraca obu systemów będzie zapewniona dzięki ich interoperacyjności i harmonizacji danych.

Kontynuowano prace związane z dostępnością cyfrową e-usług, w tym:

- publikowano dodatkowe materiały w formie tekstów ETR („Easy To Read”), tj. łatwych do czytania i rozumienia;
- wypracowano szablony dokumentów dostępnych cyfrowo publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej – regulaminy, interpelacje, petycje;
- uruchomiono usługi do automatycznego tworzenia napisów w Miejskim Informatorze Multimedialnym.

Została rozszerzona funkcjonalność kolejnych e-usług oraz systemów wsparcia spraw i procedur, w tym m.in. uruchomiono formularze zgodnie z zaleceniami User Experience (UX) i zasadami dostępności cyfrowej, tj.:

- formularza kontaktowego na stronie (www.poznan.pl) – w zakresie spraw obsługiwanych w UMP;
- automatycznego formularza systemu obsługi zgłoszeń gospodarki odpadami;
- automatycznego formularza rejestracyjnego – będącego zgłoszeniem na wydarzenie.

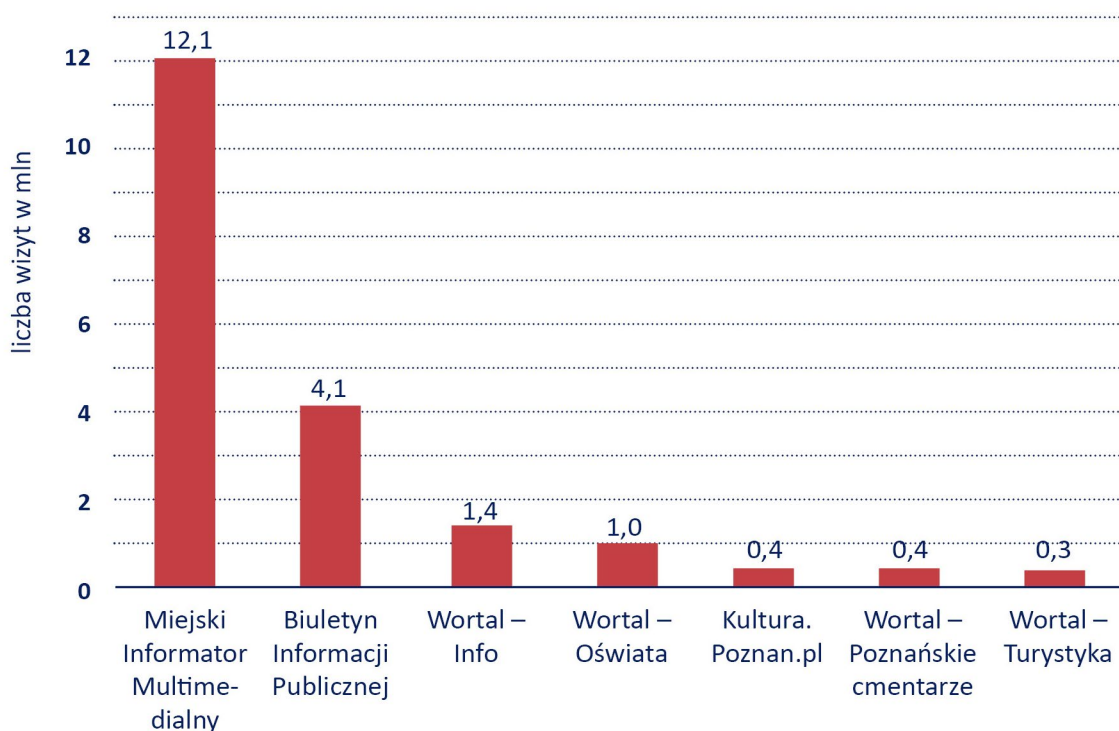
W 2022 r. rozszerzono o kolejne zakresy tematyczne oraz **udoskonalono** obowiązujące w UMP procedury i instrukcje tworzące **System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji**, w tym dotyczące ochrony danych osobowych oraz cyberbezpieczeństwa, m.in.: kontynuowano przeprowadzanie wewnętrznych audytów bezpieczeństwa (zgodnych z normą ISO/EIC 27001:2017), prowadzono cykliczne szkolenia i e-learning pracowników. Doskonalone były usługi świadczone przez **Security Operations Center**, które zabezpiecza infrastrukturę IT Miasta.

Kontynuowano prace nad wdrożeniem elektronicznego prowadzenia i dokumentowania spraw w oparciu o system **Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją (EZD)**, w tym m.in. kontynuowano rozwój EZD w Urzędzie (24 nowe klasy z wykazu akt dla spraw prowadzonych wyłącznie elektronicznie), przygotowywano do uruchomienia w 2023 r. oprogramowanie **mArchiwum** we wszystkich wydziałach i biurach Urzędu umożliwiające archiwizację dokumentacji papierowej w systemie Mdok.

Na stronie głównej Miasta oprócz **Miejskiego Informatora Multimedialnego (MIM)** i **Biuletynu Informacji Publicznej (BIP)** funkcjonowało **46 wortalu tematycznych**.

Liczba wizyt na stronie MIM-u wyniosła ponad 12 mln, a BIP-u ponad 4,1 mln.

Wykres 11. Ranking wybranych portali i wortalu miejskich według liczby wizyt w 2022 r.

Źródło: UMP

[Powrót do spisu treści >>](#)

W 2022 r. uruchomione lub odświeżone zostały kolejne portale i wortale informacyjne:

- <https://www.poznan.pl/migranci/> – ukraińskojęzyczna wersja strony poznan.pl;
- <https://www.poznan.pl/poznaniarki/> – strona propagująca akcję społeczną zwracającą uwagę na działania poznanianek, których aktywność służy wzmocnieniu i dostrzeżeniu ważnej roli kobiet w życiu miasta;
- https://www.poznan.pl/kuchnia_wielkopolska/ – strona propagująca tradycje wielkopolskie;
- <https://www.poznan.pl/powstanie/> – strona upowszechniająca wiedzę o Powstaniu Wielkopolskim;
- <https://www.poznan.pl/zielonepojecie/> – portal informacyjny o Zielonym Poznaniu;
- <https://www.poznan.pl/wolontariat/> – narzędzie naboru wolontariuszy przez organizacje społeczne wspierające uchodźców wojennych z Ukrainy;
- <https://www.poznan.pl/zzm/> – nowo uruchomiona strona Zarządu Zieleni Miejskiej;
- <https://www.poznan.pl/cuw/> – nowo uruchomiona strona Centrum Usług Wspólnych w Poznaniu.

W 2022 r. uruchomiony został **panel „Transport”**, który zapewnia dostęp do aktualnych informacji o transporcie publicznym (w tym o rozkładach jazdy) jednocześnie informując o bieżących utrudnieniach w jego funkcjonowaniu. Ponadto, **uruchomiono videoportal vTVP** – oficjalną miejską telewizję, która umożliwia publikację wcześniej zarejestrowanych materiałów, a także transmitowanie wydarzeń na żywo oraz dostęp do audioteki i bazy materiałów edukacyjnych.

W ramach rozwoju miejskich aplikacji i internetowych systemów **uruchomiono system usług dla mieszkańców, tj. program pn. „OK Poznań”** z programem benefitowym dla mieszkańców rozliczających podatki w Poznaniu. Fakt rozliczania w mieście podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku rolnego użytkownicy „OK Poznań” mogli potwierdzić za pomocą **systemu ID.Poznań**. Rozwijano aplikację **Smart City Poznań** (moduł odpadowy, przegląd Afisza wydarzeń kulturalnych, sekcja FAQ). **Uruchomiono internetową platformę konsultacji społecznych Voxly**.

W 2022 r. z aplikacji Smart City Poznań skorzystało 13,4 tys. osób, które przekazały ponad 10,7 tys. zgłoszeń o problemach w przestrzeni miejskiej – najczęściej o nieprawidłowym parkowaniu (44%), uszkodzonym chodniku/ulicy (15%) i drobnych odpadach (8%). Ponad 91% zgłoszeń zostało pozytywnie załatwionych.

W 2022 r. pracownicy Infolinii Biura Poznań Kontakt prowadzili obsługę indywidualną klientów, udzielali informacji ogólnych lub przetaczali dzwoniące osoby do właściwych merytorycznie wydziałów oraz miejskich jednostek organizacyjnych, obsługiwali zapytania związane z pandemią COVID-19 oraz działaniami skierowanymi do społeczności ukraińskiej.

Pracownicy obsługujący infolinię Biura Poznań Kontakt w 2022 r. przeprowadzili blisko 1 mln rozmów z mieszkańcami, a wskaźnik efektywności obsługi wyniósł 86,16%.

Działalność Infolinii Miasta Poznań Kontakt w 2022 r. obejmowała:

- **333 263 umówionych wizyt w UMP za pośrednictwem Biura Poznań Kontakt** – najczęściej w marcu, kwietniu i maju 2022 r.;
- **50 zleconych telefonicznych badań ankietowych** – z wykorzystaniem Webankiety;
- **12 przeprowadzonych akcji informacyjnych** – z tego 7 akcji dotyczących podatku od nieruchomości dla Wydziału Podatków i Opłat, 4 akcje dotyczące gospodarowania odpadami oraz 1 akcja dotycząca świadczeń dla osób z niepełnosprawnościami dla MOPR-u;
- **01:38** – średni czas oczekiwania na połączenie przychodzące; **4:52** – średni czas obsługi połączeń przychodzących od klientów; **01:27** – średni czas obsługi połączeń wychodzących.

W ramach wykorzystania nowych technologii funkcjonował **Voicebot** – komputerowy program głosowy, pełniący rolę automatycznego asystenta, który obsłużył 445,6 tys. rozmów, a także **tekstowy Chatbot**, który obsłużył ponad 5,4 tys. zapytań i do którego wprowadzono 1,5 tys. zmian. Pod koniec listopada 2022 r. mieszkańcy mogli po raz pierwszy skorzystać z pomocy **nowego wirtualnego pracownika do rezerwacji wizyt** w Wydziale Spraw Obywatelskich i Uprawnień Komunikacyjnych (skorzystało 8419 osób).

W 2022 r. do UMP wpłynęło ogółem **990 wniosków** z żądaniem **udostępnienia informacji w trybie dostępu do informacji publicznej**.

Średni czas udostępnienia odpowiedzi w podstawowym terminie ustawowym (14 dni) wynosił 10 dni. Terminowość rozpatrywania wniosków o udostępnienie informacji publicznej wyniosła 97,2%.

Tabela 19. Udostępnianie informacji w trybie dostępu do informacji publicznej w Urzędzie Miasta Poznania w 2022 r.

Zakres tematyczny	Liczba udostępnionych informacji w trybie dostępu do informacji publicznej (powyżej 40 rocznie)
Decyzje architektoniczne, budowlane, urbanistyczne	203
Gospodarka gruntami	109
Obiekty zabytkowe	68
Gospodarka komunalna (w tym odpadami)	52
Rewitalizacja	50
Organizacja pracy UMP i Rady Miasta Poznania	50
Placówki oświatowe	48
Transport publiczny i zarządzanie ruchem	41

Źródło: UMP

[Powrót do spisu treści >>](#)

W 2022 r. w mieście funkcjonowało 15 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej (npp) oraz 6 punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (npo) – w tym 11 punktów npp/npo prowadzonych było przez organizacje pozarządowe wyłonione w drodze otwartego konkursu ofert (Fundację Taurus, Stowarzyszenie OVUM0). Dodatkowo 5 z nich wskazano jako punkty porad prawnych dla uchodźców wojennych z Ukrainy, w których dostępny był tłumacz języka ukraińskiego lub rosyjskiego.

Z pomocy prawnej w punktach npp/npo skorzystało 8620 osób – o 1 tys. więcej niż rok wcześniej – w tym 405 osób spoza Poznania i ponad 190 cudzoziemców.

Klienci punktów npp/npo, niezależnie od obywatelstwa, najczęściej zasięgaliby porad w zakresie prawa cywilnego, prawa rodzinnego i prawa karnego, a także prawa pracy, prawa administracyjnego, ubezpieczeń społecznych, prawa do opieki zdrowotnej, prawa podatkowego oraz spraw z zakresu działalności gospodarczej.

Z dotacji Miasta zostały opracowane dla mieszkańców, m.in. poradniki: „Władza rodzicielska w Kodeksie Rodzinnym i Opiekuńczym”, „Informacje dla osób pokrzywdzonych przemocą w rodzinie”, „Piecza zastępcza”, „Prawa konsumenta w sporach z bankiem”, „Rodzaje świadczeń dla osób niepełnosprawnych”.

02 PARTYCYPACJA SPOŁECZNA

Jednostki pomocnicze

W 2022 r. w ramach pięcioletniej kadencji 2019–2024 działały **42 jednostki pomocnicze Miasta – osiedla**, obejmujące obszar całego miasta.

Tabela 20. Jednostki pomocnicze Miasta – osiedla

Jednostki pomocnicze – stan na 31.12.2022 r.*	Nowe Miasto	Południe	Północ	Śródmieście
Liczba jednostek pomocniczych	10	10	16	6
Powierzchnia objęta jednostkami pomocniczymi w km ²	102,39	46,25	91,46	21,80
Liczba mieszkańców zamieszkujących obszar objęty jednostkami pomocniczymi**	112 057	98 307	156 534	108 780

* podział według Odziałów Obsługi Wydziału Wspierania Jednostek Pomocniczych Miasta

** Zameldowani na pobyt stały i czasowy według danych Wydziału Spraw Obywatelskich i Uprawnień Komunikacyjnych na 31.12.2022 r.

Źródło: UMP

Organizację i zakres funkcjonowania osiedli określają ich statuty nadane uchwałami Rady Miasta Poznania.

W 2022 r. zorganizowano konsultacje społeczne dotyczące projektów nowych statutów jednostek pomocniczych Miasta.

Organy osiedli, w ramach przyznanych kompetencji i zadań, które realizują, podejmują uchwały.

W 2022 r. odbyło się 362 sesji rad osiedli, na których podjęto 1477 uchwał. Zarządy osiedli odbyły 270 posiedzeń i podjęły 232 uchwały.

[Powrót do spisu treści >>](#)

Uchwały organów osiedli dotyczyły najczęściej:

- **wydawania opinii** w sprawach przekazanych przez wydziały Urzędu Miasta Poznania (UMP), miejskie jednostki organizacyjne, Radę Miasta Poznania i Prezydenta Miasta Poznania – 553 uchwały;
- **kierowania wniosków w ważnych sprawach dotyczących osiedli**, wymagających rozstrzygnięć Rady Miasta Poznania, Prezydenta Miasta Poznania – 194 uchwały;
- **planowania finansowego** (projekty planów wydatków osiedli, zmiany w planach, przeznaczanie środków celowych, planowanie wieloletnie) – 430 uchwał;
- **rozdysponowania diet** – 144 uchwały.

W budżecie miasta nalicza się środki finansowe na realizację statutowych zadań jednostek pomocniczych Miasta – osiedli.

Osiedla w przygotowanych planach oraz podejmowanych uchwałach proponują właściwym merytorycznie wydziałom i miejskim jednostkom organizacyjnym zadania do realizacji.

Tabela 21. Środki finansowe przekazane jednostkom pomocniczym – osiedlom w 2022 r.

Środki przekazane osiedlom – podział ze względu na źródło	Kwota w zł*
Środki wolne naliczone zgodnie z uchwałą Rady Miasta Poznania**	24 513 294
Środki z programu budowy dróg lokalnych na lata 2020–2023	7 779 501
Środki z programu budowy, przebudowy, modernizacji oraz oświetlenia dróg 2016–2019	7 395 298
Środki celowe na zadania powierzone osiedlom w zakresie prac remontowych w miejskich szkołach podstawowych i przedszkolach w Wydziale Oświaty	6 111 728
Wpływy ze Strefy Płatnego Parkowania dla osiedli zlokalizowanych w Śródmieściu, środki w Zarządzie Dróg Miejskich	4 510 000
Środki celowe na zadania powierzone osiedlom w zakresie prac remontowych dróg publicznych gminnych w Zarządzie Dróg Miejskich	3 000 000
Środki celowe na zadania powierzone osiedlom w zakresie konserwacji miejskich zieleńców wraz z małą architekturą w Zarządzie Zieleni Miejskiej	1 294 395
Konkurs na zadania inwestycyjne tzw. „granty”	473 136
Dochody z mienia komunalnego	58 913
Inne (np. z tytułu kar umownych, odszkodowań)	8 705

*Środki, które nie zostały wykorzystane w 2021 r. przeniesiono do realizacji w 2022 r.

Środki na zadania niewykorzystane w 2022 r. przeniesiono do realizacji na 2023 r.

**Uchwała Nr IX/126/VIII/2019 z kwietnia 2019 r. ze zmianami, Uchwała Nr LXV/1219/VIII/2022 Rady Miasta Poznania z 7 czerwca 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie szczegółowych zasad naliczania środków budżetowych dla osiedli.

Źródło: UMP

[Powrót do spisu treści >>](#)

W 2022 r. Prezydent Miasta Poznania wydał Zarządzenie Nr 736/2022/P zmieniające zarządzenie w sprawie zasad planowania zadań jednostek pomocniczych Miasta, monitorowania oraz sporządzania sprawozdań z ich realizacji.

W 2022 r. wykonanie wydatków jednostek pomocniczych Miasta Poznania wyniosło 23 319 783 zł.

Tabela 22. Wydatki jednostek pomocniczych – osiedli w 2022 r. według dziedzin

Dziedzina	Kwota w zł	%
Drogi oraz komunikacja zbiorowa	8 515 199	36,51
Oświata	4 793 741	20,56
Polityka społeczna i zdrowotna	763 993	3,28
Bezpieczeństwo mieszkańców	997 556	4,28
Kultura i ochrona dóbr kultury	1 089 280	4,67
Kultura fizyczna i turystyka	3 180 243	13,64
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 467 551	10,58
Administracja	999 214	4,28
Mieszkalnictwo	260 698	1,12
Gospodarka przestrzenna oraz gospodarowanie nieruchomościami	177 780	0,76
Inne dziedziny	74 528	0,32
Ogółem	23 319 783	100,00

Źródło: UMP

Jednostki pomocnicze komunikowały się z mieszkańcami osiedli poprzez bezpośrednie spotkania, gazetki osiedlowe (wydawane przez Miasto Poznań dla 20 rad osiedli), gabloty informacyjne, strony internetowe i komunikatory społeczne.

Na stronie Miasta (www.poznan.pl/osiedla) funkcjonował także **Portal Osiedlowy** z zakładkami dla wszystkich jednostek pomocniczych z aktualnymi protokołami i uchwałami rad i zarządów osiedli. W 2022 r. Osiedla otrzymały możliwość redagowania założeń dotyczących swojego osiedla na miejskiej stronie **fyrtele.pl**, w tym publikowania aktualnych informacji na temat swojej działalności, najważniejszych wydarzeń, a także przeprowadzanych czy planowanych remontów na osiedlach.

Dialog społeczny

W 2022 r. przeprowadzono **31 konsultacji społecznych**, w tym:

- 15 konsultacji społecznych dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- 8 dyskusji publicznych nad rozwiązaniami przyjętymi w projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Od 23 listopada 2021 r. do 6 maja 2022 r. przeprowadzono konsultacje społeczne, które obejmowały **cykl pięciu debat eksperckich i pięciu debat społecznych oraz opiniowanie projektu nowego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania (SUiKZP)**. Do udziału w debatach zostali zaproszeni przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz przedstawiciele wszystkich 42 poznańskich Osiedli. Łącznie podczas konsultacji **wpłynęło ponad 600 pism z opiniami o projekcie nowego Studium**, które złożyło ponad 2 tys. osób fizycznych, osób prawnych, w tym stowarzyszeń i rad osiedli. W trakcie konsultacji wykorzystano także kanały społecznościowe Miejskiej Pracowni Urbanistycznej (MPU).

W ramach konsultacji z organizacjami pozarządowymi przeprowadzono 16 konsultacji w następujących sprawach:

- projektu uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie przyjęcia Polityki Miasta Poznania na rzecz rodzin na lata 2022–2025;
- projektu uchwały w sprawie przyjęcia programu osłonowego pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2022 r.;
- projektu uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie w sprawie przyjęcia Wieloletniego programu współpracy Miasta Poznania z organizacjami pozarządowymi na lata 2022–2025;
- projektu uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie w sprawie trybu powoływania członków oraz organizacji i trybu działania Poznańskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego;
- projektu uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie uzgodnienia realizacji inwestycji celu publicznego – wykonania prac remontowych na terenie użytku ekologicznego „Dębina II”;
- projektu uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie uzgodnienia wykonania prac ziemnych na terenie użytku ekologicznego „Wilczy Młyn”;
- Polityki na rzecz integracji migrantek i migrantów w Poznaniu na lata 2023–2024;
- Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w Poznaniu na rok 2022;
- Programu Współpracy Miasta Poznania z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2023 rok;
- ustanowienia pomnika przyrody – alei drzew na ul. Janiny Omańkowskiej;

- ustanowienia pomnika przyrody grupy czterech drzew w parku im. Karola Marcinkowskiego;
- ustanowienia pomnika przyrody w parku Adama Mickiewicza;
- ustanowienia pomników przyrody w parku im. T. W. Wilsona;
- uzgodnienia zakresu prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody, dotyczących pomnika przyrody alei drzew lip przy ul. Meteorytowej;
- zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w dziennym domu pomocy.

Uwagi zgłaszały pojedyncze organizacje pozarządowe, Komisje Dialogu Obywatelskiego (KDO) oraz Poznańska Rada Działalności Pożytku Publicznego.

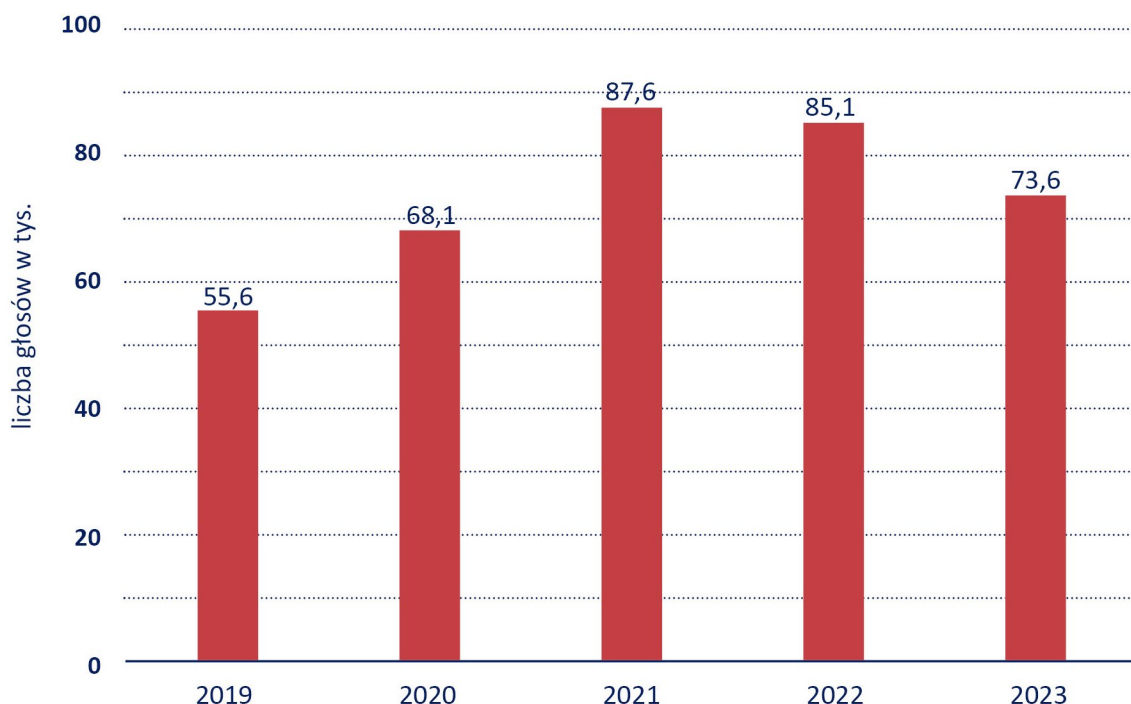
W 2022 r. Prezydent Miasta Poznania 7 razy spotkał się z radami osiedli oraz mieszkańcami osiedli: Fabianowo-Kotowo, Głuszyna, Górczyn, Jeżyce, Nowe Winogrody Południe, Nowe Winogrody Północ, Zielony Dębiec. W trakcie spotkań Prezydent Miasta zapoznał się z potrzebami i problemami mieszkańców danych osiedli, ich postulatami, wnioskami i inicjatywami dotyczącymi funkcjonowania osiedli, oceną działania służb miejskich na terenie osiedli.

Rada Miasta Poznania uchwaliła zasady i tryb **Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego 2023 (PBO23)** – Uchwała Nr LXII/1140/VIII/2022 z dnia 5 kwietnia 2022 r.

Na realizację projektów w ramach PBO23 została przeznaczona kwota 25 mln zł (o 3 mln zł więcej niż w poprzedniej edycji), z tego 6 mln zł na projekty ogólnomiejskie (w tym 4 mln zł na projekty w ramach Zielonego Budżetu) oraz 19 mln zł na projekty rejonowe.

W ramach 11. edycji PBO23 zostały zgłoszone 192 projekty, w tym 36 projektów ogólnomiejskich (w tym 14 projektów w ramach Zielonego Budżetu) oraz 156 projektów rejonowych. 127 projektów zostało zaopiniowanych pozytywnie i poddanych głosowaniu. W 2022 r. po raz pierwszy w trakcie opiniowania zgłoszonych projektów zasięgnięto także opinii KDO. Głosowanie na projekty zgłoszone do budżetu partycypacyjnego trwało od 10 do 31 października 2022 r. Na projekty można było głosować drogą elektroniczną w serwisie PBO (bez ograniczeń wiekowych – jedynie w przypadku dzieci poniżej 13. roku życia konieczna była zgoda rodzica lub opiekuna). Każdy mógł oddać maksymalnie 7 głosów – 2 na projekty ogólnomiejskie (w tym jeden w ramach Zielonego Budżetu) i 5 na projekty rejonowe. W głosowaniu oddano 73 557 ważnych zgłoszeń elektronicznych.

Do realizacji wybrano 31 projektów PBO23: 3 projekty ogólnomiejskie (w tym 2 z Zielonego Budżetu) oraz 28 rejonowych.

Wykres 12. Liczba oddanych głosów w edycjach PBO 2019–2023

Źródło: UMP

Szczegółowe informacje dotyczące PBO23 znajdują się w **Załączniku nr 4 do niniejszego Raportu pn. „Wyciąg z raportu ewaluacji Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego 2023”** oraz na stronie Miasta Poznania (<https://budzet.um.poznan.pl/>).

W 2022 r. trwał proces wdrażania rekomendacji Poznańskiego Panelu Obywatelskiego (PPO) wypracowanych przez mieszkańców – uczestników PPO w 2021 r. Ogólny temat panelu brzmiał: „Jak władze Poznania mogą działać na rzecz przeciwdziałania oraz adaptacji do zmian klimatu i kryzysu klimatycznego?”. Dyskusje i rekomendacje panelistów skupiały się wokół dwóch tematów szczegółowych:

- „Jak zaadaptować lasy i tereny zieleni w Poznaniu do zmieniającego się klimatu?”;
- „Czy całkowicie odejść w Poznaniu od spalania węgla w gospodarstwach domowych?”.

Wydziały i miejskie jednostki organizacyjne odpowiedzialne za wdrażanie poszczególnych rekomendacji podjęły w 2022 r. prace nad realizacją zadań w ramach zagadnień objętych rekomendacjami PBO.

Stan zaawansowania prac nad wdrożeniem poszczególnych rekomendacji prezentuje **Załącznik nr 3 do niniejszego Raportu pn. „Monitoring z wdrażania rekomendacji Poznańskiego Panelu Obywatelskiego w 2022 roku”.**

W 2022 r. w Poznaniu działały 23 Centra Inicjatyw Lokalnych (CIL), w tym:

Powrót do spisu treści >>

- 8 trzyletnich Sąsiedzkich Centrów Inicjatyw Lokalnych (SCIL) – lata 2022–2024;
- 11 rocznych SCIL-ów kontynuujących swoją działalność;
- 3 nowe roczne SCIL-e;
- 1 CIL Regrantingowy 2022–2024.

W 2022 r. w ramach konkursu mikrograntów na projekty aktywizujące mieszkańców i wspomagające relacje w społecznościach lokalnych, prowadzonego przez CIL Regrantingowy, zostało zrealizowanych 58 inicjatyw, na które wydatkowano ponad 231 tys. zł. Od 2022 r. CIL Regrantingowy odpowiedzialny jest również za tworzenie i wzmacnianie sieci współpracy między SCIL-ami. CIL Regrantingowy prowadził także działania promocyjne i kampanię informacyjną programu Centrów Inicjatyw Lokalnych, m.in. Kolektyw Aktywne Miasto, utworzony przez 5 SCIL-ów. CIL Regrantingowy przygotował film informujący o programie CIL i jego efektach, a CIL Wil.DA.SIĘ grę karcianą „DA!SIĘ!”, przybliżającą proces animacji społecznej i budowania zaangażowania społecznego.

W 2022 r. na rzecz działalności wspomagającej rozwój wspólnot lokalnych zostały przeznaczone środki z budżetu Miasta na dwa otwarte konkursy ofert, w tym:

- dotację w wysokości 1,26 mln zł przyznano Wielkopolskiej Sieci Organizacji Pozarządowych „Działamy Razem” oraz Fundacji Inicjatyw Społecznych „It’s Up To You” na realizację zadania pn. „Centrum Inicjatyw Lokalnych Regrantingowe 2022–2024”; dotacja jest podzielona na lata: rok 2022 – 460 tys. zł, rok 2023 – 400 tys. zł, rok 2024 – 400 tys. zł;
- 2 743 900 zł przyznano 22 podmiotom stanowiącym sieć rocznych i trzyletnich SCIL-ów; dotacja dla SCIL-ów w 2022 r. wyniosła 1 468 900 zł.

W 2022 r. uruchomiono po raz pierwszy dotacje wieloletnie – na trzy lata. W ramach otwartych konkursów ofert uruchomiono trzy nowe SCIL-e na terenie jednostek pomocniczych Grunwald Północ, Stare Winogrody oraz Naramowice. 8 SCIL-ów otrzymało dotację na trzy lata (2022, 2023, 2024), 14 SCIL-ów dotację jednoroczną na 2022 r. Dodatkowo z nierozdysponowanych środków, udzielono jednej dotacji (w trybie art. 19 a, tzw. „mały grant”) dla Stowarzyszenia „Koło Gospodyń Miejskich”, na zadanie „Wysłuchani – historie lokalne”.

Do 101 inicjatyw realizowanych przez 3-letnie SCIL-e w 2022 r. należały:

- „Fyrtel Główna – Centrum Inicjatyw Lokalnych” – 19 inicjatyw;
- Sąsiedzkie Centrum Inicjatyw Lokalnych Piątkowo Zachód 2022–2024 – 10 inicjatyw;
- CIL STARtownia STARomiejska – 14 inicjatyw;
- Centrum Inicjatyw Lokalnych WIL.DA.SIĘ – 8 inicjatyw;
- Sąsiedzkie Centrum Inicjatyw Lokalnych – Dom Sąsiedzki – 9 inicjatyw;
- Mobilne Centrum Inicjatyw Lokalnych Łazanka – 18 inicjatyw;
- Centrum Inicjatyw Lokalnych SPÓJNIK – 14 inicjatyw;
- Sąsiedzkie Centrum Inicjatyw Lokalnych Darzybór 2022–2024 – 9 inicjatyw.

Do 48 inicjatyw realizowanych w 2022 r. przez 11 jednorocznych, kontynuowanych SCIL-ów należały:

- Sąsiedzkie Centrum Inicjatyw Lokalnych – CIL Piątkowo Wschód – 5 inicjatyw;
- CIL Fabianowo-Kotowo – 3 inicjatywy;
- CIL PODOLANY 2022 – 3 inicjatywy;
- Centrum Inicjatyw Lokalnych – Górczyn – 5 inicjatyw;
- Centrum Inicjatyw Lokalnych Sąsiedzkie Jeżyce – 5 inicjatyw;
- Centrum Inicjatyw lokalnych Strzeszyn 2022 – 4 inicjatywy;
- Sąsiedzkie Centrum Inicjatyw Lokalnych OGRODÓWKA – 3 inicjatywy;
- CIL Fifna Wilda – 6 inicjatyw;
- CIL SOŁACZ – 6 inicjatyw;
- CIL Kopernika – 5 inicjatyw;
- CIL Piątkowo Północ – 3 inicjatywy.

Do 6 inicjatyw realizowanych w 2022 r. przez 3 nowe, jednoroczne SCIL-e należały:

- Centrum Inicjatyw Lokalnych na Grunwaldzie Północ – 3 inicjatywy;
- Centrum Inicjatyw Lokalnych Stare Winogrody – 2 inicjatywy;
- CIL Naramowice – 1 inicjatywa.

Łącznie SCIL-e jednoroczne zrealizowały 54 inicjatywy.

Organizacje pozarządowe

W ramach „Rocznego Programu Współpracy Miasta Poznania z Organizacjami Pozarządowymi” Miasto Poznań wspierało finansowo i organizacyjnie działalność organizacji pozarządowych (NGOs) w zakresie zadań publicznych mających na celu zaspokajanie potrzeb mieszkańców. W 2022 r. aktywnie działało około 1,8 tys. NGOs-ów.

W 2022 r. łączna kwota dotacji celowych udzielonych z budżetu Miasta w ramach „Programu Współpracy Miasta Poznania z Organizacjami Pożytku Publicznego” wyniosła 136,9 mln zł.

Najwięcej środków przeznaczono na projekty z zakresu: pomocy społecznej, w tym wyrównywania szans i pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej, wsparcia i upowszechniania kultury fizycznej, przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, kultury i sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. Najmniej środków przeznaczono na dofinansowanie zadań z zakresu upowszechniania turystyki oraz działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości.

Tabela 23. Dotacje celowe udzielone w 2022 r. w ramach „Programu Współpracy Miasta Poznania z Organizacjami Pożytku Publicznego”

Nazwa sfery pożytku publicznego	Wykonanie za 2022 r. w zł	% wykonania planu
Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób	71 131 368,06	98,6
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej	16 260 394,90	99,7
Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym	12 681 824,06	74,7
Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	11 778 813,62	99,4
Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej	7 451 904,00	100,0
Działania na rzecz osób niepełnosprawnych	5 271 561,74	97,7
Działania na rzecz osób w wieku emerytalnym	4 356 833,76	97,4
Ochrona i promocja zdrowia, w tym działalność lecznicza	2 095 558,51	89,4
Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych	2 078 320,00	99,6
Działalność na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka	1 285 638,00	82,7
Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększenie świadomości prawnej społeczeństwa	702 240,00	100,0
Działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy, w zakresie określonym w pkt. 1–32a	399 600,00	99,9
Upowszechnienie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji	383 432,00	55,8
Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie	301 154,47	93,4
Promocja i organizacja wolontariatu	190 000,00	100,0
Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego	152 000,00	100,0
Działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami	113 581,59	84,9

Nazwa sfery pożytku publicznego	Wykonanie za 2022 r. w zł	% wykonania planu
Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży	103 094,00	100,0
Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości	99 540,00	99,5
Turystyka i krajoznawstwo	93 900,00	99,4
Razem	136 930 758,71	95,5

Źródło: UMP

W 2022 r. działała Poznańska Rada Działalności Pożytku Publicznego (PRDPP) VI kadencji (2019–2022) oraz VII kadencji (2022–2025) będąca organem konsultacyjnym i doradczym Prezydenta Miasta Poznania. Większość jej członków stanowią przedstawiciele organizacji pozarządowych. W 2022 r. odbyło się 8 posiedzeń PRDPP, podczas których podjęto 12 uchwał.

W 2022 r. przy Urzędzie Miasta Poznania funkcjonowało **6 Komisji Dialogu Obywatelskiego (KDO)** przy: Wydziale Kultury, Wydziale Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydziale Oświaty, Pełnomocniku Prezydenta Miasta Poznania ds. Osób z Niepełnosprawnościami, Wydziale Kształtowania i Ochrony Środowiska, Pełnomocnicze Prezydenta Miasta Poznania ds. polityki równościowej. Działalność KDO miała charakter inicjatywno-doradczo-opiniujący, w tym opiniowano dokumenty prawne przygotowywane przez Miasto. Obejmowała także współpracę z Poznańską Radą Działalności Pożytku Publicznego.

Działalność organizacji pozarządowych była także wspierana przez **Poznańskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu (PCWOPiW)** prowadzone przez dwie organizacje: **Centrum Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich „PISOP”** oraz **Fundację NIWA Edukacji i Rozwoju**. Działania Centrum skupiały się na wzmacnianiu potencjału NGOs-ów funkcjonujących w Poznaniu oraz zwiększeniu zakresu współpracy pomiędzy organizacjami, w tym m.in.: zapewnieniu miejsca do pracy i spotkań, organizacji szkoleń i porad, wsparciu akcji wolontariatu i działań charytatywnych. W 2022 r. mikrodotacje (w łącznej kwocie 73 tys. zł) uzyskało 15 projektów, a wsparciem merytorycznym objęto ponad 60 organizacji pozarządowych. Z różnych form aktywności PCWOPiW skorzystało łącznie 402 uczestników.

Ważnym wydarzeniem dla poznańskiego środowiska organizacji pozarządowych był **Poznański Targ Dobra 2022**, zorganizowany przez Miasto Poznań wspólnie z blisko 100 poznańskimi NGOs-ami. Podczas wydarzenia promowano działalność tych organizacji, ideę wolontariatu, zorganizowano kiermasz społeczny promujący zakupy rzeczy i usług podmiotów społecznie zaangażowanych, takich jak spółdzielnie socjalne czy warsztaty terapii zajęciowej.

Podczas Poznańskiego Targu Dobra **odbył się finał 7. edycji konkursu pn. „Inicjatory 2021”**. Ideą konkursu było uhonorowanie najlepszych inicjatyw pozarządowych organizowanych na rzecz Miasta i promowanie działań obywatelskich skierowanych

[Powrót do spisu treści >>](#)

do społeczności lokalnych. Nominowane mogły być poznańskie organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, osoby fizyczne i inne podmioty, które realizowały inicjatywy obywatelskie w ramach nieodpłatnych działań społecznych lub społecznej odpowiedzialności biznesu. **Spośród 34 zgłoszonych projektów i akcji wybrano 5 najlepszych Inicjatyw zrealizowanych w 2021 r.**

Nagrody w poszczególnych kategoriach otrzymali:

- **Inicjator Roku** – Fundacja Ratuj Ryby za inicjatywę: Cykliczny program ekologiczny: „Jest tego Warta”. 93 działania 2021”;
- **Inicjator Wspierający**: Stowarzyszenie „Żurawinka” za inicjatywę „Przewijamy Poznań”;
- **Inicjator Aktywizujący**: Fundacja Wózkowicze za inicjatywę: „Ogniste rydwany 2021”;
- **Inicjator Nowatorski**: Fundacja Akcja Menstruacja za inicjatywę „Zapewnienie dostępu do środków menstruacyjnych w szkołach – pilotażowy projekt dla poznańskich szkół”;
- **Inicjator Mieszkańców im. Andrzeja Białasa** – nagroda przyznawana przez mieszkańców Poznania: Fundacja Ratuj Ryby za inicjatywę: Cykliczny program ekologiczny: „Jest tego Warta”. 93 działania 2021”.

W 2022 r. odbyła się **XXII edycja konkursu pn. „Poznański Wolontariusz Roku”**.

Do konkursu zgłoszono niemal 60 osób, organizacji i grup nieformalnych, które rywalizowały w sześciu kategoriach głównych. Dodatkowo po raz trzeci została przyznana również **Nagroda Mieszkańców**, w której oddano blisko 4 tysiące głosów. Zwycięzcy w każdej kategorii oprócz tytułu i statuetki otrzymali także nagrody finansowe, których łączna kwota wynosiła blisko 25 tys. zł.

Nagrody w poszczególnych kategoriach otrzymali:

- w kategorii **Indywidualnej im. dr Wandy Błęńskiej** – **Filip Tarachowicz** – prezes zarządu Fundacji Panda Team im. Michałka Tarachowicza;
- w kategorii **Wolontariat Pracowniczy** – **spółka Aquanet S.A.**;
- w kategorii **Wolontariat Szkolny** – **grupa „Bieg Motyli”** z Liceum Akademickiego Da Vinci;
- w kategorii **Wolontariat Zespołowy** – **„Załoga W”** – wolontariusze Fundacji Wózkowicze;
- w kategorii **Wolontariat Młodzieżowy** – **Aleksandra Adamczak**;
- w kategorii **Wolontariat Senioralny** – **Anna J. Nowak** ze Stowarzyszenia „Żurawinka”.

W 2022 r. Miasto Poznań w dziedzinie promocji i organizacji wolontariatu **ogłosiło i rozstrzygnęło cztery otwarte konkursy ofert**, przekazując na realizację zadań publicznych w tej sferze pożytku publicznego kwotę 190 tys. zł.

Na wniosek organizacji pozarządowych w 2022 r. rozpoczęła działalność **miejska platforma wolontariatu www.poznan.pl/wolontariat**, której celem jest ułatwianie kontaktu i współpracy potencjalnych wolontariuszy z przedstawicielami poznańskich NGO-sów.

03 BUDŻET I FINANSE MIASTA

Wykonanie Budżetu Miasta

Budżet Miasta na 2022 r. został przyjęty uchwałą Nr LVII/1067/VIII/2021 Rady Miasta Poznania z dnia 21 grudnia 2021 r.

Wykonanie budżetu za rok 2022 wyniosło:

- dochody: 5 128 210 752,21 zł (101,9% planu);
- wydatki: 5 300 196 381,55 zł (94,8% planu);
- wynik budżetu (deficyt): 171 985 629,34 zł.

Dochody budżetu Miasta Poznania w przeliczeniu na mieszkańca wyniosły 9 438 zł, wydatki – 9 755 zł, z czego na zadania inwestycyjne przeznaczono 1 819 zł.

Dochody bieżące zostały zrealizowane w wysokości 4758 mln zł (100,9% planu), dochody majątkowe w kwocie 370,3 mln zł (116,3% planu).

Główne źródła dochodów budżetu Miasta w 2022 r. stanowiły:

- subwencja ogólna i dotacje celowe – 1607 mln zł;
- udziały we wpływach z podatku dochodowego – 1552 mln zł;
- wpływy z podatków i opłat – 1107 mln zł;
- środki na realizację programów i projektów finansowanych (dofinansowanych) ze źródeł zagranicznych i budżetu Unii Europejskiej – 204 mln zł;
- pozostałe dochody – 658 mln zł.

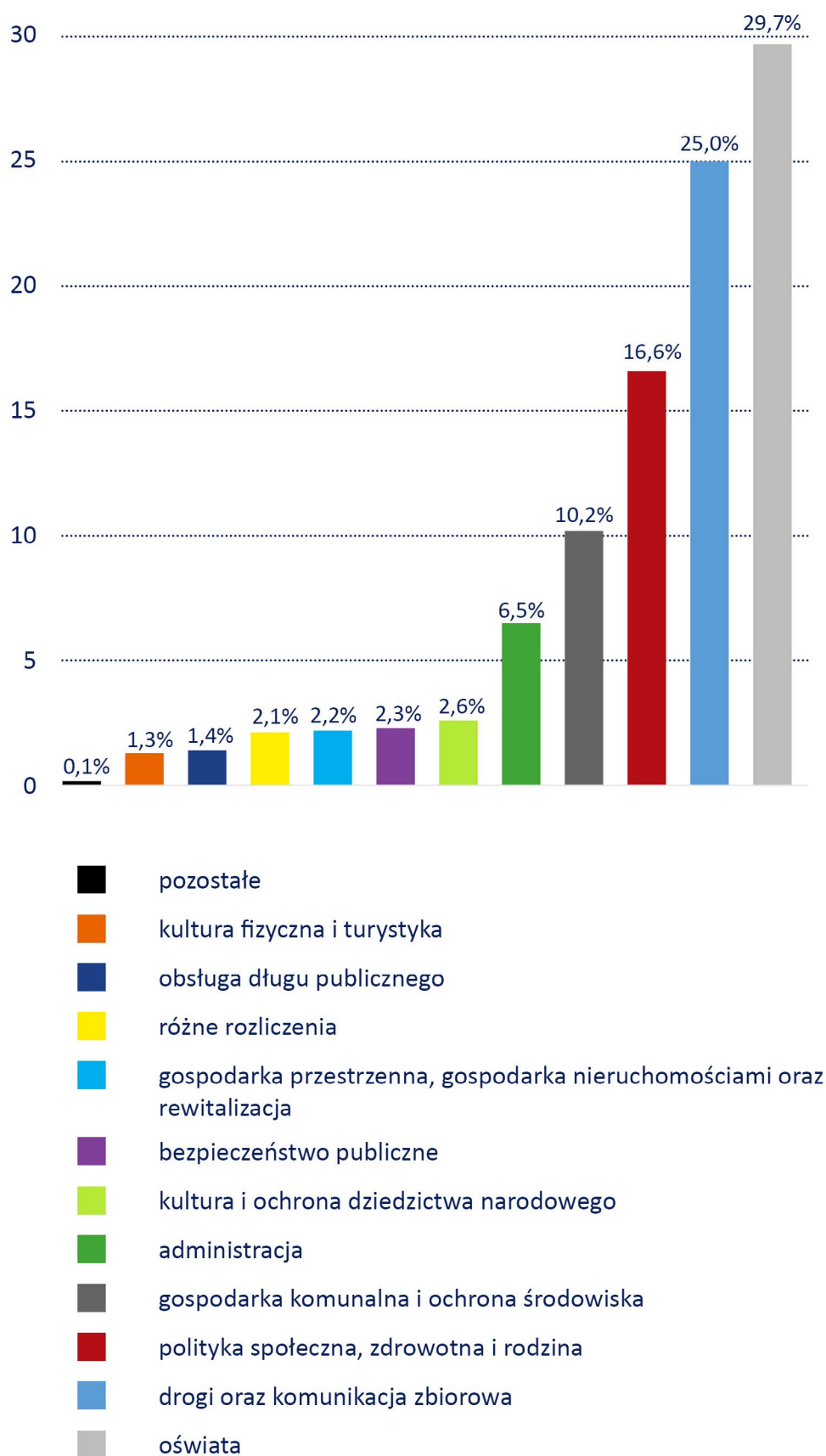
Subwencja ogólna i dotacje celowe z budżetu państwa stanowiły 31,3% ogólnej kwoty pozyskanych dochodów. Dochody Miasta z udziału we wpływach z podatków PIT i CIT stanowiły 30,3% dochodów ogółem. Wpływy z podatków i opłat lokalnych stanowiły 21,6% dochodów ogółem.

Główne źródła dochodów majątkowych Miasta stanowiły przede wszystkim:

- środki pochodzące ze źródeł zagranicznych i budżetu Unii Europejskiej (UE) na finansowanie lub dofinansowanie programów i projektów – 187,5 mln zł;
- środki na dofinansowanie zadań własnych majątkowych pozyskane z innych źródeł, w tym m.in. środki z Funduszu Dopłat na wsparcie budowy mieszkań przez PTBS – 109,7 mln zł;
- środki ze sprzedaży majątku – 64,5 mln zł.

Wydatki bieżące zostały zrealizowane w wysokości 4312 mln zł, (95,9% planu), wydatki majątkowe w kwocie 989 mln zł (90,4% planu).

Wykres 13. Struktura wydatków Miasta Poznania według dziedzin w 2022 r.

Źródło: UMP

[Powrót do spisu treści >>](#)

W strukturze wydatków bieżących dominowały wydatki na oświatę – 1541 mln zł (35,7% ogółu wydatków bieżących), a w ramach wydatków majątkowych wydatki na drogi oraz transport publiczny – 531 mln zł (53,7% ogółu wydatków majątkowych).

Założono maksymalną ochronę przyjętego programu inwestycyjnego i utrzymania kluczowych inwestycji. W ramach wydatków majątkowych wprowadzono dodatkowe środki na zadania w celu uzupełnienia o kwoty niezbędne do rozstrzygnięcia przetargów oraz zapisów waloryzacyjnych w umowach z wykonawcami. Wprowadzono również zadania, które uzyskały dofinansowanie zewnętrzne. Ponadto z powodu zaktualizowania harmonogramów realizacji niektórych inwestycji, wydatki przesunięto na lata następne i w efekcie zmniejszono wydatki majątkowe o 278 mln zł. Wynikało to przede wszystkim z konieczności aktualizacji harmonogramów finansowo-rzeczowych inwestycji po wyłonieniu wykonawców, problemów z wyborem wykonawcy z uwagi na niewystarczające środki i konieczność powtórzenia procedur przetargowych.

Tabela 24. Ważniejsze inwestycje realizowane w 2022 r.

Nazwa zadania	Wykonanie za 2022 r. w zł
Budowa trasy tramwajowej od pętli Wilczak do Naramowic w Poznaniu	108 045 260
Budowa węzła Nowa Naramowicka	90 524 572
Program Centrum – etap I – przebudowa tras tramwajowych wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w ulicach: Święty Marcin, Fredry, Mielżyńskiego, 27 Grudnia, Pl. Wolności, Towarowa	63 521 452
Przebudowa torowisk w ulicach Wierzbicice i 28 Czerwca 1956 r.	31 269 938
Korekta funkcjonowania układu komunikacyjnego w rejonie ronda Rataje	30 797 908
Budowa zintegrowanego węzła transportowego Grunwaldzka, w miejscu przejazdu przez linię kolejową E20	28 280 900
Rewaloryzacja przestrzeni płyty Starego Rynku w Poznaniu wraz z przekształceniem fragmentu bloku śródmiejskiego (ul. Jana Baptysty Quadro) w pasaż kultury	20 240 423
Odnowa infrastruktury publicznego transportu zbiorowego	11 732 495
Przebudowa trasy tramwajowej ul. Kórnicka – os. Lecha – rondo Żegrze wraz z budową odcinka nowej trasy od ronda Żegrze do ul. Unii Lubelskiej	6 436 055

Źródło: UMP

[Powrót do spisu treści >>](#)

Przychody budżetu w 2022 r. zrealizowano z tytułu:

- zaciągnięcia kredytów oraz wyemitowania obligacji – 253 mln zł;
- spłaty udzielonych w latach wcześniejszych pożyczek – 11 mln zł.

Ponadto Miasto dysponowało **przychodami z tytułu wolnych środków** oraz **niewykorzystanych środków pieniężnych** na rachunku budżetu **w wysokości 567 mln zł.**

Rozchody budżetu zrealizowano łącznie na kwotę 135 mln zł, z tego:

- spłata kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych – 122 mln zł;
- udzielone pożyczki z budżetu dla miejskich instytucji kultury oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej – 13 mln zł.

Rok budżetowy 2022 zamknął się deficytem w wysokości 172 mln zł.

Saldo operacyjne budżetu art. 242 (dochody bieżące – wydatki bieżące) osiągnęło wartość dodatnią i wyniosło 446 mln zł i było wyższe od planowanego o 225 mln zł.

Należności wymagalne Miasta na koniec 2022 r. wyniosły 361 mln zł, a należności wymagalne osób prawnych, dla których organem założycielskim jest Miasto Poznań, na koniec 2022 r. wyniosły 4 mln zł i dotyczyły samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz instytucji kultury.

Zobowiązania Miasta na koniec 2022 r. wyniosły 1 746 mln zł i były wyższe o 131 mln zł, tj. o 8,1% w stosunku do stanu na koniec roku poprzedniego. Na 31 grudnia 2022 r. Miasto posiadało zadłużenie z następujących tytułów:

- kredytów zaciągniętych w Europejskim Banku Inwestycyjnym – 1,1 mld zł;
- pozostałych kredytów zaciągniętych na rynku krajowym – 81 mln zł;
- wyemitowanych obligacji – 510 mln zł;
- pożyczek zaciągniętych w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – 56 mln zł.

Zobowiązania wymagalne osób prawnych, dla których organem założycielskim jest Miasto Poznań, na koniec 2022 r. wyniosły 2 mln zł i dotyczyły w głównej mierze samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Szczegółowe informacje na temat dochodów i wydatków Miasta Poznania znajdują się w „**Opisowym sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta Poznania za 2022 rok**” dostępnym w Biuletynie Informacji Publicznej.

Środki unijne

Od 2004 r. Miasto Poznań oraz spółki z udziałem Miasta pozyskały dofinansowanie z funduszy unijnych w kwocie ok. 5,6 mld zł.

Miasto Poznań i spółki z udziałem Miasta z okresu programowania 2014–2020 **pozyskały około 1,6 mld zł z funduszy unijnych**, w tym:

- 59,3% z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko;
- 37,4% z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014–2020;

- 2,0% z Inicjatyw Wspólnotowych;
- 0,7% z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój;
- 0,6% z EOG i Fundusze Norweskie.

Przeznaczono je przede wszystkim na przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury drogowej, rewitalizacji, transportu publicznego, oświaty.

Do większych inwestycji Miasta i spółek z udziałem Miasta realizowanych w 2022 r. z dofinansowaniem unijnym należały m.in.:

- „Program Centrum – etap I – przebudowa tras tramwajowych wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w ulicach: Święty Marcin, Fredry, Mielżyńskiego, 27 Grudnia, Pl. Wolności, Towarowa” – całkowita wartość projektu: 304,4 mln zł, w tym dofinansowanie: 59,6 mln zł; okres realizacji: 2014–2023;
- „Program Centrum – etap II – budowa trasy tramwajowej wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w ul. Ratajczaka” – całkowita wartość projektu: 130,2 mln zł, w tym dofinansowanie: 59,1 zł; okres realizacji: 2017–2023;
- „Rewaloryzacja przestrzeni płyty Starego Rynku w Poznaniu wraz z przekształceniem fragmentu bloku śródmiejskiego (ul. Jana Baptisty Quadro) w pasaż kultury” – całkowita wartość projektu: 131,7 mln zł, w tym dofinansowanie: 27,9 mln zł (23,9 mln zł ze środków UE i 4 mln zł ze środków budżetu państwa); okres realizacji: 2015–2023;
- „Budowa trasy tramwajowej od pętli Wilczak do Naramowic w Poznaniu” – całkowita wartość projektu: 264,4 mln zł; w tym dofinansowanie: 109 mln zł; okres realizacji: 2014–2022;
- „Poprawa warunków komunikacyjnych w ciągu drogi krajowej nr 92 w Poznaniu” – całkowita wartość projektu: 234,4 mln zł, w tym dofinansowanie: 121,6 mln zł; okres realizacji: 2014–2023;
- „Przebudowa trasy tramwajowej ul. Kórnicka – os. Lecha – rondo Żegrze wraz z budową odcinka nowej trasy od ronda Żegrze do ul. Unii Lubelskiej” – całkowita wartość projektu: 214,5 mln zł, w tym dofinansowanie: 59,3 mln zł; okres realizacji: 2014–2023.

Pełen wykaz inwestycji Miasta i spółek z udziałem Miasta realizowanych z dofinansowaniem unijnym znajduje się na portalu Baza Danych Miasta Poznania (www.badam.poznan.pl) w zakładce „Statystyki miejskie/Rok 2022/Roczne/Środki unijne dla Miasta Poznania”.

W 2022 r. Miasto i spółki z udziałem Miasta złożyły wnioski o dofinansowanie unijne następujących projektów:

- „Utworzenie i funkcjonowanie Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie piekarstwa” – przedsięwzięcie realizowane przez Miasto Poznań w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Rzemieślników Piekarnictwa Rzeczypospolitej Polskiej, Wielkopolską Izbą Rzemieślniczą w Poznaniu i Uniwersytetem Ekonomicznym w Poznaniu; wartość projektu: 14,6 mln zł; wnioskowane dofinansowanie: 12 mln zł; okres realizacji: lata 2023–2026;

- „Pomiar ubóstwa energetycznego z wykorzystaniem danych administracyjnych Miasta Poznania w ramach Programu LIFE+” – wartość projektu 470,8 tys. zł; wnioskowane dofinansowanie 282,5 tys. zł; okres realizacji: 2023–2026;
- „Budowa miasteczka ruchu drogowego przy Szkole Podstawowej nr 3 w Poznaniu” – wartość projektu: 563,2 tys. zł; wnioskowane dofinansowanie: 457,6 tys. zł; okres realizacji: 2023 r.;
- „Bezpieczne przejścia dla pieszych na terenie miasta Poznania” – wartość projektu: 523,3 tys. zł, wnioskowane dofinansowanie: 444,8 tys. zł; okres realizacji: 2023 r.

Mienie komunalne

Całkowita wartość mienia Miasta Poznania według stanu na 31 grudnia 2022 r. wynosiła 23,3 mld zł i była sumą:

- aktywów (trwałych i obrotowych) wszystkich jednostek budżetowych (w tym Urzędu Miasta Poznania), zakładów budżetowych, zakładów opieki zdrowotnej i instytucji kultury należących do Miasta Poznania – 11 094 mln zł; w tym:
 - realizowanych inwestycji – 1,6 mld zł;
 - wartości nominalnej udziałów i akcji w spółkach, spółdzielniach oraz dopłat – 2,5 mld zł;
- całkowitej wartości księgowej gruntów – 12 172 mln zł.

Procentowo udział aktywów miejskich jednostek organizacyjnych rozkładał się następująco:

- Urząd Miasta Poznania – 66,8%;
- pozostałe jednostki budżetowe – 26,2%;
- zakłady budżetowe – 4,2%;
- zakłady opieki zdrowotnej – 1,9%;
- instytucje kultury – 0,9%.

Do miejskich jednostek budżetowych tworzonych w trybie przewidzianym ustawą o finansach publicznych (bez Urzędu Miasta Poznania) zalicza się jednostki budżetowe: planowania przestrzennego, ewidencji nieruchomości i gospodarki komunalnej, porządku publicznego i bezpieczeństwa, oświaty, pomocy społecznej oraz Centrum Usług Wspólnych, Poznańskie Centrum Świadczeń, Centrum Inicjatyw Senioralnych.

Miejskie jednostki budżetowe posiadały na koniec 2022 r. aktywa trwałe o łącznej wartości 6,1 mld zł. W porównaniu do 2021 r. ich stan wzrósł o 6 punktów procentowych.

Samorządowe zakłady budżetowe realizujące zadania z zakresu gospodarki komunalnej (Zakład Lasów Poznańskich, Zakład Robót Drogowych), kultury fizycznej (Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji) na koniec 2022 r. dysponowały aktywami trwałymi

i obrotowymi o łącznej wartości 977 mln zł. W porównaniu do 2021 r. ich stan zmniejszył o 2 punkty procentowe.

Miejskie publiczne zakłady opieki zdrowotnej, do których zalicza się:

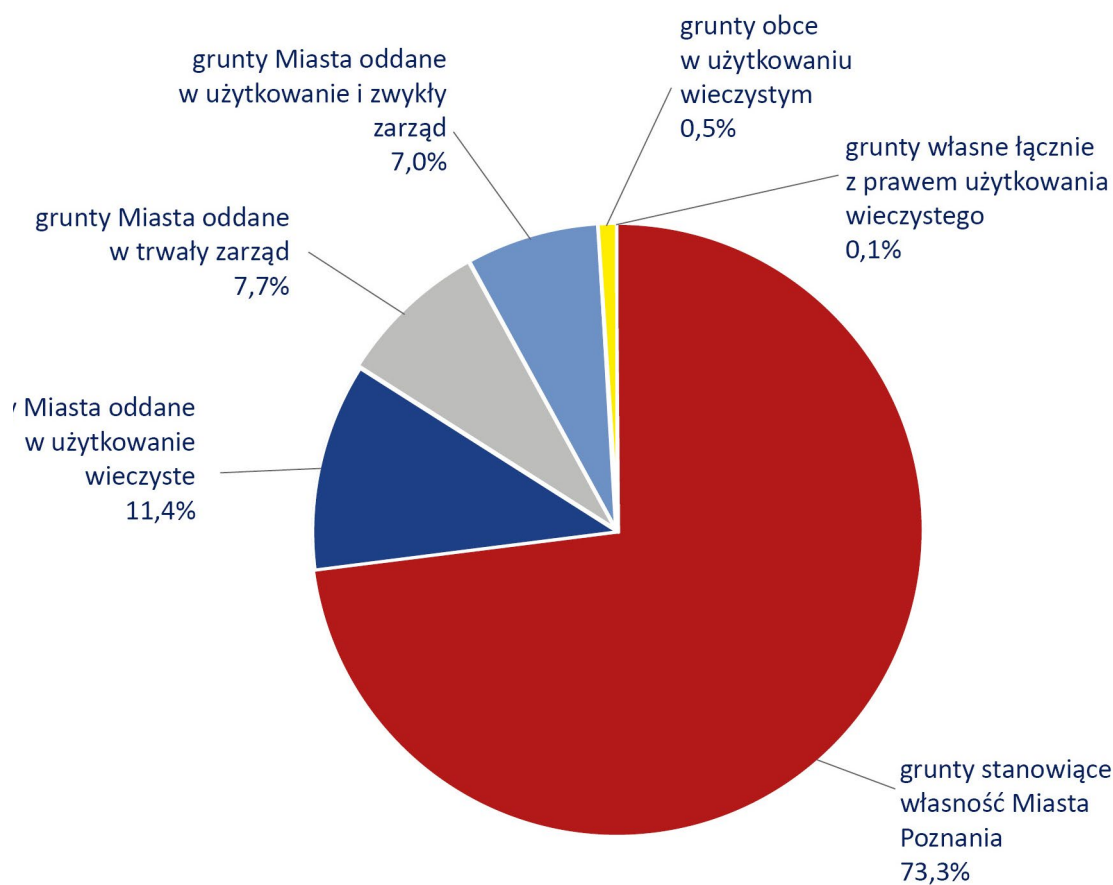
- Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. Józefa Strusia z Zakładem Opiekuńczo-Leczniczym Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej;
- Szpital Miejski im. Franciszka Raszei;
- Poznański Ośrodek Specjalistycznych Usług Medycznych;
- Zakład Opiekuńczo-Leczniczy i Rehabilitacji Medycznej Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej.

Na koniec 2022 r. publiczne zakłady opieki zdrowotnej posiadały aktywa trwałe i obrotowe w wysokości 450 mln zł.

W 2022 r. funkcjonowało 15 samorządowych instytucji kultury: Biblioteka Raczyńskich, Centrum Kultury Zamek, Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu, Poznańskie Centrum Dziedzictwa, Dom Kultury „Stokrotka”, Estrada Poznańska, Galeria Miejska ARSENAŁ, Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, Poznański Chór Chłopięcy, Teatr Animacji w Poznaniu, Teatr Muzyczny w Poznaniu, Teatr Ósmego Dnia, Teatr Polski, Wielkopolskie Muzeum Niepodległości (Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918–1919, Muzeum Powstania Poznańskiego Czerwiec 1956, Muzeum Martyrologii Wielkopolan Fort VII, Muzeum Uzbrojenia, Muzeum Armii Poznań) oraz Wydawnictwo Miejskie Poznań. W 2022 r. samorządowe instytucje kultury zarządzały aktywami trwałymi i obrotowymi o łącznej wartości 213,6 mln zł. W porównaniu do 2021 r. wartość aktywów trwałych i obrotowych Miasta Poznania, będących w posiadaniu samorządowych instytucji kultury zmniejszyła się o 12 punktów procentowych.

Miasto Poznań jest właścicielem i współwłaścicielem gruntów w obrębie granic administracyjnych oraz poza granicami administracyjnymi miasta. Powierzchnia gruntów znajdujących się w granicach administracyjnych wynosiła 96,2 km² (36% ogólnej powierzchni miasta). Wartość księgowa tych gruntów to 12,3 mld zł. Grunty stanowiące własność i współwłasność Poznania, znajdujące się poza granicami administracyjnymi, obejmują powierzchnię 0,6 km². Ich wartość księgowa wynosiła 18 mln zł.

Wykres 14. Struktura własności gruntów Miasta Poznania na 31.12.2022 r. według form władania

Źródło: UMP

Na dzień 31 grudnia 2022 r. Miasto Poznań posiadało akcje i udziały w 21 spółkach prawa handlowego (w tym 11 jednoosobowych spółkach Miasta i 10 spółkach z udziałem Miasta), 4 spółdzielniach mieszkaniowych i spółdzielni socjalnej.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. Miasto Poznań posiadało udziały/akcje o najwyższej łącznej wartości nominalnej w spółkach: Aquanet S.A. (868 mln zł), Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Poznaniu sp. z o.o. (458 mln zł), Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o. (371 mln zł), Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o.o. (351 mln zł), Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych sp. z o.o. (193 mln zł) oraz Port Lotniczy Poznań-Ławica sp. z o.o. (125 mln zł).

[Powrót do spisu treści >>](#)

W 2022 r. Miasto Poznań przestało być akcjonariuszem spółki PKS Poznań S.A. w wyniku nieodpłatnego zbycia w drodze darowizny 100% akcji w spółce na rzecz związku powiatowo – gminnego „Wielkopolski Transport Regionalny”.

Ponadto w 2022 r. w wyniku wykreślenia z Krajowego Rejestru Sądowego spółki ACM Mari-Car sp. z o.o. oraz z czeskiego rejestru handlowego spółki Dorgalon s.r.o. (spółka zagraniczna) udziały Miasta Poznania w tych spółkach (nabyte w wyniku ustawowego spadkobrania) przestały istnieć.

Zarejestrowany został w KRS podział spółki Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o. i nastąpiło zawiązanie nowej spółki prawa handlowego – Leszczyńskiej Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej sp. z o.o. Docelowo rozważane jest wystąpienie przez Miasto Poznań ze spółki Leszczyńska SIM sp. z o.o.

Większość spółek z udziałem Miasta Poznania odnotowała wzrost przychodów w stosunku do 2021 r. Był on spowodowany głównie:

- łagodzeniem obostrzeń wprowadzonych w związku z pandemią COVID-19 (m.in. Port Lotniczy Poznań – Ławica sp. z o.o., Termy Maltańskie sp. z o.o., Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o.o., Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Poznaniu sp. z o.o.);
- oddaniem do użytku w 2021/2022 r. nowych inwestycji mieszkaniowych przeznaczonych na wynajem (Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o., Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych sp. z o.o.);
- podpisaniem nowych kontraktów na modernizację lub dostawę taboru szynowego i ich realizacją (Modertrans Poznań sp. z o.o.);
- wyższymi przychodami z zagospodarowania odpadów, prowadzenia Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) oraz przyjmowania bioodpadów (Zakład Zagospodarowania Odpadów w Poznaniu sp. z o.o.);
- zwiększeniem aktywności biznesowej (Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o.o.);
- zwiększonymi przychodami z działalności wodociągowej i kanalizacyjnej (wynikającymi ze wzrostu sprzedaży dla gospodarstw domowych, głównie wskutek nowych przyłączy, a w segmencie pozostałych odbiorców – powrotu do pracy w trybie stacjonarnym pracowników przedsiębiorstw i instytucji), a także z przejętych od Miasta Poznań zadań w zakresie gospodarowania wodami opadowymi odprowadzanymi do kanalizacji deszczowej (Aquanet S.A.).

Dochody z tytułu gospodarowania nieruchomościami przez Miasto Poznań wyniosły 145 mln zł i były niższe w stosunku do 2021 r. o 44 mln zł. Największy spadek odnotowano w zakresie dochodów z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (–36 mln zł).

Wierzytelności, które przysługiwały Miastu Poznaniowi w 2022 r. wynikały z podatków i opłat lokalnych oraz opłat dotyczących gospodarki nieruchomościami. Łączna kwota wierzytelności w tytułu podatków i opłat lokalnych wyniosła 65 mln zł, w tym podatek

od nieruchomości – 56 mln zł, opłata za gospodarowanie odpadami – 5,5 mln zł, podatek od środków transportu – 2,7 mln zł. Natomiast łączna kwota wierzytelności w zakresie opłat dotyczących gospodarki nieruchomościami wyniosła 87,5 mln zł i była wyższa w porównaniu do 2021 r. o 13,5%.

Szczegółowa „Informacja o stanie mienia komunalnego Miasta Poznania na dzień 31 grudnia 2022 r.” dostępna jest w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP).

Wieloletnia Prognoza Finansowa

Wieloletnia Prognoza Finansowa (WPF) stanowi instrument wieloletniego planowania finansowego w jednostkach samorządu terytorialnego. Opracowywana powinna być przynajmniej na rok budżetowy i 3 lata następne, gdzie w zakresie pierwszego roku prognozy powinna być zgodna z budżetem. Wieloletnia prognoza finansowa Miasta Poznania została opracowana do 2045 r. w związku z tym, że jest to okres prognozy kwoty długu.

W ramach wieloletniej prognozy finansowej ujmuje się planowanie dochodów i wydatków bieżących oraz dochodów i wydatków majątkowych. Jedną z jej części jest opracowywany pięcioletni program inwestycyjny.

Pięcioletni program inwestycyjny na lata 2022–2026, zawiera zadania i projekty inwestycyjne o łącznej wartości ponad 3,5 mld zł. Są to przede wszystkim zadania kluczowe służące realizacji 5 priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+.

Miasto finansuje inwestycje środkami własnymi, ale również korzysta z kredytów oraz ze środków zagranicznych, w tym środków UE i innych źródeł zewnętrznych.

W ramach programu inwestycyjnego środkami zagranicznymi finansowane są kluczowe zadania Miasta, w tym m.in. takie projekty jak:

- „Budowa trasy tramwajowej od Pętli Wilczak do Naramowic w Poznaniu” oraz budowa węzła Nowa Naramowicka;
- „Korekta funkcjonowania układu komunikacyjnego w rejonie ronda Rataje”;
- „Przebudowa trasy tramwajowej: Kórnicka–os. Lecha–rondo Żegrze wraz z budową odcinka od ronda Żegrze do ul. Unii Lubelskiej”;
- „Przebudowa torowisk w ulicach Wierzbicice i 28 Czerwca 1956 r.”;
- „Budowa zintegrowanego węzła transportowego Grunwaldzka, w miejscu przejazdu przez linię kolejową E20”;
- „Rewaloryzacja przestrzeni płyty Starego Rynku”;
- „Program Centrum – etap I – przebudowa tras tramwajowych wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w ulicach: Święty Marcin, Fredry, Mielżyńskiego, 27 Grudnia, pl. Wolności, Towarowa”.

Na wkład własny do projektów UE oraz inne zadania niedofinansowane ze źródeł zewnętrznych Miasto w latach 2022–2027 planuje zaciągać kredyty na łączną wartość ponad 2,2 mld zł.

Całkowitą spłatę zaciągniętego długu planuje się do 2045 r.

W całym okresie prognozy saldo operacyjne (dochody bieżące – wydatki bieżące), o którym mowa w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, spełnia ustawowe wymagania oraz nie została naruszona relacja, o której mowa w art. 243 wyżej wymienionej ustawy.

Szczegółowe informacje na temat Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Poznania dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej.

Rating

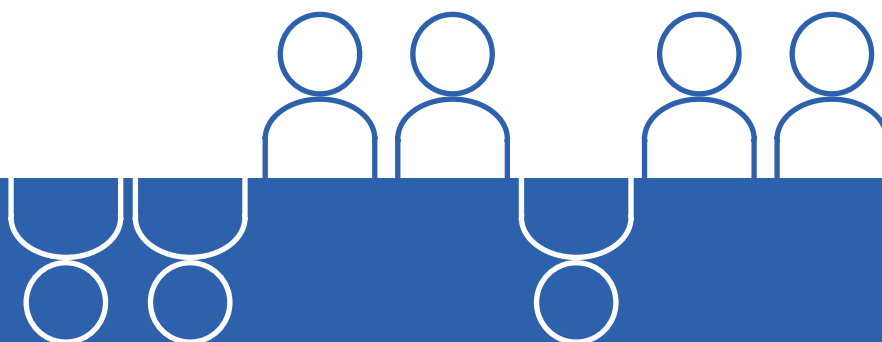
W 2022 r. agencja ratingowa Fitch Ratings potwierdziła międzynarodową ocenę wiarygodności kredytowej Miasta Poznania na poziomie „A–” zdejmując jednocześnie Poznań wraz z innymi polskimi miastami z listy obserwacyjnej ze wskazaniem negatywnym i nadając prognozę stabilną ratingu.

Poznań posiada najwyższą ocenę ratingową, jaką samorząd w Polsce może uzyskać od agencji Fitch Ratings, równą ocenie wiarygodności kredytowej kraju.

Tak wysoka ocena oznacza, że Miasto Poznań posiada bardzo wysoką zdolność wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań finansowych, pomimo zmian w systemie dochodowym polskich samorządów.

Agencja Moody's Investors Service wycofała się z oceniania wiarygodności kredytowej Poznania uzasadniając to powodami biznesowymi.

V WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik nr 1_ Raport z monitoringu Strategii Rozwoju Miasta 2020+ za 2022 rok

Załącznik nr 2_ Raport z realizacji programów sektorowych za 2022 rok

Załącznik nr 3_ Raport z wdrażania rekomendacji Poznańskiego Panelu Obywatelskiego
w 2022 roku

Załącznik nr 4_ Wyciąg z raportu ewaluacji Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego 2023

Załącznik nr 5_ Sprawozdanie Prezydenta Miasta Poznania z działalności w 2022 roku

Załącznik nr 6_ Sprawozdanie z wykonania uchwał RMP I i II półrocze 2022 roku